

LICEUL TEHNOLOGIC AUTO CRAIOVA

T
R
A
D
E
M

Nr. 1/2023

Revistă națională de specialitate pentru
toate ariile curricularele învățământului preuniversitar

LICEUL TEHNOLOGIC AUTO CRAIOVA

T R A D E M

**Revistă națională de specialitate pentru toate ariile curriculare
ale învățământului preuniversitar**

Nr. 1 / 2023

**Editura PRINTERA
Craiova, 2023**

ORGANIZATORI-COORDONATORI:

Director, Prof. TROANȚĂ NICOLETA
Director adjunct, Prof. PETRESCU MARIANA
Prof. STĂNĂȘEL GEORGICĂ-PUITĂ
Prof. BORGOVAN-CUȚĂ ANIȘOARA
Prof. ANTON CRISTINA
Prof. RADA-IONICA NUȘA-CARMEN
Prof. BERCEA-FLOREA GHEORGHITA
Prof. CIOCAN ELISABETA
Prof. MOTOCU LILIANA-ANGELA
Prof. POPESCU SORIN
Prof. DOBRE LAURA MIHAELA

COLECTIVUL DE REDACȚIE

Prof. ANTON CRISTINA
Prof. BORGOVAN-CUȚĂ ANIȘOARA

**Acest număr conține lucrările prezentate în cadrul SIMPOZIONULUI NAȚIONAL
„EDUCAȚIA DE AZI PENTRU EUROPA DE MÂINE”, Ediția a III-a, 09.05.2023,
înscris în Calendarul activităților științifice, metodice și culturale desfășurate la nivel
județean/interjudețean/național / internațional în anul școlar 2022-2023 în județul Dolj,
la poziția 175, pagina 28**

Responsabilitatea asupra conținutului științific al lucrărilor revine în exclusivitate autorilor.

ISSN 3008 – 475X
ISSN-L 3008 – 475X

STRATEGII DE REDUCERE A ABANDONULUI ȘCOLAR

Prof. Ionela ZARCU

Școala Gimnazială „Mihai Eminescu”, Corabia, Olt

Abandonul școlar reprezintă decizia de a întrerupe parcursul școlar, înainte de finalizarea anului școlar sau a unui anumit nivel de învățământ. Există mai multe definiții ale abandonului școlar dintre care unele îl asociază cu părăsirea timpurie a unui parcurs educativ, înainte de obținerea unei diplome.

O educație adevărată, reală se fundamentează în familie, apoi ea se continuă în grădiniță și școală prin intermediul cadrelor didactice. În primul rând, ea se realizează prin puterea exemplului. O bună intervenție a cadrului didactic prin însuși procesul educativ pe care-l desfășoară cu copiii poate constitui un mijloc de prevenire a abandonului școlar, care a devenit din ce în ce mai frecvent. Abandonul școlar reprezintă conduita de evaziune definitivă ce constă în încetarea frecventării școlii, părăsirea sistemului educativ indiferent de nivelul la care s-a ajuns, înaintea obținerii unei calificări sau pregătiri profesionale complete sau înaintea încheierii actului de studii început. Elevii care abandonează școala sunt cei care s-au făcut remarcați pentru absenteism și alte dificultăți de comportament, pentru care au fost sancționați în repetate rânduri în școală. Acest abandon este cu atât mai grav cu cât are loc la nivelul formelor terminale de învățământ, căci până a ajunge acolo societatea a cheltuit cu persoana respectivă o grămadă de resurse.

Chiar și cel în cauză a fost nevoit să depună anumite eforturi. Abandonul școlar reprezintă o problemă gravă cu care se confruntă societatea contemporană; școala a ajuns să fie abandonată, înainte de toate, pentru că în ziua de azi nu contează în ierarhii, nu e percepută ca valoare în sine; atât copiii, cât și elevii nu mai consideră școala un viitor. Efectele abandonului școlar demonstrează că acest tip de conduită este considerat deosebit de grav. Mai întâi, cei care abandonează școala nu au nici calificarea profesională indispensabilă integrării socio-economice, nici formația morală și civică necesară exercitării rolului de părinte și celui de cetățean al unei comunități. În al doilea rând, neavând o calificare, cei care abandonează școala sunt viitorii șomeri și reprezintă, pe termen mediu și lung, o sursă de dificultăți sociale și de pierderi, care depășesc investiția cerută de formarea inițială.

Pentru a se evita acest fenomen supărător se iau numeroase *măsuri de prevenire* și de precauție. *Prevenirea abandonului școlar* reprezintă ”ansamblul de măsuri în domeniul educației, a condițiilor socio-economice, de utilizare a timpului liber, de facilitare a comunicării, de modelare a comportamentului, de ameliorare a condițiilor de mediu, luat în scopul diminuării (înlăturării) factorilor de risc și de întărire a factorilor de protecție. Fenomenul de părăsire timpurie a școlii predomină în rândul unor grupuri aflate în situație de risc, cum ar fi tinerii din comunitățile rurale, tinerii provenind din familii cu venituri modeste, romi și alte minorități, precum și elevii care au repetat cel puțin un an sau care au abandonat școala. Părăsirea timpurie a școlii are implicații sociale și economice importante.” În urma explorării cauzelor abandonului școlar s-a ajuns la defalcarea lor e trei nivele diferite: cel al elevului și al familiei de proveniență, cel al școlii, cel al comunității.

1. Factorii ce favorizează abandonul școlar la nivelul elevului și al familiei sunt următorii: - dificultățile materiale ale familiei; - modelul educațional oferit de părinți: există părinți care nu au mai mult de opt clase și nu îi încurajează pe copiii lor să urmeze mai multe clase la școală; - modelul educațional oferit de frați: acolo unde frații mai mari au renunțat la educație și sunt imitați de frații mai mici. - dezorganizarea familiei: violența în familie, divorțul, alcoolismul duc la dificultăți materiale și la abandon școlar. - implicarea în activități aflate la limita legii: anturajul rău ales al copilului poate duce la abandon școlar; - angajarea de la vârste timpurii: orice activitate lucrativă desfășurată de minor poate duce la abandon școlar; - încrederea scăzută în educație poate preceda abandonul școlar; - migrația circulatorie: copiii imigranților pot abandona școala pentru a reveni peste o perioadă de ani.

2. Factorii care influențează abandonul școlar la nivelul comunității sunt: - norma mariajului timpuriu: apare în comunitățile rurale și se manifestă în rândul adolescenților sau tinerilor; - apariția unui copil: apare la tinerele din medii defavorizate, rurale. - lipsa de securitate în zonă: există zone

cu infracționalitate ridicată în care părinții și cadrele didactice nu pot interacționa; - norma non-continuării educației după clasa a VIII-a: elevii din zone rurale nu continuă studiile din cauza lipsei colegilor.

3. Factorii care influențează abandonul școlar la nivelul școlii sunt: repetențiile repetate și frecvente, insuficienta integrare în colectivul clasei de elevi, calitatea relațiilor cu profesorii și colegii. 17 Cei care sunt direct implicați în prevenirea abandonului școlar sunt profesorii care își cunosc elevii și problemele lor. Abandonul școlar se poate evita prin organizarea de cursuri de pregătire gratuite pentru părinți și copii, prin educație sexuală, prin educație financiară, prin realizarea de programe de tipul ”Școala de după școală”, etc. Fără o implicare atentă din partea comunității și a școlii nu se poate realiza o atenuare a acestui fenomen întâlnit tot mai des în România datorită plecării părinților la lucru în străinătate.

Strategii de prevenire a abandonului școlar:

- Elevii să fie monitorizați în ceea ce privește adaptarea încă de la începutul școlarizării, astfel încât să se poată prevedea și preveni abandonul școlar. Rolul școlii este acela de a identifica din timp acei elevi care, datorită unor anumite influențe de factură economică, socială, culturală, medicală, riscă să ajungă la un moment dat în situația de a abandona școala.

- Introducerea de măsuri menite să garanteze participarea tuturor copiilor la orele de curs (suportul lingvistic pentru copiii de imigranți);

- Înștiințarea imediată a părinților de către cadrul didactic, atunci când apar absențele nemoțivate și performanțele foarte slabe ale elevilor;

- Creșterea implicării cadrelor didactice în combaterea abandonului școlar;

Motivarea prin premiere a cadrelor didactice care se ocupă în ajutarea copiilor care se confruntă cu abandonul școlar.

- Legarea unei colaborări mult mai strânse între cadrul didactic-consilierul școlar și familie;

- Întâlniri în cadrul instituției școlare în care elevii care au abandonat școala să se întâlnească cu elevi care sunt la risc de abandon școlar și să le povestească despre viața lor din prezent. Drept urmare, consider că, prin intermediul strategiilor prezentate mai sus, precum și o bună intervenție a cadrului didactic prin însuși procesul educativ pe care-l desfășoară cu copiii, sprijinul familiei, consilierilor școlari, pot reprezenta cai de prevenire a abandonului școlar.

Măsurile de prevenire a abandonului școlar sunt în concluzie: psiho-pedagogice și psiho-sociologice – care urmăresc cultivarea unor relații interpersonale adecvate pentru realizarea unei inserții socio-familiale pozitive; socio-profesionale – ele decurg din măsurile psiho-pedagogice și psiho-sociale; psihiatrice – depistarea precoce a minorilor cu diferite probleme caracteriale, comportamentale, emoționale, tendințe agresive; juridico-sociale – aceste măsuri permit creșterea gradului de influențare socială prin popularizarea legilor și prin propaganda juridică, în general.

Abandonul școlar prin dimensiunea sa complexă, natura factorilor determinanți și a consecințelor în diverse planuri, constituie o definiție ce ține de obligația școlară. În momentul în care statul se implică în controlul asupra abandonului școlar, acest fenomen este mascat prin absenteism intens.

Bibliografie:

- Costache, L. (2013). Ghid de lucru pentru prevenirea și combaterea abandonului școlar. București.
- Georgescu, I. , L. (2010). Fenomene legate de personal – demotivarea, absenteismul și abandonul.
- Goleman, D. , (2008), Inteligența emoțională, București: Editura Curtea Veche. Goleman, D. , (2005), Emoții distructive, București: Editura Curtea Veche.
- Manole, D. , M. (2011). Rolul consilierului/psihologului școlar în prevenirea și diminuarea abandonului școlar. Editura: Sedna Print, Câmpul Lung Muscel;
- Ștefan, C. , Kallay, E. ,(2010), Dezvoltarea competențelor emoționale și sociale la preșcolari, Cluj-Napoca: Editura ASCR;
- Țiulescu, L. N. (2013). Abandonul școlar în România. Editura: Pro Universitaria, București.

ABANDONUL ȘCOLAR

Prof. Adriana PRICOIU
Școala Gimnazială „Kids Club”, Ilfov

Abandonul școlar reprezintă conduita de evaziune definitivă ce constă în încetarea frecvenței școlii, părăsirea sistemului educativ indiferent de nivelul la care s-a ajuns, înaintea obținerii unei calificări sau pregătiri profesionale complete sau înaintea încheierii actului de studii început. Elevii care abandonează școala sunt cei care s-au făcut remarcați pentru absenteism și alte dificultăți de comportament, pentru care au fost sancționați în repetate rânduri în școală. Acest abandon este cu atât mai grav cu cât are loc la nivelul formelor terminale de învățământ, căci până a ajunge acolo societatea a cheltuit cu persoana respectivă o grămadă de resurse. Chiar și cel în cauză a fost nevoit să depună anumite eforturi. Abandonul școlar reprezintă o problemă gravă cu care se confruntă societatea contemporană.

Efectele abandonului școlar demonstrează că acest tip de conduită este considerat deosebit de grav. Mai întâi, cei care abandonează școala nu au nici calificarea profesională indispensabilă integrării socio-economice, nici formația morală și civică necesară exercitării rolului de părinte și celui de cetățean al unei comunități. În al doilea rând, neavând o calificare, cei care abandonează școala sunt viitorii șomeri și reprezintă, pe termen mediu și lung, o sursă de dificultăți sociale și de pierderi, care depășesc investiția cerută de formarea inițială.

Pentru o mai bună intervenție se propune realizarea unui program care să urmărească dezvoltarea competențelor cadrelor didactice de lucru în echipă și de folosire a planificării strategice în vederea identificării factorilor care ar favoriza apariția unor astfel de situații de risc la nivelul școlii, pentru prevenirea și, în ultimă instanță, pentru rezolvarea unor situații de criză cu efect de abandon școlar.

Pentru a putea reduce numărul abandonurilor școlare ar fi bine să încercăm să identificăm și să studiem câteva cauze:

- școlile din zonele defavorizate sunt caracterizate de izolare, sărăcie și lipsa oportunităților de succes socio-profesional pentru absolvenți. Lipsiți de motivație, mulți dintre elevii claselor gimnaziale renunță în primii ani de studiu, rămânând să dea o mână de ajutor în gospodăriile proprii sau chiar muncind ca zilieri la oamenii mai avuți din satele respective. Sărăcia comunităților din zonele defavorizate limitează posibilitățile părinților de a oferi copiilor resursele necesare educației. Această stare provoacă deseori exploatarea copiilor prin muncă de către părinți. Lipsa interesului pentru școală se explică prin presiunile de ordin economic, prin dezamăgirile personale ale părinților și prin lipsa de cultură a comunității care poate fi susceptibilă față de instituțiile formale.

Aceste cauze ar putea fi eliminate prin orientarea fondurilor disponibile spre școlile din asemenea zone, prin stabilirea unor legături cu centre de instruire existente, prin asigurarea unei infrastructuri care să asigure transportul elevilor, dar și asigurarea hranei pentru elevi care au domiciliul la distanțe mari de școală.

- cultura de origine a elevilor – cercetările din domeniul educațional au relevat faptul că mediul socio-cultural de proveniență al elevilor este una dintre cele mai importante variabile în reușita sau eșecul școlar și profesional al elevului. Este foarte importantă atitudinea familiei în raport cu școala. Există și cazuri în care părinții încurajează să încalce normele valorilor școlare prin atitudinea lor față de școală. Ca forme principale de manifestare a deviației școlare putem aminti ca fiind mai grave din punct de vedere social și comportamental: fuga de la școală, absenteismul, abandonul școlar, vandalismul, conduitele violente, toxicomania, copiatul și suicidul. Cunoașterea acestor atitudini și identificarea surselor de tensiuni sau blocaje manifestate în raport cu cariera școlară a tinerilor constituie un factor important în prevenirea abandonurilor. Elevii au fost încurajați și de atitudinea părinților pentru care cartea nu mai reprezintă o prioritate, nici garanția asigurării unui loc de muncă. Mai mult, emigrarea forței de muncă îi afectează tot mai tare pe elevi, care fie că-și urmează părinții, fie sunt lăsați în grija unor rude sau cunoștințe apropiate care se ocupă superficial de situația școlară a copiilor.

- climatul familial are un rol hotărâtor în cauzele de abandon școlar. Astfel, dezorganizarea vieții de familie, consecință a divorțului, climatul familial conflictual și imoral, excesiv de permisiv, divergența metodelor educative și lipsa de autoritate a părinților, atitudinea rece, indiferentă sau, dimpotrivă, tiranică a acestora sunt alte câteva aspecte care conduc spre abandonul școlar.

- factori de natură socială și economică cum ar fi: crize politice, economice, sociale și morale, prăbușirea sistemului de protecție socială, confuzia sau absența unor norme sau valori sunt alte cauze care conduc la dezorientarea elevilor, îndepărtarea lor de mediul educațional și, în final, abandon școlar.

- factorii de natură educațională: insubordonare față de normele și regulile școlare, chiul, absenteism, repetenție, motivații și interese slabe în raport cu școala, greșelile dascălilor (de atitudine și relaționare, competența profesională, autoritate morală) au și ei un rol important în apariția fenomenului de abandon școlar.

- anturajul de proastă calitate debusolează elevii cu un psihic labil datorat unor carențe din copilărie; dorința de a scăpa de sub tutela educațională sau familială, dorința de a capta obiecte, haine sau mâncare prin căi ocolite, necurate reprezintă cauze pentru care elevul abandonează școala.

Principalele obiective în cadrul unui program de prevenire a abandonului școlar:

- identificarea elevilor aflați în abandon sau risc de abandon școlar în vederea menținerii acestora în sistemul învățământului guvernamental de zi;
- implicarea sistemului familial în reabilitarea școlară și socială a elevului;
- creșterea gradului de implicare a comunității locale în soluționarea situațiilor de abandon școlar sau a situațiilor ce prezintă risc de abandon școlar.

În măsura în care aceste obiective vor fi îndeplinite, abandonul școlar nu va mai reprezenta un pericol imediat de abandon, fiind urmărite în cadrul unui program de prevenție bine organizat, ce se desfășoară pe o perioadă foarte îndelungată.

Se impun măsuri de prevenire a abandonului școlar:

- psiho-pedagogice și psiho-sociologice – care urmăresc cultivarea unor relații interpersonale adecvate pentru realizarea unei inserții socio-familiale pozitive;
- socio-profesionale – ele decurg din măsurile psiho-pedagogice și psiho-sociale;
- psihiatrice - depistarea precoce a minorilor cu diferite probleme caracteriale, comportamentale, emoționale, tendințe agresive;
- juridico-sociale – aceste măsuri permit creșterea gradului de influențare socială prin popularizarea legilor și prin propaganda juridică, în general.

În cadrul învățământului preșcolar educatoarea are, de asemenea, un rol decisiv în formarea conceptului despre școală a copiilor preșcolari - viitori școlari. Rolul acesteia este nu numai de a-i informa cu privire la școală, ci și de a-i face să conștientizeze importanța pe care o deține școala în viața unui individ.

Un alt element în combaterea abandonului școlar este participarea tuturor copiilor la programul educativ, fiecare după forța și posibilitățile sale. Copiii sunt diferiți, capacitățile lor sunt diferite, gradul lor de adaptare și percepere este diferit, dar în grupul de la grădiniță fiecare poate avea un loc, un statut, un rol și o valoare, fapt ce îi determină să îndrăgească mediul școlar. Evaluarea pe care o poate face educatoarea se referă la competențele și capacitățile educaționale ale fiecărui copil. Trebuie plecat de la premisa că fiecare copil are valoare și este unic și că fiecare copil poate învăța, indiferent de nevoile lui sociale. Pentru o mai bună prevenire a abandonului școlar trebuie cunoscute aptitudinile și nevoile fiecărui copil integrat în sistemul de educație fie el de religie sau etnie diferită față de restul copiilor.

În cazul etniei române, cunoașterea obiceiurilor și tradițiilor, fața necunoscută și nebanuită existenței membrilor ei pune în valoare ceea ce ei înșiși nu mai știu ori nu au reușit să răzbată. Copiii le oferă identitate și apartenență la neam, le redă mândria de descendenți ai poporului lor, răspândit prin numeroase teritorii, le creează o "unicitate pozitivă" – adică aceea care ascunde comoara trăsăturilor caracteristice unui popor. "Unicitatea pozitivă" care în esență arată demnitatea neamului lor, se opune aceleia "negativă", aceea care a fost impusă mediatizării care condamnă la inhibare, la izolare. Așadar, copilul fie că este integrat într-un sistem de învățământ preșcolar, primar, gimnazial, liceal,

profesional, universitar, trebuie urmărit cu mare atenție cum evoluează cum se menține în sistemul educative, făcându-l cât mai eficient prin intervenții oportune atât din partea părinților, cadrelor didactice, cât și a comunității din care provine copilul pentru o mai mare siguranță în prevenirea abandonului școlar – o problemă gravă în România.

Educația pentru toți este o nevoie a epocii noastre. Depinde de fiecare cadru didactic în parte, de responsabilitatea și implicarea tuturor ca ea să devină o realitate din care fiecare să învețe și să se dezvolte și să nu uităm că educația depinde foarte mult de familie.

Bibliografie:

Clerget, Stephane, (2008), *Criza adolescenței*, Editura Trei, București

Moisin, Anton, (2007), *Arta educării copiilor și adolescenților în familie și în școală*, Editura Didactică și Pedagogică, București

Tatu, Cornelia, *Support de curs: Consiliere școlară* (2009)

STRATEGII DE PREVENIRE A ABANDONULUI ȘCOLAR

Prof. Carmen FIRICESCU

Școala Gimnazială „Mihai Eminescu”, Corabia, Olt

Abandonul școlar reprezintă decizia de a întrerupe parcursul școlar, înainte de finalizarea anului școlar sau a unui anumit nivel de învățământ. Există mai multe definiții ale abandonului școlar dintre care unele îl asociază cu părăsirea timpurie a unui parcurs educativ, înainte de obținerea unei diplome.

O educație adevărată, reală se fundamentează în familie, apoi ea se continuă în grădiniță și școală prin intermediul cadrelor didactice. În primul rând, ea se realizează prin puterea exemplului. O bună intervenție a cadrului didactic prin însuși procesul educativ pe care-l desfășoară cu copiii poate constitui un mijloc de prevenire a abandonului școlar, care a devenit din ce în ce mai frecvent. Abandonul școlar reprezintă conduita de evaziune definitivă ce constă în încetarea frecventării școlii, părăsirea sistemului educativ indiferent de nivelul la care s-a ajuns, înaintea obținerii unei calificări sau pregătiri profesionale complete sau înaintea încheierii actului de studii început. Elevii care abandonează școala sunt cei care s-au făcut remarcați pentru absenteism și alte dificultăți de comportament, pentru care au fost sancționați în repetate rânduri în școală. Acest abandon este cu atât mai grav cu cât are loc la nivelul formelor terminale de învățământ, căci până a ajunge acolo societatea a cheltuit cu persoana respectivă o grămadă de resurse.

Chiar și cel în cauză a fost nevoit să depună anumite eforturi. Abandonul școlar reprezintă o problemă gravă cu care se confruntă societatea contemporană; școala a ajuns să fie abandonată, înainte de toate, pentru că în ziua de azi nu contează în ierarhii, nu e percepută ca valoare în sine; atât copiii, cât și elevii nu mai consideră școala un viitor. Efectele abandonului școlar demonstrează că acest tip de conduită este considerat deosebit de grav. Mai întâi, cei care abandonează școala nu au nici calificarea profesională indispensabilă integrării socio-economice, nici formația morală și civică necesară exercitării rolului de părinte și celui de cetățean al unei comunități. În al doilea rând, neavând o calificare, cei care abandonează școala sunt viitorii șomeri și reprezintă, pe termen mediu și lung, o sursă de dificultăți sociale și de pierderi, care depășesc investiția cerută de formarea inițială.

Pentru a se evita acest fenomen supărător se iau numeroase *măsuri de prevenire* și de precauție. *Prevenirea abandonului școlar* reprezintă ”ansamblul de măsuri în domeniul educației, a condițiilor socio-economice, de utilizare a timpului liber, de facilitare a comunicării, de modelare a comportamentului, de ameliorare a condițiilor de mediu, luat în scopul diminuării (înlăturării) factorilor de risc și de întărire a factorilor de protecție. Fenomenul de părăsire timpurie a școlii predomină în rândul unor grupuri aflate în situație de risc, cum ar fi tinerii din comunitățile rurale, tinerii provenind din familii cu venituri modeste, romi și alte minorități, precum și elevii care au repetat cel puțin un an sau care au abandonat școala. Părăsirea timpurie a școlii are implicații sociale și economice importante.” În urma explorării cauzelor abandonului școlar s-a ajuns la defalcarea lor în trei nivele diferite: cel al elevului și al familiei de proveniență, cel al școlii, cel al comunității.

1. Factorii ce favorizează abandonul școlar la nivelul elevului și al familiei sunt următorii: - dificultățile materiale ale familiei; - modelul educațional oferit de părinți: există părinți care nu au mai mult de opt clase și nu îi încurajează pe copiii lor să urmeze mai multe clase la școală; - modelul educațional oferit de frați: acolo unde frații mai mari au renunțat la educație și sunt imitați de frații mai mici. - dezorganizarea familiei: violența în familie, divorțul, alcoolismul duc la dificultăți materiale și la abandon școlar. - implicarea în activități aflate la limita legii: anturajul rău ales al copilului poate duce la abandon școlar; - angajarea de la vârste timpurii: orice activitate lucrativă desfășurată de minor poate duce la abandon școlar; - încrederea scăzută în educație poate preceda abandonul școlar; - migrația circulatorie: copiii imigranților pot abandona școala pentru a reveni peste o perioadă de ani.

2. Factorii care influențează abandonul școlar la nivelul comunității sunt: - norma mariajului timpuriu: apare în comunitățile rurale și se manifestă în rândul adolescenților sau tinerilor; - apariția unui copil: apare la tinerele din medii defavorizate, rurale. - lipsa de securitate în zonă: există zone

cu infracționalitate ridicată în care părinții și cadrele didactice nu pot interacționa; - norma non-continuării educației după clasa a VIII-a: elevii din zone rurale nu continuă studiile din cauza lipsei colegilor.

3. Factorii care influențează abandonul școlar la nivelul școlii sunt: repetențiile repetate și frecvente, insuficienta integrare în colectivul clasei de elevi, calitatea relațiilor cu profesorii și colegii. 17 Cei care sunt direct implicați în prevenirea abandonului școlar sunt profesorii care își cunosc elevii și problemele lor. Abandonul școlar se poate evita prin organizarea de cursuri de pregătire gratuite pentru părinți și copii, prin educație sexuală, prin educație financiară, prin realizarea de programe de tipul ”Școala de după școală”, etc. Fără o implicare atentă din partea comunității și a școlii nu se poate realiza o atenuare a acestui fenomen întâlnit tot mai des în România datorită plecării părinților la lucru în străinătate.

Strategii de prevenire a abandonului școlar:

- Elevii să fie monitorizați în ceea ce privește adaptarea încă de la începutul școlarizării, astfel încât să se poată prevedea și preveni abandonul școlar. Rolul școlii este acela de a identifica din timp acei elevi care, datorită unor anumite influențe de factură economică, socială, culturală, medicală, riscă să ajungă la un moment dat în situația de a abandona școala.

- Introducerea de măsuri menite să garanteze participarea tuturor copiilor la orele de curs (suportul lingvistic pentru copiii de imigranți);

- Înștiințarea imediată a părinților de către cadrul didactic, atunci când apar absențele neterminate și performanțele foarte slabe ale elevilor;

- Creșterea implicării cadrelor didactice în combaterea abandonului școlar; 320 • Motivarea prin premii a cadrelor didactice care se ocupă în ajutarea copiilor care se confruntă cu abandonul școlar.

- Legarea unei colaborări mult mai strânse între cadrul didactic-consilierul școlar și familie;

- Întâlniri în cadrul instituției școlare în care elevii care au abandonat școala să se întâlnească cu elevi care sunt la risc de abandon școlar și să le povestească despre viața lor din prezent. Drept urmare, consider că, prin intermediul strategiilor prezentate mai sus, precum și o bună intervenție a cadrului didactic prin însuși procesul educativ pe care-l desfășoară cu copiii, sprijinul familiei, consilierilor școlari, pot reprezenta cai de prevenire a abandonului școlar.

Măsurile de prevenire a abandonului școlar sunt în concluzie: psiho-pedagogice și psiho-sociologice – care urmăresc cultivarea unor relații interpersonale adecvate pentru realizarea unei inserții socio-familiale pozitive; socio-profesionale – ele decurg din măsurile psiho-pedagogice și psiho-sociale; psihiatrice – depistarea precoce a minorilor cu diferite probleme caracteriale, comportamentale, emoționale, tendințe agresive; juridico-sociale – aceste măsuri permit creșterea gradului de influențare socială prin popularizarea legilor și prin propaganda juridică, în general.

Abandonul școlar prin dimensiunea sa complexă, natura factorilor determinanți și a consecințelor în diverse planuri, constituie o definiție ce ține de obligația școlară. În momentul în care statul se implică în controlul asupra abandonului școlar, acest fenomen este mascat prin absenteism intens.

Bibliografie:

- Costache, L. (2013). Ghid de lucru pentru prevenirea și combaterea abandonului școlar. București.
- Georgescu, I. , L. (2010). Fenomene legate de personal – demotivarea, absenteismul și abandonul.
- Goleman, D. , (2008), Inteligența emoțională, București: Editura Curtea Veche. Goleman, D. , (2005), Emoții distructive, București: Editura Curtea Veche.
- Manole, D. , M. (2011). Rolul consilierului/psihologului școlar în prevenirea și diminuarea abandonului școlar. Editura: Sedna Print, Câmpul Lung Muscel;
- Ștefan, C. , Kallay, E. ,(2010), Dezvoltarea competențelor emoționale și sociale la preșcolari, Cluj-Napoca: Editura ASCR;
- Țiulescu, L. N. (2013). Abandonul școlar în România. Editura: Pro Universitaria, București.

ABSENTEISMUL - UN PAS SPRE EȘEC

Andreea DINU
L.T. „Matei Basarab”, Caracal

„Scopul educației este să înlocuiască o minte goală cu una deschisă. ”

(Malcolm S. Forbes)

Educația este foarte importantă deoarece deschide mintea și joacă un rol vital în societățile noastre. De cele mai multe ori, educația are loc frecvent sub îndrumarea educatorilor, dar de la un anumit moment în viață, ne putem educa noi înșine. În contextul unei societăți care se schimbă, dreptul la educație este unul din drepturile fundamentale ale omului și temelia unei societăți drepte, angajată pe calea progresului și prosperității Școala românească actuală se află mereu într-un efort de schimbare și adaptare la cerințele societății democratice, modernizarea și ridicarea calității sale la nivelul standardelor educaționale europene implicând o examinare atentă și actualizată în concordanță cu evoluția sistemelor de învățământ din celelalte țări europene, îndeosebi din țările Comunității Europene. Asigurarea calității în educație impune existența unor cadre didactice cu o pregătire științifică și psiho-pedagogică temeinică, ce se implică activ în actul didactic, permanent receptivă la reformele educaționale și la schimbările din mediul socio-cultural. Procesul educativ trebuie conceput astfel încât elevii să prețuiască propria moștenire națională, să primească contribuțiile originale ale oricărei națiuni la civilizația modernă, pregătind profesorii și elevii să înțeleagă valoarea diversității caracterelor și a independenței de spirit.

Conținutul educației intelectuale se regăsește în viață, în activitatea umană, în știință, tehnică, artă, în cultură în general. Toate aceste elemente sunt incluse, printr-o minuțioasă prelucrare pedagogică, în conținutul învățământului. De asemenea, încă de la naștere, copilul este supus unei influențe spontane, prin educația informală. Educația intelectuală îi abilitază pe elevi nu numai cu receptarea, prelucrarea și valorificarea informațiilor oferite prin diferite surse, ci și cu capacitatea de a manifesta o anumită autonomie privind căutarea, descoperirea și utilizarea informațiilor în condiții variate. În această perspectivă pot fi identificate și analizate obiectivele educației intelectuale. S-a avansat recent ideea unei societăți a conștiinței care va urma societății cunoașterii. Vom ajunge în acest secol la un moment în care va trebui să intervină o îmbinare între elementele societății cunoașterii și a societății conștiinței. De fapt, marea eră a informației va cuprinde epocile societății informaționale, a societății cunoașterii și a societății conștiinței.

Absenteismul este primul factor asociat în mod direct cu abandonul școlar. Este prezent mai frecvent în mediul urban, în cadrul familiilor sărace. În general, cei care ajung să abandoneze școala sunt elevii care învață la școli profesionale. Absenteismul este primul factor asociat în mod direct cu abandonul școlar. Este prezent mai frecvent în mediul urban, în cadrul familiilor sărace. În general, cei care ajung să abandoneze școala sunt elevii care învață la școli profesionale. Cauza principală generatoare de absentism, este în sine considerată o caracteristică a adolescenței. Aceasta este incapacitatea adolescentului de a anticipa consecințele faptelor sale.

O bună colaborare între școală și familie este posibilă numai atunci când familia înțelege bine rolul școlii, acela de a fi principalul izvor de cultură și factor de civilizație, iar școala vede în familie un aliat, un colaborator sincer, direct interesat de întregul proces instructiv-educativ.

Fenomenele de abandon și părăsire timpurie a școlii reprezintă realități serioase, complexe, generate de o multitudine de cauze, adesea suprapuse, care necesită în consecință o diversitate de modalități de adresare și combatere. În țara noastră au fost identificate efectele negative ale abandonului școlar, care creează condițiile eșecului integrării sociale, în sensul că reduce semnificativ șansele autorealizării în domeniile de activități legale. Astfel, din anul 2003, când am avut o rată a părăsirii timpurie a școlii de 22,5%, în anul 2008 s-a ajuns la valoarea de 15,9%, iar în 2022 de 7,5%. La nivelul țării rata abandonului în învățământul preuniversitar pe nivelurile educației indică o creștere îngrijorătoare în cazul învățământului primar, unde și gradul de cuprindere în învățământ scade (de la 96% la 95%). Cauzele abandonului școlar sunt multiple, poate fi vorba, pe de o parte, de ina-

daptarea elevului la activitatea de învățare realizată în mediul școlar, dar și extrașcolar sau, pe de altă parte, inadaptarea școlii la factorii interni (biologici, psihologici) și externi (socioeconomici, socioculturali). Școlile din zonele defavorizate sunt caracterizate de izolare, sărăcie și lipsa oportunităților de succes socio-profesional pentru absolvenți. Lipsiți de motivație, mulți dintre elevii claselor gimnaziale renunță în primii ani de studiu, rămânând să dea o mână de ajutor în gospodăriile proprii sau chiar muncind ca zilieri la oamenii mai avuți din satele respective.

Sărăcia comunităților din zonele defavorizate limitează posibilitățile părinților de a oferi copiilor resursele necesare educației. Această stare provoacă deseori exploatarea copiilor prin muncă de către părinți.

Lipsa interesului pentru școală se explică prin presiunile de ordin economic, prin dezamăgirile personale ale părinților și prin lipsa de cultură a comunității care poate fi susceptibilă față de instituțiile formale. Aceste cauze ar putea fi eliminate prin orientarea fondurilor disponibile spre școlile din asemenea zone, prin stabilirea unor legături cu centre de instruire existente, prin asigurarea unei infrastructuri care să asigure transportul elevilor, dar și asigurarea hranei pentru elevi care au domiciliul la distanțe mari de școală.

Educația românească are multe de schimbat Schimbarea în educație este foarte, foarte dificilă.

Bibliografie:

1. Cucoș, Constantin, Educația religioasă: repere teoretice și metodice, Editura Polirom, Iași, 1999.
2. Dirigenția și consilierea. Ghid metodologic, Editura Gheorghe Alexandru, Craiova, 2004;
3. Rodica Șovar-*Educația timpurie între deziderat și realitate*-Revista Învățământului Preșcolar nr. 3-4/2006

CAUZE ȘI MODALITĂȚI DE PREVENIRE A ABANDONULUI ȘCOLAR

Marilena ANDREESCU

Școala Gimnazială „Constantin Gheorghiță”, Podari, Dolj

Abandonul școlar constă în încetarea frecventării școlii, părăsirea sistemului educativ, indiferent de nivelul la care s-a ajuns, înaintea obținerii unei calificări sau pregătiri profesionale complete sau înaintea încheierii anului de studii început. Elevii care abandonează școala sunt cei care s-au făcut remarcăți pentru absenteism și alte dificultăți de comportament, pentru care au fost sancționați în repetate rânduri în școală. Acest abandon este cu atât mai grav cu cât are loc la nivelul formelor terminale de învățământ, căci până a ajunge acolo societatea a cheltuit cu persoana respectivă o grămadă de resurse. Abandonul școlar reprezintă o problemă gravă cu care se confruntă societatea contemporană; școala a ajuns să fie abandonată, înainte de toate pentru că în ziua de azi nu contează în ierarhii, nu e percepută ca valoare în sine; atât copiii, cât și elevii nu mai consideră școala un viitor.

Efectele abandonului școlar demonstrează că acest tip de conduită este considerat deosebit de grav. Mai întâi, cei care abandonează școala nu au nici calificarea profesională indispensabilă integrării socioeconomice, nici formația morală și civică necesară exercitării rolului de părinte și celui de cetățean al unei comunități. În al doilea rând, neavând o calificare, cei care abandonează școala sunt viitorii șomeri și reprezintă, pe termen mediu și lung, o sursă de dificultăți sociale și de pierderi, care depășesc investiția cerută de formarea inițială.

Pentru a putea reduce abandonul școlar ar fi bine să încercăm să identificăm și să studiem câteva cauze:

- Școlile din zonele defavorizate sunt caracterizate de izolare, sărăcie și lipsa oportunităților de succes socio-profesional pentru absolvenți. Lipsiți de motivație, mulți dintre elevii claselor gimnaziale renunță în primii ani de studiu, rămânând să dea o mână de ajutor în gospodăriile proprii sau chiar muncind ca zilieri la oamenii mai avuți din satele respective.

- Cultura de origine a elevilor – cercetările din domeniul educațional au relevat faptul că mediul socio-cultural de proveniență al elevilor este una dintre cele mai importante variabile în reușita sau eșecul școlar și profesional al elevului. Este foarte importantă atitudinea familiei în raport cu școala. Există și cazuri în care părinții încurajează să încalce normele valorilor școlare prin atitudinea lor față de școală. Mai mult, emigrarea forței de muncă îi afectează tot mai tare pe elevi, care fie că-și urmează părinții, fie sunt lăsați în grija unor rude sau cunoștințe apropiate, care se ocupă superficial de situația școlară a copiilor.

- Climatul familial are un rol hotărâtor în cauzele de abandon școlar. Astfel, dezorganizarea vieții de familie, consecința a divorțului, climatul familial conflictual și imoral, excesiv de permisiv, divergența metodelor educative și lipsa de autoritate a părinților, atitudinea rece, indiferentă sau, dimpotrivă, tiranică a acestora sunt alte câteva aspecte care conduc spre abandonul școlar.

- Factori de natură socială și economică, cum ar fi: crize politice, economice, sociale și morale, prăbușirea sistemului de protecție socială, confuzia sau absența unor norme sau valori sunt alte cauze care conduc la dezorientarea elevilor, îndepărtarea lor de mediul educațional și, în final, abandon școlar.

- Factorii de natură educațională: insubordonare față de normele și regulile școlare, chiul, absenteism, repetenție, motivații și interese slabe în raport cu școala, greșelile dascălilor (de atitudine și relaționare, competență profesională, autoritate morală).

- Anturajul de proastă calitate debusolează elevii cu un psihic labil datorat unor carențe din copilărie; dorința de a scăpa de sub tutela educațională sau familială, dorința de a capta obiecte, haine sau mâncare prin căi ocolite, necurate reprezintă cauze pentru care elevul abandonează școala. Anturajul reprezintă un factor negativ în viața elevului; el poate să-l determine pe elev să fumeze, să consume bauturi alcoolice, să consume droguri, să fure sau chiar să chiulească de la școală.

- Implicarea în activități aflate la limita legii. Prostituația, apartenența la găști de cartier, integrarea în rețele de cerșetorie conduc aproape mereu la renunțarea la educație, fiind prezente ca factori demotivatori mai ales la trecerea către clasa a noua și în perioada imediat următoare debutului ciclului secundar superior.

- Intrarea pe piața muncii. Fie că este vorba de lucrul ca zilier, de activități regulate ca barman, de prostituție sau cerșetorie, prezența pe durata semestrelor școlare în astfel de activități aducătoare de venit constituie elemente de risc, ce se soldează aproape mereu cu renunțarea prematură la educație.

- Mariajul timpuriu acționează ca un factor care împiedică continuarea educației, mai ales în comunitățile rurale.

- Apariția unui copil tinde să fie o caracteristică a unor comunități, mai degrabă decât un act individual. Dincolo de proveniența din familii dezorganizate, sărace, tinerele fete găsesc de regulă exemple de predecesoare în comunitatea în care locuiesc.

- Lipsa de securitate în zonă. Există comunități unde, datorită infraționalității ridicate, cadrele didactice se tem să interacționeze cu părinții, iar lipsa de colaborare dintre aceștia contribuie la creșterea riscurilor de abandon școlar.

Se impun măsuri de prevenire a abandonului școlar:

- psiho-pedagogice și psiho-sociologice – care urmăresc cultivarea unor relații interpersonale adecvate pentru realizarea unei inserții socio-familiale pozitive;

- socio-profesionale – ele decurg din măsurile psihopedagogice și psihosociale;

- psihiatrice – depistarea precoce a minorilor cu diferite probleme caracteriale, comportamentale, emoționale, tendințe agresive;

- juridico-sociale – aceste măsuri permit creșterea gradului de influențare socială prin popularizarea legilor și prin propaganda juridică în general;

- creșterea flexibilității programelor „a doua șansă” – din punct de vedere a grupurilor de vârstă. Deși se adresează tuturor celor care au abandonat școala, programul „a doua șansă” este frecventat de tineri de peste 20 de ani. Aceste programe ar trebui să aibă clase speciale pe grupă de vârstă (12-16 ani) pentru care este dificil să se integreze în grupe cu tineri care au peste 20 de ani.

- creșterea flexibilității programelor „a doua șansă” – din punct de vedere al curriculei. Când elevii repetă un an de mai multe ori, deoarece nu au trecut clasa la două sau trei materii (de regulă aceleași), ar trebui luate în considerare notele de trecere de la celelalte materii. De asemenea, competențele profesionale dobândite de cei care abandonează școala ar trebui recunoscute oficial.

- creșterea atractivității școlii prin activități extracuriculare care au loc în școală, precum acțiuni de renovare, de curățenie a școlii, competiții artistice și sportive;

- creșterea atractivității școlii prin folosirea resurselor școlii pentru atragerea elevilor pentru activități de timp liber;

- utilizarea experienței celor ce au renunțat la școală pentru a preveni scăderea încrederii în educație. Ar fi util ca elevii care au abandonat școala să se întâlnească cu elevi care sunt la risc de abandon școlar și să le povestească despre viața lor din prezent.

- creșterea implicării proactive a cadrelor didactice în combaterea abandonului școlar și renunțării timpurii la educație.

- dezvoltarea unui program național de educație sexuală pentru elevi, focalizat în comunitățile cu risc crescut pentru sarcini timpurii la adolescente și unde căsătoriile timpurii sunt frecvente;

- stimularea administrațiilor locale și a ONG-urilor de profil să implice ca voluntari tinerii elevi de clasa a opta și de liceu proveniți din comunități cu risc ridicat de abandon în programe de suport pentru bătrâni și familii aflate în nevoie;

- ținerea evidenței situației elevilor aflați în fluxuri de migrație internațională circulatorie;

- dezvoltarea și implementarea unui sistem de urmărire a evoluției cohortelor școlare;

- motivarea prin premii a cadrelor didactice.

În cazul etniei rome, cunoașterea obiceiurilor și tradițiilor, fața necunoscută și nebanuită a existenței membrilor ei pune în valoare ceea ce ei înșiși nu mai știu ori nu au reușit să răzbată. Copiilor le oferă identitate și apartenență la neam, le redă mândria de descendenți ai poporului lor, răspândit prin numeroase teritorii, le creează o „unicitate pozitivă” – adică aceea care ascunde comoara trăsăturilor caracteristice unui popor. „Unicitatea pozitivă”, care în esență arată demnitatea neamului lor, se opune aceleia „negative”, aceea care a fost impusă mediatizării, care condamnă la inhibare, la izolare. Așadar, copilul fie că este integrat într-un sistem de învățământ preprimar, primar,

gimnazial, liceal, profesional, universitar, trebuie urmărit cu mare atenție cum evoluează, cum se menține în sistemul educative, făcându-l cât mai eficient prin intervenții oportune, atât din partea părinților, cadrelor didactice, cât și a comunității din care provine copilul, pentru o mai mare siguranță în prevenirea abandonului școlar – o problemă gravă în România.

Educația pentru toți este o nevoie a epocii noastre. Depinde de fiecare cadru didactic în parte, de responsabilitatea și implicarea tuturor ca ea să devină o realitate, din care fiecare să învețe și să se dezvolte, și să nu uităm că educația depinde foarte mult de familie.

Bibliografie

1. Jigău, Mihai, *Factorii reușitei școlare*, Editura Grafoart, București, 1998;
2. Kulcsar, Tiberiu, *Factorii psihologici ai reușitei școlare*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1978;
3. Miftode, Vasile, *Populații vulnerabile și fenomene de automarginalizare*, Editura Lumen, Iași, 2002.

OPORTUNITĂȚI DE FORMARE PROFESIONALĂ PRIN PROIECTE ERASMUS+ PENTRU ELEVI ȘI PROFESORI

Prof. Rodica MONENCIU
Prof. Claudia-Florina CIGHIR
Colegiul Tehnic „Ioan Ciordaș”

Pregătirea tehnică și profesională trebuie abordată ca modalitate de a furniza elevilor cunoștințe teoretice și practice necesare pentru a da un răspuns flexibil și satisfăcător nevoilor existente pe piața muncii. Pe baza acestui concept, pregătirea derulată în școlile cu învățământ profesional și tehnic trebuie să corespundă cu procesele ce au loc în firme sau companii și trebuie planificată luând în considerare cunoștințele, abilitățile și atitudinile pe care elevii trebuie să le dobândească, cât și din punct de vedere al echipamentelor și tehnologiei existente în mediul real de lucru.

Stagiile de practică în unități economice caută să aducă elevii în contact cu lumea activă și prin aceasta, să le completeze pregătirea profesională și personală prin efectuarea de practică într-un mediu de producție real. Pentru mulți elevi, aceste stagii de practică sunt primul lor contact cu lumea activă.

Stagiile de formare profesională în altă țară îmbunătățesc procesul de tranziție de la educație și formare către piața muncii consolidând în același timp cooperarea europeană în domeniul educației și formării profesionale.

Prin programul Erasmus+ se oferă oportunități pentru elevii din învățământul vocațional (licei, școli profesionale și școli postliceale) de a se forma profesional și de a dobândi experiență la locul de muncă, experiență care să le permită de asemenea dezvoltarea de noi abilități și competențe de comunicare într-o limbă străină.

Prin aceste proiecte de mobilități se realizează:

- dezvoltare personală, profesională și socială prin dezvoltarea de unități ale învățării (cunoștințe, abilități, atitudini) într-un context internațional precum și recunoașterea acestora în România
- învățarea sau aprofundarea unor limbi străine (creșterea competențelor lingvistice)
- conștientizarea importanței și înțelegerea unor culturi și țări noi, dezvoltând astfel sentimentul de apartenență la valorile europene și implicarea activă în comunitate
- dezvoltarea capacității organizaționale în contextul cooperării europene și internaționale
- crearea de legături între educația formală, învățarea nonformală și formarea profesională
- urmărirea unor sinergii cu câmpul muncii și antreprenoriatul

Erasmus+ oferă și profesorilor din domeniul educației profesionale posibilitatea de a învăța noi metode de predare și formare în străinătate, precum și posibilitatea de a dezvolta rețele internaționale cu alte instituții de învățământ și de formare profesională

Un exemplu de bună practică amintim proiectul Erasmus+ nr. 2022-RO01-KA121-VET-000055687, care este proiectul primului an de Acreditare Erasmus+ VET al Colegiului Tehnic "Ioan Ciordaș" Beiuș, care se adresează pentru 44 elevi și 6 profesori VET.

Prin acest proiect am dorit să promovăm incluziunea și să creștem egalitatea de șanse, la un învățământ de calitate pentru elevii proveniți din medii dezavantajate, să le facilităm tranziția de la școală la locul de muncă, să reducem absenteismul și abandonul școlar. Am dorit să le oferim posibilitatea de a accede la un mediu economic eficient, să îi integram în echipe de lucru multinaționale pentru a-și forma cunoștințe și abilități specifice calificării în care se pregătesc dar și competențe lingvistice, sociale și culturale, care să îi motiveze în finalizarea studiilor și dezvoltarea carierei.

Digitalizarea sistemului de învățământ determină cadrul didactic să folosească din ce în ce mai mult instrumentele IT, pentru pregătirea materialelor didactice, predarea online, completarea documentelor școlare etc. Am considerat că putem oferi oportunități pentru 6 profesorii VET de a se forma profesional într-un mediu european pentru: dezvoltarea abilităților de a integra aplicații IT și instrumente digitale în procesul de predare – învățare - evaluare, de a-i motiva să fie în pas cu cerințele mediului competitiv național și european de învățământ.

Trimițând elevi să efectueze stagii de formare profesională în companii europene și profesori VET să se formeze profesional prin activități de Job Shadowing, pe baza parteneriatului instituit cu companii și centre de formare profesionale europene, am creat legături atât cu mediul de muncă real european cât și cu mediul educațional, legături benefice atât pentru formare profesională cât și pentru creșterea vizibilității școlii noastre în Europa.

Participanții la acest proiect sunt elevi aflați în formare inițială și profesori VET din Colegiul Tehnic “Ioan Ciordaș” care predau module de specialitate.

Fluxul 1 - 6 profesori VET care predau module de specialitate în școala noastră –perioada de mobilitate a avut loc (19. 10. 2022 - 25. 10. 2022) - partener CASA DA EDUCACAO - Lisabona

Fluxul 2 - 14 elevi din clasa a X-a C, învățământ profesional, calificarea Ospătar(chelner)vânzător în unități de alimentație - perioada de mobilitate (07. 11. 2022 – 25. 11. 2022) – partener HOTEL AKTI MUSSON și EURO EDUCATION SERVICES PC din Grecia

Fluxul 3 - 15 elevi din clasa a XI-a C, învățământ liceal, calificarea Tehnician proiectant CAD - perioada de mobilitate (27. 02. 2023– 17. 03. 2023) – parteneri CENTRO DE FORMAÇÃO PROFISSIONAL DA INDÚSTRIA METALÚRGICA METALOMECHANICA și CASA DA EDUCACAO – LISABONA

Fluxul 4 - 15 elevi din clasa a X-a A, învățământ liceal, calificarea Tehnician în activități economice - perioada de mobilitate (24. 04. 2023 – 12. 05. 2023) – parteneri VAKKAS H. IOANNIS & SIA O. E, PRO EUROPEAN EDUCATION M. I. K. E. -Grecia

Rezultatele acestui proiect vor determina creșterea calității actului educațional din școală astfel:

- 44 elevi cu cunoștințe, abilități și atitudini crescute, bine pregătiți, formați în medii reale de lucru, le crește atracția pentru meseria studiată, își vor reduce absențele, își vor continua studiile;

- 6 profesorii VET participanți la mobilitate bine pregătiți profesional în domeniul IT vor aduce un plus de valoare atât școlii cât și comunității locale, vor avea competențe de predare îmbunătățite folosind tehnologii digitale, vor realiza resurse educaționale didactice ce vor putea fi accesate și de alți profesori VET;

- Colegiul Tehnic “Ioan Ciordaș” și-a consolidat și dezvoltat harta parteneriatelor europene, prin prelungirea parteneriatelor cu CENFIM, CASA DA EDUCACAO și încheierea de noi parteneriate în Grecia cu: EURO EDUCATION SERVICES, hotelul AKTI MUSSON, VAKKAS H. IOANNIS&SIA O. E și PRO EUROPEAN EDUCATION M. I. K. E.

- Combaterea excluziunii sociale oferind o educație de calitate pentru grupurile vulnerabile (37 elevi mediu rural, 2 elevi cu CES, 3 elevi în plasament) prin accesul la un învățământ atractiv, motivant realizat într-un mediu real de muncă, determinând atracția pentru meseria aleasă, reducând astfel absenteismul și abandonul școlar

- Crește prestigiul școlii la nivel local prin adăugarea unui plus de valoare ofertei educaționale, realizând cifrele de școlarizare pe orizontul 2023-2028.

- Participanții la mobilități își largesc orizontul cultural, își îmbogățesc abilitățile de comunicare și lingvistice, își îmbunătățesc portofoliul personal obținând Documentul Europass Mobility și Certificatul de participare.

Aspecte din mobilitățile desfășurate se găsesc pe [www. ciordas. ro](http://www.ciordas.ro).

Bibliografie: <https://www.erasmusplus.ro/formare-profesionala-vet-1>

BUCHETUL CU FLORI - METODĂ EURISTICĂ ÎN CADRUL LECȚIILOR DE CHIMIE

Dorina-Lorena NISTOR
Colegiul Național „Frații Buzești” și Liceul „Voltaire”
 Dana BĂJĂU
Colegiul Național „Frații Buzești”

Unitatea de învățământ: Liceul Voltaire Craiova
Profesor: Nistor Dorina – Lorena
Clasa: a XI - a
Disciplina: Chimie
Unitatea de învățare: Reacții ale compușilor organici
Tema lecției: Reacția de transpoziție și eliminare în chimia organică
Tipul lecției: mixtă
Secvență didactică:

Etapele lecției	Activitatea profesorului	Activitatea elevilor
1. Moment organizatoric/ Pregătirea clasei pentru activitate (2 min)	Se asigură climatul necesar desfășurării orei. Se verifică existența mijloacelor necesare desfășurării lecției. Se notează absenții.	Se pregătesc pentru lecție. Răspund cerințelor profesorului.
2. Verificarea cunoștințelor acumulate anterior (10 min)	Împarte elevilor fișele de lucru și floricele colorate (prin tragere la sorți). Pe florica eroilor este o reacție chimică de substituție/adiție/eliminare/transpoziție, regula Zaitsev și regula Markovnikov. Se prezintă regulile jocului didactic. Fiecare elev trebuie să scrie pe tablă ecuația reacției cerută/scriasă pe florică (atunci când aude numărul ecuației reacției respective). Prin întrebări din aproape în aproape profesorul verifică acumularea cunoștințelor anterioare cu ajutorul floricelelor și a primului tabel din fișa de lucru. Îndrumă elevii să rezolve Tabelul nr. 1. Exemplu: Elevul X a primit fișa de lucru și a extras o florică galbenă cu numărul 1. Când se ajunge la clorurarea metanului, elevul X trebuie să scrie pe tablă ecuația chimică respectivă.	Elevii ascultă cu atenție și răspund la întrebări. Participă la discuție. Exemplu: Elevul X rezolvă la tablă exercițiul scriind ecuațiile chimice de clorurare ale metanului. $\text{CH}_4 + \text{Cl}_2 \xrightarrow[\text{-HCl}]{\text{lu min a}} \text{CH}_3\text{Cl}$ monoclorometan clorură de metil $\text{CH}_4 + 2\text{Cl}_2 \xrightarrow[\text{-2HCl}]{\text{lu min a}} \text{CH}_2\text{Cl}_2$ diclorometan clorură de metilen $\text{CH}_4 + 3\text{Cl}_2 \xrightarrow[\text{-3HCl}]{\text{lu min a}} \text{CHCl}_3$ triclorometan cloroform $\text{CH}_4 + 4\text{Cl}_2 \xrightarrow[\text{-4HCl}]{\text{lu min a}} \text{CCl}_4$

		tetraclorometan tetraclorură de carbon Elevii rezolvă pe fișele de lucru și la tablă exercițiul scriind ecuațiile chimice.
3. Anunțarea conținutului lecției și a competențelor (3 min)	Scrie titlul lecției pe tablă Reacția de transpoziție și eliminare în chimia organică și prezintă competențele într-un mod accesibil, clar. Prin întrebări din aproape în aproape, (din fișa de lucru) profesorul solicită elevilor să analizeze titlul lecției și să dea exemple de astfel de ecuații chimice.	Notează în caiete titlul lecției.
4. Însușirea noilor cunoștințe. (25 min)	Însușirea noilor cunoștințe după următorul organizator grafic: 1. Reacția de transpoziție are loc în cazul transformării unui compus organic într-un izomer al său. Să ne amintim izomerizarea alcanilor și să scriem la tablă (conform nr. din floare) ecuațiile reacțiilor chimice din Tabelul nr. 2. Reacția de transpoziție: 13. Izomerizarea butanului 14. Izomerizarea pentanului 15. Izomerizarea termică a compușilor halogenați 2. Reacția de eliminare Reacțiile de eliminare conduc la formarea unor compuși nesaturați, alături de molecule simple cum ar fi: H_2, H_2O, HX, etc. 3. Schema generală a unei reacții de eliminare este: $R - CH_2 - CH_2 - X \rightarrow R - CH = CH_2 + HX$ 4. Exemple: reacții de dehidrogenare, dehidrohalogenare și reacții de deshidratare. Se propune elevilor să completeze Tabelul nr. 2. Reacția de eliminare: 16. Dehidrogenarea butanului 17. Cracarea butanului 18. Dehidrohalogenarea bromurii de terțbutil 20. Deshidratarea etanolului 21. Deshidratarea 2-butanolului. Prin întrebări din aproape în aproape, profesorul solicită elevilor să scrie ecuațiile reacțiilor la tablă și în fișa de lucru.	Răspund la întrebările adresate de profesor. Participă la discuție. Notează în caiete informațiile și răspund la întrebările adresate de profesor. Elevii rezolvă pe rând, după nr. floarei, exercițiul la tablă și pe fișa de lucru.

Fișă de lucru - Reacția de transpoziție și eliminare în chimia organică

“Dificultățile sunt mai ușor de învins decât îndoiala. ” I. Newton

I. Tabelul nr. 1. Reacția de substituție și reacția de adiție

Nr. crt.	Denumirea reacției chimice de Substituție /adiție	Ecuația reacției chimice de substituție/adiție
1	Clorurarea metanului	
2	Clorurarea butanului	
3	Bromurarea butanului	
4	Clorurarea propenei în poziția alilică	
5	Bromurarea fenolului	
6	Nitrarea benzenului	
7	Nitrarea toluenului	
8	Adiția hidrogenului la propenă	
9	Regula Markovnikov	
10	Adiția hidrogenului la acetilenă	
11	Adiția hidrogenului la etanal/ acetaldehidă	
12	Polimerizarea etenei	

II. Tabelul nr. 2. Reacția de transpoziție și reacția de eliminare

Nr. crt.	Denumirea reacției chimice de transpoziție/eliminare	Ecuația reacției chimice de transpoziție/eliminare
13	Izomerizarea butanului	
14	Izomerizarea pentanului	
15	Izomerizarea termică a compușilor halogenați	
16	Dehidrogenarea butanului	
17	Cracarea butanului	
18	Dehidro-halogenarea bromurii de terțbutil	
19	Regula Zaitsev	
20	Deshidratarea etanolului	
21	Deshidratarea 2-butanolului	

BUNE PRACTICI REZULTATE PRIN PROIECTUL NR. 2021-EY-PCVET-0011, "SKILLS FOR THE FUTURE"

Prof. Luminița Elena LAZĂR
Prof. Cristiana POPESCU
Liceul „Traian Vuia”, Craiova

Programul de Educație, Burse, Ucenicie și Antreprenoriatul Tinerilor
Finanțare prin granturi SEE pentru educație și includere socială
Proiectul Nr. 2021-EY-PCVET-0011 "SKILLS FOR THE FUTURE"

Obiectivul general al proiectului „Skills for the future”, este de a îmbunătăți calitatea învățării elevilor din domeniul tehnic, în cadrul stagiilor de practică la agenții economici naționali, prin formarea participanților (10 cadre didactice și 2 tutori de practică) într-o vizită de studiu la Instituția de învățământ de stat – CINEL, Lisabona, având următoarele obiective specifice:

Obiectiv 1: Adoptarea de noi instrumente de învățare de către cei 12 participanți în mobilitate și transferul acestor instrumente în cadrul stagiilor de practică, având ca rezultat îmbunătățirea competențelor tehnice și digitale specifice calificării elevilor din domeniul electronică automatizări.

Obiectiv 2: Asimilarea de noi metode pedagogice pentru cei 12 formatori în vederea dezvoltării unui comportament responsabil elevilor din domeniul electronică automatizări, având ca rezultat promovarea principiilor care susțin dezvoltarea durabilă a societății.

Obiectiv 3: Dezvoltarea competențelor participanților la vizita de studiu în conceperea și implementarea unor materiale curriculare atractive corelate cu cerințele pieței muncii, pentru îmbunătățirea practicii la locul de muncă

Participanți:

1. Liceul Traian Vuia Craiova: directorul unității, 1 profesor limba engleză, 8 cadre didactice discipline tehnice care predau modulele tehnice de specialitate prevăzute în curriculum-urile în vigoare pentru cele 4 clase IX-XII

2. Operatorul economic partener SC Softronic SRL: 2 tutori pentru stagiile de practică, ingineri de specialitate

Activitățile desfășurate în cele 5 zile de mobilitate, au fost de tip:

-dezbateri pe tema sistemelor educaționale și din domeniul tehnic din cele 2 țări

-activități de învățare în laboratorul SAMSUNG TECH INSTITUTE din cadrul instituției CINEL; efectuarea de operațiuni de instalare, configurare și mentenanță a diverselor dispozitive electronice de comunicare

- activități de învățare în laboratorul multimedia (atelier de lucru); instalarea și depanarea aplicațiilor media, rularea unor aplicații multimedia; integrarea tehnologiilor multimedia în procesul instructiv-educativ; creare conținut electronic

-atelier de lucru- laborator CA TV și fibra optică -CINEL; transmisia datelor, rețele, joncționarea fibrei optice

-atelier și job shadowing la CINEL- Modalități de organizare a mentoratului și a cursurilor de formare profesională; analizarea modelului folosit de instituția portugheză; prezentarea metodelor pedagogice și a bunelor practici pentru îmbunătățirea calității formării practice

<https://sites.google.com/view/skillsforthefuture/study-visit?authuser=0>

Participanții au valorizat cunoștințele acumulate și rezultatele din mobilitate prin:

-realizarea de instrumente pentru îmbunătățirea învățării bazată pe muncă a elevilor (noi CDL-uri: domenii de pregătire profesională-electronică-automatizări, mecanică, electric; caiete de practică și ghid de evaluare a elevilor, pentru tutorii stagiilor de practică);

-organizarea unor ateliere de lucru, workshop-uri dedicate unei mai bune pregătiri a profesioniștilor (cadre didactice din școală care predau discipline de specialitate și tutori din domeniul IPT de la operatorii economici parteneri) pentru punerea în practică a principiilor echității, diversității și incluziunii în comportamentul lor față de elevi

-organizarea unor activități remediale cu elevii, având ca obiectiv schimbarea atitudinii față de învățatură

<https://sites.google.com/view/skillsforthefuture/project-results?authuser=0>

Prin implementarea activităților acestui proiect îmbunătățim:

-oferta școlii prin introducerea unor calificări profesionale cu dinamică ascendentă, prin analiza evoluției pieței muncii

-competențele și abilitățile în folosirea instrumentelor digitale de către profesori, inclusiv a tehnologiilor accesibile și de asistentă, precum și folosirea inovatoare a conținutului educației digitale

-competențele tehnice și culturale specifice în vederea asigurării egalității de șanse, integrarea socială și profesională a absolvenților

-calitatea actului educațional și a stagiilor de pregătire practică la locul de muncă prin dezvoltarea profesională a cadrelor didactice

-competențele tutorilor de practică de a îndruma tînărul la locul de practică, de a-l motiva, de a-i trezi interesul și dorința de implicare, dar și de a oferi un cadru organizat de derulare a învățării practice

-modul de elaborare de materiale curriculare atractive și instrumente noi pentru îmbunătățirea învățării bazată pe muncă a elevilor

-comportamentul elevilor pentru dezvoltarea durabilă a societății

-corelarea competențelor achiziționate de către elevi cu cerințele pieței muncii, respectiv cele cerute de agentul economic, în vederea creșterii ratei de inserție socio-profesională a absolvenților.

Proiectul are ca impact dezvoltarea relațiilor parteneriale între școală- agent economic S. C. Softronic S. R. L. - comunitatea locală, pentru învățământul profesional și tehnic

Beneficiarii finali: Factorii educaționali din aceste instituții.

Prin noile competențe obținute, acești profesioniști vor ajuta instituțiile din care fac parte să asigure creșterea calității educației în școală și în întreprindere.

Totodată, are ca impact o educație formată în mediu european, dezvoltare de noi competențe, abilități tehnice și digitale, utilizarea noilor tehnologii. Elevii vor avea competențe dezvoltate privind: munca în echipă, integrarea la locul de muncă, comunicarea eficientă cu echipa, inițiativa, gândire creativă în rezolvarea sarcinilor. Rezultatele vor avea ca impact orientarea în cariera, motivația învățării, formare continuă, integrare pe piața muncii.

Bibliografie:

<https://www.eea4edu.ro/>

<https://sites.google.com/view/skillsforthefuture/home?authuser=0>

Imagini din stagiile de pregătire practică la operatorul economic S. C. Softronic S. R. L. Craiova

CAUZE ȘI EFECTE ALE ABANDONULUI ȘCOLAR

Prof. Emilia Mihaela NICU
Liceul Tehnologic Auto, Craiova

O educație autentică și funcțională se sedimentează în familie, apoi are continuitate în grădiniță și școală prin intermediul corpului profesoral, care prin simpla sa existență reprezintă puterea exemplului.

Abandonul școlar reprezintă părăsirea sistemului de învățământ și ale oricăror raporturi cu școala, înaintea obținerii unei calificări profesionale. Cei care abandonează sunt cei care au lipsit mult sau au tulburări comportamentale pentru care au fost pedepsiți în prealabil, conform Regulamentului de Ordine Interioară al fiecărei școli. Părăsirea școlii este cu atât mai problematică atunci când se produce la clasele terminale, deoarece atât ofertantul, respectiv sistemul de învățământ, cât și beneficiarul, elevul, au cheltuit destule resurse ca să se ajungă într-un punct în care eforturile financiare și spirituale ale ambelor părți nu s-au concretizat.

Cauzele părăsirii timpurii a școlii

Cauzele abandonului școlar sunt diverse și nenumărate, originea acestora putând fi economică sau socială. Vorbim concret despre inadaparea elevului la activitatea de învățare realizată în mediul școlar, dar și de inadaparea școlii la factorii interni: biologici, psihologici și externi: economici, culturali.

Cauze concrete:

- Dificultățile materiale ale familiei, mai ales în cazul familiilor numeroase, dezorganizate, lipsite de resurse, care au probleme în a asigura îmbrăcămintea adecvată tuturor copiilor și resimt uneori nevoia de forță de muncă (fie pe câmp, fie în gospodărie).

Dezorganizarea familiei atrage după sine dificultăți materiale. Factori precum alcoolismul, divorțul sau violența în familie sunt semne ce reprezintă un decizia de abandon. De asemenea, alți factori reprezentanți pot fi și climatul familial excesiv de permisiv, sau lipsa de autoritate a părinților, atitudinea despotică sau, din contra, indiferentă a celor care ar trebui să ofere un șablon comportamental perfect pentru integrarea lină în societate și viață.

- Modelul educațional oferit de părinți și frați. Cel mai adesea, elevii care ajung să nu își dorească studiul provin din familii în care părinții au maxim opt clase. Există, desigur, și excepții. Modelul educațional oferit de frați are o mult mai mare influență. Familiile în care există frați mai mari ce au renunțat devreme la școală au tendința să reproducă modelul și în cazul fraților mai mici.

- Intrarea pe piața muncii.

- Anturajul de calitate îndoielnică care are influență în cazul elevilor cu un psihic slab, traumatizat sau care doresc să evadeze din tiparele modelului familial impus.

- Factorii de natură educațională: refuzul respectării normelor și regulilor școlare, motivație scăzută în raport cu școala, greșelile cadrelor didactice (de gestionare a unor conflicte, de atitudine și relaționare, de competență sau autoritate), integrarea nesatisfăcătoare în colectivul clasei, calitatea relațiilor cu profesorii sau colegii.

- Fenomenul de abandon școlar este destul de frecvent și răspândit în cazul populației de etnie romă, deoarece este legată de tradiții, obiceiuri respectate cu sfințenie, fără a se ține cont de privarea de educație și efectele pe care le poate avea acest lucru.

- Apartenența la un mediu vulnerabil social unde acasă condiții defavorabile sprijinirii cursului școlar.

- Plecarea de acasă a părinților duce la abandon școlar, deoarece copiii sunt nesupravegheați sau necorespunzător supravegheați.

ELEVII

- nu le place școala, nu îi atrage și/sau motivează- au probleme de disciplină, comportament
- prietenii i-au părăsit sau îi evită, au încrederea și stima de sine scăzută
- au un grad scăzut de implicare.

FAMILIA

- Capacitatea financiară redusă, scăzută, inexistentă sau inefficientă
- Viața de familie defectuoasă
- Lipsa de implicare a părinților, handicapul de a nu cunoaște limba română sau de a nu fi limba lor maternă

- Așteptări diminuate ale părinților sau ineficiențe sau abuz din partea lor

COMUNITATEA

- Existența unor zone unde activitatea infracțională este crescută și greu de ținut sub control
- Lipsa suportului comunitar pentru școală
- Inexistența unei bune colaborări în ambele sensuri, de tip rețea școală-comunitate
- Lipsa serviciilor comunitare de suport.

Efectele părăsirii timpurii a școlii

Abandonul școlar precoce este problematic atât pentru individul în sine, ca entitate, cât și pentru întreaga societate din care acesta face parte. Exact ca la jocul de domino, atunci când o piesă cade, declanșează o serie de reacții în lanț.

Efectele au urmări grave nu numai pentru tinerii în cauză, cât și pentru cheltuielile de învățământ deja investite în persoanele respective cu scopul de a ajunge la o finalitate prosperă pentru toată lumea, respectiv inserarea cu succes pe piața muncii și transformarea fiecărei entități într-o parte funcțională a unei societăți coerente. Asta ca să nu mai vorbim despre capacitatea de integrare în sistemele competiționale europene și mondiale.

Există tineri care termină școala înaintea de a finaliza învățământul obligatoriu, sau persoane care au finalizat învățământul obligatoriu dar nu au obținut și o calificare pentru a putea continua. Aceștia nu vor avea calificarea profesională necesară integrării în societate și pot reprezenta cu succes viitorii șomeri.

Un elev care alege să părăsească sistemul educațional va ajunge, într-un termen relativ scurt, să suporte efectele usturătoare ale deciziei sale. Puterea de cumpărare redusă și stilul de viață extrem de calculat care însoțesc în mod inevitabil veniturile minime sau aproape inexistente aduc cu ele stres, dezamăgiri și frustrări mai mult decât își pot imagina la o prima vedere majoritatea adolescenților.

De câțiva ani, statul oferă și o serie de programe sociale pentru menținerea elevilor în unitățile de învățământ. Câteva dintre acestea sunt: programul „Euro 200” care ajută la cumpărarea calculatoare personale, diferitele tipuri de burse, rechizite școlare, decontarea cheltuielilor de transport pentru elevii din mediu rural etc, programul „Bani de liceu.

Bibliografie:

1. Băban, Adriana, 2001, Consiliere educațională, Editura Ardealul, Cluj Napoca;
2. Holban, Ion, 1973, Orientarea școlară, Editura Junimea, Iași;
3. Jigău, Mircea, 2001, Consilierea carierei, Editura Sigma, București;

COOPERARE ȘI TOLERANȚĂ ÎN EDUCAȚIE

Prof. Alina-Mihaela MECHE
Liceul Tehnologic Auto Craiova

A fi tolerant se învață din copilărie, și un copil tolerant, sunt de părere specialiștii, va fi un adult care se va respecta pe sine și pe cei din jurul său, va avea mai multe oportunități în educație și în alte aspecte importante ale vieții sale, va avea rezultate bune în ceea ce privește dezvoltarea personală. Lipsa toleranței poate genera în rândul copiilor și al tinerilor fenomene ca bullyingul, discursul instigator la ură sau chiar manifestări violente în școala ori în afara ei.

Mediul școlar îi ajută pe copii să se adapteze lumii prin știință și cunoaștere. Educabilul trebuie învățat să respecte propriile valori, dar și pe ale altora. Școala trebuie să primească toți copiii, indiferent de condiția lor fizică, intelectuală, socială, emoțională, lingvistică.

„Toleranța este o atitudine ce reprezintă deschiderea și respectul pe care le manifestăm față de diferențele dintre oameni, de orice natură ar fi ele. La fel ca toate atitudinile se transmite în mod subtil. Copiii trebuie ajutați să devină persoane tolerante. De la vârste mici, copiii imită comportamentele celor din jur, dezvoltându-și valori proprii. Nici o vârstă nu este prea mică pentru a-l ajuta pe copil să fie tolerant. ”

Educația de calitate presupune crearea de situații de învățare pentru orice elev, de oportunități reale de obținere a succesului în experiența de învățare.

Educația pentru cooperare și toleranță înseamnă crearea unui mediu în care sunt bineveniți, protejați și educați toți elevii, indiferent de gen, caracteristici fizice, intelectuale, economice, lingvistice sau alte caracteristici.

Educația pentru cooperare și toleranță este procesul prin care se răspunde diversității nevoilor elevilor prin creșterea gradului de participare la învățare și reducerea excluziunii. Aceasta înseamnă o serie de schimbări de substanță din perspectiva conținutului educațional, a abordării didactico-pedagogice, a structurii sistemului de educație și a strategiilor educaționale.

Pentru ca activitatea instructiv – educativă să fie profitabilă pentru toți elevii, aceasta trebuie să se realizeze diferențiat. Educația diferențiată vizează adaptarea activității de instruire la posibilitățile diferite ale elevilor, la capacitatea de înțelegere și ritmul de lucru propriu unor grupuri de elevi sau chiar fiecărui elev în parte. Important este ca în activitatea didactică să utilizăm fișe de muncă independentă cât mai atractive, eventual să îmbunătățim noi unele fișe existente, să adaptăm cerințele fișei la posibilitățile intelectuale reale ale fiecărui elev, să elaborăm planuri de intervenție personalizată.

Elevii implicați în activitățile instructiv - educative, în activitățile extracurriculare și de voluntariat capătă mai multă înțelegere față de ceilalți, dar și față de ei, devin mai responsabili, mai empatici și astfel devin practic mai pregătiți pentru integrarea socială activă într-o lume caracterizată de multă diversitate.

Dezvoltarea abilităților de comunicare și relaționare la elevi se realizează aplicând metode și procedee interactive cum ar fi: discuția, dialogul și dezbateră democratică, compoziții și idei proprii, jocul de rol, dramatizarea, dezbateră de grup, prezentarea de materiale informative, folosirea calculatorului și a internetului, filmul video, interviul. Participând la aceste activități, elevii devin mai deschiși spre comunicare și relaționare, mai atenți la exprimare și ținută, mai ordonați și mai toleranți, mai buni și mai receptivi la ce se petrece în jur; învață să aprecieze munca, timpul liber, cultura și tradițiile și ale acelor elevi de alta etnie, să adopte o atitudine activă față de cariera personală, să-și păstreze echilibrul în situații de eșec sau de succes.

Acceptarea elevilor, indiferent de gen, caracteristici fizice, intelectuale, economice, lingvistice sau alte caracteristici de către școală nu înseamnă doar tolerarea unor comportamente neadecvate într-o clasă, ci înseamnă și adaptarea strategiilor didactice la cerințele elevilor cu comportamente neadecvate, cuprinderea lor în programele de activitate ale școlii, asigurarea unor servicii de specialitate și programe de sprijin individualizate.

Activitatea din unitate trebuie să îndeplinească anumite cerințe:

- nu trebuie sa se limiteze în mod exclusiv la transmiterea unor conținuturi specifice în cadrul unei discipline particulare, consolidarea abordării sale interdisciplinare este fundamentală;
- nu poate fi concepută doar pentru mediul școlar, ci și în legătură cu extrașcolarul (familie, grupuri sociale, instituții, comunități, mass-media);
- să implice centrarea pe elev;
- să schimbe rolul profesorului care depășește funcția de a comunica modele și programe și care trebuie să acorde atenție mai mare spiritului de inițiativă și creativității.

Incluziunea în educație implică următoarele:

- Egalitate în aprecierea tuturor elevilor și membrilor personalului.
- Sporirea gradului de participare a elevilor la reducerea gradului de excludere a acestora din mediile culturale, curriculum și din comunitate.
- Restructurarea mediului cultural, a politicilor și practicilor din școli, astfel încât să răspundă gradului de diversitate a elevilor din localitatea respectivă.
- Reducerea obstacolelor care împiedică actul de învățare și participarea tuturor elevilor, nu doar a celor cu deficiențe sau care intră în categoria celor cu nevoi educaționale speciale.
- Învățăminte de pe urma încercărilor de a depăși obstacolele care stau în calea accesului și participării anumitor elevi, în vederea introducerii unor schimburi în beneficiul elevilor, în general.
- Perceperea diferențelor dintre elevi ca fiind resurse prin care se poate sprijini actul de învățare, mai degrabă decât probleme de depășit.
- Recunoașterea dreptului pe care îl are fiecare elev la educație în propria localitate.
- Îmbunătățirea condiției școlilor în beneficiul personalului și al elevilor.
- Întărirea rolului pe care îl are școala în dezvoltarea comunității și a valorilor, cât și în sporirea realizărilor.

- Crearea și stimularea unor relații de sprijin mutual între școală și comunitate.

- Recunoașterea faptului că incluziunea în educație reprezintă un aspect al incluziunii sociale.

În concluzie, fiecare elev trebuie să fie înțeles ca un participant activ la învățare și predare, pentru că, în procesul complex al învățării și dezvoltării intelectuale, fiecare elev aduce cu sine o experiență, un stil de învățare, un model social, o interacțiune specifică, un ritm personal, un mod de abordare, un context cultural căruia îi aparține.

Deoarece menirea școlii este de a forma comportamente adecvate de integrare și adaptare socială, de a lărgi domeniul de competențe profesionale ale adolescenților, pe parcursul anului școlar sunt organizate activități extrașcolare. Aceste activități au drept scop cultivarea sentimentelor de încredere în om, respect pentru munca celorlalți, entuziasm, generozitate, meticulozitate și de bucurie a succesului individual. Altfel spus aceste activități au rolul de a-i sensibiliza pe elevi, de a le dezvolta comportamente și atitudini sociale active, responsabile, tolerante, deschise, comunicative și autoevaluative.

Bibliografie:

1. Albu Gabriel, *În căutarea educației autentice*, Editura Polirom, Iași, 2002;
2. Neculau Adrian, *Manual de psihologie socială*, Editura Polirom, Iași, 2003;
3. Văideanu George, *Educația la frontiera dintre milenii*, Editura Politică, București, 1993.

CURSUL CLOUD COMPUTING FOR EDUCATION PRIN PROGRAMUL ERASMUS +

Prof. Nicoleta TROANȚĂ
Prof. Georgică-Puiță STĂNĂȘEL

În perioada 12-21 April 2023 a avut loc cursul **CLOUD COMPUTING FOR EDUCATION** la Istanbul – Turcia. Cursul s-a desfășurat prin programul Erasmus+ KA1, Learning Mobility of Individuals, în cadrul proiectului „Profesor European pentru Liceul Tehnologic Auto, Craiova, Nr. 2022-1-RO01-KA122-SCH-000079501, beneficiar **LICEUL TEHNOLOGIC AUTO CRAIOVA**.

Programul cursului a fost următorul:

DAY 1

Întâlnire cu formatorul cursului;

Prezentarea școlilor și țărilor de proveniență ale participanților: România, Cehia, Letonia și Spania;

Introducere în cursul: Cloud computing for management în education;

Activități culturale: **Bosphorus Cruise, Spice Market Visit.**

DAY 2

Avantajele și dezavantajele utilizării aplicațiilor Google Drive;

Prezentarea aplicației Google Drive;

Activități culturale: **Topkapı Palace Visit.**

DAY 3

Crearea de web-situri cu aplicația Google Drive;

Prezentarea aplicației Google Drive;

Activități culturale: **Binbirdirek Cistern, Hagia Sophia Mosque, Suleymaniye Mosque, Grand Bazaar visit (guided tour).**

DAY 4

Aplicația Google Jamboard, - pagina web interactivă;

Aplicația Google Forms;

Activități culturale: **Island Tour.**

DAY 5

Aplicația Google Earth;

Aplicația Padllet;

Înmânarea certificatelor pentru participanții din Cehia și Spania.

DAY 6

Aplicația Live Worksheets;

Activități culturale: **Aquarium Istanbul, Vizită în Üsküdar.**

DAY 7

Aplicația Scratch [http:// Scratch. mit. edu](http://Scratch.mit.edu) cu care se pot crea jocuri , animații, povești;

Înmânarea certificatelor pentru participanții din Letonia.

Activități culturale: **Vizită în parcul lalelelor, în cartierul Emirgan Kourse.**

DAY 8

Exerciții cu aplicația Scratch;

Activități culturale: **Vizită la Miniturk.**

DAY 9

Crearea unui joc cu aplicația Scratch;

Activități culturale: **Vizită la Camlica Hill în Üsküdar**

DAY 10

Aplicația WORDWALL- pentru crearea de chestionare ,rebusuri;

Evaluarea cursului;

Înmânarea certificatelor pentru participanții din România.

Competențele dobândite la curs sunt următoarele:

- Abilități de comunicare într-o limbă străină
- Lucru în echipă
- Flexibilitate față de medii multiculturale.
- Competențe privind utilizarea Cloud Computing la școală
- Comunicarea cu participanții din alte țări europene în limba engleză.
- Utilizarea termenilor tehnici legați de cloud computing
- Comunicarea cu localnicii pentru a rezolva sarcinile practice necesare.
- Dezvoltarea abilităților de analiză, studiu și evaluare, în limba engleză, a aspectelor didactice
- Dezvoltarea abilităților de comunicare și relație în limba engleză.
- Dezvoltarea abilităților și competențelor necesare pentru a utiliza Cloud Computing într-un mod adecvat în activitățile didactice.
- Competență în organizarea sarcinilor
- Lucru în echipă mai eficient
- Asumarea responsabilităților
- Abilități de negociere și rezolvare a problemelor
- Dezvoltarea abilităților de colaborare și cooperare
- Formarea și dezvoltarea abilităților și competențelor de comunicare și relaționare în medii socio-culturale complet diferite
- Formarea și dezvoltarea competențelor de comunicare și relaționare cu persoane care provin din culturi diferite, formate profesional în diferite sisteme de învățământ.
- Promovarea și dobândirea de relații deschise bazate pe respect și încredere cu oamenii din țara gazdă;
- Manifestarea deschiderii către alte culturi și valori europene;
- Instruire pentru a deveni cetățeni europeni;
- Cunoașterea valorilor umane și a drepturilor cetățenilor europeni
- Dezvoltarea abilităților și competențelor necesare pentru o cetățenie activă, implicare și dezvoltare în comunitate.

DEZVOLTAREA COMPETENȚEI INTERCULTURALE ÎN CADRUL ORELOR DE LIMBA ENGLEZĂ

Prof. Dumitra Daniela BALOSAHE
Liceul cu Program Sportiv „Petrache Trișcu”, Craiova

Dimensiunea europeană a educației implică direcționarea demersului educativ spre dezvoltarea competențelor cheie europene. Abordând curriculum integrat prin soluții de interdisciplinaritate și pluridisciplinaritate, conținuturile și experiențele de învățare pot aduce o contribuție semnificativă în dezvoltarea competențelor esențiale în vederea formării unui cetățean european.

Printre cele mai importante competențe europene care se pot dezvolta în cadrul orelor de limba engleză sunt competența de a comunica într-o limbă modernă, competența social-civică, competența de a învăța să înveți, dar și competențe care țin de sfera managementului și antreprenoriatului.

Strategiile didactice pe care le-am utilizat au fost strategii euristice și semidirijate care au generat învățarea prin descoperire, învățarea reflexivă și învățarea personală. Printre cele mai frecvent utilizate metode au fost metodele activ-participative, metoda descoperirii, metoda jocului de rol, proiectele independente, studiul de caz.

Competențele social-civice de respect, toleranța pentru diversitate, protejarea bunului colectiv, respectul față de valorile comunității și respectul față de valorile altor popoare sunt esențiale într-o Europă unită. În cadrul orelor de limba engleză am dezvoltat aceste competențe prin metoda problematizării și a jocului de rol. Elevii interpretează, în limba engleză, diverse personaje. Un chinez, un arab și un european într-o zonă destinată aprovizionării și a cumpărăturilor. Elevii rezolvă un conflict care apare între cetățeanul European și cel arab, învățând astfel tehnici de negociere a conflictului și reflectând asupra toleranței.

Comunicarea este un proces complex care implică trei segmente distincte: comunicarea verbală, comunicarea non-verbală și comunicarea paraverbală. Comunicarea interculturală implică nu numai cunoașterea codului lingvistic comun, dar și înțelegerea diferențelor interculturale: obiceiuri, tradiții, reguli nescrise, cutume. Toate acestea creează contextul social al comunicării care trebuie atent înțeles de emițătorul și receptorul mesajelor. Astfel, comunicarea interculturală poate fi fructificată în diverse situații de învățare prin crearea unor situații problemă. Se spune adesea că: “Skills are important. Ethics are necessary. Competence is desirable. Character is crucial.” Abilitățile sunt importante. Etica este necesară. Competențele sunt un deziderat. Caracterul este crucial. Așadar, misiunea cadrului didactic este una complexă și de lungă durată.

Dramatizarea sau jocul de rol aduc o contribuție semnificativă în direcția dezvoltării abilităților de management. Interpretând diverse personaje, elevii învață să gestioneze resurse temporale, resurse materiale, recuzita, distribuirea replicilor, gestionarea discursului dramatic. Competența antreprenorială poate fi dezvoltată prin joc de rol sau studiul de caz. Utilizând surse de informare în limba engleză, elevii pot descoperi individual noțiuni care țin de economisirea banilor, bilanț economic, profit, implementarea unui plan de afaceri și profitabilitate.

Prin învățarea reflexivă sau învățarea prin descoperire elevul devine pas cu pas autonom, având încredere în competențele lui de a identifica informația necesară, de a o corela cu vechile cunoștințe, de a analiza informația și de a aplica practic elementele descoperite. Competența de a învăța să înveți se dezvoltă pe tot parcursul școlarității odată cu formarea propriului stil de învățare. Elevii aplică independent metoda observării, a studiului de caz, aplică algoritmi în rezolvarea de probleme și găsesc soluții creative. Toate acestea se regăsesc în diverse aspecte ale competenței de comunicare în limba engleză: înțelegerea mesajului audiat, înțelegerea mesajului scris, producerea mesajelor orale, producerea mesajelor scrise.

Așadar, dezvoltând competența de comunicare ca element central al scenariului didactic, profesorul de limba engleză poate dezvolta simultan și alte competențe europene cheie. Obiectivul instruirii fiind dezvoltarea unui cetățean european activ și creativ, procesul de predare- învățare - evaluare trebuie remodelat cu mult tact pedagogic.

Bibliografie selectivă

Dumbrăveanu, Roza; Pâslaru, Vlad; Cabac, Valeriu. *Competențe ale pedagogilor. Interpretări*. Continental Grup, Chișinău, 2014.

Pogolșa, Lilia; Bucun Nicolae (coord. șt.). *Evaluarea curriculumului școlar – perspectivă de modernizare*. Institutul de Științe ale Educației, Chișinău, 2009.

Recommendation of the European Parliament and of the Council of 18 December 2006 on key competences for lifelong learning (2006/962/EC). Official Journal of the European Union. L 394/10. 30. 12. 2006.

Spinei, Ion. *Politici educaționale în evaluarea rezultatelor școlare: Studiu de politici publice*. Institutul de Politici Publice. Lexon-Prim, Chișinău, 2014.

Strategia „Educația 2020”. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 944 din 14. 11. 2014. Monitorul Oficial, nr. 345-351 din 21. 11. 2014.

ERASMUS+, EDUCAȚIA CARE DĂ ROADE -COMUNICAREA CREATIVĂ

Laura-Mihaela DOBRE
Liceul Tehnologic Auto Craiova

Cum este, adolescent fiind, să te trezești într-un loc total necunoscut, alături de alți 30 de adolescenți din șase țări diferite, discutând despre cum să-ți construiești viitorul într-un mod eficient? Dar dacă ești un adult în toată firea și, într-o zi, decizi să îți iei inima în dinți și să evadezi într-un loc plin de străini, unde vei afla că de la stereotip la prejudecată nu mai e decât un pas și că niciodată nu ai conștientizat acest lucru? Nimic nu mai este imposibil odată cu înființarea programului Erasmus+ de către Comisia Europeană. De la Europa la întreaga lume. Cam așa arată, în prezent, programele Erasmus și Erasmus+ ale UE.

Obiectivele proiectelor Erasmus+ sunt, de regulă, la zi cu ceea ce se întâmplă în societate, fiind reflectate în activități extrașcolare cu impact în predarea disciplinelor, cum ar fi literatura, tocmai pentru a determina individul să conștientizeze cum afectează acțiunile sale mediul înconjurător, pe de o parte și, pe de altă parte, pentru a învăța cum se poate lua atitudine cu privire la aceste probleme cotidiene. Temele des dezbătute fac referire la schimbările climatice, reciclare, stereotipuri, prejudecii și discriminare, energia regenerabilă, inteligența artificială, importanța sportului și a sănătății mintale, importanța artelor, a literaturii, impactul rețelelor de socializare, comunicarea eficientă și creativă etc. Urmărind ultimul exemplu menționat, așa face referire și la comunicarea din interiorul unui proiect, dintre participanții total necunoscuți, prin a spune că ea se îmbunătățește pe zi ce trece, deoarece, cu fiecare moment, ei conștientizează că scopul care i-a adus în acel loc este deasupra altor credințe personale. Pe lângă zecile de teme abordate, informații și experiențe, Erasmus+ este locul perfect de a te cunoaște, de a-ți pune pe gânduri propria realitate: cât de dispuși suntem în a accepta ceva total diferit de credințele noastre? Cât de ușor am accepta o persoană de altă culoare în viața noastră? Dar o persoană de altă religie ori infectată cu o boală? Care este gradul de toleranță pe care-l putem arăta aici? Este vorba de teama de necunoscut în acest caz sau este constructul personal și social pe care ni l-am dezvoltat pe parcursul vieții prin care cine nu e ca noi nu e cu noi? Aceasta este realitatea care ți se aruncă în față într-un mod cât se poate de blând, în proiectele Erasmus+. Și despre aceste lucruri nu învățăm la școală, fiindcă ele nu se învață de pe tablă, cise experimentează pe propria piele.

Desigur, proiectele sînt pe categorii de vîrstă, în funcție de specificul fiecăruia. Cine vrea să participe trebuie să caute proiecte adecvate cerințelor sale. Principalul lucru de care trebuie să țină cont cel care se înscrie într-un proiect de educație sau de formare este că trebuie să arate, prin argumente valide, că este interesat să lucreze sau să implementeze într-un anumit destul de amplă în prealabil; ulterior, se identifică alte organizații partenere din alte țări care te pot ajuta cu specificul proiectului tău, se consultă ghidul de scriere al proiectelor Erasmus+, se construiește proiectul (pe pași mărunți, explicând fiecare etapă a proiectului, bugetul, implementarea etc.) și se depune la Agenția Națională, de regulă, în februarie, aprilie sau octombrie. Dacă ești un adult interesat de formare continuă, te poți afilia unei instituții și poți proceda la fel. Însă dacă ești doar o persoană interesată să participe într-un proiect, fără a urmări să dezvolți alte proiecte ulterior, te poți înscrie pe site-urile tuturor ONG-urilor și ale instituțiilor care dezvoltă programe de educație nonformală Erasmus+ (toate se găsesc online), în acest caz argumentând doar de ce ai vrea să participi în acel proiect, care sunt beneficiile aduse și cum ai putea să utilizezi competențele înșușite în viața de zi cu zi. Sunt încurajate, în special, persoanele cu dizabilități, dar și persoanele din grupurile dezavantajate, precum cele cu situații financiare precare până la sărăcie severă, analfabetism, migranți, persoane cu diverse dependențe etc.

Un alt proiect interesant care merită menționat aduce în prim-plan prevenirea adicțiilor, de la tutun și alcool la droguri ușoare, dar mai ales prevenirea abandonului școlar, dezvoltând un proiect polivalent și un manual de prevenire a adicțiilor, cu trei componente: 35 de metode de educație nonformală, cu adaptări pentru persoanele cu dizabilități, persoanele cu dificultăți de învățare și analfa-

beți. Manualul are ca scop furnizarea unei practici clare, nonformale, pentru prevenirea adicțiilor. În cadrul a trei activități de învățare internaționale, vor fi echipați tineri și voluntari – consilieri școlari, profesori, psihologi etc. – cu un set extins de competențe și cunoștințe care le vor permite să acționeze pentru prevenirea adicțiilor în comunitățile din jur. Ei vor dezvolta, testa și actualiza metodele nonformale în mai multe acțiuni locale, unde majoritatea tinerilor se confruntă cu vulnerabilități care sporesc riscul excluziunii sociale și alimentează un comportament de dependență: minoritățile etnice, analfabeți, persoane aflate în sărăcie, fond familial precar, dizabilități etc. În România, prin proiectul de față, ar putea fi o colaborare cu zece unități școlare, ONG-uri și cluburi de tineret care să introducă acest tip de educație în curriculumul școlar ca un opțional și, în viitor, poate chiar ca un curs obligatoriu, în acest sens, oferind manualul ca o resursă didactică. În acest fel, educația preventivă se va extinde pentru minimum 1.000 de beneficiari într-un an școlar, dezvoltând o rețea durabilă de educație preventivă la nivelul orașelor implicate în proiect.

Impactul Erasmus+ a întrecut orice așteptări, drept dovadă educația stă la baza oricărei societăți bine dezvoltate. Apropierea culturilor internaționale, învățarea relaxată, experimentarea proprie, suportul acordat persoanelor dezavantajate, provenind din medii iar ca să menționăm câteva rezultate, așa face referire la incluziunea pe piața muncii. În acest sens, statisticile au crescut semnificativ, astfel încât 80% dintre participanții într-un proiect Erasmus+ s-au angajat în scurt timp după absolvire, majoritatea fiind de acord că implicarea în acest program i-a ajutat, iar perfecționarea limbii engleze din timpul proiectelor a constituit un factor important în acest sens. De asemenea, înțelegerea mediului internațional și integrarea bunelor practici din schimburile de experiență în viața de zi cu zi au contribuit la o dezvoltare semnificativă a calității vieții și o implicare civică activă. În plus, un număr semnificativ de participanți s-a implicat, ulterior, în programe de voluntariat, mulți dintre voluntari fiind angajați în cadrul organizațiilor respective. Competențele personale dezvoltate și abilitățile profesionale însușite în timpul programelor Erasmus și Erasmus+ au arătat că oricine poate pune idei inedite în practică și că oricine se poate adapta și poate înțelege culturi și medii complet noi. Coordonatorii proiectelor Erasmus+, dar și cei care se afiliază lucrului cu tinerii – numiți mot-mot *lucrători de tineret* – își dezvoltă competențe de management al proiectelor, abilități de bună comunicare interculturală, reușind să dezvolte *mini societăți* în jur, să gestioneze conflicte și să aibă o bună înțelegere a politicilor internaționale. De asemenea, un fost participant într-un proiect Erasmus+ va fi mult mai activ în comunitatea sa locală din punct de vedere civic, social și cultural. *Erasmus+ empowers people!* Principalul motiv pentru care UE susține programele mobilităților internaționale ține de impactul pozitiv pe care aceste programe îl au și de educația care unește aspirațiile unei întregi lumi. Acolo, în proiectele Erasmus+, lumea capătă sens, fiindcă toți suntem entități umane cu aceleași nevoi de bază care ne aduc împreună.

Bibliografie:

- Cervantes Training, Alcala de Henares - Coaching in educational contexts to reduce early school leaving, cervantestraining@outlook.com, <http://cervantestraining.eu/> www.unicef.ro
- Asociația Salvați Copiii Iași, Asociația Obștească Alternative Sociale Ungheni, IPJ Iași – O nouă șansă la educație, prin Programul Operațional Comun România-Ucraina-Republica Moldova 2007-2013 - Granițe comune. Soluții comune, www.ro-ua-md.net
- Moisin, Anton, (2007), Arta educării copiilor și adolescenților în familie și în școală, Editura Didactică și Pedagogică, București
- Popovici, D. (1998) – Învățământul integrat sau incluziv – Editura Corint, București
- Popescu, G; Pleșă O. (1998) - „Handicap, readaptare, integrare” Pro Humanite, București

EDUCAȚIA MULTICULTURALĂ

Mădălina Luiza PĂLOIU
Liceul Tehnologic Auto

Noțiunea de educație multiculturală desemnează totalitatea programelor educaționale ce răspund necesităților impuse de coexistența într-un mediu multiethnic. Scopul educației multiculturale este de a facilita acomodarea grupurilor etnoculturale minoritare și, în aceeași măsură, acomodarea și deschiderea societății majoritare la modelurile culturale specifice grupurilor minoritare. Programele educaționale multiculturale sunt fundamentate pe principiul diversității culturale și a deschiderii societății contemporane; educația și predarea interculturală sunt menite să concentreze atenția elevilor spre propria identitate, cât și spre valorile umane universale, egalitatea oportunităților educaționale pentru toate grupurile din interiorul societății. Educația multiculturală este considerată a fi, prin demersurile antirasiale, antixenofobe, antidiscriminative și de relativizare a culturilor existente, garantul unei societăți multiculturale viabile, factor de stabilitate democratică și de diminuare a conflictualității.

Sarcina școlii de astăzi este de a forma elevilor o conștiință europeană. Încă din clasele primare se impune cultivarea respectului și solidarității față de cultura altor popoare. În acest sens, însă elevii trebuie în primul rând centrați cultural, trebuie să cunoască foarte bine valorile propriei culturi, ca apoi să fie în stare a primi informații despre o altă cultură. Așadar, rezultă că „școala trebuie să fie mai întâi culturală și apoi interculturală. Trebuie mers spre intercultural prin cultural.”

Conceperea și abordarea educației din această dublă perspectivă duce la formarea unor comportamente specifice:

- aptitudinea de a comunica eficient;
- întărirea respectului de sine și al altora;
- toleranță față de opiniile diferite;
- adaptarea continuă la diversitatea culturală;
- fructificarea diferențelor culturale și a valorilor spirituale, locale și generale, în beneficiu personal și social;
- recunoașterea egalității valorice a culturilor.

Interculturalismul presupune două niveluri principale de acțiune:

- primul, la nivel internațional presupune conlucrarea între diferite culturi, diferite țări, pentru cooperare internațională;
- al doilea nivel privește colaborarea dintre diferitele segmente culturale și etnice ale unor comunități în vederea formării tuturor membrilor, indiferent de etnie (respectarea și valorificarea specificității etnice și culturale a minorităților).

Educația interculturală acționează pentru:

- promovarea unor atitudini tolerante, deschise, de acceptare și înțelegere firească a raportului eu – celălalt și a noțiunii de străin;
- recunoașterea și respectarea diferențelor culturale prin valorificarea pozitivă a relațiilor de egalitate între oameni și nu prin aplicarea polarității superior – inferior;
- promovarea unor politici școlare care să promoveze egalizarea șanselor în educație;
- strategii de valorificare a diferențelor culturale pentru a le transforma în resurse pedagogice.

Școala trebuie să formeze deprinderea prețuirii valorilor pluriculturale, ideea că nu există valori superioare sau inferioare; există valori specifice care nu trebuie judecate pornind de la criterii apriori etnocentriste, ci prețuite prin aportul lor la nuanțarea și îmbogățirea celorlalte culturi cu care vin în contact. În școală, direcția concretă de aplicare a acestui principiu este moderarea orgoliului etnic al majorității și întărirea încrederii în sine a minorității.

Interculturalitatea desemnează ansamblul de procese – psihice, relaționale, grupale, instituționale – generate de interacțiunile dintre culturi. Educația interculturală este cea care susține integrarea socială a grupurilor minoritare în mod „pașnic” fără ca acestea să fie nevoite să renunțe la pro-

pria identitate. În cadrul culturilor mozaicate de astăzi trebuie să acceptăm ideea că orice grup socio-cultural poate contribui la îmbogățirea vieții comunitare prin schimbul de elemente identitare, prin dialog și implicare a tuturor a comunității .

Educația interculturală își propune să pregătească indivizii și societățile pentru o mai atentă deschidere spre dimensiunea culturală a existenței lor.

Școala, ca instanță de transmitere a valorilor, se va centra pe pluralitatea culturilor pe care mediul multicultural îl presupune. Trebuie evitată instituirea primatului unei culturi asupra alteia. Se cer a fi vizate atât culturile familiale, cât și cele înconjurătoare, ambientale. Trebuie vegheat ca școala să nu defavorizeze o cultură sau alta în numele unor relativisme explicite.

Programa trebuie să conțină o abordare interculturală, bazată pe valori ca solidaritatea, egalitatea și respectul față de diversitate. Din acest punct de vedere, educația interculturală trebuie să constituie baza luptei împotriva rasismului.

În România s-au realizat pași semnificativi în abordarea educației interculturale, atât *in plan teoretic*, prin aprofundarea studiilor privind paradigma interculturalității și educația integrate ei, precum și în transpunerea acestor generoase orizonturi *in practica școlară*. Deși clasele/grupele de elevi cunosc diferite aspecte ale interculturalității, cele mai des invocate sunt cele antrenate de prezența copiilor rromi (deși există și copii aparținând naționalităților maghiara, germana, turca, tătara, armeană, inclusive copii aparținând unor familii de emigranți din culturile araba, chineza, vietnameză, sau copii aparținând uneia din cele 18 religii recunoscute legal în țara noastră). Ideea **dialogului intercultural** trebuie să aibă ca punct de plecare recunoașterea diferenței și a multiplelor perspective și dimensiuni ale lumii în care trăim. Aceste diferențe, de opinie, de puncte de vedere, și chiar valori nu există doar în cadrul unei culturi, cu atât mai mult ele sunt vizibile în disputele dintre diferite culturi. Tocmai de aceea, *dialogul, comunicarea sau medierea interculturală* își propun să analizeze aceste perspective diverse cu un scop precis, și anume acela de a înțelege și a învăța pe baza experiențelor interculturale diverse. Și avem aici în vedere beneficiul pe care îl aduce schimbul de idei, opinii sau cunoștințe în cadrul grupurilor heterogene din punct de vedere cultural. Este evident că în alte culturi, realitatea este percepută în mod diferit, modalitatea de relaționare dintre oameni este diferită, viziunile sunt diverse. Trebuie să acceptăm diversitatea, să nu negăm existența unor puncte de vedere aparent sau în mod real diferite de ale noastre, mai mult trebuie să înțelegem și să fim deschiși la perspectivele aduse în discuție de cei care nu văd lumea din aceeași perspectivă ca și noi.

Conflictele interculturale au un specific anume, ele pun în mișcare sentimente și atitudini negative față de anumite grupuri, culturi. Acestea pot fi însă diminuate sau chiar prevenite printr-o perspectivă interculturală de concepere a educației care să impună eradicarea violenței, atenuarea și aplanarea conflictelor, transformarea lor în dispute pozitive. Dintre cerințele unei educații interculturale care să formeze comportamente pozitive amintim:

- formarea aptitudinii de a comunica asertiv (a vorbi dar și a asculta);
- cooperarea și munca în grup;
- respectul de sine și de ceilalți;
- procesul decizional democratic;
- asumarea responsabilității și acceptarea responsabilității altora;
- stăpânirea dar și exteriorizarea emoțiilor, sentimentelor, trăirilor;
- evitarea confruntărilor verbale și fizice.

Termenul „interculturalitate” are o dimensiune dinamică care exprimă interacțiune, el trimite la schimb, reciprocitate, interdependență, și dialog. Educația care se realizează pe dimensiunea interculturală vizează două dimensiuni importante (Rey, 1996) care sunt condiționate:

- dimensiunea cunoașterii (care este de domeniul științific) - se realizează prin asimilarea de cunoștințe teoretice cu privire la aspectele analizate pe parcursul studierii acestei discipline;
- dimensiunea experienței (subiectivă și relațională) – se formează în activități practice de tipul celor realizate și practicate în activitățile de seminar și ține de personalitatea fiecăruia și modul său de interacțiune cu cei din jur.

Prima dimensiune se referă așadar la latura cognitivă prin achiziționarea de informații, pentru o cunoaștere directă și obiectivă a realității, iar a doua vizează latura acțională – dar și aspectele motivațional – afective prin care individul își transpune aceste cunoștințe și atitudini în comportamente specifice. De modul în care gândește și acționează individul depind nu doar relațiile acestuia cu cei din jur ci și societatea în ansamblu.

O societate deschisă care să asigure rezolvarea pe cale pașnică a conflictelor și să respecte drepturile omului poate fi clădită doar prin contribuția tuturor în spiritul valorilor interculturalității.

Bibliografie

Perregaux, Christiane, *Pentru o abordare interculturală în educație*, în *Educația interculturală. Experiențe, politici, strategii*, Ed. Polirom, Iași, 1999

Pontoizeau, Pierre-Antoine, *La communication culturelle*, Armand Colin, Paris.

Porcher, Louis, Abdallah - Pretceille Martine, 1998, *Ethique de la diversité et éducation*, PUF, Paris. 1999

EDUCAȚIA ECOLOGICĂ CREȘTINĂ, O DIMENSIUNE A EDUCAȚIEI EUROPENE

Prof. Cristina CREȚEANU
Colegiul Național „Anastasescu”

Apoi a zis Dumnezeu: “Stăpâniți peste peștii mării, peste păsările cerului, peste toate animalele, peste toate vietățile ce se mișcă pe pământ și peste tot pământul!” (Facere 1, 29). Natura va fi pentru om izvorul bunurilor materiale trebuitoare vieții. Asemenea omului, și creatura se găsește în relație directă cu Dumnezeu, doar că - spre deosebire de om - raportarea ei la Creator se face prin mijlocirea umanității, în modul în care rațiunea noastră cuprinde acest adevăr.

După căderea în păcat, datorită răzvrătirii omului împotriva lui Dumnezeu, și natura s-a răzvrătit împotriva omului iar acesta a pierdut stăpânirea asupra ei, restabilirea dominației morale asupra lumii create făcându-se acum prin truda muncii. Stăpânirea omului asupra naturii devine o realitate numai printr-o muncă grea și stăruitoare, prin efortul creator de civilizație și cultură.

Protecția mediului înconjurător a apărut ca problemă a omenirii numai în zilele noastre, respectiv atunci când omul a cucerit întreg spațiul Terrei prielnic vieții. Acum, bogățiile și resursele de energie au fost afectate în așa măsură încât se întrevede epuizarea rapidă a unora dintre ele. Primele inițiative de ocrotire a mediului au apărut acum aproximativ 200 de ani din necesitatea salvării unor specii pe cale de dispariție. Cu timpul motivele care au impus ocrotirea naturii s-au diversificat. Începând din 1970 au apărut semne clare de îmbolnăvire a planetei: subțierea stratului de ozon, încălzirea globală, ploile acide, iar unele condiții esențiale existenței umane, ca apa sau aerul și solul dau semne de otrăvire.

Oamenii au înțeles că această planetă funcționează ca un sistem și că dereglările produse într-un loc pot avea repercusiuni pentru un întreg circuit, inclusiv pentru om. Astfel s-a ajuns la necesitatea adoptării unui comportament responsabil față de natură. Acesta este un lucru bun. Greșit este faptul că adoptarea acestui comportament nu trebuia să pornească de la sesizarea apariției acestor efecte negative asupra mediului, ci pornind de la etica creștină, de la învățătura despre respectul creștinului față de lumea creată. Atitudinea omului față de natură trebuie să aibă la bază în primul rând responsabilitatea morală față de aceasta, interesele sale spirituale, apoi cele economice și biologice, gândite pe termen lung.

Din punct de vedere moral creștin, nu este permisă profanarea și distrugerea criminală a naturii: “să nu distrugi pomii, să nu pui securea în ei ci din pom să mănânci dar pe el să nu îl tai, căci pomul din grădină nu este ca omul, să poată fugi de la fața ta și să se ascundă. Iar copacii care nu îți aduc nimic de hrană să îi strici și să îi tai (Deuteronom 20, 19) și nici tratamentul brutal al animalelor: “să nu legi gura boului care treieră”(Deuteronom 5, 4).

Ridicarea de către Hristos a omului din starea de decădere, se întâmplă și cu creația întreagă: ea se transfigurează de prezența Fiului în lume, de lumina Taborului și își primește valoarea prin excelența actului de înviere, care pe toate le face noi. Înnoita prin jertfa hristică, lumea irațională ajunge să fie întinată de acțiunile umane directe și indirecte, îndreptate împotriva naturii în sine, împotriva plantelor, a animalelor etc, atitudini ce depășesc adesea "drepturile" omului asupra ei, înțelese restrictiv și unilateral ca stăpânire atotputernică.

În fiecare colț al lumii, oamenii taie păduri, extrag minerale și surse de energie, erodând solul de la suprafață, poluând aerul și apa, creând deșeuri primejdioase și producând o ruptură a zonelor naturale într-un ritm fără precedent în istoria vieții pe pământ, fiind imposibil să se scape de consecințele degradării serioase a mediului: dispariția speciilor, extinderea deșertului, contaminarea cu pesticide, creșterea problemelor de sănătate, foametea, sărăcia și chiar pierderea de vieți umane.

Construind uzine, fabrici, dezvoltând orașele și transporturile, defrișând pădurile pentru a folosi lemnul și a mări suprafețele agricole, aruncând nepăsători în apă și în aer cantități mari de deșeuri toxice omul a stricat echilibrul natural existent în mediul înconjurător, așa încât, uneori, și-a pus în pericol însăși viața lui. Poluarea, care în ultima perioadă a căpătat un caracter universal, se numără printre factorii majori ce induc dezechilibre în natură.

Natura înregistrează toate faptele nesăbuite, agresiunile făcute de om, conștient sau inconștient, le stochează în memorie iar atunci când. . . *se umple paharul*. . . , se răzbună necruțător.

Omenirea nu poate renunța însă la ritmurile înalte ale dezvoltării economice. Calea pentru realizarea acestor ritmuri, cu menținerea unei bune calități a mediului, este exploatarea acestuia în așa fel încât să se poată regenera și conserva în permanență. În acest context școala este cea care îi revine rolul de a educa tânăra generație în spiritul mediului ambiant, educatorilor le revine deci obligația de a-i învăța pe copii să înțeleagă și să iubească natura, să-i pătrundă tainele și să o proteje, să urmărească formarea și dezvoltarea conștiinței ecologice a copiilor.

Formarea elevilor cu o conștiință și o conduită ecologică devine o cerință deosebit de importantă pentru orice demers educativ școlar și extrașcolar. Implicarea micilor școlari în activitățile de cunoaștere, înțelegere a unor fapte și fenomene din universul apropiat, în identificarea și rezolvarea unor probleme de poluare și degradare ale mediului, are ca rezultat formarea unor convingeri și deprinderi de apărare, conservare și dezvoltarea mediului înconjurător – condiție de viață civilizată și sănătoasă.

Bazate pe cooperare și colaborare, diversitatea activităților practice desfășurate cu elevii asigură asimilarea multor reguli de comportament care se constituie în elemente de bază în formarea unei educații europene a oamenilor de mâine. Este deosebit de important ca în amplul proces de formare a omului, viața din afara școlii să continue să completeze, să consolideze și să desăvârșască opera educativă într-un adevărat comportament european.

Concepte referitoare la mediul înconjurător pot fi achiziționate de la cea mai fragedă vârstă și în același timp cu noțiunile despre locurile cele mai apropiate copilului până la noțiuni abstracte mai târziu. Ca arie de investigație se alege studiul mediului apropiat al copilului (casă, școală, drumul între casă și școală). La această vârstă este foarte important de a găsi ocazia de ieșire în natură, vizionarea unor emisiuni documentare despre mediul înconjurător, amenajarea spațiilor verzi în clasă ori în afara ei. Copiii trebuie îndrumați să observe și să știe să pună întrebări asupra unei probleme de poluare și degradare a mediului (aruncarea gunoaielor la întâmplare, poluarea râurilor cu substanțe toxice etc.).

Activitățile practice desfășurate cu elevii sunt diverse: activități de observare și recoltare a unor elemente poluante (deșeurile din plastic, sticle, flacoane, pungi, ambalaje, cutii de conserve); activități practice de îngrijire și amenajare a spațiilor verzi (colțul naturii vii – grădina școlii); colecționarea unor imagini cu animale și plante din diferite medii geografice sau realizarea acestor medii în miniatură; colecționarea și lecturarea unor texte cuprinzând curiozități din lumea plantelor și animalelor; lecții - excursii sau lecții – plimbări, când îndrumați și folosind metoda observației directe realizează o adevărată „fotografie”; realizarea de compuneri și desene, postere pe teme ale contribuției copiilor la protejarea mediului înconjurător; realizarea unor experimente ce au în vedere demonstrarea rolului elementelor: apă, aer, sol în creșterea și dezvoltarea plantelor, în menținerea vieții pe Pământ; îngrijirea unor animale acasă sau la școală (pești, pisici, păsări etc.).

Analiza individuală a fiecărui comportament, a fiecărui elev, cu reliefa elementelor de comportament pozitive și negative făcute în situații concrete asigură o asimilare imediată și clară de către elevi. Utilizarea fișelor, testelor și imaginilor ilustrate care vin în completarea constatărilor și observațiilor comportamentale făcute în situații concrete, asigură asimilarea multor reguli de comportament care se constituie în elemente de bază în formarea unei educații europene a oamenilor de mâine.

Orice prezentare a problemelor de mediu trebuie să înceapă cu cauzele fenomenului și să se încheie cu alternative pozitive și căi posibile de soluționare a sa. Cele mai multe probleme de mediu sunt complexe. Cu alte cuvinte « mediu » ca subiect al educației pentru mediu, include nu doar natura ci și societatea, cultura, economia și politica. Astfel, educația pentru mediu: trezește și dezvoltă sentimentul de dragoste față de natură; oferă informații despre mediu; practică, prin politica școlară și prin implicarea familiei, prin comportament, economisirea apei și a electricității, reciclarea hârtiei și a altor materiale, cumpărarea hranei produse natural și chiar producerea uneori a acestora – o atitudine favorabilă naturii, și încurajează atitudinea civică activă prin implicarea personală în protecția mediului.

Oamenii s-au folosit întotdeauna de toate darurile naturii însă cu timpul, ei au început să facă cercetări științifice și să descifreze mult din tainele ascunse, înțelegând că în natură nimic nu se desfășoară haotic și întâmplător, ci numai sub impulsul implacabil al legilor obiective. Nu se poate spune că am ajuns să-i deslușim întru totul mecanismele și interrelatiile ei, dar cu timpul progresele științei au generat noi legături, nu cu scopul de a o stăpâni sau de a o subjuga, lucru pe care nu-l vom putea realiza niciodată, ci pentru a o înțelege mai bine, a-i folosi darurile și a putea preîntâmpina urmarile manifestărilor ce le generează. Societatea contemporană are acum alte raporturi cu natura decât străvechile comunități. Relațiile care se stabilesc între om și natură suscită un interes permanent, condiționat atât de dorința cunoașterii fenomenelor care se petrec alături de noi, cât și de procurarea unor surse de materii prime, fără ca prin aceasta să se producă dezechilibre în natură, ale căror consecințe pot fi imprevizibile de mari și grave.

Bibliografie:

- Arhip, A. , Papuc, L. , *Noile educații – imperative ale lumii contemporane*, Tipografia centrală Chșinău, 1996, p. 210;
Biblia sau Sfânta Scriptură, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1988, p. 12, 217;
Cuv. Seraphim Rose, Din „Cartea Facerii, Crearea Lumii și Omul Începuturilor” , Editura Sophia, București, 2006, p. 2;
Revista, *Învățământul primar*, (nr. 3-4 / 2005), Editura Miniped, București, p. 12.

EDUCAȚIA INTERCULTURALĂ

Horățiu BOAGIU
Liceul Traian Vuia Craiova

Educația interculturală se referă la procesul de dezvoltare a cunoștințelor, atitudinilor și abilităților care sunt necesare atunci când interacționăm cu diferite culturi. În societatea noastră din ce în ce mai multiculturală, devine din ce în ce mai necesar ca acest tip de educație să fie inclus în curriculumul școlar. Educația inter și multiculturală aparține noilor educații și vizează formarea la elevi a unei conștiințe europene, cultivarea respectului și solidarității cu alte culturi aparținând la diferite popoare. Atunci când indivizi din medii multiple, cu moduri diferite de comunicare, coexistă fără a interacționa profund, aceasta reprezintă o situație de comunicare multiculturală. Există mai multe culturi prezente, dar nu există prea multe contacte sau integrare între grupuri, care rămân în mare parte separate. La fel ca și comunicarea multiculturală, comunicarea interculturală recunoaște coexistența mai multor culturi într-un singur spațiu. Cu toate acestea, se face un pas mai departe concentrându-se pe întâlnirile productive care au loc constant între culturi.

Așadar, societatea multiculturală este caracterizată prin coexistența mai multor grupuri culturale, cu accentul pe păstrarea diferențelor culturale și afirmarea identității culturale specifice, nefiind semnificativă interacțiunea dintre grupuri iar adesea diferența este percepută negativ și devine o justificare majoră pentru discriminare; minoritățile pot fi tolerate în mod pasiv dar nu acceptate sau valorificate în mod real. Pe de altă parte, societatea interculturală se referă la diferite grupuri culturale care coexistă în același spațiu, întreținând raporturi deschise de cooperare și recunoaștere mutuală, respectându-se reciproc valorile și modurile de viață, prin acordarea de importanță egală păstrării și dezvoltării individualității culturale și comunicării interculturale.

Educația interculturală și multiculturală promovează sensibilizarea elevilor la respectarea diversității, la toleranță și solidaritate, pregătindu-i pentru a conviețui într-o societate multiculturală. Abordarea interculturală a educației poate să atenueze conflictele și violența în școală prin formarea competențelor de comunicare și cooperare, a toleranței față de opinii diferite, a aptitudinii de stăpânire a emoțiilor destructive și de rezolvare pașnică a conflictelor și prin luarea deciziilor în comun în mod democratic. În țările în care fenomenul migrației constituie un aspect important, interculturalismul poate fi un instrument eficient pentru combaterea discriminării și xenofobiei. Multiculturalismul european este o bogăție potențială cu condiția să nu diminueze sau să anuleze identitatea fiecărei culturi. Una din misiunile școlii de astăzi este de a forma elevilor o conștiință europeană, de a cultiva respectul și solidaritatea față de cultura unor popoare. Educația interculturală poate preveni sau rezolva unele conflicte și este centrată pe valori fundamentale cum ar fi aspirația către democrație, respectarea tradițiilor culturale, a drepturilor omului, a drepturilor copiilor, justiția socială, protejarea mediului, toleranța și pacea.

Educația interculturală este valoroasă pentru toți elevii în dezvoltarea de abilități pentru a participa într-o societate din ce în ce mai diversă. Prin activități care încurajează dialogul între elevi care provin din medii, culturi diferite, care au religii diferite, și bineînțeles caracteristici individuale, educația poate aduce o contribuție importantă și semnificativă în progresul societății. Ca educatori, putem utiliza diversitatea existentă în clasă pentru a afla despre diferite culturi. Diversitatea poate fi găsită în fiecare sală de clasă din lume. Poate fi o resursă utilă pentru profesori pentru a predă cultura și diversitatea și pentru elevi să se cunoască și să se relaționeze mai bine între ei, explorând ce au în comun și moduri în care sunt diferiți. Reflectând asupra diversității în clasă, elevii vor deveni mai conștienți că nu trebuie să treacă granițele naționale pentru a experimenta diversitatea. Elevii își pot împărtăși în grupuri mici informații despre familiile și mediul personal, ceea ce poate ajuta pe elevi să dobândească noi perspective despre semnificația diversității culturale, punând-o în contextul a ceva care le este familiar. Această sarcină nu numai că va stimula conversațiile autentice între colegii de clasă, dar poate îmbunătăți coeziunea generală a clasei, pe măsură ce elevii încep să învețe mai multe unii despre alții și să arate acceptarea față de diferențele lor. Putem lua în considerare rearanjarea periodică a structurii clasei pentru a ajuta elevii să construiască relații cu toți colegii lor.

Această sarcină simplă, dar eficientă facilitează un mediu de învățare incluziv. Rearanjarea clasei ajută, de asemenea, la prevenirea formării grupulețelor. În mod obișnuit, studenții tind să formeze prietenii cu persoane care le sunt deja familiare, așa că această tactică ajută la stimularea prieteniiilor între elevii provenind din toate mediile. Activitățile în grup sunt o modalitate excelentă de a promova o comunitate armonioasă la nivel de clasă. Când elevii învață să aibă încredere în ceilalți, ei dezvoltă, de asemenea, noi moduri de a comunica și de a colabora cu tot felul de persoane. A învăța să lucrezi bine într-o echipă de la o vârstă fragedă este o abilitate neprețuită care va fi necesară pentru eforturile viitoare ale elevilor. Când elevii se simt responsabili pentru progresul clasei în ansamblu, atunci probabil că vor participa și se vor simți mai confortabil cu colegii lor.

Într-o activitate de promovare a diversității religioase, elevii împărțiți în grupuri învață despre diverse religii. Fiecare grup primește un set de cartonașe, sarcina elevilor este să identifice corespondența dintre cartonașele respective, de exemplu să își dea seama că budismul este o religie, că profetul este Siddharta Gautama etc. După ce elevii lucrează pe grupuri profesorul arată tabelul cu plasarea corectă a cartonașelor și elevii verifică în ce măsură au realizat corect activitatea. Apoi, elevii caută pe internet informații despre religiile despre care nu au cunoștințe. De exemplu: ce reprezintă sărbătoarea principală a fiecărei religii, când și cum se sărbătorește ea. Grupurile prezintă informațiile găsite. Fiecare grup prezintă despre două religii, dar inițial fiecare grup caută informații despre toate religiile. După ce grupul prezintă, celelalte grupuri pot completa cu informații dacă este cazul. Pentru a analiza manifestările diversității culturale în România, elevii pot lucra tot în grupuri culegând informații despre diversele minorități naționale din România. Fiecare grup se va strădui să identifice și să prezinte într-un mod cât mai interesant pentru colegi informații despre tema alocată și va realiza apoi o prezentare în format electronic sau sub formă de poster. Prin astfel de activități, se promovează manifestarea unei atitudini pozitive față de sine și față de ceilalți, față de identitatea culturală proprie și față de identitatea celor care aparțin unor culturi diferite.

Așadar, educația interculturală reprezintă o educație a relațiilor interpersonale, care implică membri ai unor culturi diferite, având scopul fundamental de a crește eficiența relațiilor interculturale, de a mări gradul de deschidere, de toleranță, de acceptare a celuilalt. Elevii vor conștientiza că fiecare persoană trebuie tratată cu șanse egale și vor deveni adulți toleranți, responsabili, empatici, care se vor îmbogăți de pe urma diversității culturale.

Bibliografie

<https://www.creeaza.com/didactica/didactica-pedagogie/Noile-educatii351.php>

<https://www.intercultural.ro/wp-content/uploads/2020/02/Ghid-Educatie-Interculturala-web.pdf>

INTERCULTURALITATEA - O NECESITATE

Camelia-Mădălina TUDOR

Școala Gimnazială Giubega, Dolj

Sorina SLĂMNOIU

Liceul Tehnologic Transporturi Căi Ferate, Craiova

Într-o lume a schimbărilor rapide, în care transformările culturale, politice, economice și sociale pun sub semnul întrebării modurile tradiționale de viață, educația are un rol major în promovarea coeziunii sociale și a coexistenței pașnice. Prin încurajarea dialogului intercultural, educația poate constitui o contribuție esențială la dezvoltarea unor societăți sustenabile și tolerante. Educația interculturală este un răspuns la provocarea de a oferi educație de calitate tuturor.

Interculturalitatea reprezintă interacțiunea dintre oameni din medii culturale diferite, folosind un limbaj autentic într-un mod potrivit, într-un mod care demonstrează cunoașterea și înțelegerea culturii. Interculturalitatea este abilitatea de a experimenta cultura unei alte persoane și de a fi deschis, interesat și curios în legătură cu alte culturi. Persoanele care învață limbi străine trebuie să fie capabile să evalueze reacțiile, percepțiile și atitudinile persoanelor din cultura respectivă, pentru a o putea înțelege cu adevărat și pentru a-și folosi experiența în cadrul propriei culturi.

Conceptele „cultură” și „interculturalitate” sunt strâns legate între ele, însă pot fi ușor diferențiate. Cultura se referă la produsele, practicile și perspectivele unui grup ținută de oameni sau a unei culturi ținută. Cultura poate fi văzută ca un tipar asumat de credințe învățate și comportamente care pot fi împărtășite în cadrul grupurilor, care includ: gânduri, stiluri de comunicare, moduri de interacțiune, perspective despre roluri și relații, valori, practici și obiceiuri. Cultura nu ar trebui considerată un element exotic sau care îi privește pe alții: toți suntem influențați și aparținem de mai multe culturi care inclus rasa și etnia, dar care nu se opresc aici.

Pe de altă parte, interculturalitatea este interacțiunea dintre persoane care aparțin unor culturi diferite, dar și înțelegerea unei alte culturi astfel încât limbajul folosit (verbal și nonverbal) este adecvat contextului. Interculturalitatea este un concept dinamic care se referă la relațiile în continuă evoluție care au loc între grupuri culturale. O definiție formală ar putea fi „existența și interacțiunea echitabilă dintre diverse culturi și posibilitatea de a genera expresii culturale împărtășite, prin dialog și respect personal”.¹

Educația interculturală este de bază în adresarea unor diferențe culturale, cum ar fi principii, valori sau tradiții, la fel ca și alte diferențe, cum ar fi de gen, sociale sau economice. Educația interculturală se referă la „instruirea oamenilor astfel încât aceștia să poată aprecia diferite culturi, care aparțin de societăți tradiționale și, prin urmare, să poată accepta evoluția în contact cu aceste culturi, astfel încât această diversitate ar putea deveni un punct forte prin care viața culturală, socială și economică este îmbogățită”.²

Educația interculturală devine din ce în ce mai populară, însă ea nu apare în toate culturile sub aceeași formă. În Germania, echivalentul este de „educație cu privire la imigrație” (*Auslander-pedagogig*), iar în alte națiuni se studiază educație multiculturală și educație interculturală. Scopul general al educației interculturale este ca elevii să:

- Aibă competențe interculturale.
- Înceapă să se descurce când au contact cu diversitatea (etnică și nu numai), dar și să îi înțeleagă avantajele.
- Devină competenți în a trăi și a munci în societăți diverse și interculturale.
- Aibă oportunități și condiții egale pentru învățare.³

Aceste obiective sunt foarte generale și necesită detalieri. De exemplu, spunem că elevii trebuie să devină competenți în contexte interculturale. Competențele specifice la care ne referim

¹ UNESCO Convention on the Protection and Promotion of the Diversity of Cultural Expressions (2005), Art. 8.

² Cozma T. (2001) *A new challenge for education: interculturality*. Iași: Polirom.

³ Grant C., Portera A. (2011) *Intercultural and Multicultural Education. Enhancing Global interconnectedness*. New York: Routledge.

diferă de la autor la autor, însă există câteva de bază, cum ar fi competențe de comunicare, de cooperare, deschidere către idei și situații noi, lipsa prejudecăților, gândire creativă, abilitatea de a vedea situații din diverse perspective, flexibilitate, gândire critică, competențe lingvistice, abilitatea de a gestiona conflicte și inițiativă. Există chiar conceptul de competențe interculturale, care poate fi definit ca „echiparea tinerilor cu caracteristicile cognitive, atitudinile și abilitățile de care au nevoie într-o lume multiculturală, multinațională și în proces de internaționalizare”.⁴

Raportul Conferinței Internaționale despre Educație din 1992 cu privire la educația interculturală stipulează că obiectivele aceștia sunt:

- Reducerea tuturor formelor de excludere.
- Continuarea integrării și a reușitelor școlare.
- Promovarea respectului pentru diversitate culturală.
- Promovarea înțelegerii culturii altora.
- Promovarea înțelegerii internaționale.⁵

Totodată, educația interculturală trebuie să respecte câteva principii fundamentale. În primul rând, identitatea culturală a elevului trebuie respectată. În al doilea rând, educația interculturală trebuie să ofere fiecărui student informațiile, atitudinile și competențele necesare pentru a obține participarea activă și deplină într-o societate multiculturală. În al treilea rând, educația interculturală trebuie să le ofere tuturor elevilor cunoștințe, atitudini și competențe care să le permită să contribuie la respectul, înțelegerea și solidaritatea dintre indivizi, etnii, societăți, culturi, grupuri religioase și națiuni.⁶

Devine din ce în ce mai clar că interculturalitatea nu poate fi o simplă adăugire la curricula actuală. Aceasta trebuie să vizeze mediul de învățământ ca întreg, ca și alte dimensiuni ale procesului educațional, cum ar fi viața școlară, procesul decizional, instruirea profesorilor, curricula, limbile de instrucție, interacțiunile școlare, dar și materialele de învățământ. Aceste obiective pot fi atinse prin includerea perspectivelor și vocilor diverse. Un exemplu relevant ar fi includerea în curiculă a informațiilor despre grupuri non-dominante, cum ar fi istoria și cultura lor.

Nu numai că o cunoaștere avansată a propriei culturi este esențială pentru dezvoltarea unor competențe interculturale; mai mult, educația interculturală poate ajuta individul să cunoască mai bine propria sa cultură și să pună sub semnul întrebării aspecte din cultură care păreau inamovibile și indiscutabile înainte. Procesul de educație interculturală are la bază reflectarea asupra sinelui și asupra propriei culturi. Fără a înțelege că toată lumea are o cultură și că o cunoaștere avansată a propriei culturi este esențială, avem tendința de a reduce educația interculturală la o abordare stearpă, strict tehnică, rigidă și stereotipică.

Acest tip de reflectare începe cu obținerea informațiilor despre dimensiunile culturii și apoi aplicarea acestor informații asupra propriei culturi. Astfel, individul dezvoltă o fundație prin care poate realiza comparații în legătură cu diferențele culturale și prin care poate înțelege mai bine de ce reacționează într-un anumit mod în anumite situații. Așadar, primul pas în educația interculturală este înțelegerea propriei culturi. Pentru a conștientiza propriile tipare culturale este benefic feedback-ul persoanelor din alte culturi. Cu alte cuvinte, interacțiunea interculturală ajută individul să conștientizeze cum este comportamentul său diferit față de al altora.

Educația interculturală este strâns legată de cunoașterea propriei culturi cu un motiv. Individul conștient de impactul pe care îl are propria cultură asupra sa nu își proiectează propriile sale valori asupra altora. Proiectarea la care ne referim semnifică procesul prin care propriile valori, seturi de idei, raționamente și atitudini sunt atribuite asupra altora. Proiectarea este, cu alte cuvinte, tendința de a considera că persoane din alte culturi acționează într-un anumit mod din aceleași motive ca noi. Proiectarea ne oprește din cunoașterea, înțelegerea și empatizarea reală cu persoane din alte culturi, pentru că acest proces presupune inabilitatea de a distinge dintre valorile noastre și cele ale altora.

⁴ Sierens S. (2000) „Us, Them, Ours. Points for attention in designing intercultural sound learning materials.” *Centre for intercultural education*. Ghent, Belgium.

⁵ Grant C. , Portera A. , *op. cit.* ;

⁶ Landis D. , Brislin R. (1983) *Handbook of Intercultural Training*. Volume III. New York: Pergamon Press

Procesul de proiectare poate fi oprit. Pentru aceasta, este necesară cunoașterea altor culturi, dar și învățarea unor caracteristici ale propriei culturi. Abilitatea care ne permite să facem acest lucru este cunoscută drept inteligență culturală metacognitivă. În primul rând, este necesar să menționăm că inteligența culturală este un concept din ce în ce mai popular și relevant în contextul accentuării globalizării; persoanele cu un coeficient de inteligență culturală crescut au capacitatea de interacționare și cunoaștere aprofundată în medii multiculturale. Inteligența culturală metacognitivă reprezintă conștientizarea culturii de către un individ, în timpul interacțiunii cu persoane din medii culturale diferite.⁷

În concluzie, educația interculturală a devenit o necesitate în contextul contemporan. Atunci când este realizată corect, experimentată și asimilată în mod fundamental și nu doar ca receptarea de informații teoretice, educația interculturală prezintă multe avantaje. Unul dintre acestea este tocmai posibilitatea de a cunoaște propria cultură, tipare și interacțiuni devenind clare în momentul în care sunt comparate și supuse analizei.

Bibliografie:

Cozma T. (2001) *A new challenge for education: interculturality*. Iași: Polirom

Grant C. , Portera A. (2011) *Intercultural and Multicultural Education. Enhancing Global interconnectedness*. New York: Routledge.

Landis D. , Brislin R. (1983) *Handbook of Intercultural Training. Volume III*. New York: Pergamon Press.

UNESCO Convention on the Protection and Promotion of the Diversity of Cultural Expressions (2005), Art. 8

Sierens S. (2000) „Us, Them, Ours. Points for attention in designing interculturallly sound learning materials. ” *Centre for intercultural education*. Ghent, Belgium

⁷ Grant C. , Portera A. , *op. cit.* ;

EDUCAȚIA PENTRU TOLERANȚĂ

prof. inv. primar Mihaela GHENEA
Școala Gimnazială Fărcașele, Olt

Schimbările apărute în societate creează noi provocări inclusiv pentru noi, cadrele didactice. Astfel este necesară o îmbinare armonioasă a tradiției cu noul, modernul apărut în viața școlară contemporană. De cele mai multe ori comportamentul disruptiv al elevului îngreunează procesul de predare, obosește cadrul didactic, cauzează o stare de stres. Din perspectiva școlii noastre implicarea elevilor în diferite activități reprezintă o modalitate de a-i disciplina. Din această perspectivă, disciplinarea elevilor indiferent de particularitățile lor de vârstă și individuale are o conotație pozitivă. Pentru a fi mai explicită dau un exemplu: o piatră o poți folosi în construirea temeliei unei case – conotație pozitivă – sau poți lovi pe cineva cu ea – conotație negativă. Demersurile pe care le facem în ceea ce privește integrarea elevilor de altă etnie, a celor cu C.E.S. și nu în ultimul rând a celor proveniți dintr-o familie cu situație precară presupune profesionalism și ușurează munca noastră la catedră. La baza acestor probleme cu care ne confruntăm stă de fapt profesionalismul de care dăm dovadă. În spatele profesionalismului, în contextul actual, stă de fapt un concept vehiculat cât mai des în ultimii ani în actul educațional preuniversitar: incluziune socială. Căutând în Dicționarul Explicativ al Limbii Române am găsit definiții clare și complete despre tot ce înseamnă incluziune socială. Dincolo de înțelesul lingvistic există înțelesurile dobândite în politică și practica educațională curentă. Incluziunea socială poate fi concepută ca un răspuns în cazurile de excluziune. În plan educațional am să mă refer la câteva situații concrete în ceea ce privește incluziunea socială, situații cu care m-am confruntat în activitatea petrecută la catedră. Pornim de la premisa că toți oamenii sunt egali în drepturi. Învățământul românesc cum știm este unul obligatoriu și gratuit, deci la educație au dreptul toți copiii indiferent de statutul social, religie, sex, rasă, etc. În rândul părților defavorizate ale societății se remarcă un grad de cultură și educație mai scăzut. De aceea societatea românească vine în sprijinul copiilor nevoiași dar și al celor cu handicap prin proiecte stabilite la nivel european dar și la nivel local. Pentru a fi în siguranță elevii trebuie să se accepte unii pe alții. Respingerea poate răni sentimentele unui elev iar acesta se poate răzbuna. Deși școala nu poate acorda sprijin material acestor copii ea poate veni în sprijinul formării lor. Conduc grupul de elevi al clasei a II-a B, am un efectiv de 23 de elevi dintre care 3 sunt de etnie rromă, 2 provin din familii monoparentale, cu părinți / bunici alcoolici și un elev autist. De-a lungul anilor petrecuți la catedră am constatat că elevii care provin din medii vulnerabile sunt mai greu de acceptat în grupul clasei iar rolul meu a fost unul de mediator între grupul vulnerabil și clasă. De asemenea unii dintre cei amintiți mai sus sunt violenți, au un limbaj vulgar. Alții sunt retrași, refuză orice comunicare cu restul clasei. Rolul meu permanent este de a fi o punte de legătură între acești copii și colegii lor. Manageriez cu succes colectivul clasei a II-a pornind de la premisa că fiecare copil are particularități, interese, abilități și necesități de învățare unice, toate drepturile sale referitoare la educație trebuie realizate într-o manieră care să conducă la o integrare socială și o dezvoltare individuală cât se poate de complete, incluzând dezvoltarea sa culturală și spirituală. Capacitatea învățătorului de a-i face pe copii să conștientizeze legătura dintre ceea ce învață și dezvoltarea lor individuală reprezintă un factor extrem de important în motivația învățării și este dublată de faptul că elementul central în construcția acesteia este conceptul de trebuință. Incluziunea socială poate fi definită prin acceptarea de către instituțiile de învățământ a tuturor copiilor indiferent de sex, apartenență etnică și socială, religie, naționalitate, limbă, infirmitate, naștere sau situația copilului ori a părinților ori tutorilor săi. Incluziunea este strâns legată de recunoașterea și acceptarea diversității care la rândul ei este bazată pe ideologia democrației. Caracteristicile individuale diferă dar aceasta este condiția normală a conviețuirii umane, deci semnificația adevărată a conceptelor se poate afla din răspunsul la întrebarea: Cum putem trăi diferiți în același grup?. Noul tip de școală și anume școala incluzivă aduce în atenție necesitatea reexaminării și extinderii rolului învățământului obișnuit pentru a se putea adapta cerințelor copiilor și nu invers. Pentru realizarea acestui scop am folosit anumite căi de interacțiune dintre școală și comunitate, am desfășurat activități în care elevii clasei mele au demonstrat că pot

face lucruri deosebite pentru comunitate aducând un strop de fericire copiilor cu handicap psihic și fizic de la căsuțele de tip familial iar părinților le-am oferit posibilitatea de a se implica în activitățile elevilor. În procesul de învățământ am pus accentul pe progresul individual și mai puțin pe comparațiile cu alți elevi. O altă preocupare cu caracter permanent este utilizarea metodelor activ-participative care încurajează învățarea prin cooperare, astfel încât elevii să se poată ajuta între ei, prin acest lucru dezvoltându-și spiritul de echipă. Am urmărit să le formez elevilor deprinderea de a se comporta democratic acceptând pluralismul de opinii și idei, diversitatea modalităților de exprimare, limitele și diferențele individuale. Lumea de azi evoluează într-o direcție nouă. Învățăm că nu trăim într-un univers al excluderii ci într-o lume a includerii, nu într-o lume a scindării ci într-o lume a relației simbiotice între interacțiune și interdependență/ fiecare persoană posedă o abilitate deosebită de a urca pe culmi sau de a cădea în disperare, dar trebuie să ținem cont că întotdeauna ni se oferă șansa de a putea încerca. Toți avem daruri și talente. Toți suntem identici și totuși deosebiți. Un suflet inocent ca sufletul unui copil este ca o pasăre care dorește să își ia zborul. Zborul spiritului nu poate fi îngrădit sau restricționat ci trebuie lăsat liber pentru a atinge imensitatea albastrului. Îndată ce un copil este dezavantajat, marginalizat, zborul său este compromis nemaiputând atinge înălțimi nemărginite, este reprimat iar aripile îi vor fi frânte, la fel și spiritul. Egalitatea între copii ar trebui să reprezinte un mod de viață existent nu doar o concepție care pare imposibil de atins din cauza unor lucruri minore care în ochii unora iau proporții colosale. Reprezentările sociale constituie elementul central atât pentru procesul de construire, înțelegere și interpretare a realității care ne înconjoară dar și pentru procesul de elaborare a atitudinilor și comportamentelor noastre. Adeseori ne formăm o concepție despre acțiuni, evenimente din jurul nostru doar pe baza stereotipurilor, a clișeelelor, a reprezentărilor sociale. Eul este acea parte centrală a personalității de care suntem conștiinți, constituită dintr-un set de structuri cognitive care organizează funcțiile psihice ale persoanei. El asigură integrarea dinamică și continuă a informațiilor despre sine și despre lume generând astfel sentimentul identității, contuității și unității propriei existențe. Copiii cu probleme speciale sunt ușor influențabili în fața criticilor, ironiilor sau respingerilor dar mai ales în fața încurajărilor și a aprecierilor. Este dificil să denumim handicapul. Cert este că prin promovarea acestui nou tip de educație pentru toți reușim să învingem handicapul chiar dacă deficiența copiilor nu poate fi învinsă. Conceptul „educație pentru toți” conduce la eliminarea discriminărilor, inegalităților și manipulărilor de care face dovadă societatea contemporană. Este un apel la solidaritate și mai ales la unirea și concentrarea forțelor pentru a obține rezultate palpabile, concrete în ceea ce privește o școală a viitorului în care să nu mai existe diferențieri sau discriminări.

Bibliografie:

1. Popovici Doru, *Elemente de psihopedagogia integrării*, Editura ProHumanitate, 2000
2. Vrășmaș T., *Școala și educația pentru toți*, Editura Miniped, București, 2004
3. *Introducere în educația incluzivă – ghid pentru cadrele didactice*, 2005
4. *Cerințe speciale la clasă*, UNICEF, București, 2005

EDUCAȚIA ȘI CONCEPTUL DE INTERCULTURALITATE ȘI MULTICULTURALITATE ÎN ȘCOLI

Cristina Simona RETEZATU
C.S.E.I. „Sf. Vasile”

Programa școlară de educație interculturală se referă la concepte precum: cultura și identitatea culturală, diversitatea culturală, patrimoniul cultural, societatea interculturală, societatea multiculturală, comunicarea interculturală, precum și la concepte ca toleranță/intoleranță, stereotipuri, prejudecăți, discriminare, segregare, rasism, xenofobie, marginalizare, excludere și izolare.

Cultura cuprinde, în genera, la un set de caracteristici ai unei anumite comunități, în urma cărora o persoană simte că aparține acesteia. Aproape fiecare persoană are o definiție proprie asupra acestui concept, bazat pe viața sa cotidiană și pe construcția propriei identități ale individului. Așa cum a conceput-o Johann Gottfried Herder, cultura presupune omogenizare socială, fundamentare etnică și delimitare interculturală. Din această perspectivă, „o cultură ar trebui să marcheze viața respectivului popor atât în linii generale, cât și în amănunt”, cu toate că, această situație nu se regăsește la nici un popor sau națiune.

Distingem între două perspective diferite asupra culturii:

- **Perspectiva esențială** - susține că diferențele între grupurile culturale țin de esența lor, sunt fixe și dificil de schimbat. Această perspectivă permite descrierea caracteristicilor unei culturi și confruntarea practicilor culturale reale din societate cu un model ideal considerat ca referindu-se la „cultura autentică” a grupului respectiv.

- **Perspectiva constructivistă** - privește practicile și reperele culturale ca rezultat al interacțiunilor dintre membrii fiecărui grup cultural, dar și al contactelor cu membrii altor grupuri. Această perspectivă presupune că:

- manifestările culturale sunt în schimbare, caracterul dinamic al culturii fiind inevitabil;
- grupurile culturale au un anumit grad de eterogeneitate, nu toți membrii sunt la fel, existând variații și diferențieri interne în modalitățile de manifestare a aspectelor culturale;
- între orice grupuri culturale există atât asemănări, cât și diferențe;
- preocuparea oamenilor nu trebuie să fie legată de revenirea la un presupus model autentic de manifestare culturală, ci de luarea de decizii conștiente cu privire la conviețuirea în societatea prezentă și viitoare, valorificând moștenirea culturală a trecutului;
- manifestările culturale din trecut, deși reprezintă elemente valoroase ale patrimoniului cultural, ce merită puse în valoare, păstrate și apreciate, nu sunt mai importante sau mai valoroase decât practicile culturale din prezent.

Educația interculturală are la bază perspectiva constructivistă. Din acest considerent, este important ca toate activitățile de învățare să fie analizate ca să asigure evitarea transmiterii a unei perspective esențiale asupra culturii. Din această perspectivă, identitatea este în curs de construire în mod constant în cadrul întregii vieți, nefiind ceva dat, încheiat sau preluat de la altcineva. Acest lucru nu înseamnă că poporul nu deține o identitate coerenă, ci doar că aceasta nu este statică, evoluând și conturându-se continuu în interacțiunea cu ceilalți și cu mediul. Identitatea fiecărui om este definită prin două moduri: auto-identificare (modul de auto-definire) și hetero-identificare (modul prin care alții îl definesc). Uneori, identitatea pe care o persoană și-o asumă, este diferită de cea atribuită de alte persoane, deoarece, modul în care fiecare se percepe este diferit de modul în care îl percep ceilalți.

În literatura de specialitate internațională, nu există un consens privind sensul acordat conceptelor de interculturalism și multiculturalism și din această perspectivă:

- **Societatea interculturală** se caracterizează prin coexistența mai multor grupuri culturale, care au statut egal, bazat pe egalitatea în drepturi pentru membrii acestora, unde există, de asemenea, numeroase interacțiuni și mecanisme de comunicare, dialog și cooperare.

- **Societatea multiculturală** se caracterizează prin coexistența mai multor grupuri culturale, care sunt recunoscute că au un statut egal, unde accentul se pune pe păstrarea diferențelor culturale

și pe afirmare identității culturale specifice și în cadrul căreia se acordă o importanță redusă interacțiunii dintre grupuri în cadrul societății.

Conceptul de intercultural se referă la interacțiunile dintre persoanele care aparțin diferitelor grupuri etnoculturale. Educația nu rămâne axată nici ea pe monoculturalism, ținând cont că trăim într-o lume în care se pune accent pe multi- și interculturalitate. În valorizarea diversității culturale și, în conștientizarea impactului pe care îl are contextul cultural asupra dezvoltării personalității copilului cadrele didactice trebuie să se implice activ. Acestea au îndatorirea de a promova principiile educației interculturale. Perspectiva interculturală presupune asigurarea respectului reciproc printr-o interacțiune și dezvoltare a unor comunități de indivizi, care să se sprijine reciproc, să elimine relațiile bazate pe dominare și respingere. Interculturalitatea implică deschidere, curiozitate și empatie față de oamenii din alte culturi și folosirea cunoașterii și sensibilizării dobândite pentru a evalua propriile pattern-uri de percepție, gândire, sentimente și comportamente pentru a ajunge la o mai bună auto-cunoaștere și auto-înțelegere.

Educația multiculturală se realizează prin totalitatea programelor educaționale care răspund necesităților impuse de coexistența într-un mediu multiethnic. Aceasta are la bază acomodarea grupurilor etnoculturale aflate în minoritate și facilitarea acomodării societății majoritare la modelele culturale specifice grupurilor minoritare. Predarea interculturală și educația urmăresc concentrarea atenției elevilor spre propria identitate, dar și asupra valorilor umane universale, dar și asupra egalității de șanse pentru toate grupurile din interiorul societății. Aceasta promovează demersuri antirasiale, antixenofobe, antidiscriminative, fiind astfel un factor de stabilitate democratică și de diminuare a conflictualității. Monoculturalismul și excluzionismul sunt automat respinse ca viziuni ale unei societăți bazate pe drepturile omului și democrație, acestea încălcând drepturi fundamentale, printre care se numără și dreptul de a afirma apartenența la anumite grupuri culturale cu identități specifice. Atât multiculturalismul, cât și interculturalismul promovează respectarea drepturilor egale ale diferitelor grupuri culturale.

Este necesar ca școala să evidențieze și să cultive diferențele culturale și să revalorizeze noile expresii culturale în contextul comunității. Prin educație, este necesar să se dezvolte în personalitatea copilului, trăsături specifice adaptării sale la societatea multiculturală: toleranța, flexibilitatea, curiozitatea, respectul față de alte culturi, solidaritatea etc. Scopul principal al educației interculturale este pregătirea persoanelor pentru a percepe, accepta, respecta și experimenta diversitatea. A realiza educație interculturală înseamnă ca însuși procesul instructiv-educativ să se realizeze într-un mediu activ-participativ, prin punerea față în față a purtătorilor unor culturi diferite, astfel încât aceștia să aibă posibilitatea de a interacționa. Rolul cadrelor didactice este acela de a dezvolta la elevi aptitudinea de a comunica eficient, toleranța față de opiniile diferite, flexibilitatea – capacitatea de adaptare la ceea ce este nou și recunoașterea egalității valorice a culturilor. De asemenea, cadrele didactice trebuie să le sporească elevilor respectul față de sine și față de ceilalți. Pentru elevi este ideal să învețe la școală cum să valorifice diferențele culturale și valorile spirituale, locale și generale. Prin educația multiculturală și interculturală, este ideal ca acesta să devină o persoană deschisă în relațiile cu ceilalți, să fie conștient de valoarea pe care ceilalți o au și să devină apti de a contribui la dezvoltarea comunității din care face parte.

Bibliografie

1. Cucoș C. , Pedagogie, Editura Polirom, Iași, 2006
2. Salade D. , Dimensiuni ale educației, EDP, București, 1998
3. Cozma T. , O nouă provocare pentru educație: interculturalitatea, Editura Polirom, Iași, 2001
4. <https://www.intercultural.ro/wp-content/uploads/2020/02/Ghid-Educatie-Interculturala-web.pdf>
5. <https://www.scribd.com/doc/148375161/Interculturalitate-%C5%9Fi-multiculturalitate#>
6. https://www.academia.edu/36558702/ROLUL_%C5%9FECOLII_%C3%8EN_EDUCA%C5%A2IA_MULTICULTURAL%C4%82_%C5%9EI_INTERCULTURAL%C4%82_AL_ELEVI_LOR

ELEVUL ROMÂN DE AZI, CETĂȚEANUL EUROPEAN DE MÂINE

Prof. Felicia OZUNU
Liceul Tehnologic Auto Craiova

Integrarea României în structurile europene presupune și un învățământ modern. Pentru elevii de azi, școala ar trebui să reprezinte un centru de cultură unde să vină cu plăcere și să fie dornici de cunoaștere. Primul pas în această direcție ar fi reconsiderarea relației dintre dascăl și elevi.

Având în vedere volumul imens de informație de care dispune omenirea, precum și ritmul alert în care aceasta sporește, copiii trebuie să fie pregătiți pentru a se adapta rapid și eficient la dinamica societății, a culturii și a profesiilor. Mijlocul cel mai eficace de dotare a copilului cu instrumentele necesare formării și realizării ca personalitate, este antrenarea lui în cât mai mare măsură în propria formare. Aceasta necesită reconsiderarea relațiilor ce se stabilesc între învățător și elevi. Apare evidentă necesitatea educativă ce se exercită asupra lui, dar și ca subiect care participă efectiv la cunoașterea realității și la formarea propriei sale personalități.

Învățătorul este cel care îi ajută pe elevi să-și însușească nu numai informații, ci și operațiile implicate în procesul învățării să dobândească tehnicile muncii intelectuale și practice, metodele de investigare a realității, îi învață cum să învețe. Învățătorul și elevul comunică prin tot ceea ce exteriorizează, începând cu prezența fizică și continuând cu vorbele rostite până la acel abia perceptibil zâmbet îngăduitor sau tăcere. Orice comportament al elevului sau dascălului are valoare de mesaj. De aceea, nu numai ceea ce spune învățătorul, ci tot ceea ce face el în contextul educațional sau extrașcolar dar tangent, este recepționat de elevi și are influență asupra lor.

Stilul comunicațional al învățătorului asigură sau nu, în funcție de calitatea lui, suportul motivațional și afectiv al tendinței copilului de autoafirmare și autorealizare. Un stil defectuos poate provoca la copil reacții de rezistență, obișnuirea cu admonestările și chiar complacerea în situația neplăcută în care se află. Comportamentul elevului este oglinda în care se reflectă *ce, cât și cum* a recepționat el din mesajele transmise de educator. A vedea la maturitate la ce i-ar fi slujit școala, e prea târziu. A ști în fiecare moment *ce, cât, cum și la ce*-i folosește ceea ce ți-ai propus să-l înveți înseamnă a afla la timp dacă trebuie urmată în continuare calea pe care te afli sau să găsești o altă, mai potrivită. Învățătorul care practică o predare activă (și interactivă) și urmărește o învățare activă, inițiază și organizează activitatea de învățare în așa fel încât elevul să devină inițiator și organizator al experiențelor sale de învățare, să devină capabil de organizare și structurare permanentă a achizițiilor proprii. Practicarea sistematică și de durată a unui stil activ și activizant poate duce la descoperirea de către copil a plăcerii de a învăța, a dorinței de cunoaștere, a încrederii în forțele proprii, ca mijloc de autorealizare.

În cei treizeci de ani de activitate cu copiii, am observat că, pentru a avea o bună relație cu ei, este important ca dascălul să le respecte personalitatea. Aceasta se manifestă mai ales prin aceea că învățătorul nu desconsideră, nu face de râs și nu batjocorește niciodată elevii, nu face glume plasate la adresa lor, nu li se adresează cu atribute demobilizatoare (proști, răi, incapabili). Respectă într-o anumită măsură părerile sau opiniile elevilor, le dă posibilitatea să-și exprime ideile, eventual corijează punctele de vedere enunțate prin discuții sau argumente convingătoare. Nu impune elevilor punctele sale de vedere și nu-i obligă să le accepte în mod aprioric. Raporturile corecte dintre dascăl și elev sunt determinate și de o exigență moderată din partea învățătorului, în sensul că acesta nu trebuie să fie nici "sperietoarea elevilor", dar nici să le permită să abuzeze de bunăvoința sa.

Eficiența comunicării didactice depinde atât de ambianța favorabilă ascultării, cât și de o serie de factori tehnici (calitatea canalelor de informare favorizează schimbul de mesaje, previne distorsiunile și pierderile de informații, condițiile de igienă și condițiile estetice creează o bună ambianță și un tonus ridicat, favorabil actului comunicării).

Ambianța favorabilă ascultării nu înseamnă intimitate care ar scădea efectele autorității și nici intimidare care ar determina stări de refuz și ostilitate. Învățătorul trebuie să se implice cu seriozitate și politețe în actul comunicării, fără excese de afect și fără stimularea pasiunii pentru ceea ce

face, pentru că elevii sesizează orice artificiu de acest gen și pun la îndoială credibilitatea nu numai a celor spuse, ci însăși autoritatea emitentului. De asemenea, atitudinea arogantă, distantă sau marcată de timiditate a învățătorului, provoacă distorsiuni în comunicare. Prezența fizică, ținuta vestimentară îngrijită, lipsită de ostentație dar cochetă, contribuie la ambianța agreabilă a comunicării.

În vederea realizării unei învățări interactive este foarte important ca învățătorul să dirijeze relațiile interpersonale din grup, pentru a asigura climatul psiho-social favorabil dezvoltării personalității elevilor. Intensificarea interacțiunilor interpersonale, concertarea eforturilor pentru atingerea unor scopuri sau realizarea unor sarcini, bucuria reușitei unesc membrii grupului, dezvoltă sentimente amicale și solidaritatea de grup.

Învățământul tradițional pregătește insuficient copilul pentru cooperare cu alții. Cu toate progresele obținute în orientarea procesului didactic spre învățarea interactivă, pe fondul cooperării între dascăl și elevi, interacțiunea lor se realizează intermitent. În predare încă predomină activitatea dascălului, iar în verificare cea a elevului. Problematizarea, conversația, aprobarea și dezaprobarea, stimularea interogațiilor elevilor, dialogul viu, autentic dintre profesor și elevi, activitatea pe grupuri sunt menite să activeze elevii și, în egală măsură, să-i pună în situații de colaborare.

Conduita comunicatională a învățătorului este nu numai mijloc de influențare a conduitei elevului, ci și model de relaționare comunicatională interumană, civilizată, pentru elevii cu care interacționează. Conținutul actelor de comunicare, modul de exprimare și receptare a comunicării pot și trebuie să fie dirijate de către învățător spre a le spori efectele formative, inclusiv asupra formării competențelor comunicative ale elevilor.

Este necesar ca învățământul, în calitatea sa de prestator de servicii, să se adapteze cerințelor copiilor și nu invers. Ținta finală este să se asigure că toți copiii să aibă acces la o educație în cadrul comunității, educație care să fie adecvată, relevantă și eficientă. Instituția învățământului trebuie să recunoască și să reacționeze la diversele cerințe ale copiilor, să armonizeze diferențele de stiluri de învățare, diferențele între grade de reușită școlară, să asigure o educație de calitate pentru toți. Asumarea acestui punct de vedere a dus la numeroase restructurări în ultima perioadă, privind:

- programe analitice elaborate de o manieră în care să răspundă cerințelor tuturor copiilor, în raport cu posibilitățile reale de învățare, de stilul și de ritmul fiecărui copil;
- tehnologii educaționale individualizate, care să eficientizeze procesul de învățare;
- organizarea învățării pe principiile învățării active, participative, de cooperare, de ajutor reciproc;
- valorizarea socială a fiecărui copil, diferența fiind respectată și valorificată.

Copiii care continuă să întâmpine dificultăți de învățare și adaptare, chiar și după parcurgerea perioadei de pregătire a debutului școlar, vor putea fi integrați individual sau în grupuri restrânse în clasele primare obișnuite, beneficiind de toate facilitățile integrării (în special de intervenția profesorului de sprijin și frecventarea unor programe speciale de recuperare și adaptare școlară).

Dascălul care folosește strategii incluzive de educație este:

- participativ;
- colaborator;
- partener;
- reflexiv;
- pozitiv;
- empatic.

Strategiile interactive pun accentul pe relațiile dintre copii și relația dascălului cu copiii în actul învățării.

Folosirea strategiilor comprehensive/inclusive în clasa de elevi, presupune că există următoarele cerințe de bază:

1. Elevii trebuie să învețe în clasă, folosind resursele interne și externe propuse de dascăl și de ceilalți elevi.
2. Procesul învățării este mai important decât rezultatele obținute pe termen scurt.
3. Învățarea trebuie să fie efectivă și eficientă atât pentru elev, cât și pentru dascăl.
4. Învățarea este mai importantă ca predarea.

5. Problemele de învățare la elevi sunt firești și ele devin impulsuri de perfecționare a strategiilor didactice pe viitor.

6. Pe fundalul diversității de elevi, fiecare copil este important și unic, indiferent de rezultatele sale școlare.

7. Pentru a răspunde nevoilor/cerințelor fiecărui copil se propun strategiile individualizate ale învățării.

8. Parteneriatul educațional constituie o formă de exprimare a relațiilor eficiente de predare și învățare precum și un sprijin necesar procesului didactic în interior și în exterior.

9. Procesul didactic este sprijinit și prin revalorizarea resurselor extreme ale învățării – mediul educațional/ambientul .

10. Resursele interne care sprijină învățarea vin din empatia manifestată între dascăl și elev și din valorizarea experiențelor de viață în predare și învățare.

Aceste cerințe au putere de teze fundamentale și constituie punctul de plecare în alegerea modalităților și căilor de predare - învățare. Ele sunt în fapt tezele școlii inclusive/pentru toți elevii.

Caracteristicile strategiilor incluzive, ca strategii ce se adresează tuturor copiilor și caută căile să atingă și să rezolve problemele de învățare a tuturor, sunt următoarele:

- flexibilitatea;
- efectivitatea;
- eficiența;
- diversitatea;
- dinamica;
- interacțiunile și cooperarea;
- creativitatea;
- globalitatea;
- interdisciplinaritatea.

Școlile din sistemul de învățământ obișnuit, trebuie pregătite să primească și să integreze toți copiii, și pe cei din învățământul special.

În sistemul social de educație, cadrele didactice trebuie să se raporteze la cei pe care îi educă, să stabilească relații de cooperare cu părinții și alți factori interesați ai societății,

Dacă avem convingerea că elevii au în ei valoare și capacitate și că menirea noastră e să îi ajutăm să învețe să aprecieze ceea ce intuitiv știu deja, vom crea condițiile care să le permită să înflorească, plivind, fertilizând și îndepărtând uscăturile, precum marii grădinari.

Bibliografie:

1. Abrudan, Casandra – „Elemente de psihopedagogie socială”, Editura Europrint, Oradea, 2003.
2. Cercel, Renata, Blaga, Carmen – „Managementul școlii din perspectiva principiilor educației inclusive”, Editura Universității din Oradea, 2005.
4. Elena Bonchiș -, „Învățarea școlară”, Editura Universității Emanuel, Oradea, 2002.
5. Robert Dotrens -, „Institutori ieri, institutori mâine”, București, EDP, 1970.

ACTIVITĂȚILE EXTRAȘCOLARE, EXEMPLE DE BUNĂ PRACTICĂ

Prof. Ionuț Daniel MIRICĂ
C. N. „ Frații Buzești ”, Craiova

Procesul educational din școală presupune și forme de muncă didactică complementară activităților obligatorii. Acestea sunt activități desfășurate în școală în afara activităților obligatorii. Ele sunt activități extracurriculare și se desfășoară sub îndrumarea atentă a educatoarelor și învățătoarelor. Astfel, fără a nega importanța educației de tip curricular, devine tot mai evident faptul că educația extracurriculară, adică cea realizată dincolo de procesul de învățământ, își are rolul și locul bine stabilit în formarea personalității tinerilor.

• Serbarile

Serbarea, ca activitate extrașcolară, este forma interpretativă cea mai cunoscută, care constă în prezentarea formațiilor artistice ale grupei/clasei/școlii - soliști, dansatori, recitatori - având ca scop evidențierea globală a unor cunoștințe acumulate în procesul instructiv-educativ și valorizarea acestora cu ocazia unor evenimente sociale, istorice, culturale sau religioase.

Serbarea este o înmănunchere armonioasă și echilibrată a mai multor activități artistice organizate de către cadrele didactice împreună cu copiii (sau în colaborare cu alți specialiști), având variate forme de prezentare: montaj literar, cor, muzică vocală și instrumentală, dans modern, dans popular, euristică, scenetă, șezătoare etc. Punctul de desfășurare poate fi atât în incinta instituției școlare, cât și în afara acesteia.

Alături de alte activități extrașcolare (excursii, drumeții, vizite, concursuri), serbarea are un efect pozitiv asupra copiilor. Acest gen de activitate are darul de a sensibiliza copiii, de a le deschide un orizont larg spre frumos, spre respectul pentru artă și creație, îi dezvoltă din punct de vedere spiritual, le produce emoții estetice și bucurie. Serbările dobândesc multiple valențe educative dacă sunt organizate în concordanță cu activitățile instructiv-educative din planul de învățământ, ele fiind o încununare a rezultatelor și o personalizare a cunoștințelor acumulate. Ele trebuie să aibă, în primul rând, un rol formativ, să valorifice pe diverse planuri toate capacitățile copiilor: intelectuale, afectiv-morale.

Serbările contribuie la lărgirea orizontului de cunoaștere și la aprofundarea cunoștințelor, iar conținutul lor cultivă și produce sentimente și emoții.

• Parteneriate cu organizații culturale

Deoarece consideră comunicare ca fiind cheia unei societăți ideale „SUNT ACTOR” își propune să îmbine voluntariatul cu experiența pedagogică, origami și actorie. Motto-ul lor te duce cu gândul la o societate ideală: „nu pot” ,, nu există! “Dacă vrei, totul este posibil!”. „SUNT ACTOR. ” a luat ființă în anul 2019, iar crearea acestui „CERC”, educatoarea, și-a folosit educația de păpușar, din liceu, îmbinând teatrul cu o pasiune a acesteia, arta plierii hârtiei, a picturii, a manipulării păpușilor, de trimitere-coordonatoare-de gazduire, „SUNT ACTOR”. dorește să implice mai mult copiii, în societatea actuală prin deschiderea spre comunicare care se realizează cel mai sincer cu putință prin intermediul ideilor și sentimentelor.

Pe lângă dezvoltarea personală, scopul acestui „CERC” este de a încuraja și promova voluntariatul , deoarece „SUNT ACTOR” beneficiază de schimburi interculturale și programe în țară . Printre acțiunile realizate de „SUNT ACTOR”. se numără programele de animație clinică sau pedagogice, teatru, pictură, origami, teatru de păpuși și proiectele interculturale.

• Excursiile

Excursia reprezintă finalitatea unei activități îndelungate de pregătire a copiilor, îi ajută să înțeleagă excursiile nu numai din perspectiva evadării din atmosfera de muncă de zi cu zi ci și că un act de ridicare a nivelului cultură.

Valențele formative ale excursiilor și drumețiilor se extind asupra tuturor comportamentelor, îmbogățind sfera informațională, declanșând trăiri afective și oferind condiții prielnice exersării conduitei moral-civice a copiilor. Specific acestor activități este faptul că oferă posibilități mai largi de cunoaștere directă a realității, stimulează spiritul de inițiativă și dispune de o încărcătură afectivă puternică.

Prin excursiile și drumețiile se urmărește și întărirea organismului copiilor, călirea organismului, formarea unor deprinderi de igienă și de comportare civilizată. Se mai are în vedere educarea copiilor în spiritul colectivului prin subordonarea interesului individual față de cel colectiv, educarea spiritului de ordine și disciplină. Prin excursii și drumeții copiii învață să se comporte în grup, să protejeze mediul și să se destindă.

Organizarea excursiilor și a drumețiilor presupune o mare răspundere din partea conducătorilor de grup. Trebuie să se aibă în vedere conținutul, obiectivele urmărite, alegerea perioadei potrivite, a modului de desfășurare și finalizare, urmărind și deprinderea Grijă față de timpul liber al copilului, atitudinea de cunoaștere a dorințelor copiilor și de respectare a acestora trebuie să fie dominantele acestui tip de activități. Acestea le oferă destindere, încredere, recreere, voie bună, iar unora dintre ei posibilitatea unei afirmări și recunoaștere a aptitudinilor copiilor de a participa la acest fel de activități.

„Școala altfel”

Educația unui copil nu se realizează doar într-un cadru formal, în cadrul școlilor, ci și prin activități extracurriculare. Acest lucru își propune și programul de o săptămână „Școala altfel”.

Scopul acestui program este implicarea tuturor copiilor și a cadrelor didactice în activități care să răspundă intereselor și preocupărilor diverse ale copiilor elevilor, să pună în valoare talentele și capacitățile acestora în diferite domenii, nu neapărat în cele prezente în curriculumul național și să stimuleze participarea lor la acțiuni variate, în contexte nonformale.

Programul „Școala altfel” propune un alt mod de a pregăti copiii pentru lume, într-un mod practic, creativ, inovator, care să-i implice pe copii în activități deosebite și interesante pentru ei.

• Spectacole de teatru

Spectacolele constituie o altă formă de activitate extracurriculară, prin care copilul face cunoștință cu lumea minunată a artei. Deși această formă de activitate îl pune pe copil în majoritatea cazurilor în rolul de spectator, valoarea ei deosebită rezidă în faptul că ea constituie o sursă inepuizabilă de impresii puternice, precum și în faptul că apelează, permanent, la afectivitatea copilului.

Bibliografie

- Agoston-Vas R, Caltun A (2012)-, Serbarile in educatie ,Ed. D. P. H
- Anghel C. V. (2008) - E-Learning a new method for Environments of 21ST Century, The 14th International Scientific Conference The Knowledge – Based Organization, Conference Proceedings no. 8, Sibiu.
- Anghel C. V. (2009) – „Tehnologii informatice și de comunicare în managementul organizației”, capitol din cartea „Managementul organizației comunicante” (coord. Drobot L.), Ed. CCD Deva și Risoprint Cluj-Napoca.
- Anghel C. V. (2010) – „Metode de cercetare utilizând tehnologii informatice și de comunicație”, capitol din cartea „Metode moderne de cercetare în științele socio-umane și analitic-descriptive”, (coord. Odină N. A., Visan M.) Editura Eftimie Murgu Reșița.
- Anghel, C. V. (2010) – „Eficiența utilizării competențelor TIC în educație”, capitol din cartea „A învăța împreună”, (coord. Drobot L.), vol. 1, Didactica Internațional, Ediția a XIX-a, Ed. Mirton Timișoara.

EXEMPLE DE BUNE PRACTICI PENTRU PREVENIREA ABANDONULUI ȘI REDUCEREA PĂRĂSIRII TIMPURI A ȘCOLII

Prof. Mirela-Alina OPRESCU
Liceul Tehnologic Auto, Craiova

Fenomenele de abandon și părăsire timpurie a școlii reprezintă realități serioase, complexe, generate de o multitudine de cauze, adesea suprapuse, care necesită în consecință o diversitate de modalități de adresare și combatere.

Pentru a susține eforturile de identificare a căilor optime de abordare a acestor provocări, voi prezenta din experiența personală mai jos câteva exemple de inițiative, pilotate în diferite contexte educaționale, care pot să fie utile, prin adaptare, acțiunilor mai unor comunități școlare. Unele descrieri reprezintă activități care însoțesc mecanismele de avertizare timpurie din diferite țări, asigurându-le și confirmându-le eficiența, altele sunt instrumente complementare, adecvate acestei problematice. Toate aceste sugestii reprezintă simple repere de activități, programe sau direcții metodologice, selectate sumar dintr-o diversitate de alte inițiative, în speranța sprijinirii opțiunilor concrete ale școlilor preocupate de dezvoltarea echitabilă a tuturor elevilor, inclusiv a celor aflați în stare de risc.

Sugestiile menționate sunt grupate pe următoarele arii tematice, aflate în corespondență cu diferite categorii de activități:

1. Activități inițiale specifice MATE de cunoaștere a comunității – identificare, înregistrare, gestionare date etc;
2. Activități de prevenție – mediu de învățare suportiv, învățare activă, dezvoltarea abilităților socio-emoționale etc;
3. Activități de intervenție – cursuri de remediere, activități extra-curriculare, îndrumare (coaching) pentru cadre didactice și personal auxiliar etc;
4. Activități de compensare - identificarea și înregistrarea copiilor și tinerilor din afara școlii, activități de reintegrare școlară etc;
5. Digitalizarea procesului educațional - activități de predare – învățare – evaluare susținute de tehnologie.

1. Activități specifice MATE – identificare, înregistrare, gestionare date etc

Pe lângă instrumentele specifice MATE (obligatorii) – de exemplu chestionarul SASAT la care răspund elevii, Fișa de Observare) - procesul de cunoaștere a elevilor, inclusiv a celor cu potențial de risc, poate să fie sprijinit și de alte instrumente.

De exemplu, Teach for Romania poate să ofere, prin instrumentele specifice intervențiilor sale, identificarea elevilor cu nevoi specifice, care limitează accesul la învățare: evaluarea nevoilor de bază - hrană, îmbrăcăminte, încălțăminte, situații de abuz, nevoi speciale de învățare, migrație sezonieră, cât și evaluarea cognitivă și socio- emoțională a tuturor elevilor. Iată câteva instrumente dedicate evaluării abilităților socio-emoționale care susțin învățarea (determinare, autoreglare, conștientizare socială și autoeficacitate), a celor cognitive – literație: platforma de testare a abilităților socio-emoționale, cu acces gratuit- **SEL- TFR (edu-start. ro)**, **Instrumente de evaluare nivel literație, Instrument colectare date absenteism și factori abandon școlar.**

2. Activități de prevenție – mediu de învățare suportiv, învățare activă, dezvoltarea abilităților socio-emoționale etc

Dezvoltarea unui mediu de învățare suportiv, a unor practici didactice favorabile învățării diferențiate, pentru susținerea potențialului tuturor elevilor reprezintă repere importante pentru combaterea și reducerea fenomenelor de abandon și părăsire timpurie a școli. Câteva instrumente adiționale pot să fie utile în acest context:

- instrumentul de observare la clasă – TeachRo – dezvoltat și adaptat contextului local de o echipă a Băncii Mondiale; instrumentul are în vedere mai multe dimensiuni care vizează calitatea practicilor de predare: climatul clasei (măsura în care profesorul creează un mediu propice învățării

și așteptările comportamentale pozitive), instruirea (măsura în care profesorul facilitează învățarea, verifică înțelegerea, oferă feedback, încurajează gândirea critică) și dezvoltarea socio-emoțională

- fișa de observare a lecției (Teach for Romania), instrument centrat pe următoarele dimensiuni: relevanța personală (accent pe curiozitatea și experiența/pasiunile copiilor; relevanța noilor conținuturi pentru viața personală a copilului), explorarea și verificare înțelegerii conceptelor-cheie, spațiu generos pentru exersare independentă/colaborativă, cu folosirea greșelii ca spațiu de învățare și cu încurajarea perseverenței și a autonomiei, feedback onest, constructiv, reciproc, bazat pe criterii clare și oferirea de context din viața reală pentru valorificarea celor învățate

- folosirea evaluării pentru a susține progresul elevilor: student survey (Teach for Romania)
- instrument de evaluare a percepției elevului față de mediul de învățare și de relevanța învățării (feedback reciproc și autoevaluare; celebrarea comună a pașilor mici etc.

- programele de activități de formare a cadrelor didactice dezvoltate, de exemplu în cadrul Agenției de dezvoltare comunitară Împreună pot să fie relevante în acest context: Împreună pentru o școală incluzivă (elemente de teorie privind abordarea centrată pe nevoile copiilor, școală incluzivă, relevanța democrației participative, drepturile omului etc cu elemente practice), Cursul acreditat „istoria romilor în curriculumul școlar – competențe de predare ale cadrelor didactice”, Cursul acreditat „educație interculturală” (Cursuri acreditate).

- accesul la resurse de sprijin adecvate, de exemplu remediale și de tutoriat, consiliere și orientare profesională, dezvoltare socială și ghidurile pedagogice dezvoltate în cadrul Programului ROSE, pe teme de dezvoltare personală și coaching, activități emoțională și educație inclusivă. Aceste ghiduri au rolul de a facilita implementarea activităților pedagogice pentru beneficiarii granturilor precum și îmbunătățirea abordărilor de predare-învățare-evaluare

3. Activități de intervenție – cursuri de remediere

Având în vedere seriozitatea provocărilor educaționale asociate pierderilor de învățare și lipsa de competențe consolidate de dezvoltare de activități remediale eficiente, în cadrul pilotării, au fost derulate cursuri de formare pentru susținerea cadrelor didactice care derulează astfel de activități în școli (pentru Limba și literatura română și Matematică). Ca urmare, există o bază de resurse pe această temă, disponibilă online, care abordează următoarele problematice:

- Matematică: utilizarea evaluărilor externe (în special a evaluării formative pentru clasa a VI- a) pentru identificarea nevoilor individuale de învățare; utilizarea conținuturilor specifice pentru a forma și dezvolta competențe; feedbackul formativ-UI, un instrument esențial pentru învățarea accelerată; metode de interpretare a lucrărilor elevilor pentru a decide activitățile remediale; exemple practice pentru adaptarea itemilor și a activităților de învățare pentru învățarea individuală/personalizată; abordarea constructivistă și abordarea bazată pe conexiuni în învățarea matematicii;

- Limba și literatura română: utilizarea evaluărilor naționale pentru învățare; modalitățile de a remedia abilitățile formate insuficient și conținutul neînvățat, particularizate în cadrul orelor de limba și literatura română etc.

Toate materialele de formare și înregistrările video vor fi puse la dispoziția școlilor care vor face parte din schemă de granturi pentru reducerea PTS.

O altă resursă gratuită pentru susținerea activităților remediale este Școala solidarității, inițiativă dezvoltată de Roma Education Fund.

Alături de aceasta, programul Pâine și Mâine, oferit de World Vision Romania, reprezintă o altă inițiativă importantă și utilă. Combinația între susținerea elevilor prin oferirea unei mese calde și două ore de ajutor la teme și lecții remediale zilnic după școală este extrem de utilă; în plus, se organizează și ateliere tematice pentru dezvoltarea personală a copiilor, sesiuni de formare pentru profesori, ateliere pentru părinți, sesiuni de consiliere școlară și vocațională.

De asemenea, NaradiX - platforma gratuită de învățare remedială pentru elevi oferă sprijin pentru derularea de activități interactive pentru clasa pregătitoare și clasele I-VIII.

Un alt exemplu este Școala A. E. R. (Kinderpedia, Brio, Livresque, Magic School) un program dedicat elevilor din clasele I–VIII, având ca scop prioritar recuperarea decalajelor consistente de învățare și preîntâmpinarea deciziei de abandon școlar.

4. Activități de compensare - identificarea și înregistrarea copiilor și tinerilor din afara scolii, activități de reintegrare școlară etc

De exemplu, instrumentele utilizate de Teach for Romania pot să fie un sprijin pentru înțelegerea comunității din care fac parte elevii (imersiune în comunitate, colectare date relevante: oportunități și potențiale riscuri, identificare stakeholderi, definirea nevoilor și a așteptărilor fiecăruia).

5. Digitalizarea procesului educațional - activități de predare – învățare – evaluare susținute de tehnologie

Pe lângă inițiativele deja menționate anterior, care asistă tehnologic procesul de predare, învățare, evaluare, mai pot fi amintite și programele care ținesc direct dezvoltarea de competențe digitale în rândul elevilor. Un exemplu este oferit de Proiectul CODE Kids, care încearcă să dezvolte o mișcare de coding și STEM în educație, în care elevii și bibliotecari din mediul rural și urban mic își dezvoltă competențele digitale și se implică în viața comunității din care provin prin rezolvarea unor teme digitale creative.

Bibliografie:

- Jovanović, V. , Čekić Marković J. , Veselinović Z. , Vušurović, A. , Jokić, T. 2016. How to Be a Caring School – A Study on the Effects of Prevention and Intervention Measures for Preventing the Dropout of Students from the Education System of the Republic of Serbia. Centre for Education Policy. https://www.researchgate.net/publication/314119247_How_to_Be_a_Caring_School_-_A_Study_on_the_Effects_of_Prevention_and_Intervention_Measures_for_Preventing_the_Dropout_of_Students_from_the_Education_System_of_the_Republic_of_Serbia
- NEBA. 2013. Kostenloses NEBA-Netzwerk für Menschen mit Benachteiligung. NEBA. <https://www.neba.at/jugendcoaching>

FORMAREA PROFESORILOR PRIN PROGRAMUL ERASMUS+ ÎN CADRUL LICEULUI TEHNOLOGIC AUTO, CRAIOVA

Prof. dr. ing. Anca BORGOVAN-CUȚĂ

Prof. Alina-Elena BĂLMĂU

Liceul Tehnologic Auto, Craiova

Programul Erasmus+ contribuie la crearea unui mediu propice promovării principiilor școlii inclusive, adică o școală prietenoasă și democratică în care toți copiii sunt respectați și integrați fără discriminare și fără excludere generate de originea etnică, dizabilitate, cerințe educaționale speciale, statutul socio-economic al familiilor, mediul de rezidență sau performanțele școlare ale elevilor. Astfel, proiectul Erasmus+ “PROFESOR EUROPEAN PENTRU LICEUL TEHNOLOGIC AUTO, CRAIOVA“, ID:2022-1-RO01-KA122-SCH-000079501 își propune să contribuie la punerea în aplicare a politicilor europene menționate în documente ale Uniunii Europene (precum Strategia Europa 2020, Declarația de la Paris, Proposal for a Council recommendation – 17. 01. 2018) care urmăresc să promoveze o societate echitabilă, democratică și incluzivă. Un factor cheie în realizarea acestei strategii sunt competențele sociale, civice și interculturale care favorizează incluziunea. Pentru ca profesorii să fie pregătiți în această direcție, pentru orice instituție furnizoare de educație, programul Erasmus+ prin liniile KA101 și 104 vine ca o soluție pentru rezolvarea dacă nu totală, măcar parțială acestor probleme.

În acest sens prin proiectul Erasmus+ “PROFESOR EUROPEAN PENTRU LICEUL TEHNOLOGIC AUTO, CRAIOVA“, ID:2022-1-RO01-KA122-SCH-000079501, am participat la cursul “ DRAMA FOR PREVENTING PEER BULLYING IN SCHOOLS AND TEACHING EMPATHY”, în perioada 14-23 octombrie 2022. Acesta s-a desfășurat la Istanbul și a fost furnizat de Organizația Cappadocchia Education. Programul acestui curs extrem de instructiv a fost următorul:

ZIUA 1

- Activități de spargere a gheții
- Întâlnire și orientare
- Pre-testare
- Drama ca instrument de comunicare

Ziua 2

- Drama ca instrument pentru crearea dinamicii grupului și formarea unei echipe
- A avea încredere prin joc și teatru
- Introducere în drama

ZIUA 3

- Bullying-ul și cauzele sale
- Managementul furiei

Ziua 4

- Confruntarea cu stresul în profesiile didactice.
- Echilibru între stresul personal și cel profesional
- Ziua verde (conștientizarea mediului- tehnici de eliberare a stresului)

ZIUA 5

- Ce este școala sigură?
- Ce este un mediu de clasă sigur?
- Sfaturi și tehnici pentru prevenirea agresiunii(improvizare și joc de rol)

ZIUA 6

• Crearea conștientizării și sensibilizării împotriva hărțuirii de la egal la egal prin utilizarea diferitelor tehnici dramatice

- Studii despre empatie (improvizare și joc de rol)

ZIUA 7

- Cum să promovați toleranța și conștientizarea interculturală a elevilor
- Resurse pentru o clasă de succes, tolerantă și deschisă la minte

ZIUA 8

- Bullying de la egal la egal prin povești în dramă
- Măsuri împotriva agresiunii cu tehnica Teatrul Forum

ZIUA 9

- Evaluare prin dramatism
- Tehnici de relaxare

ZIUA 10

- Post-test
- Ceremonia de certificare și închidere

Cu ajutorul a tot ceea ce am învățat prin cursul "**DRAMA FOR PREVENTING PEER BULLYING IN SCHOOLS AND TEACHING EMPATHY**" vom începe să prevenim și reduce-re fenomenul de bullying la toate nivelurile de școlarizare din cadrul Liceului Tehnologic Auto, Craiova, prin conștientizarea profesorilor, a elevilor și a părinților și vom încerca să reducem și să rezolvăm încă din faza incipientă situațiile de discriminare și conflictele de orice natură.

Prin creșterea gradului de incluziune a elevilor discriminați din diverse motive(situație mate-riala/ etnie/religie/aspect etc.)sau victime ale bullying-ului și agresivității altor elevi, vom crea un mediu sigur și pentru elevi și pentru profesori. Am învățat să gestionăm situații de criză, prin meto-de moderne. Prin acest curs am învățat o serie de noțiuni pe care la rândul nostru le vom utiliza mai departe pentru a-i informa pe profesori , pe elevi și pe părinți despre ce înseamnă bullying-ul, pentru a realiza activități pentru dezvoltarea personală și pentru sudarea relațiilor între elevi (jocuri de grup, dezbateri, dialoguri deschise între colegi), implicarea activă a martorilor.

Am primit resurse cu ajutorul cărora pot realiza o educație anti bullying de calitate. Am cu-noscut persoane din alte țări europene și am învățat despre cultura turcă și despre istoria Istanbulu-lui. În acest fel ne-am putut dezvolta competențele digitale, lingvistice, pedagogice și interculturale.

Acest proiect este finanțat cu susținere din partea UE, prin Programul Erasmus+.
Această comunicare reflectă numai punctul de vedere al autorului, iar UE nu este responsabilă pentru eventuala utilizare a informațiilor pe care le conține.

OPTIMIZAREA ABILITĂȚILOR SOCIO-EMOȚIONALE VÂRSTA PREȘCOLARĂ MICĂ

Prof. Ionela Gina IACOB
Liceul Teoretic „Ioniță Asan”, Caracal

Vârsta preșcolară constituie o perioadă destul de lungă în care se produc însemnate schimbări în viața afectivă a copilului. Emoțiile și sentimentele preșcolarului însoțesc toate manifestările lui, fie că este vorba de jocuri, de cântece, de activități educative, fie de îndeplinirea sarcinilor primite de la adulți.

Ele ocupă un loc important în viața copilului și exercită o puternică influență asupra conduitei lui. Cercetările din domeniul psihologiei dezvoltării au dovedit faptul că nu este suficient să dezvoltăm abilitățile intelectuale ale copiilor.

Studii care au urmărit copii începând cu primii ani de viață și până la vârsta adultă au indicat faptul că abilitățile copiilor de a-și conștientiza trăirile emoționale, de a le gestiona în mod adecvat sau de a-și face prieteni, sunt cel puțin la fel de importante ca și abilitățile intelectuale (inclusiv pentru reușita la școală).

Ce învață copiii? În cadrul interacțiunilor zilnice, copiii își dezvoltă și optimizează abilitățile socio-emoționale.

Ei învață: Abilități necesare pentru a lega prietenii (de ex. cum să se alăture altor copii care se joacă, cum să ceară și să împartă jucăriile, cum să ofere ajutor altora, cum să își ceară scuze etc.);

Să își înțeleagă emoțiile – să identifice și numească emoțiile proprii și ale celorlalți, să le lege de contextele în care apar în mod tipic (de exemplu bucuria la primirea unui cadou, supărare atunci când ne doare ceva etc);

Să își gestioneze furia (învățând să și-o conștientizeze și să folosească metode simple pentru a și-o controla);

Să își rezolve problemele apărute în interacțiunea cu ceilalți (să își definească problema, să caute și să aleagă soluții adecvate).

Surprinzător, abilitățile socio-emoționale sunt un predictor mai bun al reușitei la școală decât abilitățile intelectuale. De exemplu, copiilor le este mai dificil să învețe să citească dacă se confruntă cu probleme care îi distrag de la activitățile clasei – dacă nu știu să ceară ajutor, nu sunt capabili să urmeze instrucțiuni, dacă nu reușesc să se înțeleagă bine cu cei din jur, sau să își exprime adecvat și să își gestioneze emoțiile negative.

Preșcolarii pot înțelege emoțiile exprimate de copiii de aceeași vârstă cu ei în timpul unui contact social, ceea ce îi ajută în rezolvarea conflictelor. Apoi, preșcolarii sunt capabili de implicare empatică în emoțiile celorlalți și își pot reda propriile emoții în diferite situații sociale pentru a minimaliza efectele nesănătoase ale emoțiilor negative și pentru a împărtăși emoțiile pozitive cu ceilalți.

Intre 2 și 4 ani, copiii încep să vorbească despre propriile emoții. La această vârstă identifică și diferențiază expresiile faciale ale emoțiilor de bază (furie, tristețe, frică și bucurie). Copiii, la această vârstă manifestă accese violente de furie și teamă de separare.

Modul în care educatoarele reacționează la exprimarea emoțională a copiilor lor determină exprimarea sau inhibarea emoțiilor viitoare ale acestora. Expresivitatea emoțională a educatoarelor devine un model pentru copiii preșcolari, în ceea ce privește exprimarea emoțională.

Exemplu: Dacă educatoarea exprimă în mod frecvent emoții negative, copiii vor exprima și ei aceste emoții, datorită expunerii repetate la acestea.

Modul în care adulții discută problemele legate de emoții poate transmite sprijinul și acceptarea lor și poate contribui la conștientizarea de către copil a diferitelor stări emoționale pe care le experimentează.

Exemplu: Cadrele didactice care sunt adeptele ideii că emoțiile, în special cele negative, nu trebuie discutate deschis pot induce copiilor ideea că emoțiile nu trebuie exprimate, ceea ce afectează capacitatea de reglare emoțională a acestora.

În faza în care copiii învață despre emoții și încă nu știu denumirea acestora am folosit reflectarea sentimentelor. În acest sens, decât să întreb copilul cum se simte, răspunsul evident al acestuia fiind “nu știu” am încercat să identific emoția copilului și apoi să o “traduc” acestuia sub formă de întrebare sau afirmație. Ex: copilul spune: „Nu pot să mă dezbrac”, traducerea: „Cred că ești agitat” sau „Ești supărat?”.

Am observat de-a lungul timpului că preșcolarii sunt mai preciși în denumirea emoțiilor cu ajutorul etichetelor verbale decât cu ajutorul expresiilor faciale, în mod special pentru frică și dezgust. Fără o etichetă verbală a emoțiilor, copiii pot să nu realizeze că acel comportament provoacă o emoție. Uneori însă, cuvintele ce denumesc emoții pun probleme copiilor, deoarece ele se referă în parte la stări emoționale interne, neobservabile. Cadrele didactice trebuie să încurajeze în permanență copiii să utilizeze cuvinte și expresii ce denumesc stări emoționale. Când un copil trăiește o emoție puternică trebuie întrebat cum se simte (Cum te simți când colegul te jignește?, Ești bucurăoasă când te joci cu păpușile?). Copiii vor învăța astfel că este normal să experimenteze diverse emoții și să vorbească despre ele.

Abilitatea de a înțelege și descrie emoțiile celorlalți este necesară pentru manifestarea empatiei. Când empatia este exprimată la un nivel moderat, ea conduce la simpatie.

Discutând cu copiii despre emoțiile celorlalte persoane în anumite situații sau a personajelor din povești, li se oferă oportunitatea de a conștientiza consecințele comportamentale ale acestora în plan social (Cum că s-a simțit Capra când a aflat că Lupul i-a mâncat iezisorii?; Dar Scufița Roșie când a venit Vânătorul să o salveze?). Pentru a întări comportamentele respective ale copiilor este important să-i recompensăm verbal când le observăm, astfel copiii vor învăța cărui tip de mesaje emoționale prezente în mediu să fie atenți.

Dacă copiii experimentează emoții negative puternice și nu își pot regla/adapta emoțiile sau modul de exprimare a lor, aceștia se vor comporta într-un mod neadecvat prin exteriorizarea emoțiilor negative. Mai mult, copiii care sunt capricioși sau au înclinații spre emoții negative, precum furia, sunt mai puțin legați de cei cu aceleași trăiri, decât copiii care nu au această caracteristică.

În cele ce urmează prezint câteva exemple de jocuri desfășurate la grupa mică (copii cu vârste cuprinse între trei și patru ani), prin care copiii au fost antrenați în descoperirea și exersarea diferitelor tipuri de emoții.

1. “La spălătoria de mașini”:

Copiii sunt invitați să aleagă cartonașe cu fețe umane reprezentând diferite stări afective: bucurie-veselie, tristețe-supărare. Fețele vesele se așează pe două șiruri. Printre cele două coloane vor trece copiii care și-au ales fețe triste. Acestora din urmă li se vor adresa din partea colegilor vesele cuvinte de laudă pentru a li se evidenția calitățile, îmbrățișări, strângeri de mână, toate acestea cu scopul de a li se schimba starea. Prin urmare fiecare copil care intră “murdar” la spălătorie, după un proces de “spălare” iese “curat”.

2. „Călătoria cu surprize”

Acest joc senzorial este foarte amuzant și plăcut pentru copii. Pot fi folosite teme diverse: o călătorie în junglă în care vă întâlniți cu tot felul de animale, o călătorie subacvatică, schimbările vremii, realizarea unei prăjituri. Spatele copilului va deveni locul unde se petrec toate aceste “călătorii”. De exemplu, pe spatele lui pot trece elefanți, șerpi, broscuțe, iepurași, antilope și tigrii feroși. Sau poate simți apa și valurile cum îl ating, peștișori și steluțe de mare.

La fel, poate să picure, apoi să plouă torențial, cu fulgere și tunete, pentru ca la final să apară soarele și curcubeul. După aceea, îi puteți propune copilului să vă facă el masaj folosind una dintre teme sau chiar să inventeze o călătorie nouă dacă dorește. În acest mod, copilul învață să își dozeze energia și felul în care atinge, poate diferenția tipurile de atingeri, înțelege când apasă prea tare și îi poate provoca durere celui alt, își dezvoltă imaginația.

Fiecare copil este diferit și nu poate fi comparat „decât cu sine însuși”. Și totuși, câteva lucruri esențiale îi fac să fie asemenea: toți au nevoie de dragoste, de securitate, de îngrijire și de exercițiu.

Toți simt nevoia de recunoaștere și acceptare. Toți caută un sprijin în adult și chiar au nevoie de un anumit control din partea acestuia pe măsură ce își dezvoltă încrederea în sine și dobândesc propria experiență.

„Nici o profesiune nu cere posesorului ei atâta competență, dăruire și umanism ca cea de educator, pentru că în nici una nu se lucrează cu un material mai prețios, mai complicat și mai sensibil decât omul în devenire...”

Bibliografie:

1. Cosmovici, Andrei, Iacob, Luminița „Psihologie școlară”, Editura „POLIROM”, Iași, 2008;
2. Roco Mihaela, „Creativitate și inteligență emoțională”, Editura „POLIROM”, Iași, 2001;

INTELIGENȚA EMOȚIONALĂ: IDENTIFICAREA, VALORIFICAREA ȘI GESTIONAREA EMOȚIILOR

Mariana STOINEAC
Georgiana FIRESCU
Liceul „Traian Vuia”, Craiova

În perioada 16.03-23.03.2023 am participat la un Curs Erasmus + : „ Inteligența emoțională: identificarea, valorificarea și gestionarea emoțiilor », organizat de Asociația Edu2Grow și desfășurat la Rovaniemi, în Finlanda. Am ales cursul pentru faptul că am aflat despre termenul de inteligență emoțională, ca fiind capacitatea de a identifica și gestiona propriile emoții și ale altora. În ultimii 20 de ani termenul a fost îmbrățișat de mulți educatori și instituții de învățământ sub formă de programe și module axate pe competențele de "învățare socială și emoțională" (SEL). În multe state americane învățarea SEL s-a introdus , ca fiind obligatorie în programa școlară.

Ca și participanți la curs am beneficiat de cunoștințe aprofundate despre abilitățile SEL legate de clasă, cum ar fi ascultarea și vorbirea în moduri care rezolvă conflictele în loc să le escaladeze. Am înțeles mai bine conceptul de inteligență emoțională la locul de muncă, ca fiind modul în care funcționează oamenii și relațiile, precum și modul în care sunt demonstrate abilitățile importante, cum ar fi munca în echipă, abilitățile de management și noțiuni de parteneriat. Ca beneficii pentru Organizația ASOCIATIA CENTRUL METROPOLITAN DE RESURSE UMANE CRUM care ne-a trimis la acest curs , dar și pentru formarea noastră ca și profesori pot enumera:

- ne-am îmbunătățit relațiile profesionale;
- ne-am îmbunătățit gândirea critică, abilitățile de rezolvare a problemelor și de luare a deciziilor;
- am învățat cum să ne controlăm mai bine emoțiile puternice și de a nu acționa la primul impuls, fără gândire

Instruirea în cadrul cursului s-a bazat pe o combinație de trei elemente importante:

- Furnizarea de cunoștințe necesare (teorie)
- Utilizarea instrumentelor de instruire, cum ar fi studii de caz, videoclipuri, jocuri, animații și exerciții (practică – experiență practică)
- Feedback/reflecție (revizuire)

În urma cursului, noi ca și participanți am dobândit competențele pentru:

- Înțelegerea conceptul de inteligență emoțională și abilitățile asociate
- Dezvoltarea unor relații mai profunde și mai intime cu colegii și colegii
- Înțelegerea sentimentelor și emoțiilor elevilor și colegilor
- Construirea relații de încredere în sala de clasă
- Păstrarea mereu a controlului și evitarea conflictelor

-Înțelegerea în profunzime a abilităților asociate cu inteligența emoțională și importanța acestora la locul de muncă de astăzi

-Îmbunătățirea gândirii critice, a abilităților de rezolvare a problemelor și de luare a deciziilor, precum și capacitatea de conducere

-Construirea de relații mai profunde și mai intime la locul de muncă.

În urma parcurgerii acestui curs am înțeles mai bine noțiunea de inteligență emoțională și ideile sale esențiale:

1. O inteligență emoțională mai ridicată este în relație directă cu o stare de sănătate mai bună și succes.
2. Inteligența emoțională prezice mult mai bine succesul cuiva decât IQ-ul.
3. Cele mai importante componente ale inteligenței emoționale sunt conștiința de sine, managementul emoțional, auto motivarea, empatia și gestionarea emoțiilor altora.
4. Prin dezvoltarea unor emoții și dezvoltarea altora, obținem controlul asupra vieții noastre.
5. Competențele de inteligență emoțională pot fi predate și îmbunătățite.

Sinteza inteligenței emoționale a fost exprimată în câteva cuvinte de Daniel Goleman, în cartea sa „Inteligența emoțională”, carte care a devenit un bestseller încă din 1995, când a apărut prima dată: “...există un cuvânt de modă veche care definește toate calitățile pe care le reprezintă inteligența emoțională, și anume **caracter**.... iar leagănul caracterului este autodisciplină; o viață plină de virtuți, așa cum au constatat filozofii de la Aristotel încoace, se bazează pe autocontrol. »

Bibliografie

1. Daniel Goleman, Inteligența emoțională, Editura Curtea Veche Publishing, ediția a IV a, 2022
2. Daniel Goleman, Creierul și inteligența emoțională, Editura Curtea Veche , ediția a II a, 2021

LEARNING TEACHING AND TRAINING ACTIVITY (LTTA) II IN CRAIOVA, ROMANIA DISSEMINATION ACTIVITY ERASMUS+ PROJECT "PROMOTE WELLBEING"

Prof. Maria-Magdalena DUMITRAȘCU
Liceul Tehnologic Transporturi Căi Ferate, Craiova

Starting from 01. 04. 2022, Liceul Tehnologic Transporturi Căi Ferate Craiova is a partner in an Erasmus+ collaboration, Key Action 2 – Small-scale partnerships. The project is called "PROMOTE WELLBEING" and it is implemented for 18 months, from April 1st, 2022 to October 1st, 2023.

The "PROMOTE WELLBEING" project, with reference number 2021-2-SK01-KA210-SCH-000050134, is financed by the Erasmus+ program of the European Union. European programs represent for students and teachers a timely and attractive way for continuous training in a modern framework, inspired by the best practices of European countries.

"Promote Well-being" envisages achieving healthy lifestyle behaviours at home and school. The project addresses the capacity development of students and teachers, improves their active lifestyle and increases their motivation to include digital health tools in their school curriculum.

There are two transnational project meetings and two learning and teaching activities within the project's scope. Teachers meet their counterparts from other countries, see other curricula, and gain new teaching skills to adopt good practices to their school strategic plans. The project's final result will be creating the "Innovative Cases of Empower Your Mind Toolkit" that includes sample digital health platforms and good practices in schools.

The project impacts 14-18 years old students with bad eating habits and inactive lifestyles and teachers who have become increasingly intertwined with technology. Promote Wellbeing project brings about the following behavioural change in the target group.

- have smart eating habits,
- promote a healthy body and mind
- enhance awareness about overweight and obesity
- prevent diseases
- support immune system with healthy nutrition,
- being aware of the environment by doing outdoor sports,
- understand the need for lifelong learning
- breaking bad food habits in the society
- increase life energy, mental development and academic success.

The COVID 19 pandemic brought major challenges both among teachers and among students, who had to use technology a lot in the teaching-learning-evaluation process. This partnership aims to promote wellness for both students and teachers.

The project will have the following results:

- Development of European project management skills
- Addressing digital transformation by developing digital readiness, resilience and capacity to work
- Inclusion and diversity in all areas of education, youth training and sports
- Creating new, innovative or common programs or courses that keep young people highly active and leading to a healthy lifestyle.

Partners

- Spojená Skola Sv. Kosických Mucenikov
- International Labour Association
- Özel Diyarbakir Ticaret Sanayi Odasi Mesleki Ve Tekniik Anadolu Lisesi
- Liceul Tehnologic Transporturi Cai Ferate Craiova

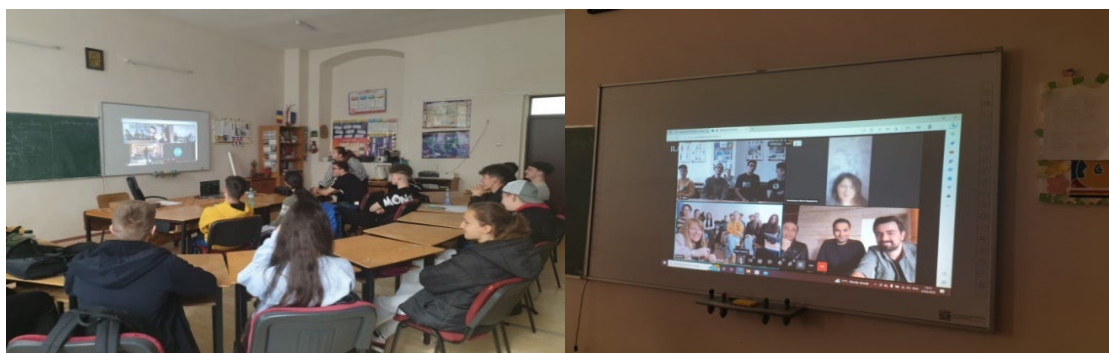
Between August 22-26, 2022, I had the opportunity to participate with my colleague, Prof. Rădulescu Oana-Sorina, in the activity carried out at Spojená Skola Sv. Kosických Mucenikov

Čordákova, Kosice, Slovakia. The exchange of experience with fellow teachers from other countries, the communication with people belonging to different cultural and social backgrounds, have enriched my own knowledge. Thanks to the use of English as the language of communication within the project, the teaching staff participating in the project improve their communication skills in an international language, their organizational capacities, as well as their relationship skills with people who have a different culture from the Romanian one. We could also add that the communication language of the project is the language of cooperation and the desire to do as much as possible for our students.

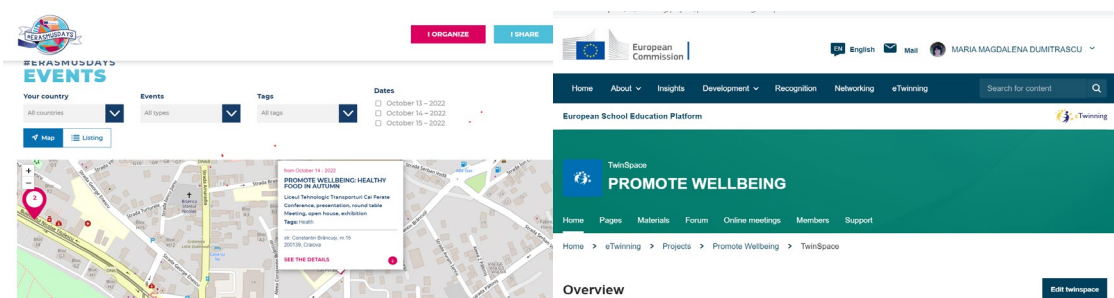

Aspects of the transnational mobility held between August 22-26, 2022 at Spojená Skola Sv. Kosických Mucenikov Čordákova, , Kosice, Slovakia.

Between March 19-25, 2023, 4 students and 2 teaching staff of the Craiova Railway Transport Technological High School had the opportunity to benefit from an online learning experience within the transnational learning/teaching/training activity that took place in Turkey, coming into contact with the history, culture, local environment of the host institution, thus improving their learning skills (critical thinking, communication, collaboration) and life skills (flexibility, initiative).

In addition to the learning activities within the project, the students and teachers involved have the opportunity to work together in international teams, carrying out school, extracurricular, sports, artistic activities on the eTwinning platform, as well as within Erasmus Days activities.

Erasmus Days

platforma eTwinning

Promote Wellbeing" Project's Training Course Was Held in Craiova, Romania, on 23 - 29 April 2023. Liceul Tehnologic Transporturi Cai Ferate Craiova hosted the second LTTA in Craiova, Romania. Partners participated in the activity with teachers and students. They learned about the education system in Romania and its similarity and difference to other countries. A teacher training was held on promoting digital competence, self-esteem and healthy lifestyle behaviours. Students participated in a workshop about positive thinking with personal challenges. This workshop was linked with the twin space as a part of an eTwinning project. Teachers and students had a joint session after these training and seminar and visited decision-makers to exchange information and ideas. During the health workshop, all participants discussed the methods of improving physical activity, self-awareness and positive thinking in schools and the integration of wellbeing into the school curriculum. The activity ended with a cultural tour and certification ceremony.

Through the participation of the teachers and students of the Railway Transport Technological High School in this European project, the institution once again undertakes to increase the quality of the didactic act in general, by valuing its own professional experiences, in a permanent harmonious collaboration with all the actors involved in the process educational.

Bibliography:

<https://www.erasmusplus.ro/parteneriate-pentru-cooperare-1>

<https://www.erasmusplus.ro/evenimente-det/vrs/IDev/2112>

PERSPECTIVE SOCIOINTERACȚIONALE ALE ABANDONULUI ȘCOLAR

Prof. Doinița BĂLĂȘOIU
Colegiul „Ștefan Odobleja”, Craiova

Abandonul școlar nu poate fi asimilat, în totalitate, ca etiologie, climatului educațional. Există însă, numeroase semnale de tip investigațional care arată că poate fi stabilită o corelație semnificativă între procesele manageriale negative, cu efect în alterarea și deprecierea climatului educațional și al abandonului școlar.

Managementul clasei de elevi se preocupă, din perspectivă sociointeracțională, de două aspecte fundamentale: prevenirea comportamentelor negative, intervenția și tratarea acestora.

Deosebit de importantă pentru managementul clasei este și specificarea, clarificarea consecințelor pe care le are încălcarea normelor: conform acestor norme, dacă elevul cunoaște și anticipează corect efectele (consecințele încălcării normelor), iar acestea sunt nedorite, atunci probabilitatea de a le încălca este mai mică. Condițiile de prevenire a comportamentelor negative consistă în caracteristicile și aptitudinile manageriale ale profesorului, în comunicarea cu părinții.

În strânsă interdependență cu managementul clasei de elevi (mai precis într-o relație biunivocă) se găsește sintagma „climat educațional”, termen care indică atmosfera, moralul, starea afectivă a clasei. Este indicatorul „sănătății” unui grup educațional și poate fi luat drept criteriu axiologic de diferențiere a claselor de elevi. Este produsul unor raporturi interpersonale la diferite niveluri (formal sau informal), iar suma sau, mai corect spus, produsul lor, este climatul educațional. În acest climat se execută relații din interior (profesor-profesor, profesor-elev, elev-elev) și relații cu parteneri exteriori (de exemplu, cu părinții).

O definiție posibilă a climatului educațional dintr-o clasă subliniază că acesta este dat de un set de proprietăți măsurabile ale mediului de activitate educațională, bazate pe percepțiile colective ale elevilor care trăiesc și învață în acest grup, fiecare având comportamente specifice.

Literatura de specialitate identifică șase tipuri de climate educaționale: deschis, autonom, controlat, familiar, paternalist, închis; aceste tipuri de climate se corelează puternic cu stilul managerial (conduita observată) al cadrului didactic.

Caracteristicile comportamentale ale factorilor implicați în educație, prin care se ajunge la un management defectuos sunt:

- pentru elev: frustrarea, intimidarea, nepăsarea și atmosfera
- pentru profesor: accentuarea productivă (directivitatea), distanțarea, lipsa de considerație și de încredere

Principalele tipuri de climat școlar care apar drept consecințe ale unui management defectuos al clasei sunt:

- climatul închis, caracterizat printr-un înalt grad de neangajare din partea elevilor, nepăsare, rutină, distanțare, depersonalizare, absența satisfacției personale, „neautenticitatea” comportamentală
- tipul de profesor este cel neangajat, caracterizat prin lipsa concentrării și orientarea numai spre sarcina de învățare, fără depunerea vreunui efort (ca un fel de funcționari), reacții critice, negative în relația cu elevii.

Etosul managerial se corelează foarte bine cu climatul educațional. Atunci când poate fi identificat un management defectuos al clasei de elevi, climatul din interiorul acesteia se degradează, se devalorizează, se compromite, se alterează și, într-un final, decade. Apar, astfel, disfuncții care generează, fără doar și poate, situații de criză managerială: fie liniare (abateri punctuale), fie mai grave (soldate cu efecte la nivelul integrității personalității elevilor).

Experiența demonstrează că un bun climat într-o sală de clasă, ca urmare a unui management adecvat, determină elevii la comportamente deschise, lipsite de teamă și de inhibiție, permițându-le să se concentreze asupra unor sarcini de lucru normale și stimulându-i să participe la interacțiuni sociale angajante, reale și autentice.

Tot experiența este aceea care demonstrează că în cadrul clasei, un management defectuos poate conduce la deprecierea climatului educațional, fapt ce facilitează abandonul școlar. Cu toate că investigațiile nu pot stabili o corelație semnificativă între deprecierea climatului educațional din clasă și fenomenele de abandon școlar (de cele mai multe ori la mijloc se află cauze de ordin socio-economic sau disciplinar), acestea evidențiază faptul că un climat nesănătos într-o clasă de elevi poate constitui un factor de imbold suplimentar pentru elev: în general, se înregistrează corelații notabile între climatul educațional deficitar și abandonul temporar. Abandonul temporar este, de cele mai multe ori, acompaniat chiar și de implicarea părinților care își susțin copiii în demersurile de a părăsi o anumită clasă și chiar o anumită școală. Chiar dacă un elev are deja stabilit scopul de a părăsi cariera școlară, iar dorința lui este încă nematerializată, se poate identifica o legătură puternică între climatul educațional depreciat la nivelul anumitor clase și tendința de abandon temporar, indiferent că aceasta vizează sau nu cariera școlară.

Aceste observații desprinse ca urmare a unor schimburi de opinii și experiențe nu sunt întru-totul reprezentative, însă ele înregistrează o frecvență ridicată în contextul actual al creșterii manifestărilor de delincvență juvenilă, a violenței în școli și în mediul adolescenților, precum și în contextul socio-economic prin care se caracterizează economia românească în prezent.

Un management defectuos al clasei, chiar dacă nu favorizează în mod direct abandonul școlar, cel puțin la nivel parțial, se poate transforma într-o cauză facilitatoare, cu efecte nebănuite pe termen lung și mediu.

Ca profesori, cea mai frecventă greșeală și mai ușor de comis este motivarea insuficientă a clasei. Atunci când se afirmă că elevii învață mai mult atunci când se străduiesc mai tare, se pare că avem de-a face cu un truism: faptul că motivația este o componentă crucială a procesului de învățământ este luat atât de normal, încât devine o evidență.

Pedagogia enunță legea efectului stabilind că învățarea este substanțială atunci când ea este urmată de o stare de fapt mulțumitoare, satisfăcându-l bineînțeles pe cel care învață. Chiar dacă demonstrarea acestei legi înseamnă demonstrarea evidenței, este clar că unele concepte cum ar fi creștere, dezvoltare, învățare nu mai pot fi enunțate fără a lua în considerare motivația.

Elementele clasice care privesc motivația în sala de clasă sunt:

- motivația intrinsecă/motivația extrinsecă;
- motivația cognitivă/motivația afectivă
- autocontrolul motivațional

Asupra acestui aspect din urmă își pune o amprentă puternică managementul clasei realizat de profesor.

Performanțele individuale ale învățării se datorează la peste 93% dintre elevii cu rezultate foarte bune, propriilor demersuri de studiu individual, însoțite și sprijinite de motivație. Există chiar termenul de „autostimulare” care se referă la autocontrolul proceselor motivaționale. Cadrul didactic, în calitate de manager al clasei de elevi, trebuie să fie preocupat, printre altele, în mod constant, de transferul motivelor dinspre produs către proces (procesul de învățare) și de construcția la nivel individual a unor strategii metacognitive de susținere a procesului instructiv.

Principalele strategii de autostimulare ale unui copil în sala de clasă sunt:

1. Elevii trebuie învățați să folosească limbajul interior pentru a-și redimensiona motivația (de exemplu, cu ajutorul unor fraze cum ar fi „Voi face mai bine data viitoare.”)

2. Elevii pot și trebuie să fie învățați să-și schimbe reprezentările despre stilul și metodele proprii de învățare, adecvându-le unor principii general valabile, dar și la ceea ce s-a denumit a fi stilul „omul însuși”. Obişnuința elevilor în a folosi cele mai bune metode și mijloace de învățare nu trebuie să se facă arbitrar, ci prin parcurgerea și înțelegerea lor de către fiecare dintre elevi.

3. Elevii pot și trebuie să fie învățați să-și afirme și să-și argumenteze părerile în public. Discuțiile deschise din timpul orelor permit observarea de către profesor a modului de gândire a elevilor și împărtășirea acestuia la nivelul clasei de elevi. Acest fapt permite profesorului să cunoască bine comportamentul elevului și modul său de a gândi, din punct de vedere sociointeracțional și motivațional.

4. Elevii pot și trebuie să învețe strategii care implică participarea activă și colaborarea. Prin participarea lor crescută la deciziile educaționale, elevii pot să-și dezvolte propria motivație și să dobândească un exercițiu efectiv de relaționare socială. Învățarea reciprocă solicită de foarte multe ori, curaj din partea profesorilor în a accepta și a putea să schimbe rolurile cu elevii, atunci când situația o permite solicitându-le ca, prin empatie, să înțeleagă modul de gândire al celuilalt. Atunci când elevii sunt puși să joace un rol de profesor, ei au, de asemenea, noi posibilități de a reînvăța ceea ce credeau că știu. Atunci când elevii predau celorlalți, ei își dezvoltă modul propriu de aranjare a strategiilor de predare. Dacă aceste strategii au succes, motivația elevilor crește proporțional.

5. Elevii pot și trebuie să fie învățați să-și pună întrebări despre ceea ce au citit și să rezume anumite paragrafe. Experiența a demonstrat că această strategie metacognitivă poate avea efecte pozitive asupra capacității de înțelegere a elevilor și asupra motivației cognitive a acestora.

Toate cele cinci strategii descrise mai sus reprezintă un sistem operativ foarte eficient, aflat la dispoziția profesorilor – manageri școlari pentru a optimiza atât nivelul motivației elevilor în clasă, cât și anumite capacități intelectuale punctuale, care însoțesc obiectivele respective.

Este posibil ca într-o clasă să existe elevi care să lucreze întotdeauna sub posibilitățile lor, din cauza absenței motivației. Însă din punct de vedere al motivației viciate, mult mai gravă este non-implicarea elevilor în interacțiunile din clasă. Profesorul manager trebuie să conștientizeze foarte clar aportul motivației la îmbunătățirea performanțelor intelectuale ale elevilor, dar să nu neglijeze și performanța de tip social, având în vedere rolul și statutul elevului în grupul clasă. Cadrul didactic poate interveni pertinent pentru îmbunătățirea funcționalității formelor și a structurilor motivaționale.

În pofida numeroaselor lucrări teoretice și cercetări laborioase, trebuie să recunoaștem că dirijarea motivației în clasă este mai mult o artă. Trebuie să admitem că există o distanță destul de mare între principiile teoretice amintite mai sus și iscusința profesorului în ceea ce privește controlul efectiv al motivației în clasa de elevi.

O strategie motivațională în cinci pași ar putea fi următoarea:

Promovarea unui punct de vedere realist. Un prim pas important pentru profesor este dezvoltarea unei concepții realiste despre motivație pe care să o aplice în clasă. Promovând, de exemplu, drept scop creșterea la maximum a motivației intrinseci, el trebuie să recunoască și rolul impulsurilor de autoafirmare și afiliative, ca și necesitatea unei utilizări judicioase a sistemului de recompense și pedepse.

Evaluarea trebuințelor celui care învață. În cazul elevului care nu răspunde pozitiv la procesele motivaționale obișnuite ale profesorului, acesta ar trebui să afle, pe cât posibil, trebuințele care motivează comportamentul elevului. Dacă unui elev care învață, de exemplu, algebra îi pasă prea puțin de aprecierea profesorului și de notele acordate de acesta și speră prea puțin să dobândească o poziție socială prin însușirea algebrei, stimularea aversivă (prin pedepse) nu are efect pe termen lung.

Dezvoltarea impulsului cognitiv. În cazul în care un astfel de impuls există, el trebuie dezvoltat, mai ales atunci când este deficitar. În acest caz, un profesor poate face foarte mult utilizând procedee cum sunt noutatea, surpriza și contrastul pentru a capta interesul atunci când impulsul cognitiv este minim. Elevul din exemplul de mai sus poate să nu arate nici un impuls deosebit în sensul însușirii algebrei, dar poate fi intrigat de un paradox logic sau de o contradicție vizibilă. Odată ce le-a rezolvat, obținând prin aceasta o satisfacție, el poate ulterior să aibă o atitudine mai favorabilă față de algebră percepută ca un vehicul posibil pentru satisfacerea impulsului cognitiv. Multe obiecte de învățământ conțin paradoxuri, sau opinii opuse savanților, sau contradicții vizibile față de bunul simț comun și dacă acestea sunt reliefate în fața unui elev inițial neinteresat, faptul poate avea un puternic efect motivațional, propulsând procesul de învățare până când devin operaționale alte impulsuri relevante.

Captarea interesului. Există numeroase modalități prin care poate fi captat interesul elevului. Profesorul poate apela fie la impulsul de autoafirmare al elevului, fie poate alege o serie de exemple despre care știe că elevii sunt interesați în mod deosebit, fie prin simpla forță a entuziasmului său și a unui ton convingător și astfel poate face important obiectul predat.

Utilizarea competiției. Elevii pot fi determinați să intre în competiție cu colegii lor prin recurgerea la diverse tipuri de competiții prin care să se valorifice talentele lor în cât mai multe domenii de activitate.

Dacă motivația este adesea un concept neclar prin realitățile pe care le acoperă, dimpotrivă, demotivarea este un fenomen foarte ușor de descifrat care evocă un comportament negativ față de învățare și față de activitățile școlare. Considerat o adevărată calamitate, elevul demotivat este un potențial candidat la abandonul școlar: demotivarea sa pleacă de la lucruri mărunte (deziluzii, decepții, decalaje între aspirații și realitate, încredere scăzută în forțele proprii și în școală) și evoluează spre frustrare, insatisfacție și polarizarea nemulțumirilor asupra obiectului acestora – școala. Școala devine astfel, cauza tensiunilor sale interne și a eșecului școlar (de tip cognitiv sau comportamental) și pentru a scăpa de ele soluția cea mai ușoară este abandonul școlar.

Bibliografie

- [1] Băban, Adriana, 2001, Consiliere educațională, Editura Ardealul, Cluj Napoca
- [2] Holban, Ion, 1973, Orientarea școlară, Editura Junimea, Iași
- [3] Jigău, Mircea, 2001, Consilierea carierei, Editura Sigma, București
- [4] Plosca, Marin, 2001, Consiliere privind cariera, aplicații în școală, Editura Dacia, ClujNapoca
- [5] Tomșa, Gheorghe, 1999, Consilierea și orientarea în școală, Casa de Editură și Presă „Viața Românească”, București.

PREVENIREA ABANDONULUI ȘCOLAR PRIN IMPLICAREA ELEVILOR ÎN PROIECTE DE GRUP

Prof. Ramona GLIGĂ
Școala Gimnazială „C-tin Gheorghiu”, Podari

Proiectul de grup „Minorități etnice din România și basmele lor” se adresează elevilor de clasa a V-a care studiază texte literare încadrate în specia basm.

Scopul proiectului este ca elevii să înțeleagă faptul că pe teritoriul României există comunități etnice care au creații populare proprii, prin intermediul cărora transmit valori umane. De asemenea, elevii vor observa tiparele culturale specifice basmelor românești și pe cele ale altor comunități. Proiectul poate fi încadrat în domeniul educației interculturale și vizează îmbunătățirea cunoștințelor privind propria cultură și a descoperirii culturii altora (de ex. cultura unei etnii).

Prin participarea la această activitate de cercetare, elevii își vor dezvolta competențele specifice disciplinei limba și literatura română, dar vor putea să descopere și lumea din jur (valorile, credințele și obiceiurile celorlalți).

Scenariul activității:

Competența specifică: 5. 2 Identificarea unor valori culturale promovate în textele autorilor români din diferite perioade istorice

Conținuturi: Diversitate culturală și lingvistică

Forme de organizare: grupe de câte șase elevi

Profesorul le explică elevilor termeni precum:

✓ *minoritate națională* = grup de oameni de aceeași limbă și etnie, care se deosebesc de cele ale majorității locuitorilor unui stat.

✓ *multicultural*, -ă, *multiculturali*, -e, adj. (Despre țări, regiuni etc.) - care are mai multe culturi.

Fiecare grupă va primi câte un fragment dintr-un basm.

Sarcina de lucru: Cu ajutorul internetului, căutați informații despre comunitatea căreia îi aparține basmul repartizat.

Grupa I:

A fost odată ca niciodată un om sărac. Omul acesta avea mulți copii. Mergeau la pescuit pentru că erau foarte săraci și nu aveau de-ale gurii. Nevasta lui pregătea peștii pentru toți copiii.

Nu departe de ei locuia fratele lui cu familia. Acesta era foarte înstărit, dar niciodată nu își ajută fratele. Când săracul nu mai avea ce să dea copiilor de mâncare, trimitea câte un copil la fratele său în numele Domnului, să le dea puțină făină, să facă cină pentru copii, dar nu îi dădea nimic niciodată. Odată, când timp de o săptămână abia au găsit ce să mănânce, bietul pescar a spus nevestei sale că se duce la pescuit și nu se va întoarce până nu va avea desaga plină cu pești. S-a așezat pe malul apei dis de dimineață. Oriunde își arunca plasa, o scotea fără niciu pește, nici măcar unul cât degetul său mic. A venit seara și nu avea nici un pește prins. Bietul om s-a mâniat. Asta e. Voi mai arunca odată plasa și orice ar fi, mă voi întoarce acasă. Când a vrut să scoată plasa din apă, abia o mai putea ridica. Acum o fi un pește mare, spuse.

Într-adevăr, abia putea scoate. Când a reușit, nu a găsit în ea decât o piatră mare și rotundă.

Bine, a spus el, o voi duce acasă. Ori cum măcar vor avea copiii cu ce să se joace? A dus piatra cu el acasă. (...)

(Piatra rotundă, poveste din folclorul maghiar)

Grupa a II-a:

A fost odată ca niciodată un rege care a dat poruncă să se construiască o biserică așa de frumoasă, cum nu mai găseai alta în lung și-n lat. Într-o zi, la rege veni un drumeț de departe și se minună multă vreme de frumusețea bisericii. Regele merse la el și îl întreabă dacă îi place. Drumețul răspunse:

— Este cea mai frumoasă biserică pe care am văzut-o vreodată și nu-i lipsește nimic în afara unui singur lucru: pasărea de aur, căreia îi cad perle din cioc atunci când cântă!

Regele îl întreabă unde ar putea să o găsească.

— Nu știu, spuse drumețul. Eu doar am auzit de ea!

Regele nu-și mai găsea liniștea și se gândea numai cum ar putea să pună mâna pe pasărea de aur. Într-una dintre zile, veni la el cel mai mare dintre fiii săi și-i spuse:

— Tată, vreau să plec în lume și să caut pasărea de aur!

Bucuros, regele îi dădu cel mai bun cal și îl lăsă să plece. Și merse feciorul regelui, merse, până ce ajunse la un crâng unde își făcu un foc. Tocmai atunci, trecu pe acolo o vulpe care se văita:

— Vai de mine, îngheț!

— Fă-ți un foc și te vei dezgheța! răspunse fiul regelui și își scoase mâncarea.

Vulpea se tângui din nou:

— Vai de mine, mă roade foamea!

— Caută-ți de mâncare și mănâncă pe săturate! răspunse din nou fiul regelui, iar vulpea o luă la sănătoasa.

Tânărul se ridică, își văzu de drum, dar își termină în curând merindea, se întovărăși cu oameni răi, își vându armăsarul, se umplu de datorii și se tocmi argat la un han. După o vreme, se pregăti de drum și al doilea fiu al regelui, dornic să pornească în căutarea păsării de aur. (...)

(Pasărea de aur, basm săsesc)

Grupa a III-a:

A fost odată un rrom bătrân, foarte bogat și cinstit, dar, din păcate, nu avea copii. Într-o zi, merge la fratele său, care avea doi băieți și le spune:

- Vedeți, băieții mei, eu sunt foarte bătrân și nu mai pot să muncesc. Am o casă mare, boi, cai și cărușă, oi și multe altele, pe care, când voi muri, vreau să le las aceluia dintre voi care este mai muncitor și mai cinstit. De aceea, spune bătrânul, vă cer vouă să mergeți în sat să lucrați și care va face (va câștiga) mai mulți bani în trei zile pe muncă, acela să rămână să stea în casa mea.

Repede, cei doi frați plecară în sat să caute de muncă. Acum, fratele cel mai mare, după ce se gândește un pic, se duce la un prieten de al său și-i spune toată povestea:

- Prietene, dă-mi un galben și când voi fi bogat, de voi lua casa de la bătrân, ți-l voi aduce înapoi și chiar mai mult. Celălalt frate, cel mai mic, a mers în sat și trei zile a lucrat pe la oamenii care aveau cai de potcovit, căldări de reparat sau de reparat căruțele, până a câștigat și el un galben. Mai înainte, vine fratele cel mare și spune:

- Uite, unchiule, ți-am adus un galben, după munca mea și nici nu au trecut cele trei zile - minte băiatul.

Bătrânul ia galbenul, se uită la el și îl aruncă în foc. Băiatul nu spune nimic. Vine și băiatul cel mic și spune:

- Uite, unchiule, ți-am adus un galben, obținut pe munca mea în astea trei zile. Bătrânul, iarăși, ia banul și îl aruncă în foc. Când a văzut băiatul cel mic, sare iute și cu amândouă mâinile caută să scoată banul din foc. Bătrânul rrom râde atunci și spune:

- Da, da, așa este. Tu, băiete, ai muncit din greu pentru banul acesta. De aceea, a ta să fie și casa mea!

Așa știm și noi că minciuna are întotdeauna picioare scurte.

(Doi flăcăi. Băiatul cel muncitor și mincinosul, basm rrom)

Sarcini de lucru pentru toate grupele:

✓ Ce elemente comune ați descoperit în basmul minorității etnice pe care l-ați citit și în basmele românești citite sau studiate?

✓ Ce informații noi ați aflat despre comunitățile minoritare din România?

Activitatea de învățare realizată prin proiect presupune documentare, muncă în echipă, prezentare orală a rezultatelor cercetării. Elevii sunt implicați, colaborează și propun soluții pentru rezolvarea problemelor apărute pe parcurs. Se oferă șanse egale la învățare tuturor copiilor. Resursele online sunt folosite util și creativ.

Profesorul poate evalua activitatea elevilor și poate propune o clasificare a grupelor sub forma unui concurs, fapt care îi motivează pe elevi și duce la rezultate mai bune la învățătură.

Bibliografie:

https://agata.ro/wp-content/uploads/2020/11/Agata_2012_Jupiter_Borcoi_978-606-93164-5-0.pdf

https://www.elibrariescolara.ro/image/data/rasfoire/Pages-from-Antologie-basme-sasesti_Vol_2-1359-2.pdf

<https://www.docdroid.net/XbHdxcx/povesti-din-folclorul-maghiar-pdf>

Sâmihăian, Florentina,(. . .), *Limba și literatura română*, manual pentru clasa a V-a, Editura Art Klett, București, 2020

Sâmihăian, Florentina,(. . .), *Limba și literatura română*, ghidul profesorului pentru clasa a V-a, Editura Art Klett, București, 2020

MANAGEMENTUL SCHIMBĂRILOR ÎN EDUCAȚIE

Prof. drd. Simona CIULU
Colegiul „Ștefan Odobleja”, Craiova

I. Necesitatea schimbărilor în sistemul educațional

Reforma sistemului educațional este necesară pentru adaptarea acestuia la schimbările majore sociale, economice, culturale și demografice care apar în societate. Dinamica reală a acestor schimbări, cu implicații directe asupra persoanelor implicate în sistemul educațional și nu numai, presupune atitudini de adaptare sau respingere a schimbărilor care apar în mod necesar. Singurul adevăr permanent este că lucrurile se schimbă în toate domeniile, într-un ritm tot mai alert, iar adaptarea la schimbări devine ***"o condiție de supraviețuire"***.

Schimbările constituie, pe de altă parte ***"un rău necesar"***, deoarece ele oferă modalități și mijloace de optimizare a condițiilor de viață și de muncă, de optimizare a folosirii resurselor umane sau materiale existente, de creștere a eficienței muncii la orice nivel social. În educație schimbările asigură adaptarea celor mai noi și eficiente metode și mijloace de instruire la necesitățile și posibilitățile momentului, ajută la proiectarea strategică a dezvoltării unităților educaționale, contribuie la dezvoltarea profesională a educatorilor, asigură îmbunătățirea mijloacelor și metodelor de învățare eficientă, a posibilităților de orientare și consiliere vocațională a elevilor.

Schimbările din sistemul educațional, exprimate frecvent prin sintagma "reforma învățământului", ating toate componentele sale umane și materiale pe care acesta le presupune pentru buna sa funcționare. Schimbările majore sunt dificil de aplicat deoarece ele atrag importante resurse umane și materiale, fiind adesea îngreunată aplicarea lor în practica de ***"rezistența la schimbare"***, caracteristica multor persoane. Schimbările majore, ca de exemplu Legea învățământului, implică modificări importante în domeniul educației, influențează chiar modul de viață al multor persoane, fapt ce explică dificultatea implementării lor în unitățile educaționale.

1. 1. Metode, tehnici și instrumente folosite în managementul schimbării

Managementul reprezintă un cumul de activități efectuate pentru atingerea obiectivelor organizației într-o manieră eficientă și eficientă prin previziune, organizare, coordonarea, antrenarea și controlul resurselor organizației.

Eficacitatea (effectiveness - lb. engl.) reprezintă măsura în care organizația își îndeplinește obiectivele propuse și poate fi exprimată ca raportul dintre obiectivele propuse și obiectivele realizate.

Eficiența (efficiency – lb. engl.), similară cu randamentul, poate fi definită ca raportul dintre efortul depus (materii prime, energie, forța de muncă) și rezultatele obținute (produsul realizat).

Managementul schimbărilor presupune ajustarea continuă a vieții organizației la condițiile externe din mediul de operare, în paralel cu o creștere a stabilității pe plan intern.

Dilema schimbare-stabilitate poate fi abordată numai prin existența unei viziuni despre viitorul organizației, a sensului de identitate al organizației, a interacțiunii organizație- mediu, a unei structuri organizaționale flexibile, a utilizării eficiente a tehnologiei avansate și prin existența unui sistem de recompensare a angajaților care să reflecte în egală măsură atât prioritățile, valorile și normele organizaționale, cât și nevoile individuale de demnitate și dezvoltare.

- Viitorul organizației nu trebuie construit mâine, ci astăzi, iar managerii trebuie să acționeze nu să reacționeze.

- Comunicarea interpersonală internă are ca scop reducerea rezistenței la schimbare și sprijinirea implementării schimbării.

- Prin comunicare, managerul trebuie să schimbe atitudini, să formeze comportamente noi în locul celor vechi, să creeze noi relații, să motiveze personalul pentru schimbare.

- În general omul se simte bine într-un mediu predictibil, iar orice schimbare îi crează anxietate și îi determină o atitudine de rezistență și opoziție.

- Pentru o bună parte din personal rezistența la schimbare este justificată prin teama de pierdere a unor avantaje sau teama de noul ce se aude că va veni;

- Mai predispuse la schimbare sunt persoanele nemulțumite de actuala situație din organizație.

II. Schimbările de ordin social cu influență asupra instituțiilor de învățământ

II. 1. Schimbările demografice

Modificarea accentuată a natalității, cauzată de multiple cauze economice și sociale, influențează desfășurarea procesului educativ în unitățile de învățământ, condiționează stabilitatea sau mobilitatea cadrelor didactice, a resurselor alocate unității educaționale. Scăderea dramatică a numărului de elevi a condus la reducerea numărului posturilor didactice și implicit a numărului cadrelor didactice din școli sau a condus, la limită, la închiderea sau abandonarea unor școli, cu toate consecințele negative pentru populația școlară existentă, pentru cadrele didactice și pentru comunitățile locale din zonă. Predarea simultană, la mai multe clase, în același timp, mai ales în mediul rural, are drept consecințe reducerea numărului reușitelor educaționale și creșterea abandonului școlar. Mutațiile demografice, plecarea părinților "la muncă în străinătate" sunt cauze reale și numeroase de insuccese educaționale ale elevilor, ei fiind cel mai puțin vinovați de cele ce li se întâmplă. Activitatea managerilor instituțiilor educaționale, a dascălilor care au astfel de elevi este mai complexă, mai dificilă, deoarece părinții elevilor lipsesc, iar îndrumarea acestora din partea familiei, chiar dacă se face "*de la distanță*" este ca și inexistentă. Abandonul școlar este favorizat în astfel de condiții iar banii pe care, eventual, îi primesc acești elevi de la părinții lor nu înlocuiesc îndrumarea, afecțiunea și căldura de care ei au nevoie.

II.2. Schimbările aduse de intrarea în Uniunea Europeană și de globalizare

România, ca țară din Uniunea Europeană, trebuie să-și adapteze întreg sistemul de învățământ la legislația europeană în domeniu. În acest sens sunt foarte multe lucruri de făcut, de schimbat, de adaptat, de transformat, astfel încât să se poate ajunge la o recunoaștere a competențelor, a formării, a diplomelor în specializări asemănătoare în toate țările Uniunii Europene. România nu poate ocoli aceste schimbări necesare în sistemul de educație, prin alocarea fondurilor necesare modernizării localurilor de învățământ, a modernizării bazei materiale necesare procesului didactic, a perfecționărilor permanente a corpului profesoral, a modificărilor legislative necesare.

Fenomenul globalizării nu ocolește nici o țară și , mai devreme sau mai târziu, nici o comunitate locală. Modificările climaterice, de mediu , de tehnologie influențează viața oricărei persoane. Echipa managerială a unității educaționale trebuie să cunoască și să aplice în practică măsurile potrivite pentru fiecare unitate școlară, astfel încât aceasta, prin actul educațional, să evolueze în sensul adaptării la schimbări, de orice natură ar fi acestea , materială sau umană.

Competențele cerute pe piața muncii pentru fiecare persoană în parte, sunt tot mai diversificate, par tot mai complexe, ies din pregătirea tradițională, necesită pregătire interdisciplinară, colaborare, comunicare, apar profesii noi despre care nu se știa nimic cu numai câțiva ani în urmă, totul este în mișcare și schimbare. Ce este de făcut ? Răspunsul se găsește în necesitatea de adaptare la schimbări, care pot deveni provocări atrăgătoare pentru persoanele cu disponibilitate în acest sens.

METODE INOVATIVE DE PREDARE – ÎNVĂȚARE - EVALUARE A DISCIPLINELOR TEHNICE

Prof. Cristina ANTON
Liceul Tehnologic Auto Craiova

Există o serie de metode inovative de predare – învățare – evaluare a disciplinelor tehnice. Iată câteva exemple:

1. **Metoda proiectelor** – Această metodă implică elevii într-un proiect tehnic complex, care se împarte în mai multe etape și care necesită aplicarea cunoștințelor într-un context real. Această metodă încurajează colaborarea între elevi și îi învață cum să lucreze în echipă pentru a atinge un obiectiv comun.

2. **Metoda studiului de caz** – Această metodă implică analiza unui caz specific dintr-un domeniu tehnic și învățarea prin studiul detaliat al soluțiilor de probleme. Această metodă ajută la dezvoltarea abilităților de analiză și rezolvare a problemelor și îi ajută pe elevi să înțeleagă cum să aplice teoria în practică.

3. **Metoda învățării interactive** – Această metodă implică utilizarea de instrumente și tehnologii interactive, cum ar fi simulările, jocurile de rol, modelele interactive sau proiectarea asistată de calculator (CAD), pentru a ajuta elevii să înțeleagă subiectele tehnice complexe într-un mod mai concret și vizual.

4. **Metoda învățării bazate pe competențe** – Această metodă implică dezvoltarea de competențe practice și aplicative prin intermediul exercițiilor și evaluărilor practice. Această metodă se concentrează pe dezvoltarea de abilități concrete necesare pentru a face față provocărilor reale ale domeniului tehnologic.

5. **Metoda învățării mobile** – Această metodă utilizează dispozitive mobile și tehnologii mobile pentru a oferi acces la materiale didactice, instruire și feedback din orice locație și la orice oră. Această metodă permite elevilor să învețe în propriul lor ritm și să-și personalizeze procesul de învățare.

Acestea sunt doar câteva exemple de metode inovative de predare- învățare- evaluare a disciplinelor tehnice. În general, utilizarea unei varietăți de metode și tehnologii poate îmbunătăți experiența de învățare a elevilor și poate ajuta la dezvoltarea de competențe tehnice necesare pentru a avea succes în carierele lor.

Este dificil să alegem o singură metodă inovativă și să spunem că este cea mai eficientă pentru predarea disciplinelor tehnice, deoarece fiecare metodă are avantajele și dezavantajele sale și poate fi potrivită pentru anumite contexte de învățare. Cu toate acestea, voi prezenta în continuare metoda studiului de caz și metoda proiectelor.

O metodă inovativă recomandată pentru predare – învățare – evaluare este **metoda studiului de caz**. Această metodă implică prezentarea unui caz real sau ipotetic și cererea elevilor să analizeze și să dezbată problemele specifice. În general, cazurile pot fi utilizate pentru a explora probleme complexe din domeniul tehnologiei, precum și pentru a dezvolta abilități de gândire critică și de rezolvare a problemelor. Iată câteva motive pentru care metoda studiului de caz poate fi o metodă inovativă și eficientă de predare-învățare –evaluare pentru elevii din învățământul tehnic:

1. **Îmbunătățește abilitățile de gândire critică** – Studiul de caz încurajează elevii să analizeze problemele complexe din domeniul tehnologiei și să dezvolte abilități de gândire critică. Elevii trebuie să evalueze informațiile disponibile, să identifice soluțiile posibile și să ia decizii importante în ceea ce privește tehnologia și design-ul;

2. **Promovează aplicarea practică a cunoștințelor** – Studiul de caz oferă elevilor oportunitatea de a aplica cunoștințele tehnice într-un mod practic. În timp ce analizează cazurile, elevii trebuie să găsească soluții creative și să ia decizii importante privind tehnologia și design-ul;

3. **Dezvoltă abilități de comunicare** – Studiul de caz poate fi utilizat pentru a dezvolta abilități de comunicare. Elevii trebuie să lucreze împreună pentru a analiza problemele și pentru a dezvolta soluții viabile. În timp ce dezbate problemele, elevii trebuie să-și prezinte ideile și să-și argumenteze poziția.

4. **Încurajează colaborarea și lucrul în echipă** – Studiul de caz poate fi utilizat pentru a încuraja colaborarea și lucrul în echipă. Elevii trebuie să lucreze împreună pentru a analiza problemele și pentru a dezvolta soluții viabile. În timp ce dezbate problemele, elevii trebuie să-și prezinte ideile și să-și argumenteze poziția.

5. **Adaptabil la diferite niveluri de cunoștințe** – Studiul de caz poate fi adaptat la diferite niveluri de cunoștințe și poate fi utilizat pentru a introduce noi concepte tehnice sau pentru a consolida cunoștințele existente. Cazurile pot fi selectate în funcție de nivelul de cunoștințe al elevilor și pot fi utilizate pentru a oferi oportunități de învățare personalizate.

O altă recomandare este utilizarea **metodei de învățare bazată pe proiecte (Project-Based Learning – PBL)**.

Această metodă inovativă de predare – învățare – evaluare implică proiectarea unor activități complexe și interdisciplinare care necesită aplicarea cunoștințelor teoretice în contexte practice.

Metoda PBL pune accentul pe dezvoltarea competențelor practice, învățarea prin descoperire, dezvoltarea creativității și a abilităților de colaborare în echipă. Prin aceasta, elevii pot experimenta cu diferite tehnologii și aplicații practice, pot explora subiecte de interes, iar în același timp își îmbunătățesc abilitățile de comunicare, de prezentare și de argumentare a ideilor.

Această metodă poate fi aplicată în multe discipline tehnice, cum ar fi informatica, mecanica, electronica, electrotehnica, construcțiile și altele. În timp ce elevii lucrează la proiecte ei își dezvoltă abilitățile de a rezolva probleme, de a colabora cu alți colegi și de a-și exprima ideile în mod clar și coerent.

În plus, metoda PBL încurajează elevii să lucreze autonom, să gândească critic și să ia decizii proprii, pregătindu-I pentru o viață activă și independentă în societate.

Proiectele pot fi realizate în așa fel încât să se alinieze cu curriculum-ul și să ajute elevii să-și dezvolte abilitățile tehnice și de comunicare, să implice proiectarea, construcția sau dezvoltarea de produse tehnice care să fie utilizate în viața reală.

De exemplu, un proiect ar putea implica proiectarea și construirea unui robot care să poată efectua sarcini specifice sau dezvoltarea unei aplicații mobile care să ajute utilizatorii să-și gestioneze timpul sau să-și organizeze activitățile.

De asemenea, aceste metode pot fi combinate cu utilizarea tehnologiilor de învățare, cum ar fi platformele de învățare online, jocurile educaționale, simulatoarele, video-tutorialurile și altele, pentru a crea un mediu de învățare inovativ și atractiv pentru elevi.

Inovație nu înseamnă doar să dezvolti ceva nou de dragul noutății. Este vorba despre a crea ceva care adaugă valoare vieții oamenilor sau rezolvă o problemă cu care se pot confrunta.

Inovația necesită înțelegerea nevoilor și dorințelor celorlalți și dezvoltarea de soluții care să răspundă acestor nevoi.

Bibliografie

1. Ahmad, A. , &Warraich, N. F. (2016). A review of innovative teaching methods in science and technology education. Journal of Educational and Social Research, 6(3), 23-32.
2. Dalgarno, B. , Lee, M. J. ,Carlson, L. , Gregory, S. ,&Tynan, B. (2011). An Australian and New Zealand scoping study on the use of 3D immersive virtual worlds in higher education. Australasian Journal of Educational Technology, 27(1),1-15.
3. Cerghit, I, 2006, Metode de învățământ, editura Polirom, Iași.

PREVENIREA ABANDONULUI ȘCOLAR

Prof. Daniela Tatiana IACOB
Prof. DINCA MADALINA

O educație adevărată, reală se fundamentează în familie iar apoi, ea se continuă în grădiniță și școală. În primul rând ea se realizează prin puterea exemplului și apoi prin cea a cuvântului. Tot ceea ce se săvârșește sub puterea copilului are efect mai puternic decât frazele moralizatoare.

O bună intervenție a cadrului didactic prin însuși procesul educativ pe care-l desfășoară cu copiii poate constitui un mijloc de prevenire a abandonului școlar prin intervenția acestuia la nivelul factorilor de risc – individuali, familiali, școlari a celor determinați de mediul cu potențial delictogen ș. a. d. m. , care-l pot acuza.

Pentru o mai bună intervenție se propune realizarea unui program care să urmărească dezvoltarea competențelor cadrelor didactice de lucru în echipă și de folosire a

planificării strategice în vederea identificării factorilor care ar favoriza apariția unor astfel de situații de risc la nivelul școlii, pentru prevenirea și în ultimă instanță pentru rezolvarea unor situații de criză cu efect de abandon școlar.

Factorii de risc cum ar fi cei comportamentali sunt factori care reprezintă ansamblul încălcărilor și abaterilor tinerilor de la normele de conviețuire socială. Delincvența juvenilă se referă la violarea normelor legale de către cei care sunt sub vârsta la care legea tratează oamenii ca adulți.

• **Factorii psihologici.**

În evaluarea diferitelor manifestări delictuale ale tinerilor trebuie ținut cont de factorul, agresivitate, sau de cel de "frustare", de instabilitatea afectivă sau comportamentală.

• **Factorii sociali și alți factori care pot provoca abandonul școlar.**

Ca obiective în cadrul unui program de prevenire a abandonului școlar ar putea fi:

- Identificarea elevilor aflați în abandon sau risc de abandon școlar în vederea menținerii acestora în sistemul învățământului guvernamental de zi.

- Implicarea sistemului familial în reabilitarea școlară și socială a elevului cu risc de abandon școlar.

- Creșterea gradului de implicare a comunității locale în soluționarea situațiilor de abandon sau risc de abandon școlar.

În măsura în care aceste obiective vor fi împlinite, abandonul școlar nu va mai reprezenta un pericol imediat de abandon, fiind urmărit în cadrul unui program de prevenție bine organizat.

Există și cazuri în care părinții încurajează să încalce normele valorilor școlare prin atitudinea lor față de școală. Ca forme principale de manifestare a deviației școlare putem aminti ca fiind mai grave din punct de vedere social și comportamental: fuga de la școală, absenteismul, abandonul școlar, vandalismul, conduitele violente, toxicomania, copiatul și suicidul.

Una dintre cele mai grave probleme cu care se confruntă învățământul școlar este abandonul școlar.

Dacă înainte de 1989 rata abandonului școlar era foarte scăzută, imediat după schimbarea regimului și trecerea la democrație s-a constatat că elevii tind tot mai mult să părăsească băncile școlii . Ei au fost încurajați și de atitudinea părinților pentru care cartea nu mai reprezintă o prioritate, nici garanția asigurării unui loc de muncă. Mai mult, emigrarea forței de muncă îi afectează tot mai tare pe elevi, care fie că-și urmează părinții fie sunt lăsați în grija unor rude sau cunoștințe apropiate care se ocupă superficial de situația școlară a copiilor. De asemenea se are în vedere reinsertia școlară a celor în cauză prin încredințarea unor responsabilități în cadrul colectivelor școlare din care fac parte, depistarea și corectarea anomaliilor comportamentale în relația copil-părinte, intensificarea colaborării școală-familie, pentru identificarea anturajului elevilor și luarea măsurilor adecvate pentru scoaterea lor de sub influența negativă a acestuia.

Sărăcia este de asemenea un factor de abandon școlar care se reflectă la toate nivelurile de vârstă și învățare. Astfel, se afirmă că "cel mai mare abandon se înregistrează în cadrul școlilor de ucenici sau profesionale" . De fapt cei care abandonează școala profesională sau clasele de ucenici

(unele clase) o fac pentru că, oricum, ei sunt oameni "certați" cu școala.

De asemenea, este menționată aprecierea (fără vreo susținere) potrivit căreia, în mediul rural, abandonul școlar crește iarna, „în condițiile lipsei de subsistență” și din cauza „lipsei hranei sau îmbrăcăminte necesare”. E o simplă părere fără cunoașterea generală a realității. Pe de altă parte, încălzirea vremii, crearea condițiilor naturale de practicare a unor îndeletniciri îi fac pe copii să-și urmeze părinții la muncă, abandonând școala.

Școala a ajuns să fie abandonată, înainte de toate, pentru că, în ziua de azi, nu contează în ierarhii, nu e percepută ca valoare în sine.

Nu se vorbește de asemenea de încrederea populației în instituția școlară, în valorile dobândite, ierarhizate prin cantitatea de învățatură înglobată în ele. De aceea, o campanie serioasă de combatere a abandonului școlar trebuie să însemne, la urma urmei, o extragere a școlii din abandonarea în care se găsește.

Abandonul școlar reprezintă conduita de evaziune definitivă ce constă în încetarea frecvenței școlii, părăsirea sistemului educativ indiferent de nivelul la care s-a ajuns, înaintea obținerii unei calificări sau pregătiri profesionale complete sau înaintea încheierii actului de studii început.

Cauzele principale ale abandonului școlar sunt cele economice, socioculturale sau religioase, psihologice și pedagogice.

Elevii care abandonează școala sunt cei care s-au făcut remarcați pentru absenteism și alte dificultăți de comportament, pentru care au fost sancționați în repetate rânduri în școală.

Elevul care prezintă un risc înalt de abandon școlar-incapabil să se adapteze și să funcționeze adecvat în contextul clasei tradiționale, rezultatele școlare sub medie – nu-și stabilește obiective profesionale, prezintă absenteism, ostilitate față de adulți și reprezentanții autorității școlare, provine dintr-o familie ce experimentează un stres existențial cu probleme economice serioase, nu este implicat în nici-o activitate organizată de școală, nonformală sau formală.

În cadrul învățământului preprimar, cadrul didactic – educatoarea are de asemenea un rol decisiv în formarea conceptului despre școală a copiilor preșcolari și viitori școlari. Comunicarea copilului cu educatoarea fiind extrem de importantă, comunicarea verbală și cea non-verbală.

Un alt element în combaterea abandonului școlar este participarea tuturor copiilor la programul educativ, fiecare după forța și posibilitățile sale.

Copiii sunt diferiți, capacitățile lor sunt diferite, dar în grupul de la grădiniță fiecare poate avea un loc, un rol și o valoare.

Evaluarea pe care o poate face educatoarea se referă la competențele și capacitățile educaționale ale fiecărui copil. Aceasta trebuie să identifice:

- Cum este fiecare
- Ce știe fiecare
- Ce face fiecare
- Cum cooperează cu ceilalți

Trebuie plecat de la premisa că fiecare copil are valoare și este unic și că fiecare copil poate învăța, indiferent de nevoile lui sociale.

Pentru o mai bună prevenire a abandonului școlar trebuie cunoscute aptitudinile și nevoile fiecărui copil integrat în sistemul de educație fie el de religie sau etnie diferită față de restul copiilor.

În cazul etniei rrom, cunoașterea obiceiurilor și tradițiilor, fața necunoscută și nebanuită a existenței membrilor ei pune în valoare ceea ce ei înșiși nu mai știu ori nu au reușit să răzbată prin opacitatea segregacionismului. Copiilor le oferă identitate și apartenență la neam, le redă mândria de descendenți ai poporului lor, răspândit prin numeroase teritorii, le crează o "unicitate pozitivă" – adică aceea care ascunde comoara trăsăturilor caracteristice unui popor.

"Unicitatea pozitivă" care în esență arată demnitatea neamului lor, se opune aceleia "negative", aceea care a fost impusă mediatizării care condamnă la inhibare, la izolare. Așadar, copilul fie că este integrat într-un sistem de învățământ preprimar, primar, gimnazial, liceal, profesional, universitar, trebuie urmărit cu mare atenție cum evoluează cum se menține în sistemul educativ făcându-l cât mai eficient prin intervenții oportune atât din partea părinților, educatorilor cât și a comunității din care provine copilul pentru o mai mare siguranță în prevenirea abandonului școlar.

Educația pentru toți este o nevoie a epocii noastre. Depinde de fiecare educatoare în parte, de responsabilitatea și implicarea tuturor ca ea să devină o realitate din care fiecare să învețe și să se dezvolte.

Bibliografie:

"Revista învățământului preșcolar" - Ministerul Educației și Cercetării – Institutul de Științe ale Educației – București 2006

METODE INOVATIVE UTILIZATE ÎN CADRUL ORELOR DE COMUNICARE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

Prof. inv. primar Stancu FICIU
Liceul Tehnologic „Ion Popescu-Cilieni”, Cilieni, Olt

Uneori, metodele îi antrenează pe elevi în citirea pe roluri, prin dramatizări, prin organizarea și distribuirea rolurilor în echipă, precum și prin folosirea unui vocabular propriu în replicile lor. Dezbaterile unor probleme care îi interesează, folosind argumente ”pro” și ”contra”, îi ajută să decidă dacă acceptă sau nu valorile și ipotezele din text.

Receperea mesajelor și a informațiilor se face prin comunicare elev-elev sau profesor-elev, ceea ce contribuie la învățarea de tip activ.

Din metodele gândirii critice se pot enumera următoarele: ciorchinele, jurnalul dublu, tabelul conceptelor, cadranele, știu-vreau să știu-am învățat, brainstorming-ul, scrierea liberă, lectura în perechi, turul galeriei.

Dintre metodele enumerate mai sus voi descrie câteva care se pot folosi cu succes la orele de comunicare în limba română.

Jurnalul cu dublă intrare.

Este una dintre metodele care poate fi folosită în cadrul orelor de limba și literatura română. Folosindu-l, elevii pot observa că un text poate fi redat prin imagini și invers. Folosind această metodă elevul își formează deprinderi de a împărți textul în fragmente, folosirea unei imagini în locul unui fragment și invers. Obişnuiți cu redarea textului prin desene, ei constată că un text are un început (introducerea), o continuare a acestui început (cuprinsul) și apoi încheierea textului (sfârșitul), realizând că textul nu poate fi lipsit de una dintre aceste părți. Pentru a aplica această metodă, copiii trebuie să-și împartă pagina în două părți egale. În partea stângă transcrie citate, fragmente, desene, benzi desenate, iar în partea dreaptă, vor justifica alegerea făcută, vor scrie ce i-a determinat să facă această alegere. Pot nota, de asemenea, impresii, sentimente, păreri, întrebări pe care și le-au pus atunci când au făcut alegerea sau dacă le-a fost impusă, pot să-și spună părerea pro sau contra în legătură cu cerința dată. Această metodă se poate aplica atât la textele în proză, cât și la cele în versuri, pentru că le dă posibilitatea elevilor să exprime prin cuvintele lor tot ceea ce cred, simt, știu, gândesc și înțeleg despre text, fragment.

Tehnica cubului este strategia de învățare care facilitează examinarea unei teme din diferite indicații-cheie pe fiecare latură a cubului. De exemplu: descrie, compară, asociază, analizează, aplică, găsește argumente pro și contra. Cubul are 6 fețe, pe care sunt scrise, verbele ce numesc operațiile de gândire:

1. Descrie/ definește (se descrie subiectul operei)
2. Compară (specificul obiectului în raport cu altele, deja examinate)
3. Asociază (fiecare subiect poate declanșa diverse asociații)
4. Analizează (interpretarea legăturii ca element al întregului)
5. Aplică (aplicarea în viața cotidiană)
6. Apreciază (pro sau contra).

Învățarea prin cooperare presupune o muncă dinamică, ale cărei etape, care se intercondiționează și, într-o anumită măsură, se întrepătrund, ar putea fi cele de mai jos:

– realizarea de deconstrucții cognitive, etapă în care membrii grupului se confruntă cu sarcinile cooperative, acceptă formularea diferitelor idei, disecarea lor, dezbaterile, pentru a face posibilă circulația și confruntarea valorilor

– reflecția și tatonarea, etapă care constă în luarea inițiativei de către membrii grupului, care se angajează într-un proces de reflecție, căutare, tatonare, cercetare și învățare, cu toate cunoștințele de care dispun

– realizarea de interacțiuni și schimburi verbale între membrii grupului, între aceștia și învățător pentru sedimentarea ideilor, în cadrul unei debateri colective. În această etapă de interacțiuni, ideile elevilor sunt exprimate pentru a fi punctate insuficiențele lor.

Cadranele – reprezintă o tehnică ce presupune extragerea esențialului dintr-un text analizat, de rezumare și sintetizare a unui conținut informațional solicitând implicarea elevilor în înțelegerea acestuia. Această metodă presupune parcurgerea următorilor pași:

Împărțirea fișei în 4 părți egale.

- Se propune un criteriu pentru fiecare cadran obținut.
- Se citește textul.
- Se formulează răspunsuri scurte pentru fiecare cadran.
- Se evaluează rezultatele. Avantajele folosirii acestei metode:
- stimulează atenția și gândirea;
- scoate în evidență modul propriu de înțelegere;
- conduce spre esențializare, sintetizare.

Metoda poate fi folosită în etapa de evaluare a cunoștințelor însușite de elevi. Elevii își trasează cadranele, își citesc cerințele și le rezolvă.

Îmbinarea cititului cu scrisul, comunicarea cu desenul în gândirea critic, fac din activitate un joc în care elevilor le place să se implice. Este o metodă care place elevilor și care le cere orientare în pagină, le formează gustul estetic, elevii fiind preocupați nu numai de ceea ce scriu, ci și de felul în care scriu.

Bibliografie:

1. Berger G., „*Omul modern și educația sa*”, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1973;
2. Cerghit I., „*Metode de învățământ*”, Iași, Editura Polirom, 2006;
3. Joița E., „*Educația cognitivă. Fundamente. Metodologie*”, Editura Polirom, 2002;
4. Pamfil A., „*Limba și literatura română în gimnaziu. Structuri didactice deschise*”, Editura Dacia, Cluj, 2001;
5. Pânișoară I. O., „*Comunicarea eficientă*”; Iași, Editura Polirom, 2002;

METODE INTERACTIVE DESFĂȘURATE ÎN GRĂDINIȚĂ

Prof. învă. preșcolar Mirela FICIU
G.P.N. Potlogeni, Olt

În dezvoltarea viitorului adult, educația timpurie este prima etapă în formarea sa. Această educație timpurie, preșcolară este parte integrantă a activității educaționale realizate cu ființa umană, pentru a-i contura personalitatea sa viitoare. Activitatea educațională se regăsește în întreg procesul didactic, desfășurat în grădiniță. Acest proces instructiv-educativ îmbracă diferite forme de organizare, chiar dacă de-a lungul timpului a suferit nenumărate modificări, în centrul său rămâne copilul și dezvoltarea sa cognitivă și emoțională.

În educație nu există rețete, ci doar idei, teorii, practici confirmate, care în timp și-au demonstrat eficiența. Predarea tradițională, presupune ca educatoarea să transmită informația, iar rolul copiilor este de a urmări, iar informația asimilată poate fi limitată. Educatoarea trebuie să găsească metode, prin care informația să fie mai variată, să se păstreze mai mult timp, preșcolarii să învețe să utilizeze informația primită în contexte diferite. Astfel, de la învățarea tradițională, de la transmiterea simplă a informațiilor și venind în ajutorul acestora, s-a încercat transmiterea informațiilor, utilizându-se metode moderne, care să îmbunătățească procesul instructiv-educativ. În activitatea instructiv-educativă de zi cu zi, încercăm să imbinăm cele două modalități, pentru a face învățarea cât mai atractivă și interesantă. *Aceste metode moderne sunt acele instrumente, care favorizează interschimbul de idei, de experiențe, de cunoștințe, ducând la perfecționarea și optimizarea demersului educațional.* Ele presupun o învățare prin comunicare, prin colaborare, o expunere de idei, argumente, implicarea directă și activă a copiilor, interacțiunea socială dintre ei. Abilitatea cadrului didactic face ca orice metodă utilizată să stârnească interesul preșcolarului, să-l determine să învețe prin joc.

Metodele interactive sunt modalități moderne de stimulare a învățării experiențiale, de exersare a capacităților de analiză, de dezvoltare a creativității. Prin utilizarea acestor metode, preșcolarii depun un efort intelectual mai mare, de exersare a proceselor psihice, de abordare a diferitelor demersuri interdisciplinare, în care își asumă responsabilități, găsesc soluții. Concepția modernă asupra educației preșcolare presupune folosirea din plin a învățării dirijate și consideră învățarea, drept acțiunea principală a dezvoltării inteligenței copilului. Grădinița s-a adaptat noilor cerințe prin abordarea și implementarea, cu succes, a unor metode inovatoare de organizare și desfășurare a activităților corelate cu metodele tradiționale de transmitere a conținuturilor. Este bine cunoscut faptul că, în grădiniță, activitatea principală este jocul; astfel că și metodele interactive sunt introduse și percepute ca niște jocuri cu sarcini și reguli atractive și interesante.

Metodele inovative și moderne urmăresc:

- formarea și promovarea unor calități, atitudini și competențe democratice, care au la bază comunicarea;
- însușirea unor cunoștințe, abilități, care stau la baza învățării eficiente a unor abilități practice;
- dobândirea primelor elemente ale muncii intelectuale în vederea cunoașterii realității și a activității viitoare de învățare;
- formarea deprinderii copiilor de a găsi singuri informații, de a lucra în echipă, de a aplica cunoștințele dobândite în diferitele situații de viață;
- focalizarea strategiilor pe promovarea diversității ideilor;
- formarea deprinderii de a gândi critic;
- comunicarea pe baza unei tehnologii informaționale, moderne, interactive.

Metodele interactive stimulează creativitatea comunicarea, implicarea tuturor copiilor și formarea a diferite capacități, cum ar fi: spiritul critic constructiv, găsirea unor idei creative, îndrăznețe de rezolvare a diferitelor sarcini de învățare, independența în gândire și acțiune.

În învățământul preșcolar sunt utilizate diferite metode moderne însoțite de tehnici specifice și resurse materiale, dintre care amintim:

- explozia stelară
- cubul
- ciorchinele
- cubul
- piramida
- diamantul
- mozaicul
- pălărie gânditoare
- metoda lotus, etc.

Exemple de bune practici din activitățile instructiv educative desfășurate la diferite teme și activități:

Am desfășurat , la grupa noastră diferite activități, în care am utilizat metode variate.

De exemplu , la tema: ”*Florile de primăvară*” , la activitatea de cunoașterea mediului: observare: ”Narcisa și laleaua”, am utilizat **metoda cubului**: fiecare față a cubului este reprezentată printr-o culoare. Fiecărei culori îi corespunde un plic cu o sarcină . Copiii din grupă au fost împărțiți în șase grupuri, pentru ca fiecare grup să rezolve o sarcină de pe o față a cubului:

-**Describe**: -să descrie pe rând cele două plante, specificând părțile componente ale acestora.

-**Compară**: să exemplifice ce este asemănător, ce este diferit la cele două flori.

-**Analizează**: să specifice caracteristici ale celor două flori: mărime, culoare a frunzelor, culoarea florilor, etc.

-**Asociază**: să specifice și să asocieze aceste flori cu diferite momente din natură, anumite sărbători, la care ne gândim când vorbim despre ele.

-**Aplică**: să dea exemple pentru utilizarea florilor: buchete de flori, înfrumusețarea grădinilor, etc.

- **Argumentează**: să enumere motive pentru care ne plac florile.

Un alt exemplu de bune practici este și proiectul desfășurat la grupa noastră: ”**De laboabele de grâu, la pâinea de pe masă...**”, proiect , în cadrul căruia, după ce le-am arătat copiilor tot drumul parcurs de boabele de grâu, până ajung pâinea de pe masa noastră, am încercat să le arătăm acest lucru direct, prin diferite activități gospodărești: plantarea semințelor de grâu, prepararea aluatului pentru pâine sau alte produse, modelarea aluatului, coacerea, etc.

Într-o activitate, care a avut ca scop evaluarea și fixarea informațiilor asimilate, ne-am folosit de **metoda exploziei stelare**:

- pornind de la cele trei elemente: boabe de grâu, făină, pâine, care au fost reprezentate printr-o imagine , pe steluța din mijloc, am conceput întrebări specifice celor cinci steluțe și anume:

- Ce se obține din boabele de grâu? Ce se obține din făină ?

- **Cine seceră grâul ? Cine prepară pâinea ?**

- Unde se seamănă grâul ? Unde se macină grâul ? Unde se prepară pâinea ?

- **De ce are nevoie grâul ca să se dezvolte ? De ce este importantă făina, pâinea ?**

- **Când se seamănă grâul ? Când se recoltează grâul ?**

Pentru fiecare întrebare , vor exista jetoane , care vor conține imagini, ce reprezintă răspunsul la întrebările adresate.

Prin toate aceste activități desfășurate încercăm să îi pregătim pe copii, pentru viața de adult, să transmitem informațiile cât mai real, să fie cât mai palpabile și cât mai aproape de lumea reală. Stă în puterea noastră, a educatoarelor, să transformăm lucrurile mărețe, complicate pentru un copil, într-o joacă minunată și cu multe beneficii, joaca ” de-a adultul”.

Bibliografie:

1. Avram Iftinia, Bocoș Mușata, Catalano Horațiu, Someșan Eugenia: ”Pedagogia învățământului preșcolar. Instrumente didactice”, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2009
2. Breben Silvia, Gongea Elena, Fulga Mihaela, Ruiu Georgeta: ”Metode și tehnici interactive de grup”, www.scribd.com
3. www.didactic.com
4. Curriculum pentru educația timpurie-2019

METODE PEDAGOGICE EUROPENE. STRATEGII DE REDUCERE A ABANDONULUI ȘCOLAR

Prof. înv. primar Daniela DOBRE
Școala Gimnazială Brastavățu, Olt

O educație autentică și funcțională se sedimentează în familie, apoi are continuitate în grădiniță și școală prin intermediul corpului profesoral, care prin simpla sa existență reprezintă puterea exemplului. Abandonul școlar reprezintă părăsirea sistemului de învățământ și ale oricăror raporturi cu școala, înaintea obținerii unei calificări profesionale. Cei care abandonează sunt cei care au lipsit mult sau au tulburări comportamentale pentru care au fost pedepsiți în prealabil, conform Regulamentului de Ordine Interioară al fiecărei școli. Părăsirea școlii este cu atât mai problematică atunci când se produce la clasele terminale, deoarece atât ofertantul, respectiv sistemul de învățământ, cât și beneficiarul, elevul, au cheltuit destule resurse ca să se ajungă într-un punct în care eforturile financiare și spirituale ale ambelor părți nu s-au concretizat. Din păcate, școala a început să nu mai fie percepută drept stâlpul de bază al societății în anumite ierarhii, fiind considerată drept pierdere de timp care nu asigură un viitor, preferându-se câștigul material imediat. Și toate acestea pleacă, după cum am mai precizat anterior, de acasă, din familie, formându-se astfel un cerc vicios. Cauzele părăsirii timpurii a școlii În România, Ministerul Educației utilizează două definiții ale abandonului școlar. Regulamentul de Organizare și Funcționare a Unităților de Învățământ

Preuniversitar (ROFUIP) prezentat de Ministerul Educației precizează că „elevul care nu frecventează cursurile de zi ale unei clase din învățământul obligatoriu, depășind cu mai mult de doi ani vârsta clasei respective, se află în situația de abandon școlar.” Cea de-a doua definiție utilizată de Ministerul Educației și Institutul Național de Statistică este rata abandonului școlar calculată ca diferența între numărul elevilor înscriși la începutul anului școlar și cel aflat în evidență la sfârșitul aceluiași an școlar și exprimată ca raport procentual față de numărul elevilor înscriși la începutul anului școlar. Cauzele abandonului școlar sunt diverse și nenumărate, originea acestora putând fi economică sau socială. Vorbim concret despre inadaptarea elevului la activitatea de învățare realizată în mediul școlar, dar și de inadaptarea școlii la factorii interni : biologici, psihologici și externi: economici, culturali. Părăsirea timpurie a școlii este rezultatul unui cocktail de cauze interne precum imaturitatea școlară, instabilitatea afectivă, tulburări de comportament etc. și externe (de natură economică: situația precară a familiei, lipsa hainelor și încălțămintei, condițiile de locuit, dezbinarea familiei, lipsa ajutorului la învățătură). Cauze concrete: - Dificultățile materiale ale familiei, mai ales în cazul familiilor numeroase, dezorganizate, lipsite de resurse, care au probleme în a asigura îmbrăcămintea adecvată tuturor copiilor și resimt uneori nevoia de forță de muncă (fie pe câmp, fie în gospodărie). Dezorganizarea familiei atrage după sine dificultăți materiale. Factori precum alcoolismul, divorțul sau violența în familie sunt semne ce reprezintă un decizia de abandon. De asemenea, alți factori reprezentanți pot fi și climatul familial excesiv de permisiv, sau lipsa de autoritate a părinților , atitudinea despotică sau, din contra, indiferență a celor care ar trebui sa ofere un șablon comportamenta perfect pentru integrarea lină în societate și viață. - Modelul educațional oferit de părinți și frați . Cel mai adesea, elevii care ajung să nu își dorească studiul provin din familii în care părinții au maxim opt clase. Există, desigur, și excepții. Modelul educațional oferit de frați are o mult mai mare influență. Familiile în care există

frați mai mari ce au renunțat devreme la școală au tendința să reproducă modelul și în cazul fraților mai mici. - Intrarea pe piața muncii. Chiar dacă vorbim de joburi temporare, cum ar fi lucrul cu ziua ori de week-end, sau dacă ajungem la extreme și pomenim de cerșetorie sau prostituție, activități aflate la limita legii, acestea reprezintă factori de risc care duc, de regula, la părăsirea școlii în defavoarea acestor activități generatoare de câștig imediat. - Anturajul de calitate îndoielnică care are influență în cazul elevilor cu un psihic slab, traumatizat sau care doresc să evadeze din tiparele modelului familial impus. Anturajul este un factor negativ care poate să determine elevul să consume alcool, să fumeze, să lipsească de la școală, să își însușească obiecte necuvenite furând. - Factorii de natură educațională: refuzul respectării normelor și regulilor școlare, motivație scăzută în raport cu școala, greșelile cadrelor didactice (de gestionare a unor conflicte, de atitudine și relaționare, de competență sau autoritate), integrarea nesatisfăcătoare în colectivul clasei, calitatea relațiilor cu profesorii sau colegii. - Fenomenul de abandon școlar este destul de frecvent și răspândit în cazul populației de etnie rromă, deoarece este legată de tradiții, obiceiuri respectate cu sfințenie, fără a se ține cont de privarea de educație și efectele pe care le poate avea acest lucru. Aceștia încurajează mariajul timpuriu, lucru care este regăsit și în multe din zonele rurale și împiedică continuarea educației. Desigur, mergând în această direcție, apariția unui copil este un impediment clar pentru continuarea educației. Sau, din contra, gândind pozitiv, poate reprezenta un factor determinant în a îți dori mai mult pentru el. - Apartenența la un mediu vulnerabil social unde acasă condiții defavorabile spijinirii parcursului școlar. - Plecarea de acasă a părinților duce la abandon școlar, deoarece copiii sunt nesupravegheați sau necorespunzător supravegheați. ELEVII - nu le place școala, nu îi atrage și/sau motivează- au probleme de disciplină, comportament - prietenii i-au părăsit sau îi evită, au încrederea și stima de sine scăzută - au un grad scăzut de implicare. FAMILIA - Capacitatea financiară redusă, scăzută, inexistentă sau inefficientă - Viața de familie

defectuoasă - Lipsa de implicare a părinților, handicapul de a nu cunoaște limba română sau de a nu fi limba lor maternă - Așteptări diminuate ale părinților sau ineficiențe sau abuz din partea lor

COMUNITATEA - Existența unor zone unde activitatea infracțională este crescută și greu de ținut sub control - Lipsa suportului comunitar pentru școală - Inexistența unei bune colaborări în ambele sensuri, de tip rețea școală-comunitate - Lipsa serviciilor comunitare de suport.

Efectele părăsirii timpurii a școlii Abandonul școlar precoce este problematic atât pentru individul în sine, ca entitate, cât și pentru întreaga societate din care acesta face parte. Exact ca la jocul de domino, atunci când o piesă cade, declanșează o serie de reacții în lanț. Efectele au urmări grave nu numai pentru tinerii în cauză, cât și pentru cheltuielile de învățământ deja investite în persoanele respective cu scopul de a ajunge la o finalitate prosperă pentru toată lumea, respectiv inserarea cu succes pe piața muncii și transformarea fiecărei entități într-o parte funcțională a unei societăți coerente. Asta ca să nu mai vorbim despre capacitatea de integrare în sistemele competiționale europene și mondiale. Există tineri care termină școala înaintea de a finaliza învățământul obligatoriu, sau persoane care au finalizat învățământul obligatoriu dar nu au obținut și o calificare pentru a putea continua. Aceștia nu vor avea calificarea profesională necesară integrării în societate și pot reprezenta cu succes viitorii șomeri. Efectele pe termen lung ale abandonului școlar se reflectă, după cum spuneam și mai devreme, asupra dezvoltării sociale și creșterii economice. Pentru a putea avansa economic, baza stă în forța de muncă calificată, iar abandonul școlar reprezintă un eșec al integrării sociale al individului. Odată cu creștea nivelului de calificare a persoanei scade probabilitatea de a rămâne fără loc de muncă. Dacă aceasta este realitatea de azi, care este perspectiva de mâine? Pentru persoanele care au abandonat învățătura există o serie de programe de revenire în sistemul educațional pentru terminarea studiilor. Unul dintre acestea este învățământul cu frecvență redusă. O altă posibilitate ar fi învățământul seral sau învățământul deschis la

distanță. O alta variantă pentru cei fără loc de muncă este participarea la diferite cursuri de formare profesională, unde înscrierile au crescut semnificativ. Sociologii cred ca părăsirea școlii reprezintă o problemă socială din care derivă are un set de urmări cu consecințe de durată. Este demonstrat cu ajutorul diferitelor seturi de cercetări că cei care abandonează școala școala nu au șanse nici să ajungă să aibă un venit pe piața muncii, dar nici șanse să fie integrați. Cei care au renunțat la carte sunt într-o mai mare măsură dependenți de programele de ajutor decât restul populației. Un elev care alege să părăsească sistemul educațional va ajunge, într-un termen relativ scurt, să suporte efectele usturătoare ale deciziei sale. Puterea de cumpărare redusă și stilul de viață extrem de calculat care însoțesc în mod inevitabil veniturile minime sau aproape inexistente aduc cu ele stres, dezamăgiri și frustrări mai mult decât își pot imagina la o primă vedere majoritatea adolescenților. Delincvența juvenilă este o altă consecință a fenomenului de abandon școlar și reprezintă un totalitate a comportamentelor care încalcă norma juridică și aparțin minorilor. Pe scurt: o ridicare alarmantă a numărului de muncitori necalificați, presiuni mari pe sistemul de protecție socială care susține persoanele neintegrate/neșcolarizate, rata delincvenței, exploatarea minorilor, implicit munca la negru sunt doar câteva dintre consecințele directe ale fenomenului de abandon al sistemului educațional de către elevi, iar acest lucru nu face decât să scadă potențialele șanse de succes ale companiilor locale și să îi sperie, îndepărtându-i pe investitorii străini. Bugetul de stat este prima victimă afectată frontal de fenomenul de potențială părăsire în masă a sistemului de învățământ. Impactul direct este extrem de concret : o persoană care a absolvit doar câteva clase are cele mai mari șanse să devină asistată social sau să alunece pe panta delincvenței juvenile decât un absolvent de liceu sau de școală profesională. Din păcate, se observă tendința absolvenților de 12 clase, care nu au promovat bacalaureat, să încerce să acceseze pe loc ajutoarele oferite de stat din simplul motiv că este mult mai ușor și reprezintă un câștig achiziționat fără niciun efort. Fiecare individ care

apelează la banii statului (ajutor social/de șoma scade de la buget câteva sute de euro pe an. Dar bugetul are de suferit și indirect: un individ fără calificare nu va obține deloc venituri sau va obține venituri mici, așadar și impozitele încasate de pe urma lui vor fi diminuate. Automat, și cheltuielile sale nu vor fi la un nivel înalt, ca atare rezultă că contribuțiile unei astfel de persoane nu au cum să influențeze pozitiv economia. De câțiva ani, statul oferă și o serie de programe sociale pentru menținerea elevilor în unitățile de învățământ. Câteva dintre acestea sunt: programul „Euro 200” care ajută la cumpărarea calculatoare personale, diferitele tipuri de burse, rechizite școlare, decontarea cheltuielilor de transport pentru elevii din mediu rural etc, programul „Bani de liceu.

METODE PEDAGOGICE EUROPENE. STRATEGII DE REDUCERE A ABANDONULUI ȘCOLAR

Prof. înv. primar Ramona-Mariana DAN

Prof. înv. primar Florina PENA

Școala Gimnazială Fărcașele

O provocare comună pentru sistemele de învățământ europene este prevenirea părăsirii timpurii a școlii. Scăderea interesului pentru actul educativ, ce are loc de la o generație de elevi la alta, cât și provocările comunității necesită din partea școlii adaptarea rapidă și continuă.

Abandonul școlar reprezintă părăsirea sistemului de învățământ și ale oricăror raporturi cu școala, înaintea obținerii unei calificări profesionale. Cauzele abandonului școlar sunt multiple, poate fi vorba fie de inadaptarea elevului la activitatea de învățare, fie de inadaptarea școlii la factorii interni (psihologici) și/sau externi (scocioeconomici, socioculturali) ai copilului.

Efectele pe termen lung ale abandonului școlar se reflectă asupra dezvoltării sociale și creșterii economice. Abandonul școlar reprezintă un eșec al integrării sociale a individului. Părăsirea școlii este cu atât mai problematică atunci când se produce la clasele terminale, deoarece atât sistemul de învățământ, cât și beneficiarul, elevul, au cheltuit destule resurse ca să se ajungă într-un punct în care eforturile financiare și spirituale ale ambelor părți nu s-au concretizat. Elevii nu vor avea calificarea profesională necesară integrării în societate și pot reprezenta cu succes viitorii șomeri. Pentru persoanele care au abandonat învățătura există o serie de programe de revenire în sistemul educațional pentru terminarea studiilor, cum ar fi învățământul cu frecvență redusă, învățământul seral, participarea la diferite cursuri de formare profesională. Bugetul statului este prima victimă afectată frontal de fenomenul de părăsire a sistemului de învățământ. Impactul direct este dat de faptul că o persoană care a absolvit doar câteva clase are cele mai mari șanse să devină asistată social decât un absolvent de liceu sau de școală profesională. Impactul indirect se referă la impozitele încasate de pe urma tinerilor care nu au absolvit, acestea fiind diminuate din cauza faptului că mulți dintre ei nu

Școala are rolul de a identifica acei elevi care, datorită unor influențe de natură economică, socială, culturală, medicală, riscă la un moment dat să abandoneze școala. Școala nu poate influența factorii de natură individuală sau familială, însă poate găsi soluții care să ofere șanse egale tuturor copiilor.

Abandonul școlar reprezintă fenomenul de părăsire a școlii de către tinerii care au frecventat doar învățământul gimnazial sau chiar mai puțin. Fenomenul are multe cauze: probleme personale sau de familie, dificultăți de învățare sau o situație socio-economică precară. Țările europene au recunoscut gravitatea problemei și s-au angajat să reducă procentul mediu al cazurilor de abandon școlar. Printre factorii care au un efect pozitiv asupra parcursului școlar al copiilor și, în consecință, asupra reducerii abandonului școlar se numără implicarea activă a părinților. Implicarea parentală este asociată cu rezultate comportamentale, sociale și școlare pozitive din partea copiilor și adolescenților. Adesea, cele mai bune rezultate se obțin cu sprijinul comunității locale extinse. Implicarea părinților este un factor cheie pentru succesul educațional: o casă stimulatorie, mediul și implicarea părinților sunt esențiale pentru învățarea și cogniția copilului, dezvoltarea socială și emoțională. Cu toate acestea, relația dintre școală și părinți poate fi provocatoare. Pe de o parte, acest lucru se poate datora experiențelor anterioare ale părinților, educaționale, culturale și socioeconomice "cultură" și "limbă". Pe de altă parte, acest lucru poate fi legat de percepția cadrelor didactice asupra părinților ca fiind pasivi, oportuniști și cu lipsă de timp și de experiență. Pentru eficientizarea rezultatelor împotriva abandonului școlar, foarte eficient este considerat modelul Schema de legătură „Casă, școală, comunitate”, întrucât nucleul acestei scheme îl reprezintă profesorii, deveniți coordonatori ai programului și elemente de legătură între cele trei părți. Strategia îi vizează pe adulții ce joacă un rol important în viața copiilor. Aceștia sunt instruiți să contribuie la atingerea unor rezultate școlare mai bune de către copii.

Abandonul școlar este o problemă socială care se află sub incidența unor factori de natură: individuală, familială și socială, de aceea pentru reducerea abandonului școlar e necesară o colaborare strânsă între familia elevului și școală. Este indicat ca profesorii (învățătorii) să desfășoare activități școlare atrăgătoare împreună cu elevii pentru a face timpul petrecut la școală plăcut și pentru a crește atractivitatea școlii. În acest sens este necesară elaborarea unor strategii de tratare diferențiată și individualizată a elevilor aflați în situația de a abandona școala. Dar pentru punerea în aplicare a unor astfel de strategii e nevoie de o bună cunoaștere a particularităților psihologice ale elevilor, pentru a putea fi identificate acele dimensiuni psihologice care permit realizarea unor dezvoltări ulterioare ale elevului cu dificultăți școlare. Variațiile mari de stil de lucru și ritm intelectual, de abilități comunicaționale existente în general între elevi, impun acțiuni de organizare diferențiată a procesului de predare-învățare, pe grupe de elevi, în care să primeze însă sarcinile de învățare. Un alt aspect important al activității de înlăturare a abandonului școlar îl reprezintă crearea unor situații speciale de succes pentru elevii cu dificultăți școlare, deoarece succesele și recompensele dezvoltă inițiativele elevului și sporesc încrederea acestuia în propriile posibilități.

Activitățile extrașcolare sunt foarte importante pentru dezvoltarea armonioasă a copilului. Studiile de specialitate susțin că acesta ajută elevii la formarea unei atitudini pozitive față de învățare, aceștia au performanțe școlare mai ridicate, li se formează abilități practice diversificate, dar și strategii adecvate de rezolvare de probleme. Pe lângă toate acestea, activitățile extrașcolare acționează și asupra stimei de sine, iar sentimentul de împlinire este mult mai ridicat.

Aceste activități au menirea să atragă elevii, să îmbunătățească interacțiunea școală-elev și să crească motivația de implicare în activitățile educative, având pe termen lung impact pozitiv asupra prevenirii abandonului școlar. Pentru un efect pozitiv și o implicare activă și voluntară a elevilor, activitățile propuse trebuie selectate cu atenție încât să se plieze cu interesele și talentele acestora.

Bibliografie:

1. Buluță, Gheorghe; Craia, Sultana; Petrescu, Victor – *Biblioteca azi: informare și comunicare*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2004.
2. Burns, George W. – *101 povești vindecătoare pentru copii și adolescenți: folosirea metaforelor în terapie*, București: Editura Trei, 2011.
3. Culicovski, Lidia – *Biblioterapia, o formă intens folosită în activitatea cu persoanele dezavantajate*, în revista Biblioteca, nr. 5 din 2001.
4. Geldard, Kathryn; Geldard, David; Yin Foo, Rebecca – *Consilierea copiilor: o introducere practică*, Iași: Editura Polirom, 2013.
5. Goia, Vistian, *Didactica limbii și literaturii române pentru gimnaziu și liceu*, Ed. Dacia, Cj. Napoca, 2002;
6. Pamfil, Alina, *Didactica limbii și literaturii române. Structuri didactice deschise*, Ed. Dacia, Cj. Napoca, 2000;
7. Roventa-Frumușani, Daniela, *Argumentarea – Modele și strategii*, Editura ALL, București, 2000;

METODE PRACTICE PENTRU REDUCEREA ABANDONULUI ȘCOLAR

Prof. Cristina ANTON
Liceul Tehnologic Auto Craiova

Abandonul școlar este o realitate din ce în ce mai izbitoare, o problemă gravă care pare să se accentueze din cauza problemelor economice. Abandonul școlar nu este o problemă numai a școlii, ci una națională. Cercetarea desfășurată la nivel european scoate în evidență faptul că fenomenul de părăsire timpurie a școlii implică un număr tot mai mare de elevi. Această situație subliniază faptul că două drepturi fundamentale ale copiilor sunt încălcate: dreptul la educație și dreptul la securitate.

Soluțiile împotriva abandonului școlar se concentrează asupra importanței care o au cadrele didactice, pentru a putea reduce, cu profesionalism, rata abandonului școlar, și anume: implicarea elevilor în situații de viață concrete, realizarea de activități în aer liber (outdoor activities), activități extracurriculare, peer training (peer education) – formarea unor competențe/abilități în cadrul unor grupuri formate de elevi de aceeași vârstă, clasă, sex, orientare religioasă, etc., e-learning, folosirea muzicii, artei, desenului, jocului, teatrului ca metode de învățare, dobândirea unor abilități de interacțiune între persoane – Team Building (construirea unei echipe eficiente este un proces de dezvoltare și motivare a unui grup, astfel încât acesta să își atingă țelul și să devină o echipă eficientă), learning by doing (învățarea prin practică în situații concrete).

„Peer education” este un proces prin care elevii sunt motivați, instruiți. Are scopul de a dezvolta cunoștințele, de a corecta atitudinile, comportamentele, de a reda încrederea.

Sensul cuvântului „peer” (egal) este o persoană care aparține aceluiași grup social ca și altă persoană care face parte din același grup. Grupul poate diferenția în funcție de vârstă, sex, ocupație, statut socio-economic, religie, probleme de sănătate etc. „Education” – dezvoltarea cunoștințelor / atitudinilor, credințelor, comportamentelor unei persoane printr-un proces de învățare.

Activitățile de tip peer education au loc pe o anumită perioadă de timp și au ca scop dezvoltarea cunoașterii / atitudinii, dobândirea unor noi competențe, motivarea grupului ținută.

Un alt scop ar fi și dezvoltarea competențelor personale care să fie ulterior folosite ca o deschidere pentru piața muncii. Peer education are în vedere nevoile individuale ale grupului ținută, iar în cazul nostru, în nevoile clasei de elevi. Peer education presupune un program personal de dezvoltare, vine în ajutor prin punerea în practică a ceea ce s-a învățat.

Educația de la egal la egal își propune să îi instruiască pe elevi, prin realizarea unor activități informale, pe o anumită perioadă de timp și vizează dezvoltarea cunoștințelor acestora.

Exemple de activități de tip peer education: sesiuni organizate cu colegii, folosind tehnici interactive, cum ar fi reșete, jocuri de rol, povestiri, discuții de grup, dezbateri pe diferite subiecte care îi preocupă pe elevi.

Formatorul / Mentorul / Profesorul care utilizează la clasă acest tip de educație trebuie să fie: experimentat; familiarizat cu procesul de învățare activă; să posede caracteristici personale și abilități interpersonale care fac să fie privit ca o persoană de încredere; dispune de posibilitatea de a comunica fluent, de a da dovadă de creativitate.

Profesorul, în cazul nostru, trebuie să fie o persoană care demonstrează abilități de rezolvare a conflictelor, să fie capabil să controleze discuții de grup, să ofere feedback constructiv și sugestii de îmbunătățire, să utilizeze exemple relevante, să utilizeze o varietate de metode de instruire cu scopul de a-i motiva pe elevi; el are capacitatea de a le reda încrederea în ei înșiși. Sunt câteva argumente pentru care dascălii, părinții și alți factori educaționali este bine să încurajeze educația de la egal la egal, ca un complement a ceea ce se întâmplă și în alte situații de învățare.

În primul rând, învățarea între congeneri este un cadru mai natural de transmitere a unor experiențe. Ea fructifică ceea ce individul achiziționează spontan, difuz, informal, și nu sub presiunea instituționalizată, prescrisă, formalizată. Ni se pare de bun augur faptul că în cazul educației de la egal la egal este valorizată învățarea experiențială, activă, personalizată, autoedificatoare într-un context în care dirijismul școlar (al centrului, al profesorului etc.) mai persistă încă.

În al doilea rând, o astfel de metodologie dă satisfacție subiectului învățării, care se pune în valoare, își atribuie funcții pe care școala (încă) nu este în stare să le îndeplinească. Cel care dă își con-

firmă valoarea prin faptul că ceea ce deține este important și merită transmis și altora. Individul devine mai activ și mai responsabil în ceea ce privește primirea sau cedarea unor conduite deja exersate, ratificate subiectiv.

În al treilea rând, în situația învățării de la egal la egal se pun în raport experiențe simetrice, se creează o rezonanță și o altfel de empatie spirituală decât cea gestionată de profesor. Oricât de experimentat ar fi maturul, el nu poate „coborî” la nivelul novicului decât prin reamintiri sau reprezentări induse de manualele de psihologie școlară (prin prototipuri și modele mai mult abstracte, decât reale).

În al patrulea rând, metodologia de tip peer education dă satisfacție unor conținuturi consonante, de care sunt interesați tinerii; cu acest prilej, ei se afiliază unor orizonturi valorice decantate de chiar perimetrul existenței lor, pe care maturii, de multe ori, le refuză sau sunt în disonanță (un anumit gen de muzică, as- pirații personale sau profesionale).

În al cincilea rând, un atare context generează un orizont al împărtășirii și al îmbogățirii reciproce. Subiectul în cauză (fie că dă, fie că primește) se simte important, crede că ceea ce tranzacționează este „opera” lui, că oferă sau primește dezinteresat, fără nicio constrângere, supraveghere, aprobare.

Se utilizează metode care vizează învățarea practică, interdisciplinară și prin experiență directă. Menționăm anumite metode eficiente și atractive, fotoreportajul și stop motion prin care elevii își pot dezvolta mult creativitatea, imaginația și de

asemenea pot folosi în timpul unei activități de acest gen un obiect foarte drag lor, telefonul mobil. De asemenea activitățile interdisciplinare outdoor, s-au dovedit a fi foarte utile și eficiente în creșterea motivației școlare la toate categoriile de elevi. Artterapia și dramaterapia au constituit alte exemple practice de învățare nouă, constând în workshop-uri comune între elevi și profesori. Activitățile desfășurate urmăresc motivarea elevilor în vederea continuării studiilor și reducerii abandonului școlar, prin sporirea creativității și prin dezvoltarea competențelor de comunicare, lingvistice, matematice, informatice, muzicale, artistice. Un elev implicat în propria educație va fi un elev motivat să își finalizeze studiile, de aceea, situațiile de învățare trebuie să fie legate de aspectele reale ale vieții.

Un alt aspect important al activității de înlăturare a abandonului școlar îl reprezintă însă și crearea unor situații speciale de succes pentru elevii cu dificultăți școlare, deoarece succesele și recompensele dezvoltă inițiativele elevului și sporesc încrederea acestuia în propriile posibilități.

Bibliografie:

1. Salade, D.: Educație și personalitate, Casa cărții de Știință, Cluj – Napoca, 1995
2. Albert-Lorincz, E., Carcea, I. M.: Prevenirea dezadaptării școlare, Ed. Cermi, Iași, 1998

METODE ȘI STRATEGII DIDACTICE INOVATIVE DE PREDARE

Prof. înv. primar Florina JIGLARU
Școala Gimnazială „Mihai Eminescu”, Corabia

Strategiile didactice interactive promovează o învățare activă, implică o colaborare susținută între elevi care, organizați în microgrupuri, lucrează împreună pentru realizarea unor obiective prestabilite. Cadrul didactic plasează accentul nu pe rolul de difuzor de mesaje informaționale, ci pe rolurile de organizator, facilitator și mediator al activităților de învățare. Demersul didactic este conceput astfel încât nu îl mai are în centru pe profesor, ci pe elev. Rolul profesorului rămâne unul capital, însă, renunțând la vechile practici educaționale rigide și uniforme, el devine organizator al unui mediu de învățare adaptat particularităților și nevoilor beneficiarilor, facilitând procesul învățării și dezvoltarea competențelor.

Percepția cadrului didactic asupra elevilor suportă deci transformări radicale: imaginea elevului - receptor pasiv de informații, de cunoștințe, este înlocuită cu imaginea elevului activ, motivat să practice o învățare autentică, să-și formeze competențe specifice de procesare a informațiilor, de generare de noi cunoștințe, de aplicare a acestora în diferite contexte etc. Acum, accentul este plasat pe modul în care informațiile asimilate sunt prelucrate, structurate, interpretate și utilizate în situații variate. Astfel elevii dobândesc competențe solide, dar și încrederea că acestea se vor dovedi operaționale și le vor servi în mod autentic în diverse contexte de viață.

Atunci când alege o metodă didactică, profesorul are în vedere realizarea unor finalități bine precizate, specificate și concretizate sub formă de obiective. Metodele expositive (de exemplu: povestirea, descrierea, explicația, prelegerea, instructajul, cursul etc.) au avantajul prezentării conținuturilor unui număr mare de auditori, într-un timp relativ scurt, cu accent pe elementele esențiale. Rolul profesorului în acest caz se rezumă la cel de emițător/transmițător al mesajului educațional. Esențială este însă modalitatea în care reușește să capteze și să mențină interesul și atenția concentrată a elevilor pe parcursul expunerii.

O condiție a eficienței metodelor de tip expozitiv o constituie adaptarea limbajului la particularitățile auditoriului, folosind un repertoriu comun. În cazul folosirii unei metodologii interactive, rolurile cadrului didactic se diversifică, se îmbogățesc, astfel că el devine animator, consilier, moderator, participant alături de elevii săi la soluționarea problemelor, chiar membru în echipele de lucru. Crește gradul de activism și de implicare a elevului la activitate, de la simplu receptor la participant activ. Interactivitatea presupune și o atitudine pozitivă față de relațiile umane, față de importanța muncii în echipă și o deschidere față de cooperare, o atitudine de susținere a ideilor apărute prin colaborarea cu ceilalți. Specifică metodelor didactice interactive este și multirelaționalitatea între profesor și elevi, între elev și colegii săi, pe de o parte, dintre elevi și conținut pe de altă parte.

În lucrul cu metodele moderne, profesorul joacă un rol esențial. Acesta trebuie să-și pună în joc toate cunoștințele sale și întreaga lui pricepere, nu pentru a transmite pur și simplu cunoștințe care urmează a fi însușite mecanic, ci pentru a insufla elevilor săi dorința de a le dobândi, prin ei înșiși, printr-un studiu cât mai activ și mai intens. Se subînțelege că metodele activ-participative sunt mai dificil de aplicat în practică și din acest motiv necesită o muncă mai atentă și diferențiată. Astfel promovarea lor necesită o schimbare de atitudine din partea profesorului, și prin ea, o transformare a conduitei, la proprii săi elevi.

Așadar, metodele activ-participative prin caracterul lor diferențiat și formativ, ajută la dezvoltarea potențialului intelectual al elevului, la intensificarea proceselor mintale, la ridicarea calității învățării. Sunt metode care țin seamă de elev așa cum este el, cu resursele lui intelectuale, fizice dar și afectiv-motivaționale, cu capacitățile și procesele mintale care îi aparțin. Sunt metode care țin seama de faptul că elevul se dezvoltă și se formează în timp ce învață, dar și asimilează.

Metodele activ-participative pun accent pe învățarea prin cooperare, aflându-se în antiteză cu metodele tradiționale de învățare. Educația pentru participare îi ajută pe elevi să-și exprime opțiunile în domeniul educației, culturii, timpului liber, pot deveni coparticipanți la propria formare. Elevii nu sunt doar un receptor de informații, ci și un participant activ la educație. În procesul instructiv-educativ, încurajarea comportamentului participativ înseamnă pasul de la „a învăța” la a „învăța să fii și să devii”, adică pregătirea pentru a face față situațiilor, dobândind dorința de angajare și acțiune.

Principalul avantaj al metodelor activ-participative îl reprezintă implicarea elevilor în actul didactic și formarea capacității acestora de a emite opinii și aprecieri asupra fenomenelor studiate. În acest mod, elevilor le va fi dezvoltată gândirea critică. Aceasta reprezintă o gândire centrată pe testarea și evaluarea soluțiilor posibile într-o situație dată, urmată de alegerea rezolvării optime pe baza argumentelor. A gândi critic înseamnă a deține cunoștințe valoroase și utile, a avea convingeri raționale, a propune opinii personale, a accepta că ideile proprii pot fi discutate și evaluate, a construi argumente suficiente propriilor opinii, a participa activ și a colabora la găsirea soluțiilor.

Bibliografie:

1. Bărboi, Constanța (coordonator), *Metodica predării limbii și literaturii române în liceu*, EDP, București, 1983, p. 387
2. Crăciunescu, Nedelea, *Forme de activități extracurriculare desfășurate cu elevii ciclului primar*, în „Învățământul primar” nr.2,3 / 2000, Editura Discipol, București
3. Cristea, Gabriela C., *Pedagogie generală*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2008, pg.113
4. Decun, Livia, *Contribuția activităților extracurriculare la optimizarea procesului de învățământ*, în „Învățământul primar” nr.4 / 1998, Editura Discipol, București

MODALITĂȚI DE UTILIZARE A RESURSE EDUCATIONALE DESCHISE ÎN PROCESUL DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

Prof. Mihaela MILCULESCU

Școala Gimnazială „Mihai Eminescu”, Corabia, Olt

Multitudinea schimbărilor și intensitatea cu care au loc acestea în lume, reprezintă o provocare pentru toți actorii sistemului educațional. Toate aceste realități solicită o redimensionare a procesului și a resurselor educaționale, dar și a finalităților. Sistemele de formare trebuie să contribuie la satisfacerea necesității din ce în ce mai stringente de actualizare continuă a cunoștințelor și a competențelor în condițiile unei piețe internaționale aforței de muncă din ce în ce mai extinse.

În învățământul actual, nu este suficient ca elevilor să li se prezinte o informație pentru ca ei să învețe, ci să o poată folosi în diferite tipuri de probleme pe care viața îi obligă să le rezolve. Cerința de maximă importanță pentru întreg corpul didactic, o constituie ridicarea calitativă a întregului proces instructiv-educativ, în vederea obținerii unei noi calități învățământului.

Principala schimbare care a adus-o cercetarea pedagogică practicii didactice, o constituie găsirea unor procedee de concepere a activităților de instruire, astfel încă mecanismele de învățare să fie dirijate în direcția obținerii performanței școlare scontate.

În acest context, se înscrie și utilizarea pe larg, inclusiv în sistemul educațional, a tehnologiilor și a resurselor informaționale, dar și facilitarea, prin intermediul acestora, a accesului și a schimbului de informații. Resursele electronice, conținuturile on-line și spațiile educaționale virtuale oferă cele mai noi, cele mai diverse informații și oportunități de educație continuă. În ultimii ani, aspectele ce se referă nemijlocit la datele deschise/ resursele educaționale deschise sunt abordate pe larg de comunitatea educațională internațională.

Resursele educaționale deschise sunt mijloace de învățare adaptate la nevoile specifice ale procesului instructiv-educativ, disponibile gratuit. Acestea pot fi folosite, adaptate și redistribuite liber, fără constrângeri sau cu foarte puține restricții – legate de drepturile de autor. Din această categorie fac parte diferite tipuri de materiale de învățare, suporturi de curs, proiecte, experimente și demonstrații, dar și programe școlare, ghiduri pentru profesori sau alte materiale educaționale (proiecte de lecții, probe de evaluare, articole, prezentări ce acoperă atât sfera curriculară, cât și cea extracurriculară) etc.

Cadrele didactice pot propune materiale educaționale proprii, în format electronic, cu respectarea legislației în vigoare privind proprietatea intelectuală/dreptul de autor.

Resursele digitale, fie că vorbim de un fragment de text, fie de un videoclip, au rol de resursă educațională, individual sau pot fi combinate, realizând prin agregare un context extins.

Când mai multe resurse digitale sunt puse împreună într-un context care oferă un sens și o unitate, vorbim despre o agregare, dar care privită în unitatea sa, tot o resursă digitală constituie, ce poate fi considerată și descrisă unitar.

De exemplu, dacă conținutului unui text folosit pentru predarea unei unități de învățare, reprezintă un simplu text. Ilustrarea lui implică alăturarea la acesta a unei imagini și astfel, cele două sunt agregate pentru a forma o altă resursă mai bogată și cu mai mult înțeles pentru cei care o vor consulta. Bineînțeles, putem adăuga multe alte resurse, care la final, se vor constitui în unitatea lor ca o resursă digitală, care în cazul educației, dacă îi este atașată și o licență deschisă, devine o Resursă Educațională Deschisă.

De exemplu, dacă utilizăm o lectură adecvată textului „Piatra pițigoiului”, despre plecarea păsărilor călătoare, aceasta având rol de RED, putem asocia diferite imagini ilustrative a textului și obținem astfel un alt RED extins, prin agregare.

Utilizarea RED-urilor aduce beneficii atât profesorului, cât și elevilor. Profesorul reprezintă creatorul unui RED, deci este sursa.

Beneficiile profesorului prin utilizarea RED-urilor:

- obține feedback-ul utilizatorilor;
- recunoaștere profesională și sporirea reputației;

- beneficii asigurate prin abordarea colaborativă în procesul predării-învățării;
- acces la materiale calitative, pentru a îmbunătăți curricula;
- intensificarea dialogului în cadrul școlii și în afara ei cu colegii;
- capacitate crescută de a sprijini elevii de la distanță;
- eficiență în producerea de conținuturi;
- noi parteneriate/legături cu instituții și organizații din interiorul, dar și din afara învățământului;

- amplificarea schimbului de idei și practici în cadrul școlii, sporirea rolului activităților de sprijin profesional (mentorat, consiliere etc.).

- îmbunătățirea calității actului de predare-învățare-evaluare;
- ridicarea standardelor la nivelul competențelor digitale;
- dezvoltarea creativității în proiectarea lecțiilor și testelor;

Beneficiile sunt și de partea elevilor, deoarece prin utilizarea RED-urilor, obțin:

- calitate sporită și flexibilitate în utilizarea resurselor educaționale;
- aplicarea cunoștințelor într-un context mai larg;
- libertatea de acces și oportunități sporite pentru învățare;
- dezvoltarea autocontrolului;

Resursele se disting între ele prin tipurile de media pe care le pot reprezenta. Acestea pot fi tipuri de text, de imagine, video, audio și aplicații. Toate acestea realizate individual pot fi considerate opere din perspectiva drepturilor de autor. Combinarea lor pentru a crea alte opere cu un conținut bogat ilustrat sau interactiv, trebuie să se facă cu deplina respectarea licenței pe care fiecare dintre părți o poartă. O resursă care nu poartă o licență, chiar dacă poate fi descărcată de pe Internet, este protejată prin efectul automat al drepturilor de autor. Numai menționarea licenței sub care este permisă exploatarea, va permite flexibilitatea necesară construirii unor materiale noi, fie derivate, fie cu totul noi în care acestea devin componente

Indiferent de faptul că aceste resurse sunt arondate scopurilor de învățare, natura lor nu le diferențiază de restul. O parte dintre acestea constituie date de lucru sau chiar servesc drept date în condiții de prelucrare automată. Pentru că RED-urile se află la confluența utilizării mai multor tehnologii dintre care preponderentă este cea video, o atenție deosebită trebuie acordată aspectelor de natură legală asupra conținuturilor reutilizate sau a operelor derivate.

Așa cum am observat, avantajele promovării și aplicării acestui concept, respectiv RED-urilor în sistemul educațional, sunt impresionante. În același context, pornind de la problema costurilor manualelor relevăm faptul că, atunci când transformăm resursele educaționale respective în resurse digitale, oferim oportunități extinse unui număr foarte mare de persoane.

Resursele educaționale deschise oferă un număr însemnat de conținuturi cu liber acces, de înaltă calitate, în baza cărora se pot elabora noi generații de modele educaționale, care, conform unor cercetări științifice recente, pot fi extrem de eficiente din perspectiva costurilor și a calității învățării

În activitatea didactică, mai ales acum în condițiile de predare online, este impetuos necesar să folosim diverse baze de date cu resurse educaționale deschise. Identificarea resursei și adaptarea ei prin coroborare cu alte resurse, impune oarece competențe digitale și de comunicare într-o limbă străină, din partea cadrului didactic și nu numai. Uneori suntem depășiți de situație și căutăm soluții accesibile și pliabile. Cu aceeași situație se confruntă și elevii- fie lipsa dispozitivului sau a conectării la o rețea de Internet. Platforme și aplicații pentru activități de învățare la distanță (pentru profesori și elevii lor) Platforma Wordwall- cel mai simplu mod de a crea propriile resurse de predare. Wordwall poate fi utilizat pentru a crea activități atât interactive, cât și imprimabile. Cele mai multe dintre șabloanele sunt disponibile atât în versiunea interactivă, cât și imprimabilă. Cele interactive sunt redactate pe orice dispozitiv activat pentru web, precum computer, tabletă, telefon sau tablă interactivă. Pot fi redactate individual de către elevi sau coordonate de profesori, iar elevii ajung pe rând în fața clasei. Cele imprimabile pot fi imprimate direct sau descărcate ca fișier PDF. Ele pot însoți activitățile interactive sau cele independente. Se pot crea activități personalizate pentru clasa, chestionare, potriviri, jocuri de cuvinte și multe altele Șabloanele interactive pot

fi prezentate în diferite teme. Fiecare temă schimbă aspectul cu diferite grafice, fonturi și sunete. Se găsesc, de asemenea, opțiuni suplimentare pentru a seta un cronometru sau pentru a schimba jocul.

Platforma Classroom este un serviciu gratuit pentru școli, organizații non-profit și orice persoană care are un Cont Google personal. elev Classroom îi ajută pe cei care învață să se conecteze ușor cu cei care îi învață, atât în cadrul școlilor, cât și în afara acestora. Classroom economisește timp și hârtie și facilitează crearea cursurilor, distribuirea temelor, comunicarea și organizarea. Cu Classroom profesorii își eficientiază timpul, comunică în timp real cu elevii. Aplicația permite crearea, colectarea, notarea și păstrarea notelor pentru temele efectuate în mediul online. Profesorii pot vedea înainte de a ajunge în sala de clasă temele, pot oferi feedback direct fiecărui. Astfel, comunicarea la clasă devine mai eficientă și se extinde și în afara orelor. Aplicația facilitează interacțiunea și colaborarea profesor – elev deoarece elevii pot să inițieze conversații cu profesorul și să adreseze întrebări la care pot primi răspuns în timp real, iar temele pot fi predate mai ușor de pe orice dispozitiv utilizat de către elevi (desktop, tabletă, smartphone).

Google Classroom le permite elevilor inserarea de imagini la întrebări și răspunsuri multiple în formularele Google (Google Forms). Google Classroom oferă părinților posibilitatea să primească rezumate ale activității copiilor pentru a fi informați permanent cu privire la evoluția și rezultatele lor la școală.

Resursele educaționale deschise provoacă o schimbare majoră în educație. Cu ajutorul acestui tip de resurse trecem la un sistem de învățare în care vârsta, locul de pe glob și posibilitățile financiare nu mai sunt relevante pentru a avea acces la materiale educaționale, fie ele cursuri, manuale, exerciții, teste sau jocuri educative. Mai mult, avem acces la mai mulți profesori, la mai multe forme de învățământ și putem contribui efectiv la perfecționarea resurselor de învățare datorită modului liber în care sunt licențiate resursele educaționale. Și asta nu doar exclusiv în mediul digital sau neapărat având acces la Internet.

Bibliografie:

<https://www.apti.ro/resurse-educationale-deschise-foarte-pe-scurt>; http://prodidactica.md/wp-content/uploads/2017/12/Ghid_RED; <http://www.acces-deschis.ro/oer>

ROLUL GRAMATICII ÎN VIAȚA ELEVULUI

Mihaela NEACȘU

Liceul Teoretic „George Călinescu”, București

Gramatica este o disciplină importantă atât pentru interesul educativ, lingvistic, cognitiv al copiilor, cât și pentru lărgirea orizontului a ceea ce înseamnă arborele unei ființe umane.

Elevul, prin studiul gramaticii, învață reguli de scriere, de pronunțare, de comunicare.

Aceste reguli se schimbă permanent, deci o eliminare a studierii gramaticii, din perioada liceului, este cu atât mai mult irelevantă.

Exercițiile de gramatică au rolul permanent de a realiza conexiuni atât la nivel lăuntric, între semnul lingvistic/ categoria gramaticală și suflet, cât și la nivelul creierului, deoarece produce niște dezvoltări neuronale afective și lingvistice.

De asemenea, studiul gramaticii presupune și o aprofundare a ceea ce ești tu ca popor, sub aspect uman și cultural. O studiere permanentă a gramaticii, pe parcursul anilor de școală, contribuie la formarea elevului aflat în contact direct cu limba română, cu originile și evoluția ei.

Limba română a evoluat din limba latină orientală, contactul prelungit cu populațiile slave fiind la originea unei părți din vocabular. În Evul Mediu și în perioada premodernă, au intrat în limbă un număr limitat de cuvinte maghiare, grecești și de origine turcă.

Originea limbii române este legată de procesul de formare a poporului român, proces de sinteză daco-romană, asupra căruia s-au exercitat, în timp, și alte influențe, dovedindu-se a fi un proces complex și de lungă durată.

Textele de Limba română vor permanentiza și vor atrage atenția elevilor asupra conexiunilor dintre limbă – istorie – popor, asupra noțiunilor și dificultăților gramaticale, punându-le în valoare inteligența nativă, inteligența socială, dorința de cunoaștere și aprofundare a limbii române.

ABANDONUL SCOLAR

Prof. Iuliana Maria NICOLAE
C.S.E.I. „ Sf. Vasile”, Craiova
Prof. Oana Olimpia CALMUC
Liceul Tehnologic Motru

Abandonul școlar este ultima fază a insuccesului școlar, acestui termen nefiindu-i necesară o definiție complexă. Insuccesul școlar se definește prin rămânerea în urmă la învățătură a unor elevi, care nu reușesc să obțină un randament școlar la nivelul cerințelor programelor și care nu vor reuși să se adapteze la mediul socio-profesional, la nivelul cerințelor acestuia.

Cauzele generale ale abandonului școlar sunt de trei tipuri:

1. cauze psihoindividuale (anatomo-fiziologice și psihice) – rar întâlnite în școala noastră;
2. cauze pedagogice (relația profesor – elev, relațiile dintre elevi, ritmul muncii școlare, atitudinea elevilor față de învățătură și muncă, lipsa de motivație a învățaturii, orientarea școlară și profesională defectuoasă, atmosfera nefavorabilă din școală și societate față de învățătură și față de muncă etc.);
3. cauze socio-familiale (climatul cultural-educativ, familii dezorganizate, dezinteresul părinților, conflicte familiale, atitudinea familiei față de școală, comportamentul prea liberal al părinților, cerințe ce depășesc posibilitățile elevului).

Referindu-ne la cauzele pedagogice, în situația școlii noastre, le putem elimina pe cele care se referă la competența cadrelor didactice și la atmosfera din școală, care este favorabilă procesului de învățământ și dezvoltării armonioase a personalității elevilor, în concordanță cu nevoile și cu posibilitățile fiecăruia. Personal, consider că vina aparține în exclusivitate contextului social în care ne aflăm. Atitudinea negativă a unor elevi față de învățătură și muncă este urmare a lipsei motivației, aceasta fiind cauzată de problemele familiei care nu întrezăresc o rezolvare (lipsa unui loc de muncă, implicit a banilor, conflictele generate de aceasta, atitudinea familiei față de școală etc.).

Motivația învățării lipsește și în cazul elevilor cu părinți care au absolvit cel puțin liceul, dar nu reușesc să se angajeze. Pentru aceste familii supraviețuirea este posibilă numai prin activități ce presupun muncă fizică grea, efectuată de către toți membrii familiei. Alocația oferită de stat, condiționată de frecventarea școlii, este o privita ca o glumă proastă, având în vedere că pot câștiga mai mulți bani dacă trimit copilul la muncă.

Un alt caz, care nu se regăsește în școala noastră, este acela în care veniturile familiei sunt substanțiale, dar nu sunt provenite din muncă cinstită (furturi, înșelăciuni etc.). Și aici găsim o vină sistemului nostru, care nu reușește să impună respectarea valorilor morale.

Pentru a oferi soluții în ceea ce privește abandonul școlar, trebuie să-l recunoaștem din timp și să încercăm să-l combatem.

În prima fază elevul apare nemulțumit de școală, pentru că apar primele goluri în cunoștințe și complexul de inferioritate față de colegi. A doua fază se caracterizează prin apariția unor lipsuri grave în cunoștințe și incapacitatea de a rezolva independent sarcinile școlare. Faza a treia este caracterizată de corigențe, iar profesorii încearcă unele măsuri, uneori fără să cunoască adevăratele cauze. Elevul manifestă rezistență sau revoltă, face dezordine în clasă ori devine închis și neliniștit. Ultima fază este aceea în care rămâne repetent, unii fiind greu de recuperat, deoarece fug de la școală, vagabondează, apoi abandonează școala.

Soluții nu se pot oferi, dată fiind complexitatea cauzelor ce determină abandonul școlar, dar se pot încerca anumite metode: convorbiri individuale și colective, întâlniri ale diriginților și ale profesorilor cu părinții (vizita la domiciliu nu mai este de ceva vreme „recomandată”...), discuții ale elevilor cu cel vizat, ședințe cu psihologul sau consilierul școlar (desigur, dacă reușim să găsim unul sau dacă reușim să convingem copilul să stea de vorbă cu el!).

În ceea ce privește reducerea abandonului în școala noastră, optimismul nu este cea mai bună atitudine și nici îngrijorarea. Să nu uităm că suntem cadre didactice, iar rolul nostru de a forma oameni nu este acceptat de toți semenii noștri; uneori, nu ne putem lupta cu morile de vânt, precum Don Quijote.

Abandonul scolar, lipsa nemotivata de la scoala pe perioade lungi, rezultatele la invatatura sunt efecte ale marginalizarii sociale si ale discriminarii cu care se confrunta fetele rome, in contextul marginalizarii sociale, izolarii si a discriminarii mai largi a comunitatilor de rome. Acestora le este astfel limitat accesul la educatie si nu-si pot dezvolta abilitatile de care au nevoie pentru a face fata concurentei pe piata fortei de munca.

ASISTENTA SI CONSILIEREA PSIHOLOGICA A COPILULUI

Scopul fundamental al consilierii psihologice a copilului este functionarea psihosociala optima a acestuia. Si acest scop se realizeaza prin parcurgerea unor obiective: promovarea sanatatii si a starii de bine, dezvoltare personala si preventie (a dispozitiei afective negative, a neincrederii in sine, a comportamentelor de risc, a conflictelor interpersonale, etc). Cel care va ajuta la dezvoltarea armonioasa a copilului prin aplicarea unor strategii de interventie cognitiva, motivationala, emotionala si comportamentala atât la nivel individual cât si de grup este Psihologul.

Pachetul de servicii psihologice cuprinde:

1. Evaluarea psihodiagnostica;
2. Consiliere psihologica si interventie terapeutica;
3. Asistenta psihologica specializata;

1. Evaluarea psihologica

Copiii sunt in posesia unor achizitii (cunostinta si abilitati) ce pot fi analizate multiaxial cu ajutorul instrumentelor psihodiagnostice.

Principalele axe, care constituie "structura de rezistenta" a intregului profil psihocomportamental al copilului sunt:

a) dezvoltarea in plan cognitiv:

- functionare intelectuala (rationament, judecata, memorie, cunostinte);
- functionare perceptiva (limbaj receptiv si expresiv, organizare vizual-perceptiva, atentie);

b) achizitii in planul limbajului;

c) dezvoltarea in plan psiho-motor;

d) achizitii pe linie relational-sociala si emotional-adaptativa:

e) istoria si dinamica familiei si comportamentul adaptativ (abilitati de relationare, istoria dezvoltarii copilului si functionarea emotional-comportamentala).

Examenul psihodiagnostic complet cuprinde:

1. Colocviu anamnestic si psihodiagnostic care vizeaza cunoasterea dezvoltarii copilului si a dinamicii familiale;

2. Administrarea tetelor si probelor psihodiagnostice(baterie de teste care vizeaza: nivelul de dezvoltare al inteligentei, al memoriei verbale si capacitatea de invatare pe baza memoriei verbale, nivelul de organizare perceptiva si de dezvoltare a memoriei vizuale);

3. Interpretarea testelor si probelor psihodiagnostice in vederea stabilirii unui profil psiho-aptitudinal si de personalitate;

4. Discutie cu parintii care vizeaza:

- Formularea unor sugestii de optimizare functionala a copilului;
- Prefigurarea unor prioritati pentru dezvoltarea personala;
- Precizarea unor eventuale contraindicatii.

2. Consilierea psihologica:

Se realizeaza la nivel individual (cu copilul sau cu parintii) si cuprinde o arie larga de interventii terapeutice specifice privind aspectele:

- emotionale (anxietate, depresie);
- comportamentale (agresivitate, hiperactivitate);
- de invatare (esec scolar, abandon scolar);
- situatii de criza (divort, boala, decesul parintelui)
- relatia copii-parinti, parinti-copii;
- de cunoastere a imaginii de sine (atitudine fata de sine, atitudine fata de ceilalti);
- de cunoastere a dominantelor comportamentului;
- de dezvoltare a unor abilitati de comunicare;

- de cunoaștere a potențialului creativ;
- de orientare școlară și profesională (consiliere vocațională).

3. Asistenta psihologică specializată:

- Observarea clinică și comportamentală directă sau indirectă la nivel individual sau la nivel de grup (observație la clasă, observație în timpul jocurilor libere sau a jocurilor cu reguli);
- Investigatie psihologică pentru a evalua gradul de adaptare la grădiniță sau în familie (descoperirea cauzelor psihologice ale inadaptării) și stabilirea unui program de intervenție terapeutică;
- Definirea, elaborarea și monitorizarea programelor de reabilitare a deficitelor sau problemelor specifice de comportament (manifestate la grădiniță sau familie);
- Elaborarea de planuri educative individualizate în colaborare cu cadrele didactice pe baza profilului psiho-aptitudinal și de personalitate obținut în urma evaluării psihologice;
- Consilierea psihologică a personalului didactic în reuniuni pluri-profesionale; analiza cazurilor sau a programelor de intervenție terapeutică și monitorizarea lor;
- Discuții cu personalul didactic pentru o mai bună cunoaștere a copiilor în vederea optimizării activităților pedagogice și educative.

O serie de demersuri/acțiuni care consider că ar putea fi utile în lupta împotriva absenteismului sunt:

- activități de identificare a copiilor aflați în abandon sau risc de abandon școlar, urmate de măsuri de implicare a familiei în reabilitarea școlară și socială a elevului;
- informarea imediată a părinților cu privire instalarea fenomenului de absenteism școlar;
- discuții purtate, atât cu părinții, cât și cu copiii acestora de către psihologul/consilierul școlar;
- înștiințări privind absențele înregistrate transmise către părinți, la fiecare sfârșit de semestru școlar;
- organizarea semestrială a lectoratelor cu părinții cu implicarea
- mediatorului școlar,
- a psihologului școlii,
- a preotului,
- a polițiștilor,
- a reprezentanților autorităților locale;
- activități pentru îmbunătățirea modului de relaționare și a comunicării părinți – copii
- ex: cu privire la consecințele în plan emoțional ale violenței asupra copiilor;
- activități cu părinții, la nivelul școlii, sau în cadrul orelor de dirigiență
- ex: cu tema „De ce chiulesc de la școală?”;
- activități de sprijinirea copiilor pentru a face față dificultăților școlare;
- menținerea în clasă a unei atmosfere care să asigure satisfacerea trebuinței de siguranță afectivă pentru toți elevii;
- metode de predare – învățare atractive;
- promovarea cooperării în clasă, astfel încât și elevii cu performanțe școlare modeste să experimenteze succesul. De asemenea, se urmărește evitarea constituirii unor elite, concomitent cu etichetarea, marginalizarea, celor care nu aparțin elitei;
- comunicarea eficientă
- să folosească ascultarea activă,
- să evite etichetarea elevilor,
- să critice constructiv,
- să se focalizeze pe recompensarea elevilor și nu pe sancționarea lor;
- notarea riguroasă a absențelor la fiecare oră de curs.

Concluzii

1. Absenteismul și abandonul școlar sunt fenomene cu cauze multiple, dar cele mai multe cauze sunt legate de problemele familiilor.

2. Datorită abandonului școlar tinereții și adulții de astăzi sunt obligați să muncească la negru sau „cu ziua”, fără a se putea angaja cu carte de muncă pe termen lung. Astfel se propagă mai departe starea de sărăcie în propriile familii și modelul părinților fără educație și fără perspectivă.

3. Eforturile școlii și ale asistentului social din comunitate sunt zadarnice fără colaborarea familiei.
4. O primă condiție a prevenirii absenteismului școlar este aceea a sesizării din timp a primelor semne de manifestare ale fenomenului, urmate de foarte bună colaborare între cadrele didactice de la clasă (consiliul clasei) și părinții elevilor.
5. În tot acest proces continuu și consecvent de prevenire și combatere a abandonului școlar, cei trei poli de acțiune ȘCOALA – FAMILIA – COMUNITATEA trebuie să-și unească forțele pentru binele, dezvoltarea și bunăstarea generațiilor prezente și viitoare de elevi.

Bibliografie:

1. Clerget, Stephane, (2008), *Criza adolescenței*, Editura Trei, București
2. Moisin, Anton, (2007), *Arta educării copiilor și adolescenților în familie și în școală*, Editura Didactică și Pedagogică, București
3. Tatu, Cornelia, *Suport de curs: Consiliere școlară* (2009)
4. <https://acced.isjtulcea.ro/wp-content/uploads/2019/02/Absenteism-si-abandon-scolar-in-comunitatile-din-proiect-1.pdf>

NOI, PRIETENII BIBLIOTECII

Bibliotecar Silvia Gabriela NIȚU

Școala Gimnazială „Mihai Eminescu”, Corabia, Olt

Cartea, cândva principala uzină de miraje, e depășită azi de filmele de la televizor sau de pe CD/DVD-uri. Cât privește umplerea timpului, lectura rămâne pentru majoritatea contemporanilor noștri de o însemnătate secundară. Un loc special în peisaj îl ocupă și computerul. Fascinația pe care o exercită miraculosul aparat pune în umbră orice vagă înclinație spre experiența cărții. O excepție „educațională” o constituie Internetul. Explicația succesului este simplă. Oferta întrunește cumulativ trei condiții: este atractivă, spectaculoasă și nu cere un efort mental special. În fața acesteia, alternativa lecturii pălește.

Copilul are nevoie de un ghid autentic care să îl ajute să pășească în lumea mirifică a cărților. Lectura, organizată și îndrumată cu pricepere și perseverență, creează copiilor interesul, obișnuința și pasiunea pentru literatură.

Pentru început elevii au fost îndrumați să descopere universul bibliotecii, a descoperit cum este organizată aceasta. În acest scop au efectuat o vizită, nu oarecare, ci cu un anumit scop la bibliotecă. Activitățile desfășurate în bibliotecă au avut ca scop orientarea în spațiul bibliotecii, informarea cu privire la fondul de carte existent, organizarea pedomenii, ordine alfabetică, înregistrarea cărților, drepturile și responsabilitățile utilizatorului.

În continuare am desfășurat activități prin care să-l apropiem pe copil de carte, ca de un obiect special. Implicarea copiilor în activitățile desfășurate în bibliotecă a fost o cale de a

- i apropia de universul cărților. Un exercițiu util a fost cel de sortare a cărților dintr-o serie demateriale (periodice, alte materiale), cele care sunt cărți, separate de cele care nu sunt cărți. Apoi sortarea a cărților după tip: cele care sunt de povești, de poezii, cărți de științe, albume, dicționare. Viitorul cititor a avut ocazia să observe diversitatea informației pe care o oferă cărțile. Este momentul în care copiii pot afla despre alcătuirea cărții: coperti, file, pagini, despre ce informații găsesc pe copertile cărții.

Pentru a-l apropia de carte au urmat exerciții care pun în evidență rolul titlului: pe o masă au fost împrăștiate diferite cărți. Sarcina copiilor a fost de a alege câte o carte, de exemplu, care are pe copertă un animal, care are în titlu un anumit cuvânt, care are un nume în titlu. Au urmat discuții despre ce informații ne oferă titlul unei cărți.

Un joc atractiv se poate face punând cărțile cu titlurile la vedere. Fiecare elev își alege o carte. Bibliotecara citește o poveste care include titlurile cărților. În timp ce se citește, copilul care are cartea cu titlul respectiv o ridică. După exerciții care îl fac pe copil să ia cartea în mână, urmează cele care îl fac să o deschidă: fiecare copil își alege de pe masă o carte, apoi motivează alegerea acesteia și face predicții referitoare la conținutul cărții. Aceste predicții se consemnează, urmând a fi verificate de elev în timp ce va citi acea carte. Când elevii sunt mai mari îi punem să citească prima pagină, pe cea de la mijloc și pe cea de la sfârșit, urmând ca ei să facă predicții referitoare la conținutul cărții.

Un alt tip de exercițiu este cel de a prezenta copii ale copertilor unor cărți și o copie a unei pagini interioare, urmând ca elevii să “reconstituie” cărțile. Este un exercițiu util decitire conștientă în care copilul este pus în situația de a face analogii, comparații. Pentru a stârni interesul asupra conținutului cărții îi dăm o listă cu propoziții incomplete care va fi completată pe măsură ce elevul citește cartea. Exercițiul poate avea și alte formulări: propoziții adevărate sau false referitoare la unele evenimente prezentate în carte, la unele personaje. Cercetările în scopul verificării capacităților de lectură ale copiilor s-au orientat în principal în trei direcții: corectitudine, viteză de lectură și înțelegerea ei. Copilul trebuie să-și cunoască capacitățile de lectură și să-și verifice comportamentul de lectură. Am introdus acum exerciții - concurs de citire rapidă (cine citește mai multe cuvinte în decurs de 1 minut), conștientă (elevul care a citit trebuie să pună o întrebare colegilor referitoare la conținutul textului citit). După lectura cărții în întregime, copilul și-a format despre ea o imagine unitară, de ansamblu. În funcție de această imagine, el își definește atitudinea față de carte

și de autor. E momentul să insistăm asupra dezvoltării deprinderii ca, după terminarea lecturii, elevul să reflecteze asupra ei. Un exercițiu util în această fază este următorul: completarea unor fișe cu propoziții incomplete, exerciții tip grilă / cu alegerea multiplă sau adevărat / fals sau jocul „Cine a spus asta?” (cu replici celebre din lucrări bine cunoscute, copiii trebuind să identifice numele personajului, titlul piesei, autorul ei) exerciții prin care își pot verifica capacitatea de receptare și înțelegere a textului citit.

Biblioteca are menirea de a forma un lector competent, dar și un cititor care să-și formeze gustul propriu de lectură, astfel încât să fie un cititor activ pe tot parcursul vieții.

Este cunoscut faptul că activitățile extrașcolare generează capital social și uman, constituie un mediu formator mai atractiv, în afara contextului instituțional. Participarea elevilor la astfel de activități îi ajută să se înțeleagă pe ei înșiși prin observarea și interpretarea propriului comportament în comparație cu al celorlalți. Activitățile extrașcolare reprezintă totodată un element prioritar în politicile educaționale întrucât au un impact pozitiv asupra dezvoltării personalității elevilor, asupra performanțelor școlare și a integrării sociale. Un studiu al lui J. Eccles și B. L. Barber (1999) indică un impact diferit al activităților extrașcolare, în funcție de tipul acestora și rata de participare, astfel:

- participarea în cadrul tuturor tipurilor de activități extrașcolare corelează cu creșterea rezultatelor și performanțelor școlare;
- participarea la activități sportive înregistrează o probabilitate mai mare ca elevii să aleagă să urmeze o școală superioară (nivel universitar) până la la împlinirea vârstei de 21 de ani;
- participarea la activități prosociale corelează cu o rată mai mică de delincvență în rândul elevilor participanți.

Condiția primordială pentru receptarea corectă și coerentă a mesajului o reprezintă demersul adoptat de cadrul didactic, metodele, procedeele, modul și modalitățile utilizate, precum și cadrul în care se desfășoară procesul. Scopul activităților extrașcolare este dezvoltarea unor aptitudini speciale, cultivarea interesului pentru acțiuni socio-culturale, facilitarea integrării în mediul școlar, valorificarea talentelor personale și corelarea aptitudinilor cu atitudinile caracteriale. Prin aceste activități li se oferă elevilor un alt mod de însușire a unor trăiri, valențe pozitive ale vieții, valori morale și nu numai. Activitățile extrașcolare dezvoltă gândirea critică și stimulează implicarea generației tinere în actul decizional, realizându-se astfel o simbioză lucrativă între componenta cognitivă și cea comportamentală:

„Să nu-i educăm pe copiii noștri pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari și nimic nu ne permite să știm cum va fi vremea lor. Atunci să-i învățăm să se adapteze.” (Maria Montessori)

Bibliografie:

1. Cosmovici, A. , Caluschi, M. , Adolescentul și timpul său liber, Editura Junimea , Iași, 1985
2. Ionescu M. ; Chiș V. – Mijloace de învățământ și integrarea acestora în activitățile de instruire și autoinstruire, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2001
3. Lazăr V. , Cărășel A. , Psihopedagogia activităților extracurriculare, Ed. Arves, Craiova, 2007
4. Lucaciu, Gh, Activități recreative, Note de curs, Facultatea de Educație Fizică și Sport, Universitatea din Oradea, 2005
5. Stan, C. , Educația. Sistemul științelor despre educație, în Pedagogie. Suporturi pentru formarea profesorilor. , volum coord. De M. Ionescu și V. Chiș, Editura Universitatea clujeană, Cluj-Napoca, 2001
6. Țîru C. Maria, „Pedagogia activităților extracurriculare” – Suport de curs, Cluj-Napoca 2007

TRANSDISCIPLINARITATEA – O ABORDARE NOUĂ A ÎNVĂȚĂRII ȘCOLARE

Adina Adriana OBRETIN
G.P.N. Comanca, Olt

Termenul de transdisciplinaritate primește în ultima vreme o atenție deosebită în diverse domenii și mai ales în educație, care folosește această abordare pentru a eficientiza educația și pentru a sprijini realizarea scopului fundamental – pregătirea pentru integrarea în viața socială reală. Scopul final al educației este ca elevii să înțeleagă și învețe cum să trăiești frumos într-o lume pluralistă, complexă, cu multe incertitudini și prin abordarea transdisciplinară încercăm să oferim sprijin acestor așteptări.

Transdisciplinaritatea - presupune abordarea unor teme, adeseori de mare complexitate, folosind instrumente și reguli de investigații proprii anumitor științe, folosind concepte ale acestor științe, dar în alte contexte.

Abordarea transdisciplinară: o oferă elevilor cadrul formal adecvat pentru organizarea cunoștințelor; este adecvată pentru toate nivelurile de abilitate intelectuală ori stil de învățare; este în totalitate participativă, centrată pe elev, bazată pe experiențe anterioare; necesită utilizarea oricărui stil activ de predare; prezintă un înalt grad de complexitate, atât în ce privește conținutul, cât și metodologia de abordare; este mult mai ieftină decât predarea-învățarea bazată pe manuale școlare; este permanent rafinată, actualizată, ca urmare a feed-back-ului utilizatorului de educație.

Abordarea transdisciplinară a învățării are o serie de avantaje, dintre care:

- ♣ permite stabilirea unei relații biunivoce de învățare între cei doi parteneri educabil – educator;
- ♣ se trece la tipul de învățare conceptuală aprofundată și utilă, pe tot parcursul anului școlar; angajarea elevilor în procesul de învățare prin probleme provocatoare, semnificative, adaptate nivelului lor cognitiv (și zonei proximei dezvoltări);
- ♣ achiziția și aplicarea cunoștințelor se realizează în situații noi și complexe, pentru a favoriza transferul și generarea de noi cunoștințe;
- ♣ procesul de învățare se centrează pe investigație colaborativă, învățare integrată, identificare și rezolvare de probleme;
- ♣ oferă elevilor cadrul formal adecvat pentru organizarea cunoștințelor oferind un cadru adecvat de transfer al cunoștințelor din viața de zi cu zi în practica școlară, de la o disciplină la alta, pe verticală și orizontală;
- ♣ se corelează cu evaluarea continuă, formativă.

Obiectivele învățării transdisciplinare ar fi:

- ☐ dezvoltarea personală integrală;
- ☐ responsabilitatea socială a elevilor.

În activitățile transdisciplinare, învățarea devine un proiect personal al elevului, îndrumat, orientat, animat de către profesor, care este managerul unor situații de învățare. Crearea unui mediu cu o largă varietate de stimuli și condiții, face învățarea interesantă și stimulativă și o consolidează.

Participarea elevilor se realizează pe tot parcursul activităților desfășurate, fundamentate pe principiul învățării prin acțiune practică, cu finalitate reală. Accentul cade pe activitatea de grup și nu pe cea cu întreaga clasă, cadrul didactic trebuie să renunțe la stilul de lucru fragmentat, în care lecțiile se desfășoară una după alta, cu distincții clare între ele, ca și cum nu ar face parte din același proces, și să adopte o temă de interes pentru elevi, care transcende granițele diferitelor discipline, organizând cunoașterea ca un tot unitar, încheiat.

Transdisciplinaritatea reprezintă gradul superior de integrare a curriculum-ului, întrepătrunderea mai multor discipline, sub forma integrării curriculare, cu posibilitatea constituirii, în timp, a unei discipline noi sau a unui nou domeniu al cunoașterii, prin ceea ce se numește fuziune – faza cea mai complexă a integrării. Abordarea integrată, specifică transdisciplinarității, este centrată pe lumea reală, pe aspectele relevante ale vieții cotidiene, prezentate așa cum afectează ele viața noastră.

Referințe bibliografice:

1. CIOLAN, L. Dincolo de discipline. Ghid pentru învățarea integrată/crosscurriculară. București: Humanitas Educațional, 2003;
2. CIOLAN, L. Învățarea integrată – fundamente pentru un curriculum transdisciplinar. Iași: Polirom, 2008;
3. CRISTEA, Sorin. Transdisciplinaritatea în pedagogie. In: Didactica pro...2019, nr. 1 (113).
4. Curriculum național: Învățământul primar. Ch: Lyceum, 2018.
5. MIHĂESCU, M. , DULMAN, A. , MIHAI, C. Activități transdisciplinare.
6. NICOLESCU, B. Transdisciplinaritatea: Manifest. Iași: Junimea, 2007.
7. PETRESCU, P. , POP, V. Transdisciplinaritatea, o nouă abordare a situațiilor de învățare. Ghid pentru cadre didactice. București: Didactică și Pedagogică, 2007.

PARTENERIATUL ȘCOALĂ PROFESIONALĂ – MEDIUL DE AFACERI UN FACTOR IMPORTANT ÎN ASIGURAREA CALITĂȚII ȘI PREGĂTIRII PROFESIONALE A ELEVULUI

Prof. Mariana-Luiza PEȘTEAN
Liceul Tehnologic Auto Craiova

Importanța învățământului în dezvoltarea societății bazate pe cunoaștere este recunoscută atât la nivelul Uniunii Europene, cât și al statelor pornite pe calea integrării.

Educația determină o contribuție importantă în atingerea obiectivelor privind creșterea, prosperitatea și coeziunea socială. Învățământul are o pondere decisivă în dezvoltarea cu succes a oricărei societăți. Calitatea educației este o condiție indispensabilă pentru dezvoltarea resurselor umane, a coeziunii sociale și a competitivității economice.

Parteneriatul cu agenții economici poate fi o formă prin care se realizează o mai bună gestionare a resurselor locale, o modalitate de atragere a resurselor, o valorificare a resurselor în beneficiul comunității.

Transformarea parteneriatului educațional în realitate presupune:

- motivarea resurselor umane pentru dezvoltarea unor relații parteneriale
- diseminarea unor informații relevante pentru problema parteneriatului la nivelul unităților de învățământ;
- promovarea unui cadru legislativ care să încurajeze inițiativele și implicarea partenerilor săi sociali,
- formarea personalului din învățământ, în sensul comunicării, cooperării, parteneriatului.

Rolurile instituției de învățământ în raport cu mediul economic pot fi:

- rolul de formatoare de cetățeni responsabili promotori ai valorilor democratice: prin procesul educațional se formează și se dezvoltă caractere și conștiințe,
- rolul de formatoare de resurse umane performante: prin procesul de învățământ se urmărește să dezvolte la absolvenți capacitatea de a învăța să învețe și competențele transversale care le creează un avantaj competitiv pe piața muncii,
- capacitatea de a opera cu noi tehnologii,
- adoptarea unei atitudini și a unui comportament de mic întreprinzător la locul de muncă,
- motivație intrinsecă puternică și autodisciplină,
- asumarea firească a ideii de învățare permanentă și autoperfecționare,
- creativitate și capacitate de adaptare.

Rolul de partener al agenților economici în dezvoltarea profesională a elevilor:

- Contribuie activ la dezvoltarea comunității prin:
- intervenția educațională – educația educatorilor (a părinților, funcționarilor, oamenilor de afaceri) în spiritul paradigmei sociale a viitorului;
- intervenția culturală – promovarea valorilor general umane și dezvoltarea valorilor naționale;
- intervenția instituțională – implicarea ca agent social activ în demersurile de construcție și dezvoltare a relațiilor sociale din comunitate; •
- intervenția individuală – implicarea directă a angajaților din unitățile în care se desfășoară

instruirea practică în viața comunității (reprezentare în organisme decizionale/consultative, consultanță etc.).

Colaborare școală-mediul de afaceri:

- Se poate realiza prin parteneriate orientate spre satisfacerea nevoilor/trebuințelor/dorințelor educaționale ale copiilor.

- Parteneriatele trebuie văzute ca o componentă esențială în organizarea și a clasei de elevi și nu mai este considerat doar o simplă activitate cu caracter sporadic sau o problemă formală de natură protocolară.

- Parteneriatul cu agenții economici, determină și orientarea pentru o abordare flexibilă și deschisă spre soluționarea problemelor educative, dar și o formă de comunicare și colaborare cu scopul de a realiza un mediu educațional profesional.

- Cei implicați au de câștigat de pe urma acestei colaborări mai mult decât dacă ar acționa singuri.

Printre dezavantajele-dificultățile care se pot contura în relația școală-agenți putem enumera:

- Intenția de cooperare nu este o garanție pentru succesul unui parteneriat.

- Construirea parteneriatului școală- agenți economici este un proces deliberat, sistematic și sistemic ce implică competențe specifice, gândire strategică și motivație intrinsecă pe care părțile implicate trebuie să le posede și să le aplice.

- Fiecare partener trebuie să-și definească așteptările, scopul și limitele.

- Relația de parteneriat implică adoptarea unui management bazat pe colaborare și schimbare, comunicare și conștientizarea diversității, capabil să creeze efectul sinergiei,

- Dezvoltarea mediului de afaceri din zona în care este arondată școala.

Bibliografie

<https://www.scoalaromaneasca.ro/>

<https://www.didactic.ro/>

<https://www.agir.ro/univers-ingineresc/>

**PARTENERIAT TRANSNAȚIONAL DURABIL PENTRU CALITATE
ÎN EDUCAȚIA ȘI FORMAREA PROFESIONALĂ A PROIECTULUI
ERASMUS+ 2022-1-RO01-KA121-VET-000052548**

Prof. Carmen OPREA
Prof. Luminița Elena LAZĂR
Liceul „Traian Vuia”, Craiova

I. Parteneriatul a fost încheiat la începutul implementării activităților proiectului pentru atingerea obiectivelor acestuia și pentru a realiza o colaborare eficientă, prin reprezentanții instituțiilor, între părțile implicate în cadrul proiectului ERASMUS+ 2022-1-RO01-KA121-VET-000052548, astfel:

- LICEUL TRAIAN VUIA CRAIOVA, Dolj, România
- CINEL (Centro de Formação Profissional da Indústria Electrónica, Energia, Telecomunicações e Tecnologias da Informação), Pólo de Educação e Formação, Lisabona, Portugalia
- CENFIM (Centro De Formação Profissional Da Indústria Metalúrgica E Metalomecânica), Lisabona, Portugalia
- CASA DA EDUCAÇÃO, Sapere Audo, Lisabona, Portugalia

II. Obiectul Parteneriatului Transnational

Art. 2. Obiectivele generale:

(1) Stabilirea drepturilor și obligațiilor părților, contribuția fiecărei părți, precum și responsabilitățile ce le revin în implementarea activităților aferente proiectului: ERASMUS+ 2022-1-RO01-KA121-VET-000052548, coordonat de Liceul Traian Vuia în cadrul Programului Erasmus +.

(2) Proiectul „ ERASMUS+ 2022-1-RO01-KA121-VET-000052548, își propune dezvoltarea de către 26 elevi, domeniile electronică-automatizare și mecanică, din clasa a X-a, a competențelor tehnice generale și dobândirea abilităților practice, precum și dezvoltarea competențelor lingvistice și culturale în mediul European.

Art. 3. Obiectivele specifice vizate:

(1) Crearea unei „punți” de legătură între România și partenerii din Portugalia, cu scopul de a crește cooperarea internațională prin dezvoltarea de produse educaționale de calitate și inovatoare;

(2) Dezvoltarea personală și profesională a participanților implicați în mobilitate dar și dezvoltarea de abordări noi și inovatoare pentru creșterea calității și relevanței ofertei educaționale, de formare;

(3) Asigurarea de sprijin personalizat, învățare colaborativă, gândire critică, resurse educaționale deschise, mobilitate fizică și virtuală sau alte metode inovatoare de învățare;

(4) Crearea de legături între educația formală, învățarea nonformală și informală, formarea profesională, lucrul cu tinerii și conectarea lor cu piața muncii prin dezvoltarea de competențe specifice calificării, respectiv lingvistice;

(5) Stimularea culturii antreprenoriale pentru a dezvolta cetățenia activă și angajabilitatea

(6) Promovarea egalității și includerii în educație, formare și tineret pentru a preveni abandonul școlar și pentru a stimula participarea în comunitate a grupurilor dezavantajate;

Art. 4. Obiectivele operaționale:

(1) Dezvoltarea pentru doisprezece elevi, înscriși în domeniul electronică-automatizare, a rezultatelor învățării tehnice generale prin cunoștințe, deprinderi și atitudini, prin realizarea de circuite electronice simple cu componente analogice discrete în mobilitate;

(2) Dezvoltarea pentru paisprezece elevi, înscriși în domeniul mecanică, a rezultatelor învățării tehnice generale prin cunoștințe, aptitudini și atitudini, prin realizarea de asambluri mecanice în mobilitate;

(3) Îmbunătățirea abilităților culturale, sociale și lingvistice în limba engleză, datorită participării celor douăzeci și șase de elevi, la activitățile proiectului;

(4) Realizarea unui parteneriat transnațional durabil pentru calitate în educație și formare, între cele patru organizații implicate în proiect, pentru anul școlar 2022-2023;

Prin acest parteneriat și datorită comunicării, putem face schimbările necesare pentru a pro-

mova o redresare socială, avantajoasă pentru incluziunea socială.

III. Durata acordului

Art. 5. Perioada de valabilitate a acordului este cuprinsă între 01. 06. 2022 și 31. 08. 2023

IV. Scopul parteneriatului

Art. 6. Acordul de parteneriat formează cadrul european al calității pentru cooperarea între instituțiile competente și are ca scop stabilirea încrederii reciproce între partenerii participanți la proiectul coordonat de Liceul Traian Vuia, în cadrul Programului Erasmus+, Acțiunea cheie KA1 – Proiecte de mobilitate Domeniul – VET- Învățământ profesional și tehnic, nr proiectului: 2022-1-RO01-KA121-VET-000052548, în urma transmiterii valorilor toleranței și respectului față de alte culturi.

Art. 7 Acordul de parteneriat urmărește educația și formarea profesională în cele două domenii de pregătire profesională Electronică – Automatizări și mecanică

V. Obligațiile și drepturile partenerilor

Art. 8. În acest acord de parteneriat organizațiile partenere își acceptă reciproc criteriile și procedurile pentru asigurarea calității, evaluarea, validarea și recunoașterea cunoștințelor, abilităților și competențelor.

Art. 9. Drepturile și obligațiile organizației solicitantului

9. 1. Drepturile organizației solicitantului:

(1) Organizației solicitantului are dreptul să solicite partenerului furnizarea oricăror informații și documente legate de proiect, în scopul elaborării rapoartelor de progres, a verificării respectării normelor în vigoare privind programul de instruire adecvat, a verificării măsurilor necesare asigurării securității și sănătății la locul de muncă pentru participanți în timpul stagiului de instruire, în conformitate cu reglementările și legislația în vigoare.

9. 2. Obligațiile organizației solicitantului:

- (1) Va respecta principiile Angajamentului de calitate pentru proiectele de mobilitate VET;
- (2) Va identifica rezultatele învățării în termeni de cunoștințe, abilități și competențe care urmează să fie dezvoltate în timpul stagiului de formare în conformitate cu Acordul de învățare;
- (3) Va pregăti, în colaborare cu organizația parteneră, programul de instruire adecvat, care va fi descris în Acordul de învățare pentru a fi semnat în continuare cu fiecare participant;
- (4) Va plăti costurile de cazare, masă și costurile pentru activitățile culturale și sociale, astfel cum sunt stabilite în contract.

(5) Va oferi asigurări de sănătate și asigurări de călătorie pentru timpul petrecut în străinătate.

(6) Va valida și recunoaște mobilitatea pentru participanți.

Art. 10. Drepturile și obligațiile partenerilor

10. 1. Drepturile partenerului

(1) Partenerul are dreptul să fie consultat cu regularitate de către organizației solicitantului, să fie informați despre progresul în implementarea proiectului și să i se furnizeze, de către organizației solicitantului copii ale rapoartelor de progres.

10. 2. Obligațiile organizațiilor partenere:

10. 2. 1. Obligațiile organizației partenere

- (1) Va respecta principiile Angajamentului de calitate pentru proiectele de mobilitate VET
- (2) Va ajuta organizația solicitantului să găsească operatori economici pentru desfășurarea stagiilor de pregătire pentru participanți în vederea atingerii obiectivelor proiectului
- (3) Va oferi o cazare adecvată și stabilă pentru participanți și profesori pentru întreaga perioadă
- (4) Va ajuta participanții să înțeleagă cultura și mentalitatea țării gazdă și să se implice în viața culturală și socială a orașului pe toată durata stagiului de formare

(5) Va lua măsurile necesare pentru a asigura securitatea și sănătatea participanților

(6) Va facilita cooperarea și comunicarea între solicitant și organizația gazdă;

(7) Va sprijini organizația gazdă să emită documentul Europass Mobility;

(8) Va disemina informații și rezultate despre proiect.

10. 2. 2. Obligațiile organizațiilor partenere de primire, operatorii economici

(1) Va respecta principiile Angajamentului de calitate pentru proiectele de mobilitate VET;

(2) Va implica participanții în mod profesional și direct în cadrul activității zilnice și va

atribui participanților sarcini și responsabilități pentru însușirea cunoștințelor necesare dezvoltării abilităților și competențelor tehnice conform Acordului de învățare;

(3) Va sprijini participanții să atingă rezultatele așteptate, luând în considerare nivelul de dezvoltare a competenței fiecărui participant;

(4) Va desemna tutori care vor urmări îndeaproape activitățile și dezvoltarea profesională a participanților pe parcursul întregului stagiul de formare;

(5) Va oferi informațiile necesare privind activitățile zilnice la locul de muncă și va ajuta participanții să înțeleagă cultura țării gazdă, urmărind transmiterea valorilor toleranței;

(6) Va lua măsurile necesare pentru a asigura securitatea și sănătatea la locul de muncă pentru participanți în stagiul de instruire, în conformitate cu reglementările și legislația în vigoare;

(7) Va realiza evaluarea finală a participanților și va înregistra rezultatele obținute în certificatul de mobilitate Europass.

Acordul mai cuprinde articole despre modul cum se realizează:

VI. Monitorizarea și îndrumarea participantului

VII. Evaluarea și validarea stagiului de formare

VIII. Evaluare, documentare, validare și recunoaștere

IX. Modificarea, încetarea și rezilierea acordului de parteneriat

X. Dispoziții finale

Bibliografie

https://www.erasmusplus.ro/library/VET/2022/Ghid%20implementare%20proiecte%20KA1VET_-2022v1.pdf

PARTENERIATUL ȘCOALĂ-COMUNITATE

Secretar Rodica TUDOR

Școala Gimnazială „Mihai Eminescu”, Corabia, Olt

Parteneriatul reprezintă procesul de colaborare dintre două sau mai multe părți care acționează împreună pentru realizarea unor interese sau scopuri comune. Termenul parteneriat este definit ca asocierea a doi sau mai mulți parteneri, iar în literatura despecialitate, parteneriatul reprezintă modalitatea, formală sau informală, prin care două sau mai multe părți decid să acționeze împreună pentru atingerea unui scop comun. Școala este una din instituțiile centrale ale comunității, are roluri specifice dar nu poate funcționa și nu se poate dezvolta fără a ține cont de specificul comunității în care funcționează. Pentru realizarea unui parteneriat de succes sunt necesare parcurgerea unor „etape de explorare-evaluare-planificare-formare-inițiere-realizare-verificare-reglementare- consolidare-acționare implementare-evaluare”.

Astfel, este nevoie a fi respectate cele patru condiții de realizare a acestui proces: comunicare, coordonare, cooperare și parteneriat. Procesul de colaborare pornește de la un nivel inferior, cel al comunicării pentru a ajunge la un nivel superior, cel al parteneriatului. Astfel, parteneriatul reprezintă o formă avansată a relației dintre două sau mai multe părți, cooperarea și coordonarea sunt formele intermediare, cele care facilitează stabilirea unui parteneriat, iar comunicarea reprezintă punctul de plecare în vederea realizării parteneriatului între două sau mai multe părți. Un parteneriat reușit implică: identificarea scopurilor, intereselor comune, utile partenerilor și comunității; găsirea modului optim pentru realizarea scopului propus; organizarea și conducerea resurselor disponibile pentru a atinge scopul propus; identificarea competențelor persoanelor implicate în aceste proiecte pentru a le putea folosi la maximum; combinarea eficientă a atitudinilor, abordărilor și tehnicilor diferite care se pot aplica diferitelor sarcini; utilizarea cu succes a schimbării în folosul instituției.

Parteneriatul educațional este forma de comunicare, cooperare și colaborare în sprijinul copilului la nivelul procesului educativ. Acesta presupune o unitate de cerințe, opțiuni, decizii și acțiuni educative între factorii educaționali. Parteneriatul educațional se desfășoară împreună cu actul educațional. Se referă la proiectarea, decizia, acțiunea și colaborarea dintre instituții, influențe și agenți educaționali.

Parteneriatul educațional se realizează între: instituțiile educației: familie, școală și comunitate; agenții educaționali: copii, părinți, profesori, specialiști în rezolvarea unor probleme educaționale (psihologi, consilieri psiho-pedagogi, terapeuți etc.); membri ai comunității cu influență asupra creșterii, educării și dezvoltării copilului (medici, factori de decizie, reprezentanții bisericii, ai poliției etc.).

Parteneriatul educațional se adresează în principal părinților și profesorilor și se referă la acțiunea în același sens. Ceea ce hotărăște familia trebuie să fie în acord cu măsurile școlare, și ceea ce face un părinte, să nu fie negat de celălalt.

Parteneriatul poate fi o soluție pentru alocarea și folosirea resurselor locale la nivel comunitar, pentru atragerea altor resurse externe pentru rezolvarea problemelor comunitare. Ideea de parteneriat între școală și comunitate trebuie să se bazeze pe principiul complementarității serviciilor sociale oferite de către diversele organizații care activează în comunitate. Construirea parteneriatului este un proces deliberat ce implică aptitudini specifice, strategii și cunoștințe pe care părțile implicate trebuie să le cunoscă și să le folosească.

Școala ca și organizație, pentru a-și atinge obiectivele, are nevoie de un sistem managerial adecvat definit prin funcții specifice: proiectare, decizie, organizare, coordonare, evaluare etc. Managementul școlii trebuie să asigure funcționarea și dezvoltarea școlii ca sistem deschis, aflat în relație permanentă cu mediul său exterior, cu comunitatea în care funcționează și nu numai. Pentru a-și realiza obiectivele propuse școala este nevoită să atragă, aloc, folosească o gamă diversă de resurse: materiale, financiare, umane, informaționale și de timp.

Partenerii reali ai școlii, din comunitate, sunt: familia, instituțiile autorităților locale, instituții de cultură, poliția, unitățile sanitare, biserica, ONG-uri, etc.

În ceea ce privește relația dintre familie și școală cele mai frecvente forme de organizare a acestei relații sunt: ședințele cu părinții, discuții individuale între cadrele didactice și părinți, organizarea unor întâlniri cu părinții, implicarea părinților în manifestări culturale ale școlii și activități recreative, voluntariatul, asociațiile de părinți.

Parteneriatul școală-familie poate lua forma unor servicii dezvoltate de către școală și de care familiile elevilor să beneficieze. Acestea pot fi organizate exclusiv de către școală sau în parteneriat cu alte organizații/instituții. Aceste servicii pot fi: centre de consiliere, centre de sănătate, de practicare a diverselor sporturi, centre pentru supravegherea copiilor la temedupă orele de curs (after-school). Oferta de servicii pentru familii prin intermediul școlii reprezintă o strategie de întărire a relațiilor școală familie. Părinții capătă încredere în școală, instituție care devine mai transparentă și mai apropiată de nevoile comunității. Un punct câștigat este coerența serviciilor, părinții nu mai sunt nevoiți să caute prin mijloace proprii să beneficieze de diverse servicii, ei le găsesc în școală. Școala ca furnizor de servicii complexe va face trecerea de la educația instituțională, cu accent pe instituție (care are un program, curriculum la care elevii trebuie să se adapteze) la școala centrată pe elev, pe nevoile acestuia și pe ale comunității.

Analizând responsabilitățile principalilor reprezentanți ai colectivității locale – primarul și consiliul local, observăm că aceștia sunt răspunzători de asigurarea unui climat de ordine și liniște pe raza localității pe care o reprezintă, sunt cei care supervizează funcționarea serviciilor specializate destinate cetățenilor, gestionează fondurile la nivel local, sunt răspunzători de patrimoniu local etc. În parteneriatul școală – autorități publice locale este de discutat și relația dintre reprezentanții autorităților și școlile de pe raza acestora de acțiune. Mai ales în orașe, autoritățile locale au în administrare și trebuie să stabilească legături cu mai multe școli. Se știe că, acestea au nevoi diferite (de amenajare, de salubritate, de întreținere curentă), sunt frecventate de populație școlară diferită, din medii sociale diferite, cu nevoi sociale diferite. Inițiativa parteneriatului, deschiderea unor canale de comunicare între reprezentanții școlii și ai autorităților locale sunt de cele mai multe ori abordate de către școli. Se constată o situație bună în școlile care și-au formulat direcții clare de dezvoltare, ai căror reprezentanți (directori, cadre didactice) au luat inițiative de comunicare, de inițiere de parteneriate. Resursele sunt astfel orientate spre cei care își știu nevoile și își promovează interesele. Școlile, aflate în concurență pentru furnizarea de servicii educaționale de calitate, pentru a-și atrage elevi vor fi nevoite, din ce în ce mai mult să dezvolte relații de colaborare cu autoritățile, cu părinții, cu organizațiile neguvernamentale, cu unitățile medicale și alte entități reprezentative de la nivel local.

Prin intermediul colaborării dintre autoritățile centrale, județene și locale cu școala putem obține sprijin pentru: realizarea demersurilor pentru participarea copiilor la învățământul preșcolar și învățământul obligatoriu; dezvoltarea unor programe de educație pentru părinții tineri; organizarea unor cursuri de pregătire pentru copiii ce nu pot răspunde cerințelor programei naționale și celor care au abandonat școala, în vederea reintegrării lor școlare.

În comunitate, Poliția reprezintă o instituție de referință pentru locuitorii săi. Rolurile Poliției în domeniul educațional pot fi împărțite în două mari categorii: de prevenție, de intervenție în situații speciale. Parteneriatul dintre școală și Poliție are la bază îndeplinirea obiectivelor comune. În comunități, întâlnim practici ale parteneriatului diferite de la o școală la alta.

Parteneriatul școală – unități sanitare poate fi analizat din prisma acestor responsabilități comunitare pe care unitățile sanitare le au. Temele care pot fi abordate în programele educative pot fi multiple: igiena personală, a locuinței, a spațiului școlii, a mediului înconjurător, acordarea de prim ajutor în cazuri de urgență, educație sexuală și de sănătatea reproducerii, educația pentru prevenirea consumului de droguri, alcool, tutun, educația pentru prevenirea îmbolnăvirilor și a accidentelor, educația pentru practicarea sporturilor, educația pentru organizarea timpului liber (timp de joacă adecvat, timp pentru sport, timp alocat televizorului și calculatorului, etc.), educație pentru consum alimentar sănătos etc.

Una dintre instituțiile cu un mare rol comunitar este biserica. Școala și biserica au colaborat încă din cele mai vechi timpuri. Biserica a fost cea care a înființat primele școli. Biserica a avut un rol important în constituirea instituțiilor destinate învățământului, dar și în

promovarea educației de tip moral – religios. În cazul parteneriatului dintre școală și agenții economici plecăm de la premisa că implicarea comunității largi (părinții, elevii, patronate, syndicate, autorități publice locale, sectorul non-profit, asociațiile profesionale) în mecanismele decizionale și de consultare ale școlii vor conduce la democratizarea sistemului educațional. Implicarea cât mai multor factori aduce inovația și diversificarea ofertei educaționale și responsabilizarea celor implicați. În ce privește parteneriatul școală – agenți economici acesta are efecte pe termen lung, în funcție de forma pe care o îmbracă astfel: o mai bună corelație dintre oferta și cererea pe piața muncii (corelarea rețelei școlare: structurată pe filiere, profiluri, specializări și calificări profesionale în funcție de nevoile educaționale locale și naționale), integrarea socială prin diferențiere a absolvenților, în funcție de competențe și opțiuni, transmiterea unor valori precum responsabilitatea, respectul pentru muncă și valorile

În mod firesc, părinții sunt primii educatori ai copilului. Vine apoi rândul profesioniștilor din grădinițe și școli să se ocupe de educarea și formarea copiilor printr-o metodologie și un curriculum specific vârstei acestora. Dar educația copiilor, priviți ca cei mai tineri membri ai unei comunități, este responsabilitatea întregii comunități. Ea este leagănul creșterii și devenirii copiilor ca viitori adulți responsabili de menirea lor în folosul întregii comunități.

Pentru realizarea unui parteneriat trebuie stabilite câteva forme de relaționare necesare. Astfel, trebuie respectate cele patru condiții de realizare ale acestui proces: comunicare, coordonare, cooperare și, în final, parteneriat. Aceste distincții sunt importante pentru decizia privind tipul de relaționare pe care se poate miza, pentru un anumit partener din cadrul comunității. Învățătorii trebuie să creeze o atmosferă deschisă prin implicarea și încurajarea părinților: să vină la ore, să-și împărtășească interesele și talentele, să pună întrebări. Pentru ca învățătorii să fie cu adevărat deschisi părinților, ei trebuie să creadă cu adevărat în beneficiile prezenței și implicării celor din urmă. Părinții care vin regulat la școală pot aprecia mai realist felul în care copilul se adaptează școlii. Copiii își văd părinții într-o altă lumină. Un mare avantaj pentru dascăli este faptul că învață mai multe despre viața de familie și comunitatea copiilor.

Prin aceste colaborări, elevii conștientizează că în fiecare grup sau comunitate, oamenii se deosebesc între ei prin trăsături fizice și sufletești, că fiecare are propria lui fire și se manifestă comportamental diferit unii de ceilalți. În activitatea educativă trebuie doar să ne asumăm inițiativa și să conștientizăm faptul că parteneriatul educativ este benefic și că toți avem de câștigat.

Bibliografie:

Bauman, Zigmunt, *Comunitatea Căutarea siguranței într-o lume nesigură*. București, Editura Anet, 2001.

Băran, Pescaru, Adina, *Parteneriat în educație Familie – școală – comunitate*. București, Editura AramisPrint, 2004

PARTENERIATUL ȘCOALĂ-COMUNITATE

Prof. Violeta IACOB
Liceul Tehnologic Auto Craiova

Pentru a realiza un parteneriat construit pe baza valorilor democratice, în societate trebuie să se schimbe valori, atitudini și comportamente la nivelul tuturor factorilor implicați: decidenți, oameni ai școlii, familii, elevi, reprezentanți ai instituțiilor guvernamentale și nonguvernamentale.

La nivelul instituției se constituie un grup de lucru (nucleu organizațional), în care reprezentanții școlii trebuie să își asume rolul de promotor, catalizator și facilitator al parteneriatului educațional. Coeziunea și eficiența unui astfel de grup sunt condiționate de asumarea și promovarea unor valori comune –cum ar fi: asigurarea egalității șanselor în educație; încurajarea inițiativei și participării; dezvoltarea cooperării și colaborării; statuirea disciplinei și responsabilității.

Instituțiile de învățământ urmăresc să obțină recunoașterea importanței parteneriatului lor cu întreaga comunitate locală, prin relații directe și prin “noile educații”: educația civică, educația în spiritul inițiativei economice, educația ecologică, educația în spiritul drepturilor omului, a combaterii violenței, educația în spiritul valorilor europene și al dialogului cultural European, etc....

Model parteneriat desfășurat între școală și cabinetul stomatologic:

Titlul proiectului: ***Prietenul meu, medicul stomatolog***

Tipul de educație în care se încadrează: Educație pentru sănătate

Tipul de proiect: local

Parteneri:

• **Scoala** , str. , Craiova reprezentată prin:

Director:

Coordonator de program:

• **Cabinetul de medicina dentara** cu adresa reprezentată prin:

Medic specialist chirurgie oro-dentara

Medic specialist stomatologie generala.

Motivația proiectului

Părinții își încredințează copilul școlii. Școala are nevoie de părinți care să întărească și să sprijine educația copilului, inclusiv educația pentru sănătatea lui.

Se impune deci o relaționare continuă între părinți, școala comunitate care sprijină derularea multiplelor parteneriate.

Elevii întâmpină probleme stomatologice specifice vârstei: schimbarea dentiției, probleme mai complicate care necesită aparat dentar, carii dentare, etc.

Astfel am gândit că un program cu specific stomatologic vine în întâmpinarea nevoilor copilului. Schimbarea mentalității despre sănătate către o concepție cu adevărat preventivă bazată pe un comportament sanatos în rândul elevilor și celor care îi educa, este o necesitate actuală. A avea atitudini preventive presupune nu doar a organiza campanii de conștientizare a unor afecțiuni, ci presupune dezvoltarea unui comportament cotidian adecvat.

Scop/obiectiv general:

Stimularea elevilor pentru a respecta normele de îngrijire a dinților și cavității bucale.

Obiective specifice:

- Sa demonstreze practic aplicarea cunoștințelor dobândite în îngrijirea orală;
- Sa aplice tehnica unui periaj corect;
- Sa identifice tipuri de periute și paste de dinți potrivite;
- Sa manifeste o atitudine pozitivă față de relația cu cabinetul de stomatologie.

Grup țintă: elevii

Durata proiectului: anul școlar

Resurse:

- **Umane** - elevi, parintii acestora, cadre didactice;
- **materiale:** instrumente specifice cabinetului medical, pliante, postere, aparat foto, computer, imprimanta, consumabile;
- **de timp**- o data pe luna
- **de autoritate si putere**- sprijin si sustinere din partea echipei manageriale a scolii;

Desfășurarea activităților în parteneriat

Nr. crt.	Deumirea activitatii	Locul desfasurarii	Perioada	Responsabil	Observatii
1	<i>Cavitatea bucala, poarta de intrare a microbilor in organism-</i> masa rotunda-	Sala de clasa	octombrie		Medicul stomatolog nu trebuie să fie prezent la toate activitățile
2	<i>Ne jucam cu plastilina</i>	Sala de clasa	decembrie		
3	-realizarea unui dinte molar din plastilina-	Cabinet stomatologic	ianuarie		
4	<i>Prevenirea bolilor dentare</i> -invatarea tehnicii unui periaj corect- - cunoasterea tipurilor de periute potrivite-	Sala de clasa	februarie		
5	<i>De-a Doctorul Măseluta ne jucam-</i> comentarea pliantelor, improvizatii	Sala de clasa	martie		
6	<i>Alimentatia si starea de sanatate a dintilor</i> -discutie cu medicul stomatolog, verificarea dentitiei-	Sala Ael	aprilie		
7	<i>Vizionarea unei pelicule filmate despre ingrijirea dintilor</i>	Sala de clasa	mai		

Modalitati si instrumente de monitorizare si evaluare

Monitorizarea si evaluarea vor fi centrate pe obiective, pe produse ale activitatii.

Ca instrumente propunem:

- observarea,
- chestionare,
- produse din activitatile individuale sau de grup realizate pe parcursul derulării programului,
- fotografii;
- interviul;
- discutii in grup;
- alte inregistrari de rutina.

Rezultate așteptate

La sfârșitul activităților din proiect toți elevii vor cunoaște pe înțelesul lor morfologia dintelui, tehnica periajului, măsurile de întreținere și de profilaxie a bolilor dentare.

Diseminare

- elevii care au participat la proiect comunica opiniile personale despre ce au facut, de ce a fost interesanta participarea in cadrul proiectului, ce le-a folosit, de ce e o activitate pozitiva.
- realizarea de panouri tematice;
- expozitie cu imagini fotografiate din activități.

Bibliografie

1. Popescu, M. , „*Implicarea comunității în procesul de educație*”, Centrul Educația 2000, Corint, București, 2000;
2. Claff Gogfrey, Ghid pentru cadrele didactice, „*Parteneriat școală-familie-comunitate* ”, Editura Didactică și Pedagogică , R. A. , București, 2007

PERFORMANȚĂ ÎN EDUCAȚIE PRIN METODELE MODERNE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

Prof. Ionela ZARCU

Scoala Gimnazială „Mihai Eminescu”, Corabia, Olt

Metodele de învățământ (“odos” = cale, drum; “metha” = către, spre) reprezintă căile folosite în școală de către profesor în a-i sprijini pe elevi să descopere viața, natura, lumea, lucrurile, știința. Ele sunt, totodată, mijloace prin care se formează și se dezvoltă priceperile, deprinderile și capacitățile elevilor de a acționa asupra naturii, de a folosi roadele cunoașterii, transformând exteriorul în facilități interioare, formându-și caracterul și dezvoltându-și personalitatea.

Metodele **tradiționale**, expositive ori frontale, lasă impresia că nu ar mai fi în conformitate cu noile principii ale participării active și conștiente a elevului. Acestea pot însă dobândi o valoare deosebită în condițiile unui auditoriu numeros, având un nivel cultural care să-i asigure accesul la mesajul informațional transmis raportat la unitatea de timp.

Metodele **moderne de predare - învățare - evaluare** pun accent pe învățarea prin cooperare, aflându-se în antiteză cu metodele tradiționale de învățare. În procesul instructiv-educativ, încurajarea comportamentului participativ înseamnă pasul de la „a învăța” la a „învăța să fii și să devii”, adică pregătirea pentru a face față situațiilor, dobândind dorința de angajare și acțiune. Principalul avantaj al metodelor activ-participative îl reprezintă implicarea elevilor în actul didactic și formarea capacității acestora de a emite opinii și aprecieri asupra fenomenelor studiate. În acest mod, elevii învață să gândească critic. A gândi critic înseamnă a deține cunoștințe valoroase și utile, a avea convingeri raționale, a propune opinii personale, a accepta că ideile proprii pot fi discutate și evaluate, a construi argumente suficiente propriilor opinii, a participa activ și a colabora la găsirea soluțiilor.

În *școala modernă*, dimensiunea de bază în funcție de care metodele de învățământ sunt considerate inovative este **caracterul lor activ**, adică măsura în care sunt capabile să declanșeze angajarea elevilor în activitate, concretă sau mentală, să le stimuleze motivația, capacitățile cognitive și creatoare. Aceste metode inovative se numesc **metodele interactive centrate pe elev**, acele modalități moderne de stimulare a învățării și dezvoltării personale încă de la vârstele timpurii, instrumente didactice care favorizează interschimbul de idei, de experiențe, de cunoștințe. Metodele și tehnicile interactive de grup se clasifică, după funcția principală didactică în:

a) **Metode de predare - învățare interactivă în grup:** metoda predării / învățării reciproce (Reciprocal teaching - Palinscar); metoda "mozaicului" (Jigsaw); citirea cuprinzătoare; metoda "Cascadei" (Cascade); metoda "Piramidei"; învățarea dramatizată.

b) **Metode de stimulare a creativității:** "Brainstorming"; "Explozia stelară"; "Metoda pălăriilor gânditoare"; "Caruselul"; "Multi-voting"; "Masa rotundă"; interviul de grup; studiul de caz; "Incidentul critic"; "Phillips 6/6"; "Tehnica 6/3/5"; "Metoda Frisco".

c) **Metode de cercetare în grup:** tema / proiectul de cercetare în grup; experimentul pe echipe; portofoliul de grup; SINELG (Sistemul Interactiv de Notare pentru Eficientizarea Lecturii și a Gândirii); Mozaicul; Cubul; Inteligențele multiple; Ciorchinele; Turul galeriei; Tehnica Lotus-Floarea de nufăr; Explozia stelară; Metoda FRISCO; Metoda RAI.

Nu insist asupra descrierii fiecărei metode deoarece intenția mea este de a oferi câteva exemple eficiente folosite de mine la clasă, care au stârnit interesul elevilor și au fost aplicate cu succes. Astfel, la clasa a V-a am folosit cu succes metoda “Inteligențelor multiple” (8 inteligențe) în elaborarea unui portofoliu colectiv, la unitatea “**De-a ce mă joc. . .**”, textul suport fiind “**Vizită**” de I. L. Caragiale. Această activitate, alcătuirea portofoliului și prelucrarea lui, poate fi desfășurată și secvențial, elementele componente putând fi discutate la orele de curs, pe măsură ce sunt elaborate (de la o oră la alta), ca teme diferențiat acordate, nu suplimentar, celor curente. **Exemple de cerințe pentru fiecare tip de inteligență:**

Tema nr. 1

- Realizează un desen, o planșă colorată sau o acuarelă, care să reprezinte scena vizitei, din opera cu același nume a lui Caragiale, așa cum ți-o imaginezi tu.

- Transpune, în relief, din resturi de pânză sau prin colaje, din păpuși sau plastilină, oridin orice alt material pe care-l consideri potrivit, chipul celor trei personaje ale schiței „Vizită”, de I. L. Caragiale, cât mai expresiv posibil.

Tema nr. 2

- Imaginează-ți că ai ocazia de a dialoga cu Ionel, personajul principal al lecturii studiate de tine. Este în „toane bune” și e dispus să-ți dea atenție. Alege-ți un coleg, despre care știi că este bun interpret al textelor compuse.

- Compuneți, împreună, o suită de minimum zece întrebări, pe care să i le adresați maiorașului, legate de comportamentul său în timpul vizitei amicului mamei sale, cu ocazia onomasticii cu bucluc.

- *Numerotați-le*, în ordinea pe care o considerați logică, respectând un anumit plan (de exemplu, în ordinea năzbâtiilor săvârșite de el, sau cea a interesului vostru personal, adică. . . după cum vi se pare mai interesant. . .).

Tema nr. 3

- Ce alte variante ale întrebărilor formulate de colegii voștri puteți oferi, care vi se par mai clare sau mai nuanțate, pentru a afla cât mai multe de la Ionel, despre el însuși?

- Ajutați-i pe colegii voștri cu aprecieri și noi întrebări, pe care să i le adreseze năzdrăvanului Ionel.

Tema nr. 4

- Imaginează-ți că ai devenit, prin miracol, chiar Ionel, personajul lecturii studiate.

- Răspunde, în scris, întrebărilor formulate de colegii tăi, încercând să-ți închipui cum ar (ai) fi gândit sau reacționat, ca adevărat erou al schiței lui Caragiale.

- Alege-ți un ajutor în această activitate, bun interpret al răspunsurilor formulate împreună, care să poată interpreta cât mai sugestiv textul cu răspunsurile tale, „regizând” împreună modul de reprezentare.

Tema nr. 5

- Închipuindu-vă că sunteți chiar pe personajul principal al schiței lui Caragiale, Ionel, compuneți, pe o pagină – o pagină și jumătate, un eseu, monologul eroului, prin care acesta își arată, în mod direct, toată lipsa de bun simț ce l-a transformat într-un simbol al proastei educații.

- Imaginați, din punctul lui de vedere, posibilele motive care l-au determinat să aibă un asemenea comportament, în timpul vizitei.

Tema nr. 6

- Bizuindu-vă pe propria putere de a judeca, ori chiar consultându-vă părinții, prietenii, colegii (facultativ), scrieți o suită de cel puțin zece sugestii, sfaturi, pe care le-ați adresa doamnei Popescu, în vederea transformării micului ”terorist” al celorlalți, Ionel, într-un „băiat bun”.

- Imaginați soluții care ar viza-o chiar pe mama eroului.

Tema nr. 7

- Alcătuieste un colaj, din imagini din viața plantelor și a animalelor, care să oglindească ideea de armonie, echilibru, frumusețe, folosind decupaje, reproduceri de pe internet. Însoțește-le cu mici comentarii personale.

- Alcătuieste un colaj cu imagini din viața plantelor și a animalelor, care să oglindească ideea de dezechilibru, folosind decupaje, reproduceri de pe internet. Exprimă-ți, alăturat, punctul de vedere, o impresie, o constatare pe care imaginile ți-o sugerează.

Tema nr. 8

- Imaginează-ți că ești chiar d-na Popescu (sau musafirul ei), personaj al schiței „Vizită. . .”, de I. L. Caragiale, Scrie, pe cel mult o pagină și jumătate, pentru colegii tăi mai mici, din clasa a IV-a, un eseu cu titlul „Pagină de jurnal”, în care să dezvălui, din perspectiva acesteia (acestuia), sub formă monologată, impresiile, cu privire la ziua sărbătoririi lui Ionel.

Metodele inovative de învățare au mult mai mare succes la elevi, le captează atenția și le stârnesc interesul pe o perioadă mai mare de timp. Metoda folosită pentru a-i face să conștientizeze efectele negative ale comportamentului lui Ionel a avut mare succes, temele au fost primite și rezolvate cu entuziasm, de aceea consider ca astfel de metode, folosite la clasă în procesul de predare

- învățare – evaluare, sunt mai utile, mai eficiente în crearea competențelor –cheie în comportamentul elevilor și în pregătirea lor pentru viață. Profesorul nu mai este cel care ține o prelegere în fața elevilor, ci e mediator și îndrumător în activitatea de învățare pe care aceștia o parcurg. Predarea se realizează prin utilizarea unor metode activ – participative care să solicite interesul, creativitatea, imaginația, implicarea și participarea elevului, în scopul însușirii unor cunoștințe care să-i folosească.

Bibliografie

1. Cerghit, I, 2006, Metode de învățământ, , editura Polirom, Iași.
2. Ionescu, M. , Radu I. , Didactica modernă, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2001.
3. Moise, C. , 1996, Concepte didactice fundamentale, Ankarom, Iași.

EDUCAȚIA DE IERI ȘI DE AZI

Georgeta POPESCU

Școala Gimnazială „Constantin Gheorghiu” Podari, Dolj

Educația este o activitate cu obiectivul de a pregăti oamenii ca element activ al vieții sociale. Cuvântul educație derivă din substantivul „educatio”, care înseamnă creștere, hrănire, cultivare.

Educația diferă de la o etapă istorică la alta în funcție de condițiile materiale și spirituale ale societății, fiind un fenomen social, specific uman, care apare odată cu societatea, dintr-o anumită necesitate proprie acesteia, aceea a dezvoltării omului ca om, ca forță de muncă și ființă socială.

În succesiunea epocilor istorice idealul, conținuturile, modalitățile, finalitățile educației s-au schimbat, au evoluat și s-au perfecționat. Educația este deci influențată de schimbările istorice, ea apărând odată cu societatea din comuna primitivă.

Din cele mai vechi timpuri, oamenii au fost însoțiți de educație, importanța acesteia sporind cu fiecare generație. Educația reprezintă fundamentul vieții oricărui om cu ajutorul căreia s-au putut dezvolta percepția despre lume, gândirea, stilul de viață, conservarea valorilor sociale, dar și spirituale. Unul dintre rolurile cele mai importante ale educației este acela de a influența, transforma și dezvolta personalitatea indivizilor. Procesul acesteia este influențat atât de factorii genetici, cât și de mediile educogene în care individul se află la un moment dat.

Provocările perioadei în care trăim, dezinteresul pentru școală al elevilor și permanenta transformare a lumii din jurul nostru ne cer să ne reorientăm mereu și să ne restructurăm modul de abordare, în primul rând readaptându-ne noi înșine. Educația este foarte importantă și nu este legată strict de orele din programul zilnic de la școală. Un copil învață din activitățile extrașcolare, din participarea la proiecte și din timpul petrecut alături de părinții săi.

Educația presupune două persoane: una care dorește să împărtășească ceea ce știe și una care dorește să primească darul de preț – știința celui alt.

Am reușit să fac lucrurile bine pentru că am vrut să-i învăț, iar ei au vrut să învețe. Nu aveam computer, nu aveam proiector, nu aveam internet, și totuși, aveau cărți, aveau prieteni, aveau timp să facă teme, aveau încredere în oamenii mari, nu veneau părinții la școală să se plângă de frigul din școală sau de prea multe teme și toți învățau.

În prezent, am bănci noi, computer, proiector, legătură la internet, am copii îmbrăcați modern, care vin la școală cu mașina părinților, au ghiozdane cu roți, tabletă și telefon. Sunt ocupați, fac diferite sporturi, vorbesc pe diferite rețele sociale, știu multe lucruri și se pot lăuda că dacă nu știu, caută pe internet.

Putem pune întrebarea: Ce învață copiii zilelor noastre? Ne dorim să-i pregătim pentru viață, să-i lăsăm să aleagă ce-i interesează, să trieze informațiile care îi bombardează, să facă ceea ce noi vrem de la ei. Și uităm că sunt totuși copii. E adevărat că învață repede, sunt de mici obișnuiți cu tehnologia, dar nu au răbdare, nu-și ordonează dorințele, sunt mereu nemulțumiți, nu au timp să se joace, mai mult pe telefon. Temele au devenit interzise sau opționale, învățăm din clasa întâi să adunăm trecând peste ordin, din clasa a doua citim texte de două pagini, dăm teste de evaluare națională, participăm la concursuri județene sau naționale, dar copiii noștri nu știu să se joace, nu știu să șoptească, nu au răbdare să asculte o poveste, nu cântă și nu se joacă afară. Cărțile nu le mai sunt prieteni, li se pare că școala e un alt tărâm de joacă. Creștem copii independenți, care știu să spună „Nu vreau!” și care nu știu ce este mila, generozitatea, ajutorul sau prietenia.

Aici intervine relația părinte-cadru didactic. Fiecare își are rolul său, dacă nu se lucrează în echipă rezultatele nu vor fi cele așteptate. Îi apreciez pe acei părinți care insuflă copilului dorința de a ști, dorința de a intra în competiție corectă cu ceilalți. Ei sunt cei care „construiesc” un copil modern: informat, curios, serios, creativ, implicat în propria formare. Sunt bucuroasă când părintele îi oferă copilului ocazia să învețe, în situații diferite, când îi acordă o parte mai mare sau mai mică din timpul său, îl învață semnificația binelui, să fie tolerant și să iubească natura.

Învățarea transdisciplinară din școala zilelor noastre îi ajută să se ancoreze mai bine în prezent. Educație se face și prin activitățile extrașcolare. Acțiunile de acest fel scot la iveală sufletul

copilului, inițiază prietenii, descoperă pasiuni, îndrumă interese. Cadrul didactic este cel care alege felul activității, locul de desfășurare, formează echipe și sugerează teme de cercetare. Prin astfel de activități copiii vor învăța să aprecieze frumosul, să iubească și să protejeze natura, vor scrie poezie sau proză, vor recita, își vor dori să fie actori, să cânte și să danseze. Orice copil este special dacă i se crează condiții să arate de ce este special. În activitățile extrașcolare își urmează dorințele și aspirațiile personale datorită încrederii inspirate și curajului insuflat de cadru didactic. Orice activitate coborâtă din minte în sufletul copilului are o frumusețe aparte. Îl învață să fie curios, să descopere, să aprecieze, să aleagă, să fie creativ, să pună în valoare ceea ce are. Valențele informaționale și corelative ale activităților extrașcolare sunt multiple. Ele devin eficiente dacă au constanță și atractivitate. Definitiv este dorința cadrului didactic de a pune în valoare calitățile elevilor săi în orice moment, în orice loc, cu orice ocazie.

Trăim vremuri în care transformările pe tărâmul tehnic, economic și social se succed cu repeziciune. Ce este nou azi nu mai este nou mâine. Așa că este nevoie ca tinerii să fie conectați în permanență la informație, să fie capabili să se adapteze din mers la schimbările survenite pe piața muncii, la bursa profesiunilor din întreaga Uniune Europeană. Adaptabilitatea, atingerea unor ținte înalte și dezvoltarea spiritului antreprenorial sunt criterii esențiale în acest demers al viitorului.

Educație formală și nonformală reprezintă o corelare între ceea ce oferă sistemul educațional și piața muncii. Este foarte important ca drumul profesional pe care tinerii și-l aleg în viață să fie în ton cu pregătirea, harul și pasiunea de a practica o anume meserie.

La nivel european, s-a constatat că există un dezechilibru între ceea ce oferă sistemul educațional și cererea de pe piața forței de muncă. Tocmai de aceea, sunt necesare cursurile de perfecționare continuă, de adaptare profesională la cerințele pieței muncii.

România nu este, din păcate, pe un loc fruntaș în Europa în ceea ce privește formarea profesională a adulților. În contextul actual, școala nu ține pasul cu noile tehnologii și nici cu nevoile de pe piața muncii, dar dacă investim în educație, în formarea profesională, investim în viitorul acestei țări.

Formarea profesională, învățarea continuă trebuie să se facă indiferent de vârstă și trebuie să ne ajute să ne dezvoltăm abilitățile și competențele, fiind o provocare care necesită efort.

Bibliografie

Nicola, I. , *Pedagogie*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1992

Văideanu, G. , *Educația la frontiera dintre milenii*, Editura Politică, București, 1988

<https://www.twinkl.ro/teaching-wiki/educatia>

<https://ro.wikipedia.org>

PREVENIREA ABANDONULUI ȘCOLAR

Prof. învă. primar Nicoleta CIOBANU
Școala Gimnazială Brastavățu

Abandonul școlar constă în decizia de a întrerupe parcursul școlar înainte de finalizarea unui anumit nivel de învățământ. Există definiții ale abandonului școlar care îl asociază pe acesta părăsirii timpurii a unui parcurs educativ, înainte de obținerea unei diplome. La nivelul sistemului românesc de învățământ, elevii sunt declarați în abandon școlar și scoși din evidențele școlare după trei ani de la renunțarea la frecventarea studiilor (conform ROFUIP 2005), perioadă în care elevul are timp să-și reia și continue studiile. Pe de altă parte, indicatorul folosit la nivel național pentru a avea o imagine asupra acestui fenomen, prezentat anual în raportul cu privire la Starea sistemului național de învățământ, este determinat pe baza metodei intrare – ieșire, conform metodologiei Institutului Național de Statistică (INS).

Un rol important în motivarea și menținerea elevilor în sistemul educațional revine, fără îndoială, profesorilor, mediului școlar. Este foarte important schimbul de bune practici între profesori din țări diferite, capacitatea acestora de a prelua și adapta anumite metode, dar și formarea continuă a cadrelor didactice, cunoașterea unor noi modalități de combatere a fenomenului de părăsire timpurie a școlii și de abandon școlar.

O educație adevărată, reală se fundamentează în familie, apoi, ea se continuă în grădiniță și școală. În primul rând ea se realizează prin puterea exemplului și apoi prin cea a cuvântului. Tot ceea ce se săvârșește sub puterea copilului are efect mai puternic decât frazele moralizatoare.

O bună intervenție a cadrului didactic prin însuși procesul educativ pe care-l desfășoară cu copiii poate constitui un mijloc de prevenire a abandonului școlar prin intervenția acestuia la nivelul factorilor de risc – individuali, familiali, școlari a celor determinați de mediul cu potențial delictogen ș. a. d. m. , care-l pot acuza.

Pentru o mai bună intervenție se propune realizarea unui program care să urmărească dezvoltarea competențelor cadrelor didactice de lucru în echipă și de folosire a planificării strategice în vederea identificării factorilor care ar favoriza apariția unor astfel de situații de risc la nivelul școlii, pentru prevenirea și în ultimă instanță pentru rezolvarea unor situații de criză cu efect de abandon școlar.

Factorii de risc cum ar fi cei comportamentali sunt factori care reprezintă ansamblul încălcărilor și abaterilor tinerilor de la normele de conviețuire socială. Delincvența juvenilă se referă la violarea normelor legale de către cei care sunt sub vârsta la care legea tratează oamenii ca adulți.

• **Factorii psihologici.**

În evaluarea diferitelor manifestări delictuale ale tinerilor trebuie ținut cont de factorul, agresivitate, sau de cel de "frustare", de instabilitatea afectivă sau comportamentală.

• **Factorii sociali** și alți factori care pot provoca abandonul școlar.

Ca obiective în cadrul unui program de prevenire a abandonului școlar ar putea fi:

- Identificarea elevilor aflați în abandon sau risc de abandon școlar în vederea menținerii acestora în sistemul învățământului guvernamental de zi.

- Implicarea sistemului familial în reabilitarea școlară și socială a elevului cu risc de abandon școlar.

Sărăcia este de asemenea un factor de abandon școlar care se reflectă la toate nivelurile de vârstă și învățare. Astfel, se afirmă că "cel mai mare abandon se înregistrează în cadrul școlilor de ucenici sau profesionale". De fapt cei care abandonează școala profesională sau clasele de ucenici (unele clase) o fac pentru că, oricum, ei sunt oameni "certați" cu școala.

De asemenea, este menționată aprecierea (fără vreo susținere) potrivit căreia, în mediul rural, abandonul școlar crește iarna, „în condițiile lipsei de subsistență” și din cauza „lipsei hranei sau îmbrăcăminte necesare”. E o simplă părere fără cunoașterea generală a realității. Pe de altă parte, încălzirea vremii, crearea condițiilor naturale de practicare a unor îndeletniciri îi fac pe copii să-și urmeze părinții la muncă, abandonând școala.

Școala a ajuns să fie abandonată, înainte de toate, pentru că, în ziua de azi, nu contează în ierarhii, nu e percepută ca valoare în sine.

Nu se vorbește de asemenea de încrederea populației în instituția școlară, în valorile dobândite, ierarhizate prin cantitatea de învățatură înglobată în ele. De aceea, o campanie serioasă de combatere a abandonului școlar trebuie să însemne, la urma urmei, o extragere a școlii din abandonarea în care se găsește.

Cu toate că trebuie menținută o concentrare puternică asupra predării și învățării, bunăstarea elevilor este important a fi cultivată. În plus, față de crearea unui mediu primitor și sigur, școlile pot juca, de asemenea, un rol important în detectarea acestor situații de agresiune, victimizare, violență sau abuz în interiorul și în afara școlii. Elaborarea strategiilor pentru a face față prevenirii agresiunii este esențială în acest sens. O gamă largă de activități, sprijin și consiliere, inclusiv sprijin emoțional și psihologic pentru abordarea problemelor de sănătate mintală (inclusiv stres, depresie, tulburări post-traumatice), ar trebui să fie accesibile cursanților din școală și, dacă este cazul, în legătură cu agențiile și serviciile locale.

Trebuie plecat de la premisa că fiecare copil are valoare și este unic și că fiecare copil poate învăța, indiferent de nevoile lui sociale.

Pentru o mai bună prevenire a abandonului școlar trebuie cunoscute aptitudinile și nevoile fiecărui copil integrat în sistemul de educație, fie el de religie sau etnie diferită față de restul copiilor.

În cazul etniei rrom, cunoașterea obiceiurilor și tradițiilor, fața necunoscută și nebănuită a existenței membrilor ei pune în valoare ceea ce ei înșiși nu mai știu ori nu au reușit să răzbată prin opacitatea segregatismului. Copiilor le oferă identitate și apartenență la neam, le redă mândria de descendenți ai poporului lor, răspândit prin numeroase teritorii, le crează o "unicitate pozitivă" – adică aceea care ascunde comoara trăsăturilor caracteristice unui popor.

"Unicitatea pozitivă" care în esență arată demnitatea neamului lor, se opune aceleia "negativă", aceea care a fost impusă mediatizării care condamnă la inhibare, la izolare.

Așadar, copilul, fie că este integrat într-un sistem de învățământ preprimar, primar, gimnazial, liceal, profesional, universitar, trebuie urmărit cu mare atenție cum evoluează, cum se menține în sistemul educativ, făcându-l cât mai eficient prin intervenții oportune atât din partea părinților, educatorilor cât și a comunității din care provine copilul pentru o mai mare siguranță în prevenirea abandonului școlar.

Câteva soluții pentru limitarea fenomenului de abandon școlar ar putea fi reprezentate de:

- implicarea elevului ca agent activ al propriei formări;
- dezvoltarea unor servicii educaționale de calitate;
- susținerea economică a elevilor aflați în situații de risc;
- optimizarea parteneriatului școală- familie – comunitate.

Educația pentru toți este o nevoie a epocii noastre. Depinde de fiecare dascăl în parte, de responsabilitatea și implicarea tuturor ca ea să devină o realitate din care fiecare să învețe și să se dezvolte.

Bibliografie:

- "Revista învățământului preșcolar" - Ministerul Educației și Cercetării – Institutul de Științe ale Educației – București, 2006;
- Bernstein, Basil – „Studii de sociologie a educației”, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1978;
- Gordon, T. , Burch, N. - „Profesorul eficient – programul Gordon pentru îmbunătățirea relației cu elevii”, Editura Trei, București, 2011;
- Neamțu, Cristina- „Devianța școlară”, Ed. Polirom, Iași, 2003;
- I. S. E. - „Copii care nu merg la școală”, București, 2012;
- Șchiopu, Ursula- Dicționar de psihologie, Editura Babel, București, 1997;

“MAI MULT VERDE, PENTRU TINE, PENTRU NOI!” PROIECT EDUCATIV JUDEȚEAN

Prof. Glicheria-Irina PLĂSTOI
Liceul Tehnologic Roșia-Jiu, Fărcășești

“Educația copilului trebuie să urmărească dezvoltarea respectului față de mediul natural”
(Art. 29, Convenția cu privire la Drepturile Copilului)

Corelarea intereselor umanității în conformitate cu legile naturii este unica premisă a continuității vieții pe Terra. Acțiunea de protecție a mediului se poate realiza pe deplin, numai prin asocierea măsurilor de ordin juridic și administrativ cu cele de ordin educațional. Schimbarea mentalității oamenilor nu este ușoară, dar fără o educație în acest sens, orice acțiune de ocrotire a mediului este sortită eșecului.

Educația ecologică se poate realiza în mod deosebit, prin școală și mass-media, având motivație logică. Educația ecologică se bazează pe conștientizarea care are acest unic țel – acela de a proteja natura, de a o face să-și păstreze sănătatea de care depinde în final, sănătatea noastră, a oamenilor. Vindecarea naturii de nocivitățile de tot felul, existente în atmosferă, sol și apă, nu se poate face fără conștientizare și fără o pregătire ecologică efectivă a noastră, a tuturor.

Educația ecologică începe, sau ar trebui să înceapă, din frageda copilărie. Ea contribuie la formarea unei conștiințe ecologice și a unei gândiri ecologice despre natură, din care rezultă o comportare atentă și corectă față de ea. În cadrul lecțiilor, în funcție de caz, este necesar a se aborda probleme de ecologie care să contribuie gradat la formarea conștiinței ecologice.

Proiectul MAI MULT VERDE, PENTRU TINE, PENTRU NOI! este un proiect bazat pe necesitatea formării de abilități și comportamente pozitive, necesare pentru menținerea și îmbunătățirea calității mediului, astfel încât să se prevină problemele de mediu în viitor.

Proiectul educativ a avut ca parteneri: Școala Gimnazială Nr. 1 Rovinari, Grădinița cu Program Prelungit, Rovinari, Școala Gimnazială Nr. 3 Rovinari, Școala Gimnazială Scoarța, Școala Gimnazială Ciuperceni, Liceul Teologic Târgu Jiu, Școala Gimnazială Constantin Săvoiu.

La activitate au participat 250 de participanți, școala noastră fiind reprezentată de un număr de 170 elevi și cadre didactice.

Scopul activităților: însușirea de cunoștințe, formarea de abilități și comportamente necesare pentru menținerea și îmbunătățirea calității mediului, astfel încât să prevină problemele de mediu în viitor.

Obiectivele proiectului au fost:

- dezvoltarea sensibilității față de mediul înconjurător și problemele lui; formarea atitudinii de respect față de mediu: starea de sănătate a fiecăruia (fizică și mentală) este în strânsă legătură cu caracteristicile mediului în care trăiește;

- implicarea elevilor în acțiuni de protecția mediului;
- aplicarea principiilor drepturilor omului în acțiuni de protecție a mediului.
- dezvoltarea spiritului de competiție;
- dezvoltarea simțului estetic și practic;
- dezvoltarea libertății de exprimare a copiilor;
- promovarea imaginii școlii în comunitatea locală.

Desfășurare:

PROIECTUL EDUCATIV JUDEȚEAN- “MAI MULT VERDE, PENTRU TINE, PENTRU NOI!” a avut două secțiuni adresate elevilor din învățământul preșcolar, primar, gimnazial și liceal; cadrelor didactice și reprezentanții organizațiilor nonguvernamentale care desfășoară activități educaționale și/sau culturale.

Concursul de creație pentru elevi a avut trei secțiuni: secțiunea I-lucrări artistico-plastice; secțiunea II-creații literare; secțiunea III- filmulețe, postere și Prezentări Power Point. Cadrele didactice au prezentat comunicări pe tema „Dezvoltării conștiinței și conduitei ecologice la elevi”. Au

fost jurizate lucrările primite de la elevi, fiind acordate premiile I,II,III și mențiuni pe fiecare ciclu de învățământ în parte: grădiniță, primar, gimnazial și liceal. Juriul a fost alcătuit din profesori ai Liceului Tehnologic Roșia-Jiu, Fărcășești precum și proveniți din instituțiile partenere.

Pe 27 mai 2022 a avut loc activitatea principală din proiect și anume „Dezvoltarea conștiinței și conduitei ecologice la elevi”, adresată cadrelor didactice, în cadrul căreia s-au susținut eseurile pe tema mai sus menționată. Activitatea a avut loc în incinta Liceului Tehnologic Roșia-Jiu, Fărcășești. Au participat un număr de 20 de cadre didactice dintre care 14 si-au susținut eseurile.

Activitățile proiectului au fost mediatizate și diseminate pe diferite site-uri din domeniul educației , pe platforme, publicații locale și mass-media.

RECUPERAREA COPIILOR CU AUTISM

Prof. învă. preșcolar Tamara Mihaela MEHEDIŢIANU
Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă „Sf. Vasile”, Craiova

Încă din primele lucrări, care abordează autismul în mod conștient, (Leon Kanner, anii '40) și până în zilele noastre, nu s-a reușit să se ajungă la o unitate de vederi cu privire la explicarea acestui complicat sindrom și departajarea tranșantă a caracteristicilor ce îl definesc din contextul altor forme de tulburări mai mult sau mai puțin asemănătoare. Deși au fost făcute progrese evidente în elucidarea problemelor respective, rămân încă altele care se cer a fi lămurite. Din literatura de specialitate se poate remarca faptul că dintre toate formele de handicap, autismul este unul din conceptele cele mai controversate.

Până în prezent nu au fost obținute rezultate deosebite în educarea copiilor cu autism, ceea ce face ca prognosticul să fie mai mult negativ. Deși au fost făcute nenumărate încercări și la noi și în străinătate cu metode și tehnici diverse, procesul educațional-recuperativ nu a răspuns așteptărilor. Spre exemplu, în urma intervențiilor educaționale ale lui Kanner și Eisenberg asupra a 63 de copii cu autism, numai la 3 a fost obținută o ameliorare relativ bună, la 14 o îmbunătățire medie, iar la 46 rezultatele au fost slabe. Datele obținute de Rutter asupra a 64 de copii tratați la spitalul Maudsley din Londra, confirmă cele de mai sus. Astfel, din aceștia numai 17% au reușit să se integreze social și aveau un loc de muncă, 19% au reușit relativ să se integreze social fără să se poată desprinde de o protecție deosebită, iar 64% au rămas cu tulburări accentuate ce îi făceau dependenți de cei din jur.

În acest context, sunt subliniate câteva aspecte mai importante. Nivelul de achiziție a unui limbaj funcțional minim prezintă un indicator semnificativ pentru reușita recuperării și integrării sociale a subiectului autist. Strâns legat de limbaj este IQ-ul, care e deficitar proporțional cu afecțiunile de comunicare verbală. În fine, deși recuperarea în autism este centrată pe achiziția limbajului, dificultățile cele mai pregnante se înregistrează pe acest plan, dar intervențiile ce se fac nu pot fi desprinse din acțiunea complexă asupra tuturor palierelor activității psihice și comportamentale ale subiectului.

În procesul educațional-recuperativ au fost experimentate și aplicate diferite programe mai mult sau mai puțin asemănătoare. Dat fiind dificultățile intervențiilor și absența progreselor în majoritatea cazurilor, inițial s-a pornit de la o schemă extrem de simplificată, pe principiul S→R care se reducea, în fapt, la un fel de dresaj ce nu era menit să valorifice potențialul psihic minim al subiectului. Unele rezultate obținute se bazau pe formula de reflexe condiționate și automatizări ca reacții de răspuns la o situație-stimul. Reacțiile de răspuns se pierdeau cu timpul dacă nu erau repetate continuu. În plus, subiectul nu putea elabora un răspuns adecvat la o situație nouă sau, mai ales, la un complex de stimuli. În acest context a fost dezvoltată cunoscuta metodă *Applied Behavioral Analysis* (ABA) care are la bază principiul clasic al condiționării aparente. Metoda respectivă vizează întărirea și formarea oricărui comportament pozitiv prin imitarea terapeutului/adultului, formarea abilităților de limbaj receptiv și expresiv, inițierea în unele activități de tip școlar și activități de autoservire etc. Durata terapeutică prin această metodă este relativ lungă, de circa doi ani sau mai mult cu activități derulate de 20-40 de ore pe săptămână.

Pe timpul activităților sunt antrenați și părinții copiilor autiști în vederea dezvoltării abilităților de continuare a programului și în afara centrului terapeutic. În același timp, este indicat să se stabilească un contact activ între copiii autiști și copiii normali. Deși unele programe mai conțin astăzi elemente bazate pe o asemenea schemă, ea a fost depășită în cele mai multe dintre acestea. Mai mult, se apreciază că orice program recuperativ nu trebuie să se adreseze exclusiv subiectului, ci în egală măsură și părinților/familiei acestuia, atât pentru a înțelege comportamentul autist, cât și pentru a asigura continuarea și consolidarea achizițiilor pozitive prin intervenții de calitate.

Două aspecte sunt de subliniat: primul aspect se referă la faptul că până în prezent, cu toate eforturile depuse, nu s-a reușit să se elaboreze o metodă recuperativă pentru autism unanim acceptată (ca de altfel nici un tratament medicamentos cu eficiență sigură) și care să asigure o recuperare

general-normală pentru subiectul autist, iar al doilea aspect asupra căruia specialiștii manifestă consens are în vedere că intervențiile educațional-recuperative (ca și cele medicale) puse în practică încă din perioadele timpurii de vârstă pentru copilul autist contribuie într-o măsură mai mare la înlăturarea unor comportamente deficitare și dezvoltarea unor modalități acționale adaptative la mediul înconjurător.

Metode de evaluare și diagnosticare a autismului

Examenul psihologic al copilului autist constituie un demers ale cărui aspecte practice, tehnice și clinice au un statut specific. Astfel, evaluarea capacităților cognitive și sociale, precum și evaluarea comportamentului sunt indispensabile pentru precizarea diagnosticului și pentru prefigurarea indicațiilor terapeutice. Tulburările de comportament ale copilului autist fac uneori extrem de dificilă utilizarea metodelor de examinare standardizată. Evaluarea trebuie să țină seama de antecedentele copilului, examinatorul practicând, cel mai adesea, o metodologie multiplă de cercetare a cazului.

În evaluarea autismului se utilizează probe de tipul scalelor de evaluare, care sunt destinate înregistrării comportamentului unui subiect într-o situație concretă, reală în manieră obiectivă, precisă. Comparativ cu testele, scalele de evaluare nu necesită participarea subiectului examinat (care în cazul autiștilor este adeseori dificil de realizat). Scalele de evaluare se bazează pe intervenția unui observator competent, care poate utiliza și ajutorul altor persoane care cunosc bine subiectul, asigurând în acest fel o completare echilibrată a itemilor probei respective. Ele permit măsurarea intensităților unor comportamente sau simptome la un moment dat. Scalele de evaluare nu sunt chestionare, ci sunt probe complexe care conțin procedee destinate înregistrării și cuantificării informației obținute despre un subiect pe baza sesizării unor simptome obiective. Simptomul unei scale poate fi definit ca fiind „orice fenomen anormal în comportamentul, atitudinea sau ideile subiectului” (Debray, 1969), cuantificat de la 0 la un maxim, sau de la absent la foarte important.

Aceste instrumente se pot prezenta sub diverse forme, cum ar fi:

- chestionare;
- liste de simptome care trebuie scoase în evidență-checklist;
- inventare;
- scale de apreciere.

Scalele de evaluare trebuie diferențiate de testele psihologice de eficiență sau de testele de personalitate, care presupun existența unui material și a unor probe standardizate și de scalele de diagnostic destinate includerii unui subiect într-o categorie nozologică (exemplu: depistarea subiecților cu diverse handicapuri, tulburări de dezvoltare sau de învățare). Sistemele evaluării clinice (scale, chestionare etc.) au ca punct de plecare listele simptomelor comportamentale, cărora le sunt aplicate elemente de măsură, permițând aprecierea diverselor grade de intensitate sau de frecvență.

Clasificarea generală a scalelor de evaluare:

A. Scalele de autoevaluare – sunt administrate subiectului însuși sub forma unui chestionar care urmează a fi completat sau a unor fișe de clasat. Este, astfel, evitată intervenția unui intermediar. Folosirea acestor scale este limitată la subiecții cooperanți care înțeleg termenii utilizați. La copii, acest tip de scală poate fi folosit începând de la 8-9 ani.

B. Scalele de evaluare cu evaluator extern – în care notele sunt atribuite în urma unui examen psihiatric clasic. Examinatorul va aprecia în această situație următoarele aspecte:

- relațiile subiectului;
- comportamentul subiectului;
- relațiile anturajului despre subiect.

C. Scalele de comportament – sunt completate după observarea prelungită a comportamentelor subiectului în diverse situații spontane sau provocate. Se utilizează cu precădere în evaluarea polideficiențelor și autiștilor.

Pe plan mondial, cele mai răspândite scale de evaluare și chestionare folosite pentru diagnosticarea autismului sunt:

- Chestionarul diagnostic E2 Rimland;
- Scala de evaluare a comportamentului pentru copiii autiști și atipici Ruttenberg;
- Scala de observație a comportamentului Freeman (SOC) 1978;

- Lista de verificare a comportamentelor autiste Krug;
- Interviul de diagnostic autist Rutter 1988, completat de Couteur 1989;
- Scala de evaluare a comportamentelor autiste ECA –scala Bretonneau I, 1973, cu ultima versiune ECA III 1985;
- Profilul psihoeducațional Schopler PPE 1976, revizuit în 1979.

Bibliografie:

- Verza, Emil, „*Tratat de logopedie*”, vol. II, Editura Semne, București, 2009.
- Popovici, Doru Vlad; Racu, Sergiu, „*Recuperarea copiilor cu polihandicap*”, Tipografia Centrală, Chișinău, 2012

REDUCEREA ABANDONULUI ȘCOLAR

Prof. Florentina NICOLAESCU
L.T.S. „Beethoven”, Craiova

Specialiștii din domeniile psiho-pedagogiei și psiho-sociologiei definesc abandonul școlar drept o "conduită de evaziune definitivă ce constă în încetarea frecventării școlii, părăsirea sistemului educativ indiferent de nivelul la care s-a ajuns, înaintea obținerii unei calificări sau pregătiri profesionale complete sau înaintea încheierii actului de studii început"

Fenomen cu o dinamică spectaculoasă în ultimele decenii, absenteismul și abandonul școlar sunt definite ca o problemă socială, fiind explicată mai mult prin caracteristicile socioculturale ale mediului de proveniență și aparând mult mai frecvent în mediul urban și în familiile sărace. Absenteismul școlar este un fenomen social îngrijorător de frecvent în ultimii ani, în special în mediile urbane defavorizate socio-economic. Absenteismul este principalul factor asociat cu abandonul școlar, având o înaltă valoare predictivă în raport cu acesta.

La nivelul școlii, abandonul școlar e crescut de repetențiile repetate și frecvente, integrarea insuficientă în colectivul clasei de elevi, de calitatea relațiilor cu profesorii și cu colegii dar și de lipsa unor intervenții preventive.

În România, problema principală legată de participarea școlară nu privește atât de mult înscrierea într-o formă de învățământ, cât mai ales de menținerea copiilor la școală.

În urma aplicării în școala noastră a chestionarului pentru stabilirea cauzelor abandonului, am constatat ca principalele 3 cauze ar fi:

- Probleme familiale (solicitarea elevilor în scopul desfășurării unor alte activități casnice).
- Probleme de sănătate (anumite boli care îi afectează și care presupun repaus sau izolarea)
- Lipsa de certitudine că diploma dobândită îi va ajuta în carieră (mulți dintre elevi au dat

destule exemple de situații concrete în care diploma nu a fost unul din criteriile importante în dobândirea unei profesii)

Pandemia și criza economică a dus la o creștere a absenteismului și abandonului școlar, iar creșterea numărului populației afectate de sărăcie va conduce și la creșterea fenomenului de abandon școlar. Cei mai importanți factori care duc la abandonul școlar, sunt: elevul și familia sa, comunitatea și școala.

Intervențiile trebuie derulate pe mai multe niveluri: la nivelul copilului și al familiei trebuie asigurat accesul la prestațiile și serviciile sociale comunitare, inclusiv la serviciile de educație parentală.

La nivelul comunității trebuie derulate campanii de conștientizare a importanței pe care o are educația pentru ieșirea din cercul vicios al excluziunii sociale și pentru mobilizarea actorilor comunitari în rezolvarea problemelor concrete ale comunității respective care împiedică participarea la educație.

❖ Măsuri de prevenire a abandonului școlar:

- psiho-pedagogice și psihosociologice(urmăresc cultivarea unor relații interpersonale adecvate pentru realizarea unei inserții socio-familiale pozitive);

• socio-profesionale – ele decurg din măsurile psiho-pedagogice și psihosociale, urmărind prevenirea prevenirii riscurilor de abandon;

- psihiatri-

ce (depistarea precoce a minorilor cu diferite probleme caracteriale, comportamentale, emoționale, tendințe agresive);

• juridico-sociale – aceste măsuri permit creșterea gradului de influențare socială prin popularizarea legilor și prin propagandă juridică, în general.

❖ Demersuri și acțiuni:

Comunitățile școlare analizate din perspectiva absenteismului și abandonului școlar propun o serie de demersuri/acțiuni pe care le-au aplicat și au dat roade sau consideră că ar putea fi utile în lupta împotriva acestor două fenomene din educație:

- activități de identificare a copiilor aflați în abandon sau risc de abandon școlar, urmate de măsuri de implicare a familiei în reabilitarea școlară și socială a elevului;
- informarea imediată a părinților cu privire instalarea fenomenului de absenteism școlar;
- discuții purtate, atât cu părinții, cât și cu copiii acestora de către psihologul/consilierul școlar;
- înștiințări privind absențele înregistrate transmise către părinți, la fiecare sfârșit de semestru școlar;
- organizarea semestrială a lectoratelor cu părinții cu implicarea:
 - mediatorului școlar,
 - a psihologului școlii,
 - a preotului,
 - a polițiștilor,
 - a reprezentanților autorităților locale;
- activități pentru îmbunătățirea modului de relaționare și a comunicării părinți – copii
 - ex: cu privire la consecințele în plan emoțional ale violenței asupra copiilor;
- activități cu părinții, la nivelul școlii, sau în cadrul orelor de dirigenție
 - ex: cu tema „De ce chiulesc de la școală?”;
- activități de sprijinirea copiilor pentru a face față dificultăților școlare;
- menținerea în clasă a unei atmosfere care să asigure satisfacerea trebuinței de siguranță afectivă pentru toți elevii;
- metode de predare – învățare atractive;
- promovarea cooperării în clasă, astfel încât și elevii cu performanțe școlare modeste să experimenteze succesul. De asemenea, se urmărește evitarea constituirii unor elite, concomitent cu etichetarea, marginalizarea, celor care nu aparțin elitei;
- comunicarea eficientă:
 - să folosească ascultarea activă,
 - să evite etichetarea elevilor,
 - să critice constructiv,
 - să se focalizeze pe recompensarea elevilor și nu pe sancționarea lor;
- notarea riguroasă a absențelor la fiecare oră de curs.

❖ Concluzii

Comunitățile școlare analizate concluzionează următoarele:

1. Absenteismul și abandonul școlar sunt fenomene cu cauze multiple, dar cele mai multe cauze sunt legate de problemele familiilor.
2. Datorită abandonului școlar tinerii și adulții de astăzi sunt obligați să muncească la negru sau „cu ziua”, fără a se putea angaja cu carte de muncă pe termen lung. Astfel se propagă mai departe starea de sărăcie în propriile familii și modelul părinților fără educație și fără perspectivă.
3. Eforturile școlii și ale asistentului social din comunitate sunt zadarnice fără colaborarea familiei.
4. O primă condiție a prevenirii absenteismului școlar este aceea a sesizării din timp a primelor semne de manifestare ale fenomenului, urmate de foarte bună colaborare între cadrele didactice de la clasă (consiliul clasei) și părinții elevilor.
5. În tot acest proces continuu și consecvent de prevenire și combatere a abandonului școlar, cei trei poli de acțiune ȘCOALA – FAMILIA – COMUNITATEA trebuie să-și unească forțele pentru binele, dezvoltarea și bunăstarea generațiilor prezente și viitoare de elevi.

Există și informații dătătoare de speranțe și care ne onorează, ca profesori ...

În Raportul Europa 2020 România: Politici bazate pe date concrete privind productivitatea, ocuparea forței de muncă și dezvoltarea aptitudinilor (Banca Mondială) se menționează că, deși discrepanțele dintre mediul urban și mediul rural continuă să existe, un element ce contribuie la reducerea acestor diferențe este îmbunătățirea metodelor de predare în școlile noastre, mai ales în

cele din mediul rural. Raportul evidențiază, de asemenea și rolul fundamental al cadrelor didactice în furnizarea unei educații de calitate, iar atragerea celor mai buni profesioniști în domeniu reprezintă o prioritate.

Bibliografie:

- Albu, G. , 2006, Introducere într-o pedagogie a libertății, Ed. Polirom, Iași
- Wikipedia
- <https://acced.isjtulcea.ro/wp-content/uploads/2019/02/Absenteism-si-abandon-scolar-in-comunitatile-din-proiect-1.pdf>
- Ministerul Educației, 2015, Strategia pentru Reducerea Părăsirii Timpurii a Școlii în România 2015-2020, <http://www.edu.ro/index.php/articles/23306>
- Ministerul Educației, 2015, Strategia națională de învățare pe tot parcursul vieții 2015-2020, <http://www.edu.ro/index.php/articles/23305>

CAUZELE ABSENTEISMULUI STUDIU DE CAZ

Laura-Mihaela DOBRE
Liceul Tehnologic Auto, Craiova

Absenteismul este un flagel care a cuprins toate școlile românești. Măsurile de reducere a absenteismului și abandonului școlar sunt identificate în strânsă legătură cu cauzele care generează fenomenul. Cauzele lui pot fi analizate din următoarele perspective:

1. Cauze psihologice, care țin de personalitatea elevului și starea lui de sănătate. Atitudinea față de școală are un rol esențial în succesul sau insuccesul elevului.

Această atitudine este diferită în funcție de vârstă și de mediul în care acesta se dezvoltă. Preșcolarul are o atitudine neutră față de școală. Preșcolarul mare, caracterizat printr-o curiozitate predominant perceptivă, chiar vrea să fie elev.

După câțiva ani, la unii elevi apare dezinteresul manifestat printr-o atitudine negativă față de școală. Această schimbare în atitudine nu apare în mod brusc. Ea are rădăcini în nereușitele de la anumite discipline. Orice eșec care nu este observat la timp poate antrena un proces de inadaptare. Elevul se resemnează sau renunță, devenind indiferent față de școală sau se revoltă împotriva insucceselor pe care nu reușește să le învingă, încearcă anumite compensări prin care vrea să dovedească pentru el însuși că poate să reușească în anumite situații.

Elevul încearcă să evite insuccesul preferând să-și petreacă timpul într-un mediu în care, crede el, se poate remarca și care de regulă este ostil școlii. Din păcate, de cele mai multe ori acest mediu îl reprezintă strada. Astfel apare chiulul.

Riscurile chiulului sunt depresia, consum de toxice legale și ilegale, acte delictuale, abandon școlar.

2. Cauze de natură social-familială:

Elevii care provin din familii dezorganizate, lipsiți de supraveghere din partea părinților (care sunt

foarte ocupați sau plecați în străinătate sau pur și simplu sunt indiferenți față de situația școlară a copiilor), care trăiesc în familii cu părinți aflați mereu în conflict (conflictele generează o atmosferă nefavorabilă pentru copii), lipsiți de un regim rațional de viață și de muncă în familie sunt cei mai expuși abandonului școlar. Un elev lipsit de influențe educative pozitive sau cu stare materială precară, este și el predispus la absenteism și abandon.

Familia joacă, deci, un rol important. Ea trebuie să îl susțină moral pe copil, să strecoare în mintea copilului dragoste, curiozitate, pasiune pentru învățătură. Școala trebuie întipărită în mintea copilului ca un mediu interesant, frumos, atractiv. Școala este locul unde copilul descoperă câte lucruri deosebite poate face el însuși.

Atitudinea pozitivă a familiei față de învățătură favorizează formarea reprezentărilor pozitive despre școală în timp ce una negativă înfrânează, creează frică, duce la fuga de școală.

3. Cauze pedagogice:

- insuficiența pregătire profesională și psiho-pedagogică a unor cadre didactice, precum și lipsa de perfecționare;

- lipsa de preocupare a unor cadre didactice pentru stimularea interesului elevilor față de învățătură;

- cunoașterea insuficientă a elevilor și de aici nerespectarea particularităților de vârstă și individuale ale acestora ;

- insuficiența folosire a metodelor activ-participative, care să stimuleze dezvoltarea capacităților intelectuale ale elevilor;

Dezinteresul cadrelor didactice față de preocupările și de dorințele elevilor este urmat de reticența celor din urmă față de acestea. Elevii au nevoie de un climat afectiv propice învățării, în care să-și pună în valoare aptitudinile și calitățile. Lipsa acestuia îi descurajează și, nu de puține ori, îi alungă din școală în fața computerului sau de-a dreptul în găștile de cartier. Fiecare situație în parte trebuie abordată altfel, în funcție de cauza pregnantă care determină chiulul.

De-a lungul carierei de profesor m-am confruntat deseori cu aceste cazuri, cel mai pregnant îmi apare în memorie elevul S. S a venit în clasa a IX-a la clasa la care eram profesor diriginte.

Era repetent. Firesc, primul gând a fost să descopăr cauzele repetenței. Il cunoșteam din anul anterior, deoarece am fost profesor la clasa lui. Îl știam ca pe un elev bun, care lipsea rar și care totdeauna își făcea tema. Așa l-am și prezentat noilor colegi, în ideea că aceștea îl acceptă mai ușor, dar și pentru a-l încuraja. A rămas repetent pentru că nu a promovat la fizică. Cauza: nenumăratele absențe, la fizică, acumulate (în opinia elevului) din lipsa banilor pentru navetă și din teama că primește notă mică dacă merge la oră.

Opinia colegei mele: "Un golan și un impertinent; ce să mai învețe dacă nici nu ajungea la școală?"

Cu siguranță adevărul este la mijloc. Am decis să-l încurajez și să-l recuperez. Cauzele absenteismului erau evidente:

- de natură social-familială (starea materială precară, lipsa de supraveghere din partea părinților, lipsa influențelor educative pozitive (în familie sau în anturajul lui S.) ,

- dar și de natură pedagogică (cunoașterea insuficientă a elevului).

Pentru început am hotărât că trebuie ajutat să se integreze în noul colectiv, să nu se simtă „repetentul din ultima bancă”, ci un elev care este important în această clasă. A primit spre păstrare cheia de rezervă a clasei.

Pasul următor a fost stabilirea legăturii cu familia. După ce și-a scuzat părinții de câteva ori, că nu pot ajunge la școală, am bănuir că ceva este în neregulă și am hotărât să le transmit invitația de a veni la școală prin altcineva (este greu de comunicat cu părinții, care locuiesc într-un sat izolat, fără telefon.)

După aproximativ o săptămână, elevul, care nu absentase deloc nu era în clasă.

Colegii lui mi-au spus că a fost la prima oră, a aflat că vine tatăl la școală și „a plecat de frica lui, că nu i-a spus că este repetent”.

Reacția lui S. mi-a indicat încă o cauză a absenteismului – atmosfera nefavorabilă din familie. Trebuia să vorbesc neapărat cu tatăl. L-am găsit la ușa clasei în pauza următoare, aproape cu lacrimi în ochi. De trei zile S. nu a fost acasă, deși nu a avut nici o absență la școală. Aveam în față un părinte speriat și furios. După spusele lui îi oferise tot ce a putut. Nu știuse că fiul lui e repetent până să-l invit la școală și nu-l cunoștea pe dirigintele din anul precedent. L-am liniștit, i-am spus unde a greșit (lipsa de supraveghere) și ne-am înțeles ca împreună să-l aducem înapoi în bancă. L-am sfătuit să nu îl pedepsească prea tare și mai ales să nu-l umilească. Din acea zi S. nu a mai venit la școală. Îl vedeau colegii în oraș. I-am transmis că îl rog să măcaute, să-i spun ceva foarte important. A venit după mai multe zile și mai multe mesaje. Îl găsisse și tatăl. Locuia într-o baracă, cu un prieten muncitor. L-am certat cu blândețe, i-am spus și eu ceea ce știa deja , că tata îl caută disperat. A hotărât să se întoarcă la familie și la școală. În perioada următoare l-am chemat cu caietul de notițe și am avut două surprize:

- *prima – avea un singur caiet cu de toate, inclusiv portrete și mașini desenate de el;

- **a doua – desenele erau atât de frumoase, că mi-a încolțit ideea de a crea o mapă cu desene ale lui, care să ilustreze temele discutate la dirigentie. A fost de acord.

Când credeam că totul a intrat în normal, a mai lipsit de câteva zile. Din nou investigații printre elevi și a mai apărut o problemă – S. era agresat de gașca de chiulangii din care făcuse parte până de curând. Discutând cu profesorul consilier, cu agresorii și cu dirigintele acestora, conflictul a fost închis.

Pentru absențele acumulate S. a primit “muștrare scrisă”, iar eu am primit promisiunea că nu mai absentează. De atunci, de la începutul lunii noiembrie nu a mai lipsit.

În noiembrie, de zilele liceului, l-am sfătuit să se înscrie la concursul de desen. A fost apreciat și asta l-a încurajat să se înscrie și la alte concursuri.

În decembrie a fost primul care și-a oferit ajutorul pentru organizarea serbării „Pomului de Crăciun”. Acum S. nu mai este “un caz”. Cred că m-a ajutat mult faptul că îl cunoșteam din anul anterior și că i-am descoperit talentul la desen. Asta ar trebui să facă fiecare profesor – să-și cunoască bine elevii.

Desigur că numai profesorul, fără ajutorul familiei nu poate rezolva toate problemele adolescentului, dar noi, trebuie să le oferim modele și dacă nu-i vom ridiculiza și nu-i vom umili, dacă nu-i vom nedreptăți, dacă vom reuși să-i disciplinăm pe elevii turbulenți în loc să-i dăm afară de la ore, dacă nu le vom sancționa prin notă abaterile disciplinare și dacă vom folosi cât mai des încurajarea și lauda poate că vom reuși să creăm o relație afectivă pozitivă care va determina o scădere a numărului de absențe nemotivate din cataloagele școlare.

Profesorii sunt cei care trebuie să dea dovadă de sensibilitate, de capacitate de anticipare și de cunoaștere a elevilor, de empatie și echilibru afectiv. Trebuie să acorde atenție problemelor pe care elevii trebuie să le clarifice, să nu minimalizeze problemele care îi frământă, să le acorde respect și, poate așa, îi vor readuce în bănci.

Soluțiile adoptate în cazul lui S. pentru îmbunătățirea frecvenței sunt valabile în cele mai multe

cazuri și anume:

- colaborare mai strânsă școală-familie;
- schimbarea mentalității elevilor privind actul de învățare;
- respectarea strictă a regulamentului privind sancțiunile date elevilor pentru absențe nemotivate.

Bibliografie:

1. Stoica M. - *Pedagogie și psihologie*, Editura G. Alexandru, Craiova, 2001
2. Moisin, Anton- *Arta educării copiilor și adolescenților în familie și în școală*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2007;
3. Neamțu C. - *Devianța școlară. Ghid de intervenție în cazul problemelor de comportament ale elevilor*. Editura Polirom, Iași, 2003.
4. [https://www.academia.edu/12080914/PREVENIREA ȘI COMBATEREA ABAND ONU-LUI ȘCOLAR](https://www.academia.edu/12080914/PREVENIREA_SI_COMBATerea_ABAND_ONU-LUI_SCOLAR)

PREVENIREA ABANDONULUI ȘCOLAR

Ana-Maria COLAC
Educ.Maria-Emilia MIREA
G.P.P. Nr. 1, Corabia

O educație adevărată, reală se fundamentează în familie iar apoi, ea se continuă în grădiniță și școală. În primul rând ea se realizează prin puterea exemplului și apoi prin cea a cuvântului. Tot ceea ce se săvârșește sub puterea copilului are efect mai puternic decât frazele moralizatoare. O bună intervenție a cadrului didactic prin însuși procesul educativ pe care-l desfășoară cu copiii poate constitui un mijloc de prevenire a abandonului școlar prin intervenția acestuia la nivelul factorilor de risc – individuali, familiali, școlari a celor determinați de mediul cu potențial delictogen ș. a. d. m. , care-l pot acuza.

Pentru o mai bună intervenție se propune realizarea unui program care să urmărească dezvoltarea competențelor cadrelor didactice de lucru în echipă și de folosire a planificării strategice în vederea identificării factorilor care ar favoriza apariția unor astfel de situații de risc la nivelul școlii, pentru prevenirea și în ultimă instanță pentru rezolvarea unor situații de criză cu efect de abandon școlar.

Factorii de risc cum ar fi cei comportamentali sunt factori care reprezintă ansamblul încălcărilor și abaterilor tinerilor de la normele de conviețuire socială. Delincvența juvenilă se referă la violarea normelor legale de către cei care sunt sub vârsta la care legea tratează oamenii ca adulți.

• Factorii psihologici.

În evaluarea diferitelor manifestări delictuale ale tinerilor trebuie ținut cont de factorul, agresivitate, sau de cel de "frustare", de instabilitatea afectivă sau comportamentală.

• Factorii sociali și alți factori care pot provoca abandonul școlar.

Ca obiective în cadrul unui program de prevenire a abandonului școlar ar putea fi:

- Identificarea elevilor aflați în abandon sau risc de abandon școlar în vederea menținerii acestora în sistemul învățământului guvernamental de zi.
- Implicarea sistemului familial în reabilitarea școlară și socială a elevului cu risc de abandon școlar.
- Creșterea gradului de implicare a comunității locale în soluționarea situațiilor de abandon sau risc de abandon școlar.

În măsura în care aceste obiective vor fi împlinite, abandonul școlar nu va mai reprezenta un pericol imediat de abandon, fiind urmărite în cadrul unui preprogram de prevenție bine organizat. Există și cazuri în care părinții încurajează să încalce normele valorilor școlare prin atitudinea lor față de școală. Ca forme principale de manifestare a deviației școlare putem aminti ca fiind mai grave din punct de vedere social și comportamental: fuga de la școală, absenteismul, abandonul școlar, vandalismul, conduitele violente, toxicomania, copiatul și suicidul.

Una dintre cele mai grave probleme cu care se confruntă învățământul școlar este abandonul școlar.

Dacă înainte de 1989 rata abandonului școlar era foarte scăzută, imediat după schimbarea regimului și trecerea la democrație s-a constatat că elevii tind tot mai mult să părăsească băncile școlii . Ei au fost încurajați și de atitudinea părinților pentru care cartea nu mai reprezintă o prioritate, nici garanția asigurării unui loc de muncă. Mai mult, emigrarea forței de muncă îi afectează tot mai tare pe elevi, care fie că-și urmează părinții fie sunt lăsați în grija unor rude sau cunoștințe apropiate care se ocupă superficial de situația școlară a copiilor. De asemenea se are în vedere reinserția școlară a celor în cauză prin încredințarea unor responsabilități în cadrul colectivelor școlare din care fac parte, depistarea și corectarea anomaliilor comportamentale în relația copil-părinte, intensificarea colaborării școală-familie, pentru identificarea anturajului elevilor și luarea măsurilor adecvate pentru scoaterea lor de sub influența negativă a acestuia.

Sărăcia este de asemenea un factor de abandon școlar care se reflectă la toate nivelurile de vârstă și învățare. Astfel, se afirmă că "cel mai mare abandon se înregistrează în cadrul școlilor de

ucenici sau profesionale" . De fapt cei care abandonează școala profesională sau clasele de ucenici (unele clase) o fac pentru că, oricum, ei sunt oameni "certați" cu școala.

De asemenea, este menționată aprecierea (fără vreo susținere) potrivit căreia, în mediul rural, abandonul școlar crește iarna, „în condițiile lipsei de subsistență” și din cauza „lipsei hranei sau îmbrăcăminte necesare” . E o simplă părere fără cunoașterea generală a realității. Pe de altă parte, încălzirea vremii, crearea condițiilor naturale de practicare a unor îndeletniciri îi fac pe copii să-și urmeze părinții la muncă, abandonând școala.

Școala a ajuns să fie abandonată, înainte de toate, pentru că, în ziua de azi, nu contează în ierarhii, nu e percepută ca valoare în sine.

Nu se vorbește de asemenea de încrederea populației în instituția școlară, în valorile dobândite, ierarhizate prin cantitatea de învățatură înglobată în ele. De aceea, o campanie serioasă de combatere a abandonului școlar trebuie să însemne, la urma urmei, o extragere a școlii din abandonarea în care se găsește.

Abandonul școlar reprezintă conduita de evaziune definitivă ce constă în încetarea frecvenței școlii, părăsirea sistemului educativ indiferent de nivelul la care s-a ajuns, înaintea obținerii unei calificări sau pregătiri profesionale complete sau înaintea încheierii actului de studii început. Cauzele principale ale abandonului școlar sunt cele economice, socioculturale sau religioase, psihologice și pedagogice.

Elevii care abandonează școala sunt cei care s-au făcut remarcați pentru absenteism și alte dificultăți de comportament, pentru care au fost sancționați în repetate rânduri în școală. Elevul care prezintă un risc înalt de abandon școlar-incapabil să se adapteze și să funcționeze adecvat în contextul clasei tradiționale, rezultatele școlare sub medie – nu-și stabilește obiective profesionale, prezintă absenteism, ostilitate față de adulți și reprezentanții autorității școlare, provine dintr-o familie ce experimentează un stres existențial cu probleme economice serioase, nu este implicat în nici-o activitate organizată de școală, nonformală sau formală.

În cadrul învățământului preprimar, cadrul didactic – educatoarea are de asemenea un rol decisiv în formarea conceptului despre școală a copiilor preșcolari și viitori școlari. Comunicarea copilului cu educatoarea fiind extrem de importantă, comunicarea verbală și cea non-verbală. Un alt element în combaterea abandonului școlar este participarea tuturor copiilor la programul educativ, fiecare după forța și posibilitățile sale.

Copiii sunt diferiți, capacitățile lor sunt diferite, dar în grupul de la grădiniță fiecare poate avea un loc, un rol și o valoare.

Evaluarea pe care o poate face educatoarea se referă la competențele și capacitățile educaționale ale fiecărui copil . Aceasta trebuie să identifice:

- o Cum este fiecare
- o Ce știe fiecare
- o Ce face fiecare
- o Cum cooperează cu ceilalți

Trebuie plecat de la premisa că fiecare copil are valoare și este unic și că fiecare copil poate învăța, indiferent de nevoile lui sociale.

Pentru o mai bună prevenire a abandonului școlar trebuie cunoscute aptitudinile și nevoile fiecărui copil integrat în sistemul de educație fie el de religie sau etnie diferită față de restul copiilor.

În cazul etniei rrom, cunoașterea obiceiurilor și tradițiilor, fața necunoscută și nebănuită a existenței membrilor ei pune în valoare ceea ce ei înșiși nu mai știu ori nu au reușit să răzbată prin opacitatea segregacionismului. Copiilor le oferă identitate și apartenență la neam, le redă mândria de descendenți ai poporului lor, răspândit prin numeroase teritorii, le creează o "unicitate pozitivă" – adică aceea care ascunde comoara trăsăturilor caracteristice unui popor.

"Unicitatea pozitivă" care în esență arată demnitatea neamului lor, se opune aceleia "negative", aceea care a fost impusă mediatizării care condamnă la inhibare, la izolare. Așadar, copilul fie că este integrat într-un sistem de învățământ preprimar, primar, gimnazial, liceal, profesional, universitar, trebuie urmărit cu mare atenție cum evoluează cum se mențin în sistemul educativ făcându-l cât mai eficient prin intervenții oportune atât din partea părinților, educatorilor cât și a comunității

din care provine copilul pentru o mai mare siguranță în prevenirea abandonului școlar. Educația pentru toți este o nevoie a epocii noastre. Depinde de fiecare educatoare în parte, de responsabilitatea și implicarea tuturor ca ea să devină o realitate din care fiecare să învețe și să se dezvolte.

Bibliografie:

"Revista învățământului preșcolar" - Ministerul Educației și Cercetării – Institutul de Științe ale Educației – București 2006

SĂ PROMOVĂM TOLERANȚA ÎN EDUCAȚIE!

Daniela Irina POPESCU
Liceul „Traian Vuia”, Craiova

În lumea contemporană, acceptarea și promovarea unui comportament tolerant sunt extreme de importante pentru o conviețuire armonioasă. Trăim într-o epocă marcată de mondializarea economiei și accelerarea mobilității, integrării și interdependenței, urbanizării și mutațiilor în sfera formelor de organizare socială, de libertate de expresie, liberă circulație, de dispariția unor linii nete de demarcație, cum ar fi cele interstatale, interetnice, interconfesionale. Din moment ce nu există în nici o parte a lumii o situație care să nu se caracterizeze prin diversitate, creșterea intoleranței și confruntărilor constituie o amenințare potențială universală. Așadar, un comportament civilizat, tolerant este necesar atât între indivizi cât și în cadrul familiei și comunității. Toleranța semnifică cunoașterea, recunoașterea și acceptarea modului de a fi al persoanelor și grupurilor. O atitudine tolerantă nu interzice, nu împiedică comportamentul unei persoane sau al unui grup chiar dacă se dezaprobă aceea purtare și există cunoștințe și puterea de a interzice sau împiedica.

Educația pentru toleranță aparține paradigmei „noilor educații”, un concept educațional creat de UNESCO la inițiativa profesorului român George Văideanu conform căruia educația pentru toleranță reprezintă “capacitatea de a accepta diversitatea culturală, lingvistică, etnografică, nutrițională etc. , precum și ideea că nu există soluții imediate pentru toate problemele; în sens socio-politic nu presupune acceptarea nonvalorii, a fanatismului, a agresivității etc. ” Această nouă educație se alătură disciplinelor școlare tradiționale în vederea cunoașterii, înțelegerii și respectării diferențelor dintre oameni, diversității culturale, etnice, lingvistice ajutând elevii să conștientizeze individualitatea umană ca valoare fundamentală, să-și dezvolte capacitatea de soluționare a conflictelor, inițiativa și receptivitatea în relațiile interumane, să-și formeze competențe interculturale.

În calitate de educatori, avem misiunea de a promova toleranța și de a încuraja dialogul și dezbaterile libere și deschise, semnalând pericolul nepăsării, neimplicării față de proliferarea intoleranței, discriminării, violenței. Avem responsabilitatea de a inculca elevilor valori umane esențiale: acceptarea diversității umane și culturale și conștientizarea asemănărilor; manifestarea unor atitudini pozitive față de sine și față de ceilalți; cultivarea spiritului de acceptare, cooperare, toleranță, respectul față de sine și față de ceilalți; recunoașterea și acceptarea pluralității ideilor și interpretărilor; pace, armonie, cooperare între oameni. În cadrul orelor de consiliere sau în diverse proiecte educaționale, vom viza obiective cum ar fi: înțelegerea conceptului de toleranță; argumentarea importanței unui comportament tolerant în societate; sensibilizarea elevilor la diversitatea culturală, etnică, socială, religioasă etc. din societate; abordarea pozitivă a diferențelor culturale, sociale, etnice, religioase în mediul educațional; dezaprobarea manifestărilor intolerante observate la colegi; concentrarea asupra valorilor sociale, culturale, etnice etc. care unesc și produc armonie în societate; autoevaluarea comportamentului tolerant prin intermediul testelor, identificarea de caracteristici care descriu comportamentul tolerant și intolerant; formarea gândirii pozitive, a spiritului critic și autocritic, exersarea de către elevi a atitudinilor și comportamentelor tolerante; formarea unui comportament care să prevină conflictele sau să le rezolve prin mijloace non-violente.

Putem utiliza numeroase metode și tehnici în cadrul educației pentru toleranță: explicația, prelegerea interactivă, convorbirea, dezbateră, exemplul, jocul didactic, brainstormingul, simulări, chestionare, expoziție sau concurs de postere. Proiectele educative cu parteneriate între diverse școli de promovare a toleranței și diversității favorizează relațiile constructive, pozitive între elevi și încurajarea comportamentului incluziv. Numeroase activități educative despre diversitate implică înțelegerea de către elevi a unor concepte precum stereotip, prejudecată, discriminare pe diverse criterii: vârstă, dizabilități, sex, înfățișare, grup etnic, includere/excludere socială. Elevii trebuie să înțeleagă modul în care apar stereotipurile și prejudecățile și cum sunt acestea utilizate în mediul familial, social, educațional, să identifice consecințe negative sau pozitive ale prejudecăților și stereotipurilor, să stabilească relații între stereotipuri, prejudecăți și practici de discriminare, să identifice și să aplice modalități de eliminare a gândirii stereotipe și a prejudecăților în mediul social, familial,

educațional. Elevii vor înțelege că demonstrarea toleranței față de ceilalți care au culturi diferite și, uneori, opinii diferite față de ei contribuie la bune relații în cadrul unei comunități. Când oamenii sunt toleranți cu opiniile și culturile altora, există încredere și respect între ei, ceea ce reduce suspiciunea și tensiunea dintre diferitele grupuri de indivizi.

Iată un exemplu de chestionar care îi ajută pe elevi să își autoevalueze comportamentul, și să conștientizeze ce limite de toleranță au în comunicare.

Cât de tolerant ești în comunicare

1. Crezi că ai o idee interesantă, dar nu este susținută de grupul tău. Te superi? a) da; b) nu.
2. Te întâlnești cu prieteni și cineva se oferă să înceapă un joc. Ce ai prefera? a) să participe numai cei care joacă bine; b) să poată juca cei și care nu cunosc regulile.
3. Percepi cu calm o veste care îți este neplăcută? a) da; b) nu.
4. Îmi este greu să ascund faptul că îmi displace o persoană. a) da b) nu
5. Cum reacționezi la o glumă la adresa ta? a) mă enervez, nu-mi plac farsele; b) chiar dacă gluma este neplăcută, nu voi reacționa negativ
6. Poți comunica ușor cu persoane care sunt diferite de tine? a) cu greu; b) nu
7. Un elev la școală stă singur, nu pare niciodată fericit și poartă haine întunecate, simple. Care este reacția ta față de el? a) Te întrebi dacă este în regulă, dar pe el nu îl întrebi niciodată. b) Intri cu el în vorbă și ajungi să îl cunoști.
8. Aduci o prietenă (prieten) cu tine la un eveniment, care devine obiectul atenției tuturor. Cum reacționezi la asta? a) Sincer, îmi este neplăcut că atenția este distrată de la mine în acest fel; b) Sunt fericit pentru el (ea).
9. De obicei, ascult confesiunile prietenilor mei fără prea multă atenție. a) da b) nu.

Punctaj: Notați două puncte pentru răspunsuri: 1b, 2b, 3b, 4b, 5b, 6b, 7b, 8b, 9b. Însumați rezultatul.

0 până la 4 puncte. Ești neclintit. Se pare că încerci cu orice preț să-ți impui părerea altora. Ridici frecvent vocea. Din cauza firii tale încăpățănate, îți este greu să menții relații normale cu persoane care gândesc diferit decât tine, care nu sunt de acord cu ceea ce spui și gândești.

6-12 puncte. Ești capabil să-ți aperi ferm convingerile. Cu siguranță poți avea un dialog, dar dacă este necesar, răzgândește-te. Poți dovedi uneori asprime excesivă, lipsă de respect pentru interlocutor. Și într-un astfel de moment, chiar poți câștiga o ceartă cu o persoană pasivă, cu un caracter slab. Dar poți să fii mai tolerant.

14-18 puncte. Poți accepta orice idee, sau să tratezi cu înțelegere acțiuni pe care nu le aprobi. Ești capabil, cu respect și tact față de interlocutor, să abandonezi opiniile care, după cum s-a dovedit, erau greșite.

Așadar, toleranța înseamnă să-i respectăm pe ceilalți, să ne dezvoltăm capacitatea de a învăța de la alții, de a aprecia diferențele, să respingem prejudecățile și discriminarea, să descoperim caracteristici comune, să acceptăm oamenii așa cum sunt, dar fără a accepta comportamente intolerante. Persoanele tolerante tratează pe ceilalți cu empatie și răbdare, înțeleg importanța refuzului violenței și a adoptării unor mijloace pașnice pentru rezolvarea dezacordurilor și conflictelor. Fără toleranță, pacea nu este posibilă. Cu toleranță, se poate realiza un ansamblu de activități umane și sociale pozitive și o evoluție către o cultură a păcii, cooperării, non-violenței și armoniei.

Bibliografie

Văideanu, George - *UNESCO –50. EDUCAȚIE*, Editura Didactică și Pedagogică RA. , București, 1996

<https://www.britishcouncil.ro/sites/default/files/ghid-respecting-diversity.pdf>

<https://ik-ptz.ru/ro/pedagogy/test-naskolko-vy-tolerantny-test-naskolko-vy-tolerantny-v.html>

<http://www.asociatia-profesorilor.ro/democratie-si-toleranta-noile-educatii.html>

EDUCAȚIA INCLUZIVĂ ÎN CONTEXT EUROPEAN

Prof. Monica CEUCĂ-DIACONESCU

Prof. Isabela Elisa CEALÎCU

Colegiul „Ștefan Odobleja”, Craiova

Învățământul românesc se află în plin proces de reformă, de transformare și modernizare, proces datorat evoluțiilor care au avut și au loc în societatea românească și impus de necesitatea alinierii la standardele Uniunii Europene.

Produsele viitorului vor încorpora o intensă componentă intelectuală, de gândire și creație, în acord cu exigențele societății informaționale, cultural-intensive. Investiția în educație și în formarea oamenilor este cea mai rentabilă pentru dezvoltarea unei societăți pe termen lung. De aceea, instituțiile de învățământ și educație, precum și cele de cercetare științifică sunt privite ca instituții strategice pentru destinul național.

Educația este cea care trebuie să facă o lume mai bună, mai dreaptă, mai iubitoare, în care valorile tradiționale, universale, existențiale să respecte invariabil cultura, tradițiile și dorințele națiunilor și ale fiecărui individ, folosind aceasta pentru propria dezvoltare și propria devenire.

Educația trebuie să răspundă în mod egal necesităților tuturor indivizilor implicați în proces; educația trebuie să fie aptă să ia la cunoștință de drepturile fiecărui individ și să încurajeze respectul reciproc între indivizi, între grupuri etnice și culturale.

Complexitatea crescândă a problematicii lumii contemporane, solicitările și provocările acesteia, pe de o parte și virtuțile și resursele excepționale ale educației, pe de altă parte au condus la regândiri, reconsiderări și redimensionări în sfera conceptuală, teoretică și cea acțională, practică a educației, începând cu revizuirea completă a noțiunii tradiționale de „educație”.

Interdependența dintre dezvoltarea societății și progresul în educație a determinat și determină configurarea și reconfigurarea permanentă de paradigme educaționale, valorizate la nivel macro și micro nivel.

Schimbările din sistemul de educație vor avea efecte în toate componentele societății, fiind pârghia hotărâtoare pentru trecerea la un nou tip de societate. Oamenii sunt chemați să învețe permanent, să învețe să-și amelioreze prin forțe proprii condițiile de viață, să-și proiecteze viitorul cu luciditate și îndrăzneală.

În decembrie 2017, Consiliul European, Parlamentul European și Comisia au aprobat adoptarea pilonului european al drepturilor sociale.

Acordul subliniază importanța dimensiunii sociale, educaționale și culturale a politicilor UE pentru a construi un viitor european comun.

Primul principiu al Pilonului european al drepturilor sociale subliniază că „orice persoană are dreptul la educație, formare profesională și învățare pe tot parcursul vieții favorabile incluziunii și de înaltă calitate pentru a dobândi și a menține competențe care îi permit să participe deplin în societate și să gestioneze cu succes tranzițiile pe piața forței de muncă”.

Promovarea echității, a coeziunii sociale și a cetățeniei active reprezintă unul dintre obiectivele strategice ale cooperării în domeniul educației și formării la nivelul UE.

Raportul comun din 2015 al Comisiei și al Consiliului privind punerea în aplicare a strategiei ET 2020 a stabilit „educația favorabilă incluziunii, egalitatea, echitatea, nediscriminarea și promovarea competențelor civice” ca domenii prioritare pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării.

Strategia Europa 2020 și ET 2020 au stabilit două obiective principale care să fie realizate la nivel european până în 2020:

- ponderea tinerilor cu vârsta cuprinsă între 18 și 24 de ani care au părăsit timpuriu școala ar trebui să fie sub 10 %

- cel puțin 40% din persoanele cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 de ani ar trebui să fi absolvit o formă de învățământ superior

În contribuția sa la summitul social de la Göteborg, Comisia Europeană și-a prezentat viziunea privind crearea unui spațiu european al educației. Această inițiativă subliniază valoarea unei educații de bună calitate, incluzive, încă din copilărie, pentru asigurarea coeziunii și mobilității sociale și pentru crearea unei societăți echitabile.

Această viziune a fost susținută într-o comunicare a Comisiei privind rolul politicilor în domeniul tineretului, educației și culturii în clădirea unei Europe mai puternice, în care se afirmă că unul din obiectivele spațiului european al educației ar trebui să fie sprijinirea statelor membre UE în îmbunătățirea caracterului incluziv al sistemelor lor de educație și formare.

În urma propunerilor Comisiei, au fost deja adoptate mai multe inițiative de politică:

Recomandare a Consiliului privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții

Recomandarea Consiliului privind promovarea valorilor comune, a educației favorabile incluziunii și a dimensiunii europene a predării

În mai 2018, Comisia a adoptat o propunere pentru un nou program Erasmus+, care prevede dublarea bugetului acestui program. Se preconizează că, datorită noului program, alte milioane de tineri europeni din toate mediile sociale vor avea oportunitatea de a studia, de a se forma și de a învăța în străinătate. Programul va include, de asemenea, un cadru european în materie de incluziune și strategii naționale aferente.

Rolul UE în facilitarea unei educații favorabile incluziunii.

Progresele înregistrate de statele membre în ceea ce privește garantarea unei educații favorabile incluziunii sunt monitorizate prin intermediul Semestrului european și al Monitorului educației și formării. De asemenea, Monitorul educației și formării furnizează dovezi cu privire la rolul educației în combaterea inegalităților și promovarea incluziunii sociale.

De asemenea, Comisia a pus în aplicare o gamă largă de măsuri în acest domeniu:

- instituirea unui grup de lucru privind ET 2020 pentru promovarea valorilor comune și a educației favorabile incluziunii, care a elaborat un compendiu online concis de bune practici în domeniu, care poate fi accesat pe Yammer

- o inițiativă care implică „modele de rol” pozitive pentru promovarea incluziunii sociale și prevenirea excluderii și a radicalizării violente în rândul tinerilor

- un set de instrumente pentru persoanele care lucrează cu tineri expuși riscului de marginalizare

- acordarea unui premiu european pentru incluziunea socială prin sport.

În plus, programul Erasmus+ sprijină inițiative și activități care urmăresc elaborarea unor politici și practici inovatoare la nivel local, care să acorde prioritate incluziunii sociale.

Comisia sprijină, de asemenea, următoarele acțiuni:

- extinderea setului european de instrumente școlare, o platformă on-line pentru școli și profesori – acesta oferă exemple de bune practici și resurse pentru introducerea unor abordări colaborative în școli, pentru a îmbunătăți caracterul incluziv și pentru a oferi șanse egale

- extinderea platformei eTwinning, care urmărește să conecteze profesorii și sălile de curs din toată Europa și să sprijine programe de formare pentru profesorii care predau cursuri de educație civică

- furnizarea de stimulente pentru ca instituțiile de învățământ superior să recunoască voluntariatul și să elaboreze programe care combină conținutul academic cu angajamentul civic

- implementarea Corpului european de solidaritate, o nouă inițiativă a UE care le oferă tinerilor șansa de a participa la acțiuni de voluntariat sau de a se implica în proiecte, în propria țară sau în străinătate, cu impact la nivel de comunitate și pe plan regional

- continuarea programului Erasmus+ Virtual Exchange, care le permite tinerilor din Europa și din sudul Mediteranei să se implice în experiențe interculturale marcante online, în cadrul educației lor formale sau non-formale.

Proiectele europene urmăresc desfășurarea unor activități care permit o mai bună informare a copiilor despre membrii U. E. , determinând diferite unități de învățământ să lucreze împreună, ca parteneri, iar pe copii îi ajută să colaboreze unii cu alții, dându-le posibilitatea să-și exprime părerile și speranțele pentru viitor.

Activitatea în cadrul acestor proiecte are o valoare pedagogică deosebită, deoarece contribuie la dezvoltarea comunicării, a încrederii, a înțelegerii, a solidarității și a toleranței reciproce, facili-

tând accesul liber la educație și la exprimare a copiilor și tinerilor prin intermediul activităților multiculturală și educative în spiritul respectului față de diversitate.

Gândite ca o acțiune de implicare a copiilor în problemele UE, proiectele ne oferă resurse informative, platforme de contacte internaționale, sugestii pentru activități ce se pot desfășura sub egida lor.

Liceul este o societate mică, un loc unde se poate practica educația europeană, un loc unde trebuie să se asigure nu numai un bagaj sporit de cunoștințe, dar și formarea unor mentalități noi, europene. Deși rezultatele nu sunt vizibile imediat, important este ca demersul nostru să aibă continuitate pe tot parcursul școlarității, astfel încât, peste ani, elevii noștri să poată fi cetățeni adevărați, capabili să înțeleagă schimbările și să ia decizii înțelepte, adaptându-și comportamentul în beneficiul colectiv și public.

Bibliografie:

1. ***, Didactica Nova, Nr. 4-5-6, anul II, Craiova, 2006
2. Manolescu Marin, Evaluarea școlară, București, Meteor Press, 2004.
3. <https://education.ec.europa.eu/ro/focus-topics/improving-quality/inclusive-education>

PROMOVAREA TIC ÎN ȘCOALĂ – MODALITATE DE REDUCERE A ABANDONULUI ȘCOLAR

Prof. Alina-Simona FLUERAN
Școala Gimnazială Bucovăț, Dolj

Lumea noastră, societatea în care trăim este într-o continuă mișcare. Este un mediu dinamic, în care omul este constrans să trăiască într-un ritm alert și să fie mereu pe fugă.

În urmă cu cațiva zeci de ani educația primită în școală putea să fie, în cele mai multe cazuri, suficientă pentru întreaga viață a unui individ, astăzi situația schimbându-se dramatic.

Educația omului modern trebuie să depășească stadiul de educație orientată pe nivel și să se orienteze către o educație continuă, capabilă să îl pregatească pe individ oriunde s-ar afla și nelimitat în timp.

Nu demult, computerul era considerat un lux la care mulți oameni din România nici nu îndrăzneau să viseze și spuneau că este ceva inutil pentru omenire, o pierdere de timp. Însă anii au trecut, iar mentalitățile românilor au fost schimbate, în prezent lucrurile stând într-o altă lumină, de data aceasta favorabilă tehnologiei.

În sprijinul educației intervin noile tehnologii ale societății informaționale – Tehnologia informațiilor și comunicațiilor (TIC).

Astfel, încet-încet, calculatorul a fost introdus și în școli, mulți copii, cadre didactice, părinți, cercetători s-au implicat în programele educaționale de utilizare a calculatoarelor în școli.

Din categoria mijloacelor didactice folosite în T. I. C. pot fi amintite și instrumentele „smart” (tablete, telefoane, table interactive)

În cadrul Școlii Gimnaziale Bucovăț se derulează un proiect Erasmus+, (Număr contract 2021-1-RO01-KA121-SCH-000007232). Proiectul se derulează în școala noastră începând cu anul școlar 2021/2022 va continua și pe parcursul anului școlar următor. Scopul proiectului este: asigurarea unui cadru optim de lucru, prin folosirea unor instrumente din domeniul TIC pentru desfășurarea unor activități școlare și extrașcolare menite să atragă elevii spre școală, să prevină riscul abandonului școlar și eșecul școlar, să stimuleze creativitatea elevilor și participarea acestora la diferite activități non-formale, extrașcolare, competiții școlare și sporirea interesului pentru disciplinele studiate în cadrul programului orar clasic.

Activitățile din cadrul proiectului se derulează atât în cadrul orelor curriculare, cât și extra-curriculare. Astfel, sunt cel puțin două ore săptămânale la care sunt folosite mijloace T. I. C. (limbi străine, biologie, matematică, educație socială, istorie, geografie, educație tehnologică etc). Ca instrumente multimedia sunt folosite cu precădere tablele interactive din școală, laptopuri, telefoane mobile, videoproiectoare, desktopuri. De asemenea sunt utilizate softuri educaționale achiziționate prin proiect (pachete de lecții interactive, aplicații și platforme educaționale pentru creere de teste, lecții în format digital etc).

Ca activități extrașcolare ce pot fi date ca exemplu pentru integrarea mijloacelor TIC în școală, amintim: concursul „Descrieri geografice”, concurs ce a constat în realizarea de prezentări multimedia legate de diferite zone geografice din țară; activitatea-concurs „Eticheta alimentelor” la care la care elevii participanți au realizat prezentări multimedia prin care se promovează un regim de alimentație sănătos și desene în format A4 cu etichetele unor produse alimentare; activitate de informare/cerc al elevilor în parteneriat cu Poliția Bucovăț – „Siguranța pe internet”; lecții desfășurate utilizând mijloace TIC, lecții interactive etc.

Activitățile din proiect urmăresc formarea de competențe TIC care să fie utilizate de elevi ca instrumente de învățare și autocunoaștere, îmbunătățirea calității educației în școală prin transformarea procesului de predare-învățare, încurajarea elevilor să se implice în diferite activități extrașcolare, menite să le stimuleze creativitatea și interesul pentru diverse proiecte și competiții școlare.

Bibliografie:

Făt, Silvia, Labăr, A. – „Eficiența utilizării noilor tehnologii în educație. EduTIC 2009. Raport de cercetare evaluativă”, București, Centrul pentru Inovare în Educație, 2009
„EDICT – Revista educației” (ISSN 1582 – 909X), ianuarie 2019
Braguța, G. , „Tehnologii Informaționale”, 2013, Chișinău
<http://www.elearning.ro/cisco-in-educatia-preuniversitara>
http://www.elearning.ro/resurse/EduTIC2009_Raport.pdf
http://www.leducat.ro/resurse/software_educational/tehnologii_in_educatie.pdf
<http://www.scoaladevara.eu/program/module/utilizarea-noilor-tehnologii-in-educatie>

MIJLOACELE T.I.C. ÎN COMBATerea PĂRĂSIRII TIMPURII A ȘCOLII

Prof. Alexandra-Mariana DROBANȚU
Școala Gimnazială Bucovăț, Dolj

Calculatorul este foarte util atât elevului, studentului cât și profesorului, însă folosirea acestuia trebuie realizată astfel încât să îmbunătățească calitativ procesul instructiv-educativ, nu să îl îngreuneze. Computerul trebuie folosit astfel încât să urmărească achiziționarea unor cunoștințe și formarea unor deprinderi care să permită elevului să se adapteze cerințelor unei societăți aflată într-o permanentă evoluție. Acesta trebuie să fie pregătit pentru schimbări, să le întâmpine cu entuziasm nu cu frică și rezistență. Dacă elevii sunt orientați cu încredere spre schimbare, ei vor simți nevoia de a fi instruiți cât mai bine pentru a face față noilor tipuri de profesii. Eșecul în dezvoltarea capacității de a reacționa la schimbare poate atrage după sine pasivitatea și alienarea. Profesorul trăiește el însuși într-o societate în schimbare, și din fericire, în prima linie a schimbării, astfel încât va trebui să se adapteze, să se acomodeze, să se perfecționeze continuu. Deci, introducerea în instituții a Internetului și a tehnologiilor moderne duce la schimbări importante în procesul de învățământ. Astfel actul învățării nu mai este considerat a fi efectul demersurilor și muncii profesorului, ci rodul interacțiunii elevilor/studentilor cu calculatorul și al colaborării cu profesorul

Utilizarea la întâmplare, fără un scop precis, la un moment nepotrivit a calculatorului în timpul lecției duce la plictiseală, monotonie, ineficiența învățării prin neparticiparea unor elevi la lecție, nerealizarea obiectivelor lecției și poate produce repulsie față de acest mijloc modern de predare-învățare-evaluare. Folosirea în exces a calculatorului poate duce la pierderea abilităților practice, de calcul și de investigare a realității, la deteriorarea relațiilor umane. De asemenea individualizarea excesivă a învățării duce la negarea dialogului student-profesor și la izolarea actului de învățare în contextul său psihosocial. Materia se segmentează și se atomizează prea mult, iar activitatea mentală a elevilor este diminuată, ea fiind dirijată pas cu pas.

Se reduce timpul necesar prelucrării datelor experimentale în favoarea unor activități de învățare care să implice procese cognitive de rang superior: elaborarea de către elevi a unor materiale didactice necesare studiului. Se dezvoltă astfel creativitatea elevilor. Aceștia învață să pună întrebări, să cerceteze și să discute probleme științifice care le pot afecta propria viață. Ei devin persoane responsabile capabile să se integreze social.

În cazul evaluării se elimină subiectivitatea umană, discipolul fiind protejat de capriciile profesorului. Poate chiar să se autoevalueze singur. Este redusă starea de stres și emotivitatea discipolilor. Există posibilitatea evaluării simultane a mai multor studenți cu nivele de pregătire diferite, deoarece testele de evaluare sunt realizate de asemenea pe nivele de dificultate diferite.

Utilizarea calculatorului în școală nu trebuie să fie limitată doar la un anumit domeniu, de exemplu - informatica; computerul trebuie să-și găsească loc și în cadrul altor discipline, într-un mod rațional și bine gândit.

În cadrul Școlii Gimnaziale Bucovăț se derulează un proiect Erasmus+ care dorește să contribuie la combaterea abandonului timpuriu al școlii, la reducerea absenteismului școlar, prin utilizarea instrumentelor TIC în activitatea didactică, dar și a unor tehnici inovative, moderne, de atragere a elevilor către școală. Proiectul se derulează în școala noastră începând cu anul școlar 2021/2022 și va continua și pe parcursul anului școlar următor. Scopul proiectului este: asigurarea unui cadru optim de lucru, prin folosirea unor instrumente din domeniul TIC pentru desfășurarea unor activități școlare și extrașcolare menite să atragă elevii spre școală, să prevină riscul abandonului școlar și eșecul școlar, să stimuleze creativitatea elevilor și participarea acestora la diferite activități non-formale, extrașcolare, competiții școlare și sporirea interesului pentru disciplinele studiate în cadrul programului orar clasic.

Activitățile din proiect urmăresc formarea de competențe TIC care să fie utilizate de elevi ca instrumente de învățare și autocunoaștere, îmbunătățirea calității educației în școală prin transformarea procesului de predare-învățare, încurajarea elevilor să se implice în diferite activități extrașcolare, menite să le stimuleze creativitatea și interesul pentru diverse proiecte și competiții școlare.

Bibliografie:

„EDICT – Revista educației” (ISSN 1582 – 909X), ianuarie 2019

Braguța, G. , „Tehnologii Informaționale”, 2013, Chișinău

<http://www.elearning.ro/cisco-in-educatia-preuniversitara>

http://www.elearning.ro/resurse/EduTIC2009_Raport.pdf

http://revista.amtap.md/wpcontent/files_mf/151490309219_stan_Eficientautilizariitehnologiilorinformationaleisicomunicationaleinprocesulinstructiv_educativ.pdf

STRATEGII DE REDUCERE A ABANDONULUI ȘCOLAR

Prof. Mihaela-Cezarina BĂLĂCESCU
Școala Gimnazială „Mihai Eminescu”, Corabia, Olt

Abandonul școlar reprezintă astăzi o provocare a politicii din domeniul educațional, destul de des întâlnită și reprezintă părăsirea sistemului de învățământ și ale oricăror raporturi cu școala, înaintea obținerii unei calificări profesionale.

Prevenirea abandonului școlar trebuie să fie o prioritate în sistemul educațional actual, iar stabilirea și implementarea unor strategii de bază pentru a preveni acest fenomen s-au dovedit a fi benefice în timp. Școala are rolul de a identifica acei elevi care, datorită unor influențe de natură economică, socială, culturală, medicală, riscă la un moment dat să abandoneze școala.

Efectele pe termen lung ale abandonului școlar se reflectă asupra dezvoltării sociale și creșterii economice. Părăsirea școlii este cu atât mai problematică atunci când se produce la clasele terminale, deoarece atât sistemul de învățământ, cât și beneficiarul, elevul, au cheltuit destule resurse ca să se ajungă într-un punct în care eforturile financiare și spirituale ale ambelor părți nu s-au concretizat.

Cauzele abandonului școlar sunt multiple, poate fi vorba fie de inadaptarea elevului la activitatea de învățare, fie de inadaptarea școlii la factorii interni (psihologici) și/sau externi (socioeconomici, socioculturali) ai copilului. Dintre cele mai frecvente cauze fac parte: modelul educațional oferit de părinți și frați, dificultățile materiale ale familiei, mai ales în cazul familiilor numeroase, dezorganizate, lipsite de resurse, anturajul de calitate îndoielnică, factorii de natură educațională: refuzul respectării normelor și regulilor școlare, motivație scăzută în raport cu școala, integrarea nesatisfăcătoare în colectivul clasei, calitatea relațiilor cu profesorii sau colegii, apartenența la un mediu vulnerabil social unde acasă există condiții nefavorabile sprijinirii parcursului școlar, plecarea de acasă a părinților duce la abandon școlar, deoarece copiii sunt nesupravegheați sau necorespunzător supravegheați.

Școala nu poate influența factorii de natură individuală sau familială, însă poate găsi soluții care să ofere șanse egale tuturor copiilor. Dintre factorii principali care ar putea duce la diminuarea sau reducerea abandonului școlar amintim:

- sistemul școlar să fie adecvat la cerințele sociale actuale;
- să stabilească și să aplice un program de recuperare a materiei școlare pentru elevii cu astfel de probleme;
- să diversifice și să facă mai atractive activitățile școlare;
- să organizeze activități extrașcolare menite să atragă elevii;
- să existe comunicare asertivă și eficientă cadru didactic-elev;
- oferta școlară să fie compatibilă cu trebuințele, interesele și aspirațiile elevilor;
- să evite practicile educative percepute de elevi ca fiind nedrepte, frustrante;
- programe de consiliere pentru părinți;
- colaborarea cu toate autoritățile comunității locale, inclusiv cu ONG-uri.

Pentru prevenirea sau reducerea ratei abandonului școlar trebuie lucrat atât cu elevul cât și cu familia și școala, folosind strategiile:

- ✓ Colaborarea școală-comunitate;
- ✓ Medii sigure de învățare;
- ✓ Angajamentul familiei;
- ✓ Mentorat/ tutorat;
- ✓ Afterschool/ oportunități în afara școlii;
- ✓ Dezvoltare profesională;
- ✓ Învățarea activă;
- ✓ Instruire individualizată;
- ✓ Educație pentru carieră.

Printre factorii care au un efect pozitiv asupra parcursului școlar al copiilor și asupra reducerii abandonului școlar se numără implicarea activă a părinților. Implicarea parentală este asociată cu rezultate comportamentale, sociale și școlare pozitive din partea copiilor și adolescenților. Adesea, cele mai bune rezultate se obțin cu sprijinul comunității locale extinse. De aceea, implicarea părinților este un factor cheie pentru succesul educațional: o casă stimulatorie, mediul și implicarea părinților sunt esențiale pentru învățarea și cogniția copilului, dezvoltarea socială și emoțională. Cu toate acestea, relația dintre școală și părinți poate fi provocatoare. Pe de o parte, acest lucru se poate datora experiențelor anterioare ale părinților, educaționale, culturale și socioeconomice "cultură" și "limbă". Pe de altă parte, acest lucru poate fi legat de percepția cadrelor didactice asupra părinților ca fiind pasivi, cu lipsă de timp și de experiență.

În concluzie, părinții și familiile au cel mai direct și mai puternic impact durabil asupra învățării și dezvoltării copiilor. Școlile și alte instituții de învățământ, părți interesate pot elabora măsuri care să ajute familiile să stabilească acasă medii care încurajează învățarea și oferă informații și idei despre cum să ajute copiii la domiciliu cu temele și alte activități. Totodată, o școală în care părinții din toate mediile și nivelurile educaționale se simt bineveniți și sunt considerați ca o resursă pentru școli, ar trebui promovată. Acest lucru se poate realiza, de exemplu, prin oferirea de timp și spații pentru părinți să se întâlnească și să se sprijine reciproc, invitând părinții să-și împărtășească abilitățile și expertiza ca voluntari în activitățile educaționale din sala de clasă sau în altele în activitățile școlare (atât curriculare, cât și extra-curriculare).

STUDIU DE SPECIALITATE MODALITĂȚI DE ORGANIZARE ȘI DESFĂȘURARE A UNUI PROCES DE ÎNVĂȚARE EFICIENTĂ ȘI PREVENIREA ABANDONULUI ȘCOLAR

Prof. Daniel-Cosmin ȚENEA
Liceul Tehnologic Auto, Craiova

Fiecare disciplină care se studiază în școală are menirea de a construi și reconstrui logic și progresiv, în structurile mentale ale elevului, în sistem de cunoștințe științifice care să se apropie de logica științei respective.

“A învăța să fii, este expresia unei realități ce înglobează toate formele și momentele actului educativ.”¹ Educația permanentă este un proces al ființei care, prin diversitatea experiențelor date, învață să se exprime, să comunice, să întrebe lumea și să devină tot mai mult ea însăși.

Prin activitățile desfășurate la clasă, mi-am propus să dezvolt la elevi anumite competențe, atitudini și comportamente superioare celor existente, deoarece școlarii mici dau o nuanță afectivă întregii lor activități. Pe măsură ce li se pun în față dificultăți noi, ei sunt orientați și dirijați să le depășească, dobândind încredere în puterile lor, în forțele lor proprii.

În activitatea pe care o desfășor la clasă mă preocupă folosirea celor mai adecvate și eficiente metode didactice pentru ușurarea înțelegerii noțiunilor abordate, centrate pe activizarea și diferențierea proceselor de învățare, care să contribuie la instruirea și formarea elevilor, la educarea acestora în spiritul competițional, al muncii în echipă, la înțelegerea celorlalte discipline, la dezvoltarea capacității de a munci organizat, ritmic, perspicacitatea, găsirea de soluții noi și eficiența acordând convingerea că toate cunoștințele dobândite au utilitate practică în legătură directă cu viața.

Prin această studiu am urmărit:

- Identificarea celor mai potrivite modalități de organizare a procesului de învățare eficientă, prin corelarea activităților active, participative și de joc;
- Stabilirea metodelor și procedeele și aplicarea lor în activitățile propuse la clasă, pentru stimularea creativității elevilor;

Metode și procedee utilizate:

Tehnicile utilizate au fost complexe, preluate din metodologia de specialitate și individualizate, conform particularității de vârstă ale școlarilor.

În cercetarea de față am optat pentru metode și procedee care au avut la bază:

- Aplicarea în practică a conținuturilor învățării;
- Învățarea prin activități practice, conlucrare și cooperarea, metode participative-actives și cele care au la bază jocul didactic;

Studiul de specialitate a constatat în găsirea și aplicarea celor mai potrivite modalități de organizare și desfășurare a procesului de învățare eficientă, participativă, activă și creativă, raportate la nevoile și cerințele elevilor din ciclul primar.

În urma activității de cercetare s-a confirmat posibilitatea de utilizare a strategiilor didactice moderne în cadrul orelor de matematică, ca mijloc de dezvoltare a intelectului, a gândirii creative la școlarii mici.

Obiectivele studiului au fost realizate prin:

- Corelarea activităților cu momentele și etapele lecțiilor, cu tipurile de lecții realizate potrivit cu momentul realizării acestora și conținuturile vizate ;
- Aplicarea jocului în activitatea de predare-învățare ;
- Aplicarea metodelor activ-participative corelate cu tipurile de lecții specifice matematicii ;
- Organizarea și reorganizarea grupului de elevi, având drept scop obținerea performanțelor școlare ;
- Antrenarea elevilor în participarea activă și creativă în procesul instructiv-educativ ;
- Stabilirea strategiilor didactice în vederea obținerii unei învățări eficiente ;

¹ Raportul Comisiei Internaționale pentru Dezvoltarea Educației stabilit de UNESCO, coord Faure, E. , 1979

- Măsurarea și valorizarea competențelor dobândite de elevi.

Prin metodele și procedeele, activitățile de învățare participative, active și creative, materialele și mijloacele de învățare potrivite cerințelor grupului clasei am reușit să le trezim școlarii mici interesul și curiozitatea, să le oferim multiple modalități de desfășurare a învățării, diferite și diferențiate, în organizarea și desfășurarea orelor de curs.

Prin acestea, am încercat să inspirăm întregii acțiuni de învățare un permanent caracter eficient și formativ.

Educația este o artă, ca valoare afirmativă, și în tot ceea ce facem și realizăm ar trebui să ținem cont că trebuie făcut cu plăcere și interes pentru a crea valori, prin activitatea noastră la clasă, în relațiile interumane, în vederea formării unor valori morale și educabile, care să aducă satisfacție desine și valori umane ca rezultat final al actului instructiv-educativ.

Finalitățile studiului demonstrează că prin integrarea unor strategii didactice moderne, variate, în momente diferite ale lecției și prin aplicarea unor metode și procedee activ-participative în activitatea didactică pe lângă delicatețea, înțelegerea, discreția, toleranța în relațiile cu partenerii de dialog; libertatea cuvântului și a exprimării opiniei, capacitatea de a asculta părerile altora formulând răspunsuri adecvate, vor spori șansele de succes individual al elevilor, asigurându-le evoluția intelectuală și psihică.

Strategii eficiente pentru prevenirea abandonului școlar

Elevii prezintă o serie de motive pentru abandonarea școlii, prin urmare soluțiile sunt multidimensionale. În continuare vom prezenta 15 strategii eficiente (identificate de NDPC/N) care au cel mai mare impact pozitiv asupra reducerii abandonului școlar. Aceste strategii par a fi independente, însă funcționează bine împreună și se suprapun frecvent. Deși pot fi puse în aplicare ca strategii de sine stătătoare, rezultatele pozitive sunt mult mai vizibile când se dezvoltă și se implementează planuri de îmbunătățire care să includă majoritatea sau toate aceste strategii.

Strategiile sunt grupate în 4 categorii generale:

- Strategii fundamentale (din perspectiva școală-comunitate): Abordare sistemică; Colaborarea școală-comunitate; Medii sigure de învățare;

- Intervenții timpurii: Angajamentul familiei; Educația timpurie; Dezvoltarea timpurie a alfabetizării; Strategii de bază: Mentorat/ tutorat; Service-Learning; Școlarizare alternativă; After-school/ oportunități în afara școlii;

- Strategii de gestionare și îmbunătățire a instruirii: Dezvoltare profesională; Învățarea activă; Tehnologie educațională; Instruire individualizată; Educație tehnică și pentru carieră.

Abordarea sistemică - Această strategie necesită o abordare și un proces sistemic pentru îmbunătățirea continuă la toate nivelurile de învățământ și între toate părțile interesate, printr-o viziune comună, obiective bine concentrate, selectarea unor strategii bazate pe cercetare și intervenții, monitorizare continuă și feedback, și luarea deciziilor bazate pe date. De asemenea, necesită alinierea politicilor, procedurilor, practicilor și structurilor organizaționale școlare și monitorizarea continuă a eficacității.

Colaborarea școală-comunitate – Această strategie se concentrează pe puterea unei comunități implicate și receptivă în care toată lumea din comunitate este responsabilă pentru calitatea educației, rezultând un mediu de colaborare și atașament în care tinerii pot prospera. Elementele critice ale acestui tip de colaborare se bazează pe o comunicare eficientă, continuă și multidimensională, astfel încât prevenirea abandonului să fie un efort comunitar și continuu.

Medii de învățare sigure – Mediile de învățare sigure, organizate, favorabile, incluzive și primitoare îi ajută pe elevi să-și realizeze potențialul ca indivizi și ca membri responsabili ai societății. Toți elevii trebuie să fie fizic și emoțional în siguranță; să-și cunoască așteptările și să fie sărbătoriți echitabil pentru realizările lor, să se simtă cu adevărat importanți, doriți și susținuți. Un mediu de învățare sigur și ordonat oferă atât securitate fizică și emoțională, cât și experiențe zilnice care dezvoltă atitudinile sociale pozitive și abilitățile interpersonale eficiente. Un plan de disciplină și prevenire a violenței ar trebui să includă strategii de soluționare a conflictelor și ar trebui să se ocupe de potențialele violențe, precum și de gestionarea crizelor.

Un mediu de învățare sigur, favorabil și receptiv susține toți elevii, profesorii, culturile și subgrupurile; onorează și susține diversitatea și justiția socială; tratează elevii în mod echitabil și recunoaște nevoia de feedback, inovație și a doua șansă.

Angajamentul familiei – Cercetările au arătat în mod constant că angajamentul familiei are un efect direct, pozitiv asupra realizărilor tinerilor și este unul dintre cei mai de acuratețe predictor ai succesului unui elev la școală. Elementele critice ale acestui tip de colaborare se bazează pe comunicarea bidirecțională eficientă, continuă și multidimensională, precum și pe evaluările continue ale nevoilor și pe suportul și intervențiile receptive ale familiei.

Educația timpurie a copilului – Intervențiile de la naștere până la 5 ani demonstrează că furnizarea unei educații suplimentare copilului poate spori dezvoltarea creierului. Cea mai eficientă modalitate de a reduce numărul copiilor care vor renunța în cele din urmă la școală este de a oferi cele mai bune instruiri de la începutul școlii, prin clasele primare.

Dezvoltarea timpurie a alfabetizării – Intervențiile de alfabetizare timpurie pentru a ajuta elevii cu performanțe reduse să-și îmbunătățească abilitățile de citire și scriere, stabilesc bazele necesare pentru o învățare eficientă la toate disciplinele. Dezvoltarea alfabetizării (literația) ar trebui să continue de la clasele primare până la a 12-a.

Mentorat/Tutorat – Mentoratul este de obicei o relație de susținere individuală între un mentor și un mentorat care se bazează pe încredere. Mentoratul oferă o structură de sprijin semnificativă pentru studenții cu risc ridicat. Tutoratul, de obicei o activitate individuală, se concentrează pe sprijinul academic și este o practică eficientă atunci când abordează nevoi specifice în colaborare cu profesorul de la clasă al elevului.

Service-Learning – Conectează experiențele relevante din comunitate cu învățarea academică. Această metodă de predare – învățare promovează creșterea personală și socială, dezvoltarea carierei și responsabilizarea civică, și poate fi un puternic mobil pentru o reformă școlară eficientă la toate nivelurile de învățământ.

Școlarizarea alternativă – Opțiunile alternative sau netradiționale de școlarizare și opțiunile livrate de aceste modele (de exemplu: timpuri și medii de învățare alternative, învățarea virtuală, învățarea mixtă, oportunități bazate pe dezvoltarea de competențe) oferă căi alternative de absolvire, prin programe care acordă o atenție specială nevoilor individuale și sociale, obiectivelor privind cariera dorită și cerințelor academice pentru obținerea unei diplome de liceu și trecerea cu succes la viața de după absolvire.

Afterschool/ oportunități în afara școlii – multe școli oferă și program afterschool sau școli de vară cu diverse obiective (de îndrumare, recuperare a materiei, accelerare, sprijin la teme etc), care oferă elevilor oportunități de asistență și recuperare, precum și opțiuni de învățare avansată. Astfel de experiențe sunt deosebit de importante pentru elevii cu risc, deoarece timpul petrecut în afara școlii va fi plin de activități constructive și antrenante sau de sprijin academic necesar.

Dezvoltarea profesională – Adulților care lucrează cu tineri cu risc de abandon școlar trebuie să li se ofere oportunități de învățare profesională continuă, sprijin și feedback. Învățarea profesională ar trebui să se alinieze viziunii școlii și nevoilor identificate ale populației. Oportunitățile de învățare profesională trebuie monitorizate frecvent pentru a determina fidelitatea implementării și necesitatea de sprijin suplimentar și feedback.

Învățarea activă – Învățarea activă și strategiile de implicare a elevilor abordează elevii ca parteneri în propria învățare. Aceste strategii includ vocea și alegerea elevilor, feedback eficient, stabilirea de obiective, învățarea prin cooperare, gândirea critică, creativă și reflexivă, comunicare bidirecțională. Pentru a fi mai eficienți, profesorii trebuie să pună la dispoziția elevilor instrumente și strategii pentru a se organiza pe sine și orice nou material: tehnici de citire, scriere și lucru matematic, pași sistematici de urmat atunci când lucrează o sarcină sau reflectă asupra propriei învățări.

Tehnologie educațională – Tehnologia de instruire poate sprijini în mod eficient predarea și învățarea, implicând în același timp elevii în eforturi cu sens și autentice, abordând inteligențele multiple și adaptându-se la stilurile de învățare ale elevilor. Tehnologia educațională poate fi utilizată în mod eficient în instruirea individuală și nu numai că poate ajuta la pregătirea elevilor pentru câmpul muncii, ci poate crește stima de sine a elevilor. Utilizarea eficientă a tehnologiilor depinde de promptitudinea cu care răspund și se potrivesc nevoilor elevilor.

Instruiri individualizate – Experiențele de învățare pot fi individualizate, diferențiate sau personalizate (combinând învățarea adaptată și ritmată cu flexibilitatea conținutului sau temei pentru a se plia pe interesele, preferințele și experiențele anterioare ale fiecărui cursant). Într-un mediu complet personalizat, obiectivele și conținutul învățării, precum și metoda și ritmul pot varia (astfel, personalizarea cuprinde diferențiere și individualizare).

Carieră și educație tehnică (CET) – Programele CET de calitate și căile de carieră aferente și de orientare în carieră sunt esențiale pentru toți elevii. Tinerii au nevoie de abilități la locul de muncă, precum și de conștientizare și concentrare pentru a crește nu doar posibilitatea ca aceștia să fie pregătiți pentru cariera lor, ci și relevanța școlii în formarea lor pentru integrarea în societate.

Bibliografie:

1. Dragu, A. ; Cristea, S. (2003). Psihologie și pedagogie școlară. Constanța: Editura Ovidius University Press;
2. Neacșu, I. (1988). *Metodica predării matematicii la clasele I – IV*. București: E. D. P. ;
3. Neacșu, I. ; Gălățeanu, M. ; Predoi, P. (2001). *Didactica matematicii în învățământul primar*. Craiova. Editura Aius;
4. Neagu, M. ; Mocanu, M. (2007). *Metodica predării matematicii în ciclul primar*. Iași: Editura Polirom;

MODALITĂȚI DE PREVENIRE A ABANDONULUI ȘCOLAR ÎN CONTEXTUL ACTUAL

Daniela Simona ȚÎRCOMNICU
Școala Gimnazială Vulpeni, Olt

Abandonul școlar reprezintă o problemă gravă cu care se confruntă societatea contemporană; școala a ajuns să fie abandonată, înainte de toate, pentru că în ziua de azi nu contează în ierarhii, nu e percepută ca valoare în sine. Elevii care abandonează școala sunt cei care s-au făcut remarcați pentru absenteism și alte dificultăți de comportament, pentru care au fost sancționați în repetate rânduri în școală.

O educație adevărată, reală se fundamentează în familie iar apoi, ea se continuă în grădiniță și școală. În primul rând ea se realizează prin puterea exemplului și apoi prin cea a cuvântului. Tot ceea ce se săvârșește sub puterea copilului are efect mai puternic decât frazele moralizatoare. O bună intervenție a cadrului didactic prin însuși procesul educativ pe care-l desfășoară cu copiii poate constitui un mijloc de prevenire a abandonului școlar prin intervenția acestuia la nivelul factorilor de risc – individuali, familiali, școlari a celor determinați de mediul cu potențial delictogen ș. a. d. m. , care-l pot acuza. Pentru o mai bună intervenție se propune realizarea unui program care să urmărească dezvoltarea competențelor cadrelor didactice de lucru în echipă și de folosire a planificării strategice în vederea identificării factorilor care ar favoriza apariția unor astfel de situații de risc la nivelul școlii, pentru prevenirea și în ultimă instanță pentru rezolvarea unor situații de criză cu efect de abandon școlar.

Factorii de risc cum ar fi cei comportamentali sunt factori care reprezintă ansamblul încălcărilor și abaterilor tinerilor de la normele de conviețuire socială. Delincvența juvenilă se referă la violarea normelor legale de către cei care sunt sub vârsta la care legea tratează oamenii ca adulți.

- Factorii psihologici. În evaluarea diferitelor manifestări delictuale ale tinerilor trebuie ținut cont de factorul, agresivitate, sau de cel de "frustare", de instabilitatea afectivă sau comportamentală.

- Factorii sociali și alți factori care pot provoca abandonul școlar. Ca obiective în cadrul unui program de prevenire a abandonului școlar ar putea fi:

- Identificarea elevilor aflați în abandon sau risc de abandon școlar în vederea menținerii acestora în sistemul învățământului guvernamental de zi.

- Implicarea sistemului familial în reabilitarea școlară și socială a elevului cu risc de abandon școlar.

- Creșterea gradului de implicare a comunității locale în soluționarea situațiilor de abandon sau risc de abandon școlar.

În măsura în care aceste obiective vor fi împlinite, abandonul școlar nu va mai reprezenta un pericol imediat de abandon, fiind urmărite în cadrul unui program de prevenție bine organizat. Există și cazuri în care părinții încurajează să încalce normele valorilor școlare prin atitudinea lor față de școală. Ca forme principale de manifestare a deviației școlare putem aminti ca fiind mai grave din punct de vedere social și comportamental: fuga de la școală, absenteismul, abandonul școlar, vandalismul, conduitele violente, toxicomania, copiatul și suicidul. Una dintre cele mai grave probleme cu care se confruntă învățământul școlar este abandonul școlar.

Dacă înainte de 1989, rata abandonului școlar era foarte scăzut, imediat după schimbarea regimului și trecerea la democrație s-a constatat că elevii tind tot mai mult să părăsească băncile școlii. Ei au fost încurajați și de atitudinea părinților pentru care cartea nu mai reprezintă o prioritate, nici garanția asigurării unui loc de muncă. Mai mult, emigrarea forței de muncă îi afectează tot mai tare pe elevi, care fie că-și urmează părinții fie sunt lăsați în grija unor rude sau cunoștințe apropiate care se ocupă superficial de situația școlară a copiilor. De asemenea se are în vedere reinscrierea școlară a celor în cauză prin încredințarea unor responsabilități în cadrul colectivelor școlare din care fac parte, depistarea și corectarea anomaliilor comportamentale în relația copil-părinte, intensificarea colaborării școală familie, pentru identificarea anturajului elevilor și luarea măsurilor adecvate pentru scoaterea lor de sub influența negativă a acestuia. Sărăcia este de asemenea un factor de abandon

școlar care se reflectă la toate nivelurile de vârstă și învățare. Astfel, se afirmă că "cel mai mare abandon se înregistrează în cadrul școlilor de ucenici sau profesionale". De fapt, cei care abandonează școala profesională sau clasele de ucenici (unele clase) o fac pentru că, oricum, ei sunt oameni "certați" cu școala.

De asemenea, este menționată aprecierea (fără vreo susținere) potrivit căreia, în mediul rural, abandonul școlar crește iarna, „în condițiile lipsei de subsistență” și din cauza „lipsei hranei sau îmbrăcăminte necesare”. E o simplă părere fără cunoașterea generală a realității. Pe de altă parte, încălzirea vremii, crearea condițiilor naturale de practicare a unor îndeletniciri îi fac pe copii să-și urmeze părinții la muncă, abandonând școala. Școala a ajuns să fie abandonată, înainte de toate, pentru că, în ziua de azi, nu contează în ierarhii, nu e percepută ca valoare în sine. Nu se vorbește de asemenea de încrederea populației în instituția școlară, în valorile dobândite, ierarhizate prin cantitatea de învățătură înglobată în ele. De aceea, o campanie serioasă de combatere abandonului școlar trebuie să însemne, la urma urmei, o extragere a școlii din abandonarea în care se găsește.

Abandonul școlar reprezintă conduita de evaziune definitivă ce constă în încetarea frecvenței școlii, părăsirea sistemului educativ indiferent de nivelul la care s-a ajuns, înaintea obținerii unei calificări sau pregătiri profesionale complete sau înaintea încheierii actului de studii început. Cauzele principale ale abandonului școlar sunt cele economice, socioculturale sau religioase, psihologice și pedagogice.

Elevii care abandonează școala sunt cei care s-au făcut remarcați pentru absenteism și alte dificultăți de comportament, pentru care au fost sancționați în repetate rânduri în școală. Elevul care prezintă un risc înalt de abandon școlar-incapabil să se adapteze și să funcționeze adecvat în contextul clasei tradiționale, rezultatele școlare sub medie – nu-și stabilește obiective profesionale, prezintă absenteism, ostilitate față de adulți și reprezentanții autorității școlare, provine dintr-o familie ce experimentează un stres existențial cu probleme economice serioase, nu este implicat în nici-o activitate organizată de școală, nonformală sau formală.

În cadrul învățământului preprimar, cadrul didactic – educatoarea are de asemenea un rol decisiv în formarea conceptului despre școală a copiilor preșcolari și viitori școlari. Comunicarea copilului cu educatoarea fiind extrem de importantă, comunicarea verbală și cea non-verbală. Un alt element în combaterea abandonului școlar este participarea tuturor copiilor la programul educativ, fiecare după forța și posibilitățile sale. Copiii sunt diferiți, capacitățile lor sunt diferite, dar în grupul de la grădiniță fiecare poate avea un loc, un rol și o valoare. Evaluarea pe care o poate face educatoarea se referă la competențele și capacitățile educaționale ale fiecărui copil. "Unicitatea pozitivă" care în esență arată demnitatea neamului lor, se opune aceleia "negative", aceea care a fost impusă mediatizării care condamnă la inhibare, la izolare. Așadar, copilul fie că este integrat într-un sistem de învățământ preprimar, primar, gimnazial, liceal, profesional, universitar, trebuie urmărit cu mare atenție cum evoluează cum se mențin în sistemul educativ făcându-l cât mai eficient prin intervenții oportune atât din partea părinților, educatorilor cât și a comunității din care provine copilul pentru o mai mare siguranță în prevenirea abandonului școlar. Educația pentru toți este o nevoie a epocii noastre.

Bibliografie:

Băban, A. Consiliere educațională, Ed. Psinet, Cluj – Napoca, 2001,
Cosmovici, A. , Iacob, L. Psihologie școlară, Ed. Polirom, Iași, 1998.

VOLUNTARIATUL – O NECESITATE A ZILELOR NOASTRE

Prof. Ileana-Mihaela BOLDIȘOR
Liceul de Arte „Marin Sorescu”, Craiova

În țara noastră voluntariatul este recunoscut prin lege ca fiind o expresie a dezvoltării personale, profesionale, interculturale și lingvistice a persoanelor care desfășoară aceste activități. Și deși pare foarte multă muncă, voluntarii, în general, se și distrează foarte mult. Participă la training-uri, merg în teambuildinguri și, probabil cel mai importat, leagă prietenii care țin o viață întreagă.

În secolul al XXI, când orice informație este doar la un click distanță și oricine poate învăța o meserie, orice activitate pe care tu o faci te-ar putea diferenția pe piața muncii. Aici vorbim despre a cunoaște mai multe limbi străine, despre internship-uri sau despre voluntariat. Probabil nu realizezi de ce voluntariatul este în această listă.

Voluntariatul te ajută să deprinzi abilități necesare în lumea reală – Nu este un secret că școală ne pregătește foarte puțin pentru ceea ce se întâmplă cu adevărat în viață. De aceea, înainte să intri în piața muncii e bine să treci printr-o experiență de voluntariat. Aceasta poate fi o „simulare” și te poate ajuta să acumulezi abilități precum: abilități de comunicare, cum să îți crești încrederea în sine, cum să te încadrezi în termenele limită.

Dezvoltarea profesională a cadrelor didactice este un proces continuu de învățare pe tot parcursul vieții, de formare, de dobândire sau de îmbunătățire a competențelor și o modalitate eficientă de a ajunge la o anumită maturitate și înțelepciune în profesia didactică.

Elevii și cadrele didactice au acces la un cadru activ de învățare, la instrumente pedagogice care integrează noile tehnologii în procesul didactic. Proiectele oferă: instrumente pedagogice care integrează noile tehnologii în procesul de învățare; cunoașterea țărilor participante; posibilitatea implicării în activități curriculare comune; participarea profesorilor la o rețea europeană și oportunități pentru dezvoltare profesională, prin colaborarea în proiecte internaționale și prin participarea la seminarii internaționale de formare/ schimburi de experiență; un cadru atractiv de învățare pentru elevi și pentru profesori; recunoașterea oficială și o mai mare vizibilitate a activității participanților la nivel național și european.

PROIECT EDUCAȚIONAL

„VOLUNTARIATUL – DOVADA IUBIRII DE SEMENI”

Motto: *„Nimic nu poate înlocui lipsa iubirii, dar iubirea înlocuiește toate neajunsurile”* Părintele Arsenie Boca

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN DOLJ
LICEUL DE ARTE ”MARIN SORESCU”
CRAIOVA, DOLJ

Nr. ____ / ____

Liceul de Arte „Marin Sorescu” Craiova
Director,
Prof. Dr. Gegiu Eduard-Eugen

ASOCIAȚIA VASILADA

Str. Frații Buzzești nr. 20, Craiova, cod 200381, jud. Dolj
Tel./Fax: +40.251.521.040 E-mail: office@AsociațiaVasiliada.ro
www.AsociațiaVasiliada.ro

Nr. ____ / ____

Asociația Vasiliada, Craiova
Președinte,

Pr. Stănulică Adrian

ISJ Dolj

Nr _____ / _____

Aviz I. S. J. Dolj,

Inspector școlar învățământ special și special integrat,

Coordonator județean S. N. A. C.

Prof. dr. Gheorghe Iuliana

PROIECT EDUCAȚIONAL

„VOLUNTARIATUL – DOVADA IUBIRII DE SEMENI”

ACORD DE PARTENERIAT

Între părțile:

1. LICEUL DE ARTE „MARIN SORESCU”, CRAIOVA

2. ASOCIAȚIA VASILADA, CRAIOVA

Prezentul acord are în vedere derularea proiectului cu tema:

Obligațiile părților:

Instituția organizatoare – se obligă să participe nemijlocit și să respecte calendarul desfășurării activităților; să asigure popularizarea proiectului în rândul elevilor; să comunice în timp util orice modificare apărută în derularea activităților.

Instituția parteneră - se obligă să participe nemijlocit și să respecte calendarul desfășurării activităților; să asigure cadrul desfășurării activităților și asistența de specialitate conform tematicilor; să comunice în timp util orice modificare apărută în derularea activităților

Coordonatori: prof. dr. Gegiu Eduard-Eugen- director Liceul de Arte „Marin Sorescu”, prof. Miloș Livia-dir. -adj. Liceul de Arte „Marin Sorescu”, prof. dr. Boldișor Ileana-Mihaela, prof. Bălțeanu-Popescu Mihnea

Echipa de implementarea a proiectului: prof. înv. primar Lăcătușu Alina, prof. înv. primar Catrina Ana, prof. Dana Bărboianu, prof. Drăniceanu Cristina, prof. înv. primar Toma Deliana, prof. înv. primar Badea Daniela, prof. înv. primar Popa Alunița, prof. înv. primar Popa Marinela, prof. Dincă Monica, prof. Trușcă Claudia, prof. Dragomir Daniela, prof. Cojocaru Codruța, bibliotecar Vaduva Amalia, asistenți sociali, psihologi, voluntari.

Coordonator SNAC: Prof. Dr. Boldișor Ileana-Mihaela

Durata proiectului: noiembrie 2022–iunie 2023

A. Tip: local

B. Domeniu: civic, educație pentru voluntariat

1. **Perioada:** noiembrie 2022–iunie 2023

2. **Instituția coordonatoare:** LICEUL DE ARTE „MARIN SORESCU”, Craiova, județul Dolj

3. **Parteneri:** Liceul de Arte „Marin Sorescu”, Craiova; Asociația Vasiliada ,

4. **Coordonatori:** prof. dr. Gegiu Eduard-Eugen- director Liceul de Arte „Marin Sorescu”, prof. Miloș Livia-dir. adj. Liceul de Arte „Marin Sorescu”, prof. dr. Boldișor Ileana-Mihaela, prof. Bălțeanu-Popescu Mihnea

5. **Echipa de implementarea a proiectului:** prof. înv. primar Lăcătușu Alina, prof. înv. primar Catrina Ana, prof. Dana Bărboianu, prof. Drăniceanu Cristina, prof. Stan Luciana, Prof. Diaconescu Ana-Maria, prof. înv. primar Toma Deliana, prof. înv. primar Badea Daniela, prof. înv. primar Popa Marinela, prof. Dincă Monica, prof. Trușcă Claudia, prof. Dragomir Daniela, prof. Cojocaru Codruța, bibliotecar Vaduva Amalia, asistenți sociali, psihologi, voluntari.

6. **Grup țintă/beneficiari:**

direct: elevii liceului participanți la activități, beneficiari ai Asociației Vasiliada

indirect: ceilalți elevi, părinți, cadre didactice ale Liceului de Arte „Marin Sorescu” Craiova, județul Dolj, comunitatea locală din orașul Craiova

7. **Scop:** Participarea elevilor la activitățile de voluntariat contribuie la dezvoltarea competențelor sociale și a abilităților elevilor, la dezvoltarea armonioasă a personalității acestora.

8. Obiective:

- Includerea, în mod direct, a copiilor cu nevoi speciale în comunitatea locală
- Dezvoltarea la elevi a spiritului civic, toleranței și solidarității față de semenii noștri
- Implicarea elevilor în viața comunității locale

9. Argument

Conștientizarea de către elevii din ciclurile primar, gimnazial și liceal a problemelor cu care se confruntă copiii cu CES, sprijinirea persoanelor aflate în dificultate și asigurarea respectării drepturilor fundamentale ale omului, în special ale categoriilor sociale defavorizate. Atenționarea asupra riscului de excluziune socială a elevilor cu CES din învățământul de masă și din învățământul special.

Este un proiect educațional nonformal, care oferă elevilor posibilitatea de a participa la activități caritabile de susținere materială și morală a copiilor cu CES, prin intermediul cărora vor învăța că a trăi pentru alții este o virtute, care trebuie deprinsă prin exersarea faptelor bune săvârșite dezinteresat. De asemenea, elevii vor avea posibilitatea de a se familiariza cu modul de viață și nevoile materiale și morale ale semenilor lor. Implicându-se în activități de voluntariat elevii își dezvoltă abilități și competențe sociale: solidaritatea și toleranța, încrederea în sine și în ceilalți. Voluntariatul ne face să vedem lucrurile prin ochii persoanelor, familiilor, grupurilor sociale și comunităților aflate în situații de dificultate sau generatoare de marginalizare/excluziune socială, având la bază dragostea față de semenii și se ghidează întotdeauna după următoarele valori: credința, dragostea, onestitatea, solidaritatea, implicarea, valorizarea, responsabilitatea și profesionalismul.

10. Resurse

Umane: elevi și profesori ai Liceului de Arte „Marin Sorescu”, Craiova, județul Dolj

Materiale: laptop, imprimantă, aparat foto, materiale auxiliare consumabile

Financiare: resurse provenite din donațiile participanților

11. Activități (denumire, loc, perioada, responsabili, rezultate așteptate)

Nr. crt.	Denumirea activității	Perioada	Loc de desfășurare
1.	„Săptămâna legumelor și fructelor donate”	20-25 noiembrie 2022	Liceul de Arte „Marin Sorescu”/ Asociația Vasiliada
2.	„Ne pasă!” - 3 Decembrie Ziua Internațională a Persoanelor cu dizabilități	28-29 noiembrie 2022	Liceul de Arte „Marin Sorescu”/Asociația Vasiliada
3.	„Dăruim bucurie de Nașterea Domnului”	15-17 decembrie 2022	Liceul de Arte „Marin Sorescu”/Asociația Vasiliada
4.	„8 Martie - Ziua Internațională a Femeii”	7-8 martie 2023	Liceul de Arte „Marin Sorescu”/Asociația Vasiliada
5.	„Sărbătorim Învierea Domnului împreună”	Aprilie 2023	Liceul de Arte „Marin Sorescu”/Asociația Vasiliada

12. Evaluare

Coordonatorii proiectului vor monitoriza activitățile proiectului, vor asigura distribuirea corectă a materialelor colectate, astfel încât acestea să ajungă la cei care au nevoie. În evaluarea proiectului se va ține seama de modul în care s-au implicat elevii, familiile acestora și cadrele didactice și gradul de realizare a obiectivelor proiectului;

Desfășurarea prin efort interdisciplinar și de echipă a unor activități artistice și de caritate;
Implicarea directă și responsabilă a elevilor, profesorilor, părinților și a diferiților parteneri sociali în activitățile caritabile desfășurate în acest proiect;
Expoziție de fotografii realizate în cadrul activităților;
Realizarea unui album foto cu imagini de la activități;
Dezvoltarea în rândul elevilor a sentimentului de solidaritate, respect și iubire față de semenii;
Creșterea prestigiului școlii în comunitatea locală;
Continuarea derulării proiectului și după anul școlar 2022-2023.

13. Diseminare

Promovarea activităților în presa locală, panou publicitar în incinta școlii, pliante, album foto, expoziții și site-ul școlii.

14. Mijloace de promovare

Presa locală, site-ul școlii.

15. Impact (feed-back concret)

Creșterea gradului de adaptabilitate, socializare și integrare în medii și contexte noi pentru elevii și cadrele didactice implicate în proiect.

Obs: Activitățile derulate vor fi justificate prin dovezi ca: procese-verbale, albume de fotografii, link-uri către diseminări, raport de activitate, etc.

16. Sustenabilitate

Valoarea voluntariatului se identifică pe două dimensiuni: dezvoltarea personală a elevilor implicați în activități de voluntariat și dezvoltarea comunității locale. Elevii vor dobândi cunoștințe, competențe și abilități utile pe piața muncii, o oportunitate de învățare pe tot parcursul vieții, cultivarea încrederii, toleranței, stimei de sine și a respectului pentru diversitate. Voluntarul poate să soluționeze unele probleme locale prin cultivarea iubirii față de semenii, încrederii, solidarității, toleranței și incluziunii sociale.

Elevii Liceului de Arte „Marin Sorescu” vor continua activitățile de voluntariat sub îndrumarea cadrelor didactice ale acestei unități de învățământ (activități de ecologizare, colecte pentru persoanele și pentru familiile aflate în nevoie).

17. **Datele de contact ale coordonatorului proiectului** e-mail: ile_boldisor@yahoo.com

Bibliografie:

1. Bârgăoanu, Alina, *Managementul proiectelor*, București, Editura Comunicare, 2007;
 2. Ciolan, L. , *Pași către școala interculturală*, Corint, București, 2000;
 3. Cucoș, C. , *Educația, dimensiuni culturale și interculturale*, Polirom, Iași, 2000;
 4. Istrate, O. (coord.), *Rolul proiectelor educaționale realizate prin parteneriate școlare internaționale. TEHNE- Centrul pentru Inovare în Educație*, București, 2013;
 5. Rădulescu E. , *Educație pentru succes*, Oscar Print, București, 1997.
- <https://www.edpost.ro/importanta-voluntariatului-pentru-tineri/>

COMPETENȚE DOBÂNDITE PRIN PROGRAMUL ERASMUS+ ÎN CADRUL CURSULUI „CLOUD COMPUTING FOR EDUCATION”

Elisabeta CIOCAN

Liceul Teologic Adventist / Liceul Tehnologic Auto Craiova

Programul Erasmus+ este un program al Uniunii Europene care vizează, pentru perioada 2021-2027, domeniile educației, formării, tineretului și sportului.

Printre multiplele oportunități oferite se numără și dezvoltarea personală și profesională a cadrelor didactice. Pentru a ține pasul cu evoluția societății dar și pentru o bună adaptare la utilizarea metodelor și tehnicilor moderne de predare, în special în această perioadă post Covid-19, Liceul Tehnologic Auto a derulat proiectul Erasmus+ “Profesor European pentru Liceul Tehnologic Auto, Craiova”, ID:2022-1-RO01-KA122- SCH- 000079501, cu scopul *"asigurării unui mediu educațional modern și sigur în cadrul Liceului Tehnologic Auto, atât prin creșterea calității actului educațional cât și prin combaterea comportamentelor nepotrivite în cadrul școlii și în afara ei, prin intermediul participării a 18 profesori la cursuri Erasmus+, în perioada 2022-2023"* (sursa: proiectul “Profesor European pentru Liceul Tehnologic Auto, Craiova”).

Grupul țintă este format din 18 cadre didactice participante la trei fluxuri de mobilitate.

În al doilea flux de mobilitate, șase profesori (Nicoleta TROANȚĂ, Georgică-Puiță STĂ-NĂȘEL, Elisabeta CIOCAN, Mirela-Alina OPRESCU, Alina-Miruna POPESCU, Silviu BULAT) au participat la cursul "Cloud Computing for Education", desfășurat în perioada 12-21 aprilie 2023, la Istanbul-Turcia.

Prin intermediul acestuia s-a urmărit *"creșterea atractivității lecțiilor fizice și online prin dezvoltarea competențelor digitale a 6 profesori prin participarea la un curs Erasmus+ cu tematică digitală"* (sursa: proiectul “Profesor European pentru Liceul Tehnologic Auto, Craiova”).

Pe parcursul celor 10 zile s-au studiat informații privind Cloud computing la clasă – documente și tabele partajate, Cloud computing la clasă – prezentări partajate, Cloud computing la clasă – realizarea de site-uri web, Cloud computing – realizarea unui blog, Cloud computing pentru managementul școlii – orar, cancelarie, Interoperabilitate în cloud, Cloud computing pentru evaluare și autoevaluare, Guvernarea cloud-ului, Cultura cloud-ului, Standardele cloud-ului și Portabilitatea cloud-ului.

În ultima zi fiecare cursant și-a prezentat aplicația utilizată pentru realizarea de activități practice folosite în desfășurarea activității profesionale cu elevii (Fig. 1-2).

Fig. 1. Realizarea unui site
(sursa: arhiva personală)

Fig. 2. Utilizarea aplicației <https://scratch.mit.edu>
(sursa: arhiva personală)

Aplicațiile desfășurate în cadrul cursului ne-au ajutat la dezvoltarea competențelor de a comunica într-o limbă străină (abilitatea de a exprima și interpreta concepte, fapte, opinii, oral și scris), de înțelegere interculturală, de a utiliza tehnologia digitală, de a învăța să înveți (abilitatea de gestionare eficientă a propriei învățări), a competențelor sociale (dezvoltarea spiritului de echipă), dar și de punere în practică cu ajutorul TIC a ideilor prin creativitate și originalitate.

Materialul a fost realizat cu sprijinul financiar al Comisiei Europene. Conținutul prezentului material reprezintă responsabilitatea exclusivă a autorilor, iar Agenția Națională și Comisia Europeană nu sunt responsabile pentru modul în care conținutul informației va fi folosit.

Bibliografie:

*** *Erasmus+ Ghidul Programului*, Versiunea 1 (2023): 23-11-2022, Comisia Europeană;

<https://eur-lex.europa.eu>

<https://scratch.mit.edu>

CUPRINS

STRATEGII DE REDUCERE A ABANDONULUI ȘCOLAR.....	3
Prof. Ionela ZARCU.....	3
<i>Școala Gimnazială „Mihai Eminescu”, Corabia, Olt.....</i>	<i>3</i>
ABANDONUL ȘCOLAR.....	5
Prof. Adriana PRICOIU.....	5
<i>Școala Gimnazială „Kids Club”, Ilfov.....</i>	<i>5</i>
STRATEGII DE PREVENIRE A ABANDONULUI ȘCOLAR	8
Prof. Carmen FIRICESCU	8
<i>Școala Gimnazială „Mihai Eminescu”, Corabia, Olt.....</i>	<i>8</i>
ABSENTEISMUL - UN PAS SPRE EȘEC	10
Andreea DINU	10
<i>L.T. „Matei Basarab”, Caracal.....</i>	<i>10</i>
CAUZE ȘI MODALITĂȚI DE PREVENIRE A ABANDONULUI ȘCOLAR.....	12
Marilena ANDREESCU	12
<i>Școala Gimnazială „Constantin Gheorghiu”, Podari, Dolj.....</i>	<i>12</i>
OPORTUNITĂȚI DE FORMARE PROFESIONALĂ PRIN PROIECTE ERASMUS+ PENTRU ELEVII ȘI PROFESORI.....	15
Prof. Rodica MONENCIU	15
Prof. Claudia-Florina CIGHIR.....	15
<i>Colegiul Tehnic „Ioan Ciordaș”</i>	<i>15</i>
BUCHETUL CU FLORI - METODĂ EURISTICĂ ÎN CADRUL LECȚIILOR DE CHIMIE	17
Dorina-Lorena NISTOR.....	17
<i>Colegiul Național „Frații Buzești” și Liceul „Voltaire”.....</i>	<i>17</i>
Dana BĂJĂU.....	17
<i>Colegiul Național „Frații Buzești”</i>	<i>17</i>
BUNE PRACTICI REZULTATE PRIN PROIECTUL NR. 2021-EY-PCVET-0011, “SKILLS FOR THE FUTURE”	20
Prof. Luminița Elena LAZĂR.....	20
Prof. Cristiana POPESCU.....	20
<i>Liceul „Traian Vuia”, Craiova</i>	<i>20</i>
CAUZE ȘI EFECTE ALE ABANDONULUI ȘCOLAR	22
Prof. Emilia Mihaela NICU	23
<i>Liceul Tehnologic Auto, Craiova.....</i>	<i>23</i>
COOPERARE ȘI TOLERANȚĂ ÎN EDUCAȚIE	25
Prof. Alina-Mihaela MECHE.....	25
<i>Liceul Tehnologic Auto Craiova.....</i>	<i>25</i>
CURSUL CLOUD COMPUTING FOR EDUCATION PRIN PROGRAMUL ERASMUS +	27
Prof. Nicoleta TROANȚĂ	27
Prof. Georgică-Puiță STĂNĂȘEL	27

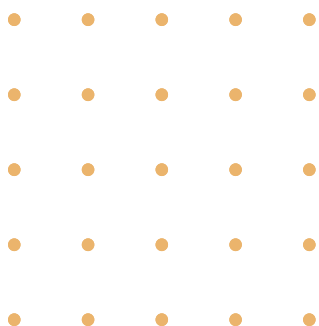
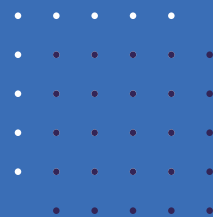
DEZVOLTAREA COMPETENȚEI INTERCULTURALE ÎN CADRUL ORELOR DE LIMBA ENGLEZĂ	29
Prof. Dumitra Daniela BALOSAHE	29
<i>Liceul cu Program Sportiv „Petrache Trișcu”, Craiova</i>	<i>29</i>
ERASMUS+, EDUCAȚIA CARE DĂ ROADE - COMUNICAREA CREATIVĂ.....	31
Laura-Mihaela DOBRE.....	31
<i>Liceul Tehnologic Auto Craiova</i>	<i>31</i>
EDUCAȚIA MULTICULTURALĂ	33
Mădălina Luiza PĂLOIU	33
<i>Liceul Tehnologic Auto</i>	<i>33</i>
EDUCAȚIA ECOLOGICĂ CREȘTINĂ, O DIMENSIUNE A EDUCAȚIEI EUROPENE	36
Prof. Cristina CREȚEANU	36
<i>Colegiul Național „Anastasescu”</i>	<i>36</i>
EDUCAȚIA INTERCULTURALĂ	39
Horățiu BOAGIU	39
<i>Liceul Traian Vuia Craiova</i>	<i>39</i>
INTERCULTURALITATEA - O NECESITATE	41
Camelia-Mădălina TUDOR.....	41
<i>Școala Gimnazială Giubega, Dolj.....</i>	<i>41</i>
Sorina SLĂMNOIU.....	41
<i>Liceul Tehnologic Transporturi Căi Ferate, Craiova</i>	<i>41</i>
EDUCAȚIA PENTRU TOLERANȚĂ	44
prof. înv. primar Mihaela GHENEA.....	44
<i>Școala Gimnazială Fărcașele, Olt.....</i>	<i>44</i>
EDUCAȚIA ȘI CONCEPTUL DE INTERCULTURALITATE ȘI MULTICULTURALITATE ÎN ȘCOLI.....	46
Cristina Simona RETEZATU	46
<i>C.S.E.I. „Sf. Vasile”</i>	<i>46</i>
ELEVUL ROMÂN DE AZI, CETĂȚEANUL EUROPEAN DE MÂINE	48
Prof. Felicia OZUNU.....	48
<i>Liceul Tehnologic Auto Craiova</i>	<i>48</i>
ACTIVITĂȚILE EXTRAȘCOLARE, EXEMPLE DE BUNĂ PRACTICĂ.....	51
Prof. Ionuț Daniel MIRICĂ	51
<i>C. N. „ Frații Buzești ”, Craiova</i>	<i>51</i>
EXEMPLE DE BUNE PRACTICI PENTRU PREVENIREA ABANDONULUI ȘI REDUCEREA PĂRĂSIRII TIMPURII A ȘCOLII.....	53
Prof. Mirela-Alina OPRESCU	53
<i>Liceul Tehnologic Auto, Craiova</i>	<i>53</i>
FORMAREA PROFESORILOR PRIN PROGRAMUL ERASMUS+ ÎN CADRUL LICEULUI TEHNOLOGIC AUTO, CRAIOVA.....	56
Prof. dr. ing. Anca BORGOVAN-CUȚĂ	56
Prof. Alina-Elena BĂLMĂU	56
<i>Liceul Tehnologic Auto, Craiova.....</i>	<i>56</i>

OPTIMIZAREA ABILITĂȚILOR SOCIO-EMOȚIONALE VÂRSTA PREȘCOLARĂ MICA	58
Prof. Ionela Gina IACOB	58
<i>Liceul Teoretic „Ioniță Asan”, Caracal</i>	58
INTELIGENȚA EMOȚIONALĂ: IDENTIFICAREA, VALORIFICAREA ȘI GESTIONAREA EMOȚIILOR	61
Mariana STOINEAC	61
Georgiana FIRESCU	61
<i>Liceul „Traian Vuia”, Craiova</i>	61
LEARNING TEACHING AND TRAINING ACTIVITY (LTTA) II IN CRAIOVA, ROMANIA DISSEMINATION ACTIVITY ERASMUS+ PROJECT "PROMOTE WELLBEING"	63
Prof. Maria-Magdalena DUMITRAȘCU	63
<i>Liceul Tehnologic Transporturi Căi Ferate, Craiova</i>	63
PERSPECTIVE SOCIOINTERACȚIONALE ALE ABANDONULUI ȘCOLAR	66
Prof. Doinița BĂLĂȘOIU	66
<i>Colegiul „Ștefan Odobleja”, Craiova</i>	66
PREVENIREA ABANDONULUI ȘCOLAR PRIN IMPLICAREA ELEVILOR ÎN PROIECTE DE GRUP	70
Prof. Ramona GLIGĂ	70
<i>Școala Gimnazială „C-tin Gheorghiu”, Podari</i>	70
MANAGEMENTUL SCHIMBĂRIILOR ÎN EDUCAȚIE	73
Prof. drd. Simona CIULU	73
<i>Colegiul „Ștefan Odobleja”, Craiova</i>	73
METODE INOVATIVE DE PREDARE – ÎNVĂȚARE - EVALUARE A DISCIPLINELOR TEHNICE	75
Prof. Cristina ANTON	75
<i>Liceul Tehnologic Auto Craiova</i>	75
PREVENIREA ABANDONULUI ȘCOLAR	77
Prof. Daniela Tatiana IACOB	77
Prof. DINCA MADALINA	77
METODE INOVATIVE UTILIZATE ÎN CADRUL ORELOR DE COMUNICARE ÎN LIMBA ROMÂNĂ	80
Prof. inv. primar Stancu FICIU	80
<i>Liceul Tehnologic „Ion Popescu-Cilieni”, Cilieni, Olt</i>	80
METODE INTERACTIVE DESFĂȘURATE ÎN GRĂDINIȚĂ	82
Prof. inv. preșcolar Mirela FICIU	82
<i>G.P.N. Potlogeni, Olt</i>	82
METODE PEDAGOGICE EUROPENE. STRATEGII DE REDUCERE A ABANDONULUI ȘCOLAR	84
Prof. inv. primar Daniela DOBRE	84
<i>Școala Gimnazială Brastavățu, Olt</i>	84

METODE PEDAGOGICE EUROPENE. STRATEGII DE REDUCERE A ABANDONULUI ȘCOLAR.....	90
Prof. înv. primar Ramona-Mariana DAN.....	90
Prof. înv. primar Florina PENA	90
<i>Școala Gimnazială Fărcașele.....</i>	<i>90</i>
METODE PRACTICE PENTRU REDUCEREA ABANDONULUI ȘCOLAR.....	92
Prof. Cristina ANTON	92
<i>Liceul Tehnologic Auto Craiova</i>	<i>92</i>
METODE ȘI STRATEGII DIDACTICE INOVATIVE DE PREDARE.....	94
Prof. înv. primar Florina JIGLARU	94
<i>Școala Gimnazială „Mihai Eminescu”, Corabia</i>	<i>94</i>
MODALITĂȚI DE UTILIZARE A RESURSE EDUCATIONALE DESCHISE ÎN PROCESUL DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE	97
Prof. Mihaela MILCULESCU	97
<i>Școala Gimnazială „Mihai Eminescu”, Corabia, Olt</i>	<i>97</i>
ROLUL GRAMATICII ÎN VIAȚA ELEVULUI.....	100
Mihaela NEACȘU.....	100
<i>Liceul Teoretic „George Călinescu ”, București.....</i>	<i>100</i>
ABANDONUL ȘCOLAR.....	101
Prof. Iuliana Maria NICOLAE	101
<i>C.S.E.I. „ Sf. Vasile”, Craiova</i>	<i>101</i>
Prof. Oana Olimpia CALMUC	101
<i>Liceul Tehnologic Motru.....</i>	<i>101</i>
NOI, PRIETENII BIBLIOTECII	105
Bibliotecar Silvia Gabriela NIȚU	105
<i>Școala Gimnazială „Mihai Eminescu”, Corabia, Olt</i>	<i>105</i>
TRANSDISCIPLINARITATEA –O ABORDARE NOUĂ A ÎNVĂȚĂRII ȘCOLARE	107
Adina Adriana OBRETIN.....	107
G.P.N. Comanca, Olt.....	107
PARTENERIATUL ȘCOALĂ PROFESIONALĂ – MEDIUL DE AFACERI UN FACTOR IMPORTANT ÎN ASIGURAREA CALITĂȚII ȘI PREGĂTIRII PROFESIONALE A ELEVULUI.....	109
Prof. Mariana-Luiza PEȘTEAN.....	109
<i>Liceul Tehnologic Auto Craiova</i>	<i>109</i>
PARTENERIAT TRANSNAȚIONAL DURABIL PENTRU CALITATE ÎN EDUCAȚIA ȘI FORMAREA PROFESIONALĂ A PROIECTULUI ERASMUS+ 2022-1-RO01-KA121-VET-000052548.....	111
Prof. Carmen OPREA	111
Prof. Luminița Elena LAZĂR.....	111
<i>Liceul „Traian Vuia”, Craiova</i>	<i>111</i>
PARTENERIATUL ȘCOALĂ-COMUNITATE.....	114
Secretar Rodica TUDOR.....	114
<i>Școala Gimnazială „Mihai Eminescu”, Corabia, Olt</i>	<i>114</i>

PARTENERIATUL ȘCOALĂ-COMUNITATE	117
Prof. Violeta IACOB	117
<i>Liceul Tehnologic Auto Craiova</i>	<i>117</i>
PERFORMANȚĂ ÎN EDUCAȚIE PRIN METODELE MODERNE DE PREDARE -	
ÎNVĂȚARE-EVALUARE.....	120
Prof. Ionela ZARCU.....	120
<i>Scoala Gimnazială „Mihai Eminescu”, Corabia, Olt</i>	<i>120</i>
EDUCAȚIA DE IERI ȘI DE AZI	123
Georgeta POPESCU.....	123
<i>Școala Gimnazială „Constantin Gheorghiuță” Podari, Dolj.....</i>	<i>123</i>
PREVENIREA ABANDONULUI ȘCOLAR	125
Prof. înv. primar Nicoleta CIOBANU	125
<i>Școala Gimnazială Brastavățu</i>	<i>125</i>
“MAI MULT VERDE, PENTRU TINE, PENTRU NOI!” PROIECT EDUCATIV	
JUDEȚEAN.....	127
Prof. Glicheria-Irina PLĂSTOI.....	127
<i>Liceul Tehnologic Roșia-Jiu, Fărcășești</i>	<i>127</i>
RECUPERAREA COPIILOR CU AUTISM.....	129
Prof. înv. preșcolar Tamara Mihaela MEHEDIȚIANU	129
<i>Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă „Sf. Vasile”, Craiova</i>	<i>129</i>
REDUCEREA ABANDONULUI ȘCOLAR.....	132
Prof. Florentina NICOLAESCU.....	132
<i>L.T.S. „Beethoven”, Craiova.....</i>	<i>132</i>
CAUZELE ABSENTEISMULUI STUDIU DE CAZ	135
Laura-Mihaela DOBRE.....	135
<i>Liceul Tehnologic Auto, Craiova</i>	<i>135</i>
PREVENIREA ABANDONULUI ȘCOLAR	138
Ana-Maria COLAC	138
Educ.Maria-Emilia MIREA.....	138
<i>G.P.P. Nr. 1, Corabia.....</i>	<i>138</i>
SĂ PROMOVĂM TOLERANȚA ÎN EDUCAȚIE!	141
Daniela Irina POPESCU.....	141
<i>Liceul „Traian Vuia”, Craiova</i>	<i>141</i>
EDUCAȚIA INCLUZIVĂ ÎN CONTEXT EUROPEAN	143
Prof. Monica CEUCĂ-DIACONESCU	143
Prof. Isabela Elisa CEALÎCU	143
<i>Colegiul „Ștefan Odobleja”, Craiova.....</i>	<i>143</i>
PROMOVAREA TIC ÎN ȘCOALĂ – MODALITATE DE REDUCERE A	
ABANDONULUI ȘCOLAR.....	146
Prof. Alina-Simona FLUERAN	146
<i>Școala Gimnazială Bucovăț, Dolj</i>	<i>146</i>
MIJLOACELE T.I.C. ÎN COMBATAREA PĂRĂSIRII TIMPURII A ȘCOLII.....	148
Prof. Alexandra-Mariana DROBANȚU	148
<i>Școala Gimnazială Bucovăț, Dolj</i>	<i>148</i>

STRATEGII DE REDUCERE A ABANDONULUI ȘCOLAR.....	150
Prof. Mihaela-Cezarina BĂLĂCESCU	150
<i>Școala Gimnazială „Mihai Eminescu”, Corabia, Olt</i>	<i>150</i>
STUDIU DE SPECIALITATE MODALITĂȚI DE ORGANIZARE ȘI DESFĂȘURARE A UNUI PROCES DE ÎNVĂȚARE EFICIENTĂ ȘI PREVENIREA ABANDONULUI ȘCOLAR	152
Prof. Daniel-Cosmin ȚENEĂ	152
<i>Liceul Tehnologic Auto, Craiova</i>	<i>152</i>
MODALITĂȚI DE PREVENIRE A ABANDONULUI ȘCOLAR ÎN CONTEXTUL ACTUAL	156
Daniela Simona ȚÎRCOMNICU	156
<i>Școala Gimnazială Vulpeni, Olt.....</i>	<i>156</i>
VOLUNTARIATUL – O NECESITATE A ZILELOR NOASTRE.....	158
Prof. Ileana-Mihaela BOLDIȘOR	158
<i>Liceul de Arte „Marin Sorescu”, Craiova</i>	<i>158</i>
COMPETENȚE DOBÂNDITE PRIN PROGRAMUL ERASMUS+ ÎN CADRUL CURSULUI „CLOUD COMPUTING FOR EDUCATION”.....	162
Elisabeta CIOCAN	162
<i>Liceul Teologic Adventist / Liceul Tehnologic Auto Craiova</i>	<i>162</i>

ISSN 3008 – 475X
ISSN-L 3008 – 475X

